

Plats och tid: Stora Studion, Funkishuset, 2025-10-20 kl 08:15

Distansdeltagande

För att delta på distans ska den enskilda anmäla detta till ordföranden och sekreteraren. Ordförande avgör om distansdeltagande får ske. Anmälan ska senast ske 17 oktober klockan 12.

Vid sammanträdet kommer tjänstepersoner vid tidpunkt enligt nedan att delta;

- Kristina Lohman, *kommundirektör*
- Maria Frisäter, *socialchef kl 08:15-8:45*
- Carina Hall, *utbildningschef kl 08:15-8:45*
- Sven-Inge Arnell, *tf samhällsbyggnadschef kl 08:45-09:15*
- Håkan Orre, *säkerhets- och beredskapssamordnare kl 09:15-09:45*
- Sven Stengard, *ekonomichef 10:00-10:30*
- Dennis Gidlund, *kanslichef*

Dagordning för sammanträdet

- Upprop
- Val av protokollsjusterare

Nr	Ärende	Föredragande
1	Fastställande av föredragningslistans innehåll	
2	Uppföljning av inriktningsmålet en bra och trygg boendekommun	Maria Frisäter och Carina Hall
3	Biblioteksplan 2025-2028	Ingen föredragning
4	Justering av Renhållningstaxan 2026	Sven-Inge Arnell
5	Justering av VA-taxan 2026	Sven-Inge Arnell
6	Revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter	Ingen föredragning
7	Upphävande av beslut att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030	Sven-Inge Arnell
8	Överenskommelse för skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmars län	Sven-Inge Arnell
9	Ekonomisk uppföljning- augusti	Sven Stengard

10	Delårsrapport 2025	Sven Stengard
11	Mål & Budget 2026-2028	Per Hollertz
12	Kommunens låneramar 2026	Sven Stengard
13	Prövning om CVAB:s och VETAB:s verksamheter har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna år 2024	Ingen föredragning
14	Yttrande i mål 7280-25 till Förvaltningsrätten i Linköping om överklagande gällande beslut KF §84/25 om Vårdcentrum Vammarhöjden	Dennis Gidlund och Sven Stengard
15	Avtalssamverkan avseende gemensam juristresurs	Kristina Lohman
16	Slutrapport- Översyn av politisk organisation mandatperioden 2027-2030 samt upphörande av fullmäktigeberedningen	Dennis Gidlund
17	Antagande av reglemente och godkännande av samverkansavtal gällande inrättande av gemensam överförmyndarnämnd samt upphävande av tidigare reglemente för överförmyndaren från 2027-01-01	Dennis Gidlund
18	Riktlinjer- Ärendehandbok samt dokumenthantering	Ingen föredragning
19	Avsägelse från Jonas Andersson (V) från uppdraget som ledamot i barn- och utbildningsutskottet samt fyllnadsval	Ingen föredragning
20	Information A) Information från säkerhets- och beredskapssamordnare B) Information om beredningsprocessen C) Kommundirektörens information	 Håkan Orre Dennis Gidlund Kristina Lohman

21	Anmälan till kommunstyrelsen	
22	Frågor	

Per Hollertz
Ordförande

Dennis Gidlund
Sekreterare

(1)

Nämnd.2025.7

Fastställande av föredragningslistans innehåll

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

(8)

KLK.2025.83 040

Uppföljning av inriktningsmålet en bra och trygg boendekommun

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxxx

Justerare

.....

.....

(8)

KLK.2025.83 040

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Stöd och omsorg, Utbildning, kultur och fritid
Maria Frisäter, Carina Hall
Socialchef, Utbildningschef
Tel: 0123-193 16, 0123-192 11
E-post: maria.frisater@valdemarsvik.se,
carina.hall@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

En bra och trygg boendekommun, uppföljning av inriktningsmålet

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Uppföljningen av inriktningsmålet En bra och trygg boendekommun godkänns och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Uppföljning sker nedan för verksamhetsområden stöd och omsorg samt utbildning, kultur och fritid.

Målet uttrycks enligt nedan i kommunstyrelsens verksamhetsplan med tillhörande resultatmål och indikatorer:

En bra och trygg boendekommun

Valdemarsvik ska erbjuda attraktiva, trygga boendemiljöer. För att främja inflyttning ska kommunen bedriva ett aktivt arbete som leder till byggnation b.la. nya byggbara tomter för bostäder och företagsetableringar. En annan nyckelfaktor är att det finns goda kommunikationer till och från och inom kommunen.

Kommunen ska arbeta aktivt med kris och beredskapsfrågan.

Valdemarsvik ska vara en kommun med goda skolresultat som ger eleverna möjlighet till vidare utbildning och arbete.

Kommunen skall erbjuda stöd och omsorg samt samverka med regionen i omställningen till nära vård.

Valdemarsviks kommun ska främja en tillgänglig och attraktiv natur- och skärgårdsmiljö samt erbjuda ett varierat kultur- och föreningsliv samt friluftsliv.

Kommunen ska arbeta hälsofrämjande genom förebyggande folkhälsoarbete.

Valdemarsviks kommun ska arbeta med integrering och självförsörjning för de nyanlända som kommer till kommunen.

Verksamhetsövergripande resultatmål

- Säkerhets och beredskapsfrågorna implementeras i verksamheten och utvecklas.

Uppföljning verksamhetsområde utbildning, kultur och fritid

Uppföljning av följande resultatmål med indikatorer och mått:

- *Valdemarsvik ska vara en kommun med goda skolresultat som ger eleverna möjlighet till vidare utbildning och arbete.*
- *Valdemarsviks kommun ska främja en tillgänglig och attraktiv natur- och skärgårdsmiljö samt erbjuda ett varierat kultur- och föreningsliv samt friluftsliv.*
- *Kommunen ska arbeta hälsofrämjande genom förebyggande folkhälsoarbete.*
- Valdemarsviks kommun ska arbeta med integrering och självförsörjning för de nyanlända som kommer till kommunen.

Indikatorer och mått

Barn- och ungas psykiska hälsa och välmående, känsla av trygghet och stöd ska öka.

Indikator: Om mig-enkät åk 8

Positiv trend 2024 jämfört med 2023:

- Elever som alltid/ofta upplever arbetsro på lektionerna har ökat från 2023 till 2024. Flickor en uppgång från 2023, 18% till 2024, 63%. Pojkarna har uppgång från 33% till 59%.
- Valdemarsvik har högst resultat i länet när det gäller elevernas upplevda arbetsro på lektionerna.
- Elever som trivs i skolan har ökat hos pojkar från 2023, 77% till 2024, 91%. Flickor minskat något från 2023, 61% till 2024, 59%.
- Elever som ofta är stressade i skolan har minskat.
- Elever som alltid/ofta upplever att lärare ger stöd och hjälp att utvecklas har ökat.
- Elever som alltid/ofta känner sig trygga i skolan har ökat.

Utmaningar framåt:

- Upplevelsen av att lärare är rättvisa och uppmärksammar vad eleverna är bra på bör ökas.
- Öka motivationen hos eleverna.
- Positiv framtidstro (nedgång under senaste året hos flickor).

Indikator: Skolinspektionens skolenkät i åk 5

Barn- och ungas psykiska hälsa och välmående, känsla av trygghet och stöd.

Åk 5 Ro2

Skolinspektionens enkät visar varierande resultat mellan skolorna i RO2 - med tydliga styrkor på vissa enheter och identifierade utvecklingsområden på andra. Gusum och Ringarum visar goda resultat och positiv utveckling på flera områden, särskilt i relation till trygghet, stöd och bemötande. Sörby uppvisar utmaningar som kräver riktade insatser och ledningsstöd.

Samtliga skolor har förbättringsområden kopplade till stimulans, elevinflytande, särskilt stöd och samverkan – områden som prioriteras i det systematiska kvalitetsarbetet. Resultaten visar också på tydliga könsskillnader: flickor skattar skolan högre än pojkar på 9 av 11 områden. I riket är det fler pojkar än flickor som skattar skolan högre.

Åk 5 Ro3

Skolinspektionens enkät visar varierande resultat med tydliga styrkor och identifierade utvecklingsområden. Styrkan är framförallt inom studiero. Förbättringsområden inom kritiskt tänkande, stimulans, bemötande – lärare. Hos flickor; trygghet och stöd och hos pojkar; bemötande mellan elever. Dessa områden kommer att prioriteras i det systematiska kvalitetsarbetet.

Måluppfyllelse i åk 1 – 6 ska öka.

Indikator: Betyg vårterminen i åk 6

Stabil måluppfyllelse i flera praktiska och estetiska ämnen: Särskilt i slöjd, bild, idrott och SO visar skolorna genomgående höga resultat över tid. Slöjd i Sörbyskolan och bild i Gusum skola och Ringarums skola utmärker sig som särskilt starka områden.

Positiv betygsutveckling i svenska och SO: Både Gusum och Ringarum visar starkt förbättrade resultat i svenska åk 6. Ringarum uppnår hela 92 % A–C i svenska 2024.

Indikator: Nationella prov i åk 3

Hög prestation i matematik åk 3: Resultaten från nationella proven visar en stabil och godkänd nivå, särskilt bland flickor.

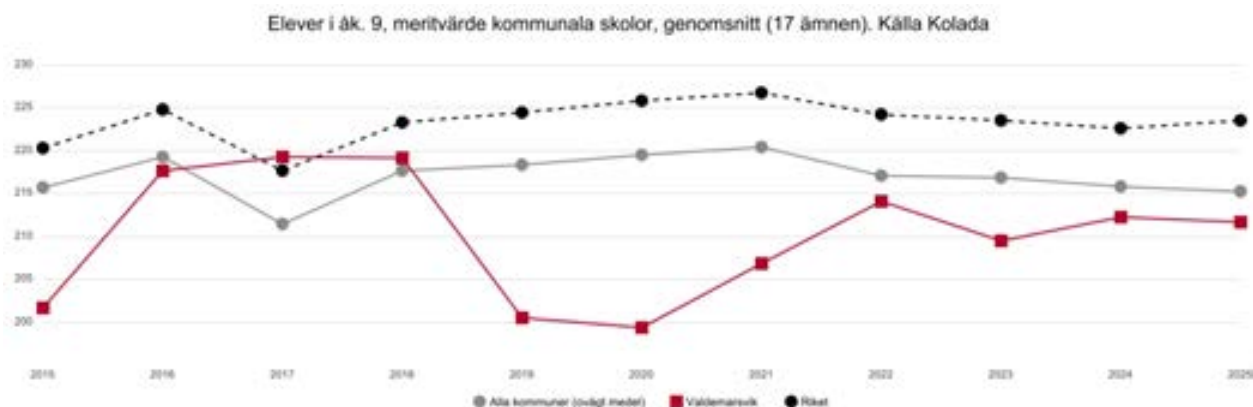
Alla skolor visar ett fortsatt behov av att arbeta med läs- och skrivutveckling, matematiska färdigheter och förståelse för begrepp i samtliga ämnen.

Betyg i åk 9 och antal elever som är behöriga till gymnasieskolan ska öka.

Indikator: Kolada meritvärde åk 9

Grafen nedan visar på ett meritvärde utifrån "Alla kommuner ovägt medel" (modellberäknat värdet för en genomsnittlig kommun), "Valdemarsvik kommun" och "Riket".

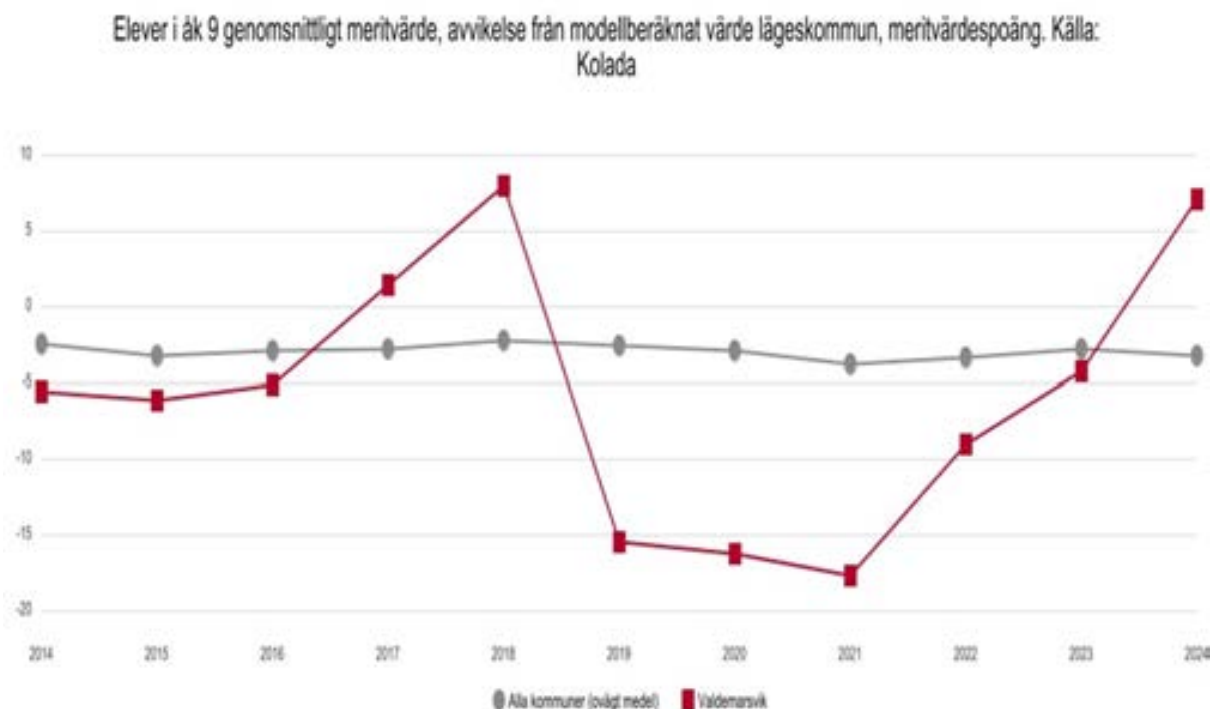
Meritvärdet i åk. 9 för 2025 visar ett värde på totalt 211,7 Det är en liten minskning jämfört med 2024 (212,5 poäng). Man kan inte lägga för stort fokus på enskilda år eftersom det är ett så litet statistiskt urval (få elever) vilket gör att varje enskild elevs resultat får stor påverkan. Trenden från 2022 till 2025 visar därmed på en stabilitet över tid.

Indikator: Kolada genomsnittligt meritvärde åk 9

Grafen nedan visar på ett genomsnittligt meritvärde som avviker från modellberäknat värde. Avvikelsen från det modellberäknade värdet tar hänsyn till vårdnadshavares utbildningsbakgrund, antal flickor och pojkar och andelen nyinvandrade elever.

Resultatet visar på en positiv trend från 2021–2024.

Indikator: Skolverket: Antal elever som är behöriga till gymnasieskolan

Antal elever som saknar betyg i behörighetsgivande ämnen till gymnasiet är 13 elever av 68, 19,1%. Behörighet till gymnasiet har en uppgång från 80,6% 2024 till 80,9% 2025.

*Närvaro i skolan ska öka*Indikator: Infomentor.

Den totala frånvaron har minskat till 7,4% under läsåret 2024/2025 efter att ha legat runt 10% under flera år. Detta tillskrivs ett stärkt närvaroarbeta, samverkan med skolsociala teamet och förändrade rutiner för ledighetsansökningar.

Samverkansform genom Skolsocialt team och Barnsocialt team bidrar till framgång i närvaroarbetet. I teamen samverkar olika kompetenser för att främja barns och elevers hälsa. Det möjliggör att tillsammans med vårdnadshavarna göra en gemensam kartläggning kring barn/elev och familj.

Grundlägga positiv inställning till fysisk aktivitet i yngre år genom att bland annat uppmuntra deltagande inom dans via kulturskolans avgiftsfria verksamhet. Informationsinsatser kring statens nya satsning kring Fritidskortet. Skapa samverkansytor mellan kultur- och föreningsliv i syfte att locka fler aktiva medlemmar.

Indikator: Kolada: Invånare med bra självskattat hälsotillstånd.

Planerad publicering: v46 2026.

Indikator: Kolada: Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter gymnasieexamen. Planerad publicering: v21 2026.

Indikator: Kolada: Levnadsvanor i befolkningen. Planerad publicering v. 2 2027

Integrationsinsatser som underlättar etablering i samhället, skapar nätverk, stödjer språkinlärning.

Ett tvåårigt projekt startas upp under hösten 2025 som riktar sig till personer som är hemma med små barn. Insatsen omfattar bland annat språkträning i svenska, läsfrämjande insatser, studie- och yrkesvägledning. Projektet sker i samarbete med andra aktörer och volontärer. Finansieras med bidrag från Länsstyrelsen.

Uppföljning verksamhetsområde stöd och omsorg

Uppföljning av följande resultatmål:

- Äldre som får insatsen hemtjänst äldreomsorg, helhetssyn
- Äldre som bor på vård- och omsorgsboende, helhetssyn
- Den enskilde som bor i bostad med särskild service (LSS) ska känna trygghet (förtroende) med personal.
- Aktiva insatser för att fler kommer i självförsörjning och inte är beroende av ekonomiskt bistånd.
- Den öppna arbetslösheten i kommunen ska minska

Äldre som får insatsen hemtjänst äldreomsorg, helhetssyn

Stöd och omsorg arbetar aktivt med att få ett ökat brukarinflytande och i hemtjänst är fokus på att skapa en genomförandeplan tillsammans med brukaren inom två veckor från nytt beslut.

Dessutom har ett teambaserat arbetssätt har tagits fram för att med brukaren i fokus få perspektiv från samtliga funktioner inom hälso- och sjukvård och omvårdnad. Förhoppningen med det är att få en helhetsbild kring brukaren som gör att mer träffsäkra och förebyggande insatser kan erbjudas.

Ett arbete pågår mer att införa ett avgiftssystem som bygger på timtaxa vilket förväntas bli mer rättvist utifrån utförd tid hos brukaren.

För att kompetenshöja medarbetare inom äldreomsorgen har ett utbildningskoncept tagits fram av två sjuksköterskor i den egna organisationen enligt Äldreomsorgslyftet. Syftet är att internutbilda de medarbetare som har störst behov av kompetenshöjande insatser. Effekterna förväntas bli en mer kvalitativ vård och omsorg.

Indikatormått i Kolada: Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)

Mål: 91 – redovisas i årsbokslut, resultat från brukarbedömning kommer under hösten.

Äldre som bor på vård- och omsorgsboende, helhetssyn

Med ett ökat brukarinflytande som fokus har samtliga särskilda boenden brukarråd som hålls minst en gång per termin. Brukar- och anhörigträffar har genomförts under våren och varit uppskattade på samtliga boenden.

Ett teambaserat arbetssätt har tagits fram för att med brukaren i fokus få perspektiv från samtliga funktioner inom hälso- och sjukvård och omvårdnad. Förhoppningen med det är att få en helhetsbild kring brukaren som gör att mer träffsäkra och förebyggande insatser kan erbjudas.

Likvärdig hantering av förbrukningsvaror på våra särskilda boenden är ett arbete som förväntas vara slutfört under hösten och vara i drift till 2026.

Kyrkvägen kommer under hösten att utvärderas utifrån både kvalitet och ekonomi främst som en del i att följa upp en nystartad verksamhet.

Indikatormått i Kolada: Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)

Mål: 87 – redovisas i årsbokslut, resultat från brukarbedömning kommer under hösten.

Den enskilde som bor i bostad med särskild service (LSS) ska känna trygghet (förtroende) med personal.

Under hösten kommer en brukarundersökning göras för brukare som bor i bostad enligt LSS.

Indikatormått i Kolada: Brukarbedömning gruppbofastad LSS –
Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%) Mål: 90 –
resultat redovisas i årsbokslut.

Aktiva insatser för att fler kommer i självförsörjning och inte är beroende av ekonomiskt bistånd.

Första delen av 2025 har varit en tid för omstrukturering och nytag för både AME och ekonomiskt bistånd, som även kantats lite av personalbortfall på båda enheterna.

Under våren har fokus legat på att få till ny daglig struktur och en gemensam bild av samverkan internt i kommunen samt en identifiering av ansvar och uppdrag på de olika enheterna. Utifrån en förflyttning att komma närmare varandra har det i iordningsställts ett kontor och mottagningsrum i AMEs lokaler för försörjningsstödshandläggare och klienter.

En modell för att tydliggöra "deltagarens resa/ stegutveckling" har arbetats fram och behöver under hösten implementeras, anpassas, utvärderas och utvecklas.

Ett arbete om att ändra tankesättet runt AME och lönebidragstagare har påbörjats vilket är ett kommunövergripande arbete och kommer påverka enheter. Syftet är att motverka inlåsnings effekter och tillse att de som kan komma vidare till anställning ska få möjlighet att göra det.

Under våren har en externt finansierad förstudie genomförts för att identifiera luckor i stegförflyttning mellan aktörer/myndigheter runt individer som saknar sysselsättning, en modell som under hösten drar igång som projekt.

Kolada ID: N31814: Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år **Mål:** 25,4 – redovisas i samband med årsbokslut.

Den öppna arbetslösheten i kommunen ska minska

Samverkan mellan utbildning och stöd och omsorg har intensifierats och ett arbete pågår att etablera och göra den mer synlig. Ett forskningsprojekt håller på att formas och medel sökas för genomförande. Projektet syftar till att göra samverkan strukturell och även säkerställa att de delar som startar upp ger den effekt som är tänkt, där barn- och individperspektivet är i fokus. Delar som samverkan handlar om är bland annat det skolsociala teamet.

Teamet har under våren utvecklats och förstärks under hösten med en psykologprofession.

Den särskilda undervisningsgruppen Utsikten har under våren utökats och kommer under hösten fördjupa strukturen och utveckla samarbetet mellan skolan. En modell kommer tas fram för hur samverkan med råd och stöd ska se ut.

Under hösten kommer elever, vårdnadshavare och lärare få ta del av föreläsningen "Snacka om sjukt" som har fokus på psykisk hälsa och att göra det talbart och mindre laddat. Statsbidrag finansierar satsningen.

Under våren har en externt finansierad förstudie genomförts för att identifiera luckor i stegförflyttning mellan aktörer/myndigheter runt individer som saknar sysselsättning, en modell som under hösten drar igång som projekt. Som kommer appliceras även på KAA-ungdomar. Under våren har vi startat upp gemensamt fika för KAA-ungdomarna och även gjort individuell planering runt dessa.

Beslutet skickas till
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Carina Hall
Utbildningschef

Maria Frisäter
Socialchef

(2)

KS-UKF.2025.28

Biblioteksplan 2025-2028

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

KS-BUU §23

KS-UKF.2025.28

Biblioteksplan 2025-2028

Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskotts förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta biblioteksplan 2025-2028.

Ärendebeskrivning

Enligt 17 § bibliotekslagen är kommuner och regioner skyldiga att anta planer för biblioteksverksamheten. En biblioteksplan fungerar som ett strategiskt verktyg för att på ett strukturerat sätt ta tillvara befintliga resurser, möta framtida behov och främja utveckling i samverkan.

Biblioteksplanen omfattar samtliga som har ansvar för eller arbetar med biblioteksverksamhet i Valdemarsviks kommun och ska därför antas på kommunövergripande nivå.

Den nu gällande biblioteksplanen omfattar perioden 2021–2024. Det nu framlagda förslaget till biblioteksplan 2025–2028 utgår från gällande lagstiftning samt en analys av utvecklingsbehovet för biblioteksverksamheten i Valdemarsviks kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Biblioteken i Valdemarsviks kommun har enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801, 8 §) ett särskilt ansvar för barns och ungas språkutveckling och läslust. Biblioteksplanen 2024–2028 är därför utformad i linje med barnkonventionens principer om barns rätt till språk, kultur och identitet (artiklarna 2, 3, 6 och 12). Genom att anta planen säkerställs att dessa rättigheter får ett tydligt genomslag i bibliotekens verksamhet.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Utbildningschef

Kultur och bibliotekschef

Handläggare

Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Utbildning, kultur och fritid

Mottagare

Kommunstyrelsens barn- och
utbildningsutskott

Josefin Wigren

Handläggare

Tel: 0123-191 69

E-post: josefin.wigren@valdemarsvik.se

Biblioteksplan 2025-2028

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta biblioteksplan 2025-2028

Ärendebeskrivning

Enligt 17 § bibliotekslagen är kommuner och regioner skyldiga att anta planer för biblioteksverksamheten. En biblioteksplan fungerar som ett strategiskt verktyg för att på ett strukturerat sätt ta tillvara befintliga resurser, möta framtida behov och främja utveckling i samverkan.

Biblioteksplanen omfattar samtliga som har ansvar för eller arbetar med biblioteksverksamhet i Valdemarsviks kommun och ska därför antas på kommunövergripande nivå.

Den nu gällande biblioteksplanen omfattar perioden 2021–2024. Det nu framlagda förslaget till biblioteksplan 2025–2028 utgår från gällande lagstiftning samt en analys av utvecklingsbehovet för biblioteksverksamheten i Valdemarsviks kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Biblioteken i Valdemarsviks kommun har enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801, 8 §) ett särskilt ansvar för barns och ungas språkutveckling och läslust. Biblioteksplanen 2024–2028 är därför utformad i linje med barnkonventionens principer om barns rätt till språk, kultur och identitet (artiklarna 2, 3, 6 och 12). Genom att anta planen säkerställs att dessa rättigheter får ett tydligt genomslag i bibliotekens verksamhet.

Beslutet skickas till

Utbildningschef

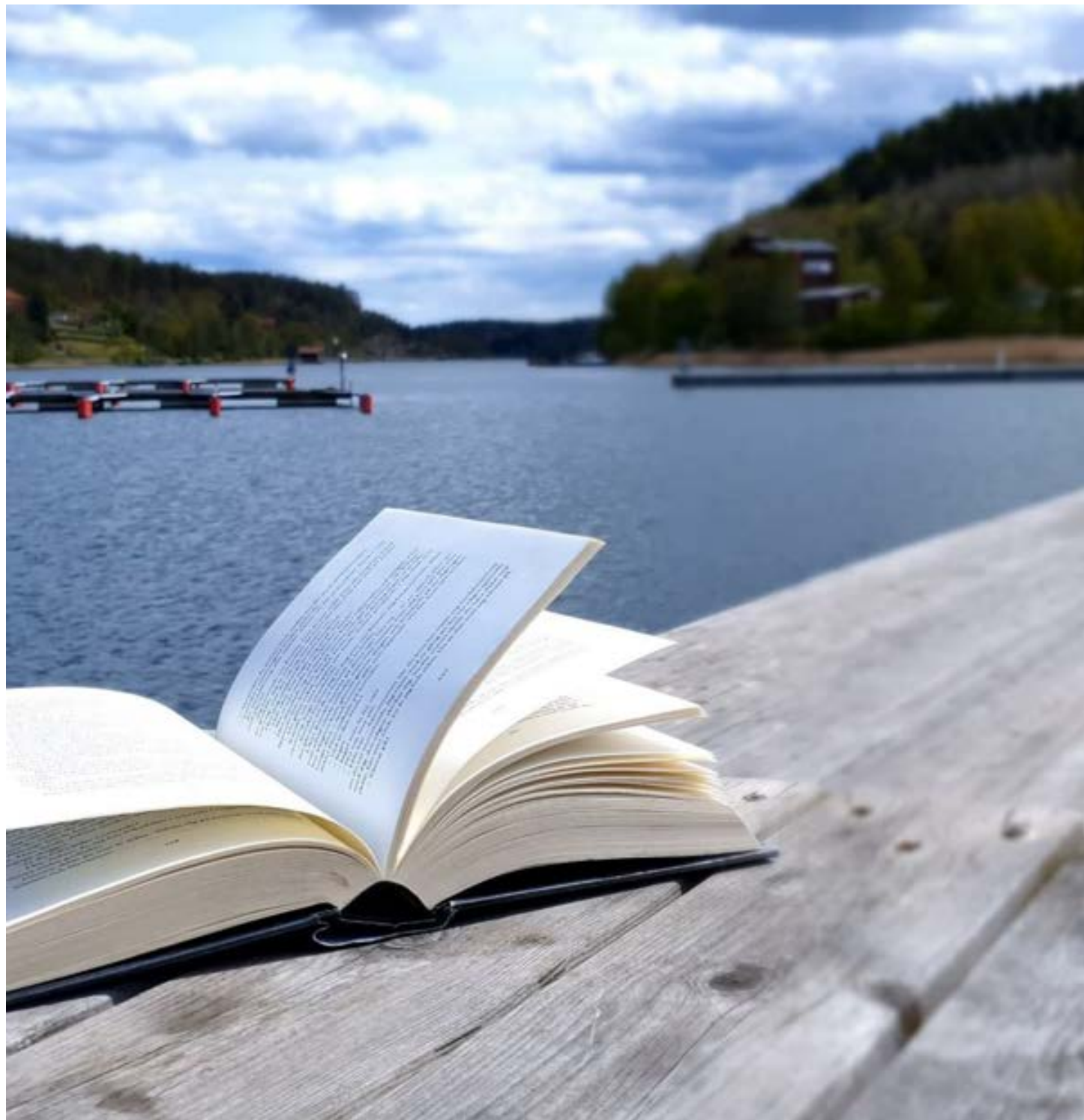
Kultur och bibliotekschef

Handläggare

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
KommundirektörCarina Hall
Utbildningschef

Ankom: 2025-09-03 Ärende: KS-UKF 2025 28 Handling: 431336

Biblioteksplan

Valdemarsviks kommun 2025-2028

Innehållsförteckning

Tillsammans för ett levande bibliotek	5
Bibliotek för alla.....	7
Folkbibliotekets barn- och ungdomsverksamhet.....	9
Skolbiblioteken i Valdemarsviks kommun.....	11
Uppföljning och utvärdering	11

Inledning

Valdemarsviks bibliotek ingår i Götabibliotekens samarbete.

Götabiblioteken består av folkbiblioteken i Östergötland och Tranås kommun som omfattar 47 bibliotek och 3 bok- och biblioteksbussar. Götabiblioteken har gemensamt biblioteksdatasystem, webbsida, e-tjänster, medieförsörjning och transporter.

Götabiblioteken har etablerade samarbeten kring demokratifrågor, digital delaktighet och tillgänglighet. Biblioteken samverkar kring läsfrämjande, litteratur, folkbildning, programverksamhet och bibliotekens prioriterade målgrupper.

Götabibliotekens utgångspunkt är jämlik biblioteksservice för invånare i hela Östergötland och Tranås kommun. Målbilden är ett hållbart och demokratiskt samhälle där alla når sina drömmar.

Detta når biblioteken genom att

- guida, främja utbyte av tankar, kreativitet, idéer, dialog och skapa möjligheter för människor.
- förverkliga demokratin i vardagen genom förståelse för invånarnas och samhällets behov, förväntningar och förutsättningar.
- möjliggöra samverkan mellan samhällets olika aktörer i syfte att skapa förutsättningar för utveckling.
- tillgängliggöra och möjliggöra digital användning för alla.

För Götabiblioteken är Biblioteksutveckling Östergötland en resurs som initierar samverkan, förändringsprocesser, främjar erfarenhetsutbyte och genomför kompetenshöjande insatser. Biblioteksutveckling Östergötland samordnar drift och utveckling av gemensamma bibliotekstjänster samt leder nätverk inom Götabiblioteken.

VÄDRET ÄR KALLT
MEN ÄNDÅ RÄTT SÅ BALLT
VI SKOBBENTAR EN PROMENAD
OCH FIKAR PÅ VARM GODCHOKLAD
LEKER I LÖVHÖGAR MED STENAR
MEN ÄVEN EN MASSA GRENNAR
VÄRVA SKOJA VI VI GST
DET VAR EN KVIST
BÄREN ÄTS AV ÄLGEN
NUTAR VI FART MOT KULLEN
DÄR VI HUSSET MYSA
OCH GLIPPER ATT FRYSA
FÖR BRASAN BRINNER
OCH KATTEN SPINNER
I TÄNDER VÅRA LUVS
I VÅRT LILLA HUS
DÄR DET KVÄN SPRINGER EN LITEN MUS
VI SKRIKER MED VÅR RÖST
KVÄRST HÖST

Tillsammans för ett levande bibliotek

Valdemarsviks bibliotek är en plats för berättelser, möten och lärande. Med ett huvudbibliotek i Valdemarsvik, en filial i Gusum och ett integrerat folk- och skolbibliotek i Ringarum finns biblioteket nära invånarna, oavsett ålder eller livssituation. Biblioteken är öppna mötesplatser där kultur, kunskap och gemenskap står i centrum.

Biblioteket är en central aktör i kommunens arbete för ett rikt kulturliv, ökad kunskap och bättre folkhälsa. Genom ett brett utbud, satsningar på digital kompetens och varierad programverksamhet bidrar biblioteket till ett inkluderande och hållbart samhälle där alla kan delta på lika villkor. I samarbete med skolor, förskolor, föreningar, studieförbund och civilsamhälle skapas meningsfulla möten som stärker både individ och samhälle.

Bibliotekslagen (SFS 2013:801, 6§) fastställer rätten till fri tillgång till information, ett allsidigt och kvalitativt medieutbud samt tillgänglighet för alla. Skolbiblioteket omfattas av skollagen, som betonar dess betydelse för elevernas språkutveckling, informationskompetens och källkritik.

Denna biblioteksplan gäller för perioden 2025–2028 och anger inriktning, mål och utvecklingsområden för folk- och skolbiblioteken i kommunen. Planen utgör ett verktyg för att samla resurser, säkerställa likvärdighet och möta framtida behov med människan i centrum, litteraturen som kraft och biblioteket som en levande mötesplats för alla.

Mål

- Valdemarsviks bibliotek ska aktivt delta i och utveckla samarbetet inom Götabiblioteken för att säkerställa ett brett och tillgängligt medieutbud, gemensam kompetensutveckling och effektivt resursutnyttjande.
- Valdemarsviks bibliotek ska vara en synlig, positiv och tillgänglig samarbetspartner för civilsamhälle, föreningsliv och kommunala verksamheter i syfte att erbjuda ett varierat utbud.
- Valdemarsviks bibliotek ska bidra till digitalisering för hållbar utveckling genom att stärka invånarnas kompetens i informationssökning, källkritik och användning av digitala tjänster.

Bibliotek för alla

Biblioteket har en central roll i samhället, där platsen och verksamheten är öppen för alla. Det är en demokratisk arena där alla ska ha möjlighet att ta del av information, litteratur, kunskap och kultur.

Att biblioteket är för alla innebär också, för att skapa verklig jämlikhet, att verksamheten ska anpassas med hänsyn till olika förutsättningar och behov. Anpassningarna består i stor del i tillgänglig media, samt anpassning av lokalerna. Bibliotekslagen lyfter fram särskilt prioriterade grupper, både barn och vuxna, som biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet.

Personer med funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning är ett brett begrepp. Det kan röra sig om fysiska variationer eller psykiska hinder och diagnoser. Biblioteket ska erbjuda anpassad media och utforma lokalen efter olika behov.

För en mer detaljerad genomgång av bibliotekets arbete med tillgänglighet, se separat tillgänglighetsplan.

Nationella minoriteter

De nationella minoriteterna definieras i §2 i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Sverige har fem nationella minoriteter, samer som också är ett urfolk, romer, tornedalingar, sverigefinnar, och judar. Minoritetsspråken, samiska, romani, meänkieli, finska, och jiddisch är inkluderade i §4.

Personer med annat modersmål än svenska

Dessa är individer som i första hand lärt sig tala ett annat språk under sin uppväxt.

Mål

- Valdemarsviks bibliotek ska uppmärksamma och synliggöra de nationella minoriteternas språk och kultur.
- Valdemarsviks bibliotek ska vara tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Genom anpassade medier, fysisk tillgänglighet och stödjande teknik samt nå ut till de personer som har ett behov av, men inte fysiskt kan ta sig till biblioteket.
- Valdemarsviks bibliotek ska tillhandahålla medier på andra språk än svenska, fysiska såväl som digitala.

Folkbibliotekets barn- och ungdomsverksamhet

Biblioteken i Valdemarsviks kommun har ett särskilt ansvar att främja barn och ungas språkutveckling och väcka läslust, i enlighet med bibliotekslagen (SFS 2013:801, 8 §). Barnkonventionen utgör en grund för verksamheten, där barnets rätt till språk, kultur och identitet tydligt uttrycks i artiklarna §2, §3, §6 och §12.

För att nå ut till alla barn erbjuder biblioteken litteratur i olika format, språk och nivåer, både fysiskt och digitalt. Genom läsfrämjande aktiviteter, inspirerande program, skapande verksamhet och digitala resurser stärks barnets språk, fantasi och kreativitet. Genom god samverkan med BVC, förskolor, skolor och vårdnadshavare skapas långsiktiga förutsättningar för att stärka barns språkutveckling och etablera ett livslångt intresse för läsning och berättelser.

Biblioteken ska vara platser där alla barn känner sig välkomna och inkluderade. Med barnets perspektiv i fokus utformas verksamheten så att den är relevant, tillgänglig och meningsfull. Genom att erbjuda aktiviteter som främjar både kreativitet, fantasi och lärande skapas förutsättningar att utforska, uttrycka sig och utvecklas i sin egen takt.

Mål

- Valdemarsviks bibliotek ska främja barn och ungas språkutveckling, läsglädje och fantasi genom att erbjuda ett varierat medieutbud i olika format och på olika språk.
- Valdemarsviks bibliotek ska erbjuda programverksamhet som stärker barn och ungas fantasi, kreativitet, språk och kulturella identitet med målgruppens perspektiv i fokus.
- Valdemarsviks bibliotek ska bygga förtroendefulla relationer med barn och unga som bidrar till att biblioteket upplevs som en trygg, öppen och meningsfull plats att vara på.

Skolbiblioteken i Valdemarsviks kommun

Alla elever har rätt till skolbibliotek vilket slås fast i Skollagen (2010:800). Ett skolbibliotek är mer än en samling böcker; det är en levande verksamhet med ett brett, målgruppsanpassat utbud av både tryckta och digitala medier. Här finns resurser som stöttar både lärare och elever vilket bidrar till att göra lärandet mer tillgängligt, inspirerande och meningsfullt.

Precis som folkbiblioteken är skolbiblioteken en del av det allmänna biblioteksväsendet och omfattas av Bibliotekslagen (SFS 2013:801, 2 §).

Skolbibliotekens uppdrag är att främja det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling, fri åsiktsbildning och att väcka intresse för litteratur, bildning samt kultur i alla dess former. Skolbiblioteken har också en särskilt viktig roll i att främja läsning och stärka elevernas medie- och informationskompetens.

I Valdemarsviks kommun ansvarar varje rektor för skolbibliotekets verksamhet medan folkbiblioteket fungerar som samarbetspartner i läsfrämjande och pedagogiskt arbete. I Ringarum finns ett integrerat folk- och skolbibliotek medan övriga skolor anpassar verksamheten efter lokala förutsättningar. Ett strukturerat samarbete mellan skolbibliotek och folkbibliotek möjliggör effektiv resursanvändning samt stärker både undervisningen och bibliotekets roll som kulturell och kreativ arena.

När kompetens, resurser och mediebestånd samordnas uppstår positiva synergieffekter som gynnar både elevernas lärande och bibliotekets funktion som mötesplats för kultur och kreativitet. Ett skolbibliotek ska vara en aktiv, relevant och inspirerande kunskapsmiljö. En plats där elevernas läs- och språkutveckling stöts, där deras nyfikenhet får växa och där de får verktyg att förstå och förhålla sig till en alltmer komplex informationsvärld.

Mål

- Skolbiblioteken ska vara placerade på den egna skolenheten och bemannas så att verksamhetens mål kan uppfyllas, för att säkerställa en likvärdig och hållbar skolbiblioteksverksamhet.
- Skolbiblioteken ska aktivt samverka med folkbiblioteken för att optimera resurser, mediebestånd och kompetens vilket stärker skolans undervisning och bibliotekets kulturella roll.
- Skolbiblioteken ska fungera som kulturella nav inom skolan genom att tillgängliggöra litteratur, berättelser och skapande aktiviteter som stimulerar fantasi, kreativitet och kritiskt tänkande.

Uppföljning och utvärdering

Biblioteksplanen är ett strategiskt verktyg som ska vägleda utvecklingen av både folk- och skolbibliotek i Valdemarsviks kommun. För att säkerställa att planens mål och inriktningar omsätts i praktiken följs arbetet upp löpande.

Uppföljning sker som en del av bibliotekets kontinuerliga utvecklingsarbete och redovisas årligen i verksamhetsberättelser. Arbetet utvärderas genom reflektion i personalgruppen, dialog med besökare och samverkansparter, samt genom analys av statistik, nyckeltal och insatser kopplade till planens målområden.

När planens giltighetstid löper ut ansvarar Valdemarsviks bibliotek för att påbörja processen med att ta fram en ny biblioteksplan. Det arbetet ska utgå från tidigare erfarenheter, genomförda utvärderingar och de förändrade behov som finns i kommunen och samhället i stort.

VALDEMARSVIKS
KOMMUN

Handlingsplan för tillgänglighet

Valdemarsviks folkbibliotek

2025–2027

Innehåll

Syfte.....	3
Övergripande mål.....	3
Förutsättningar.....	3
Mätbara delmål.....	3
Verksamhet.....	3
Kommunikation och information.....	4
Lokaler inredning och utrustning.....	4
Organisation och ansvarsfördelning.....	4
Inventering och åtgärdsplan.....	4
Integrering av tillgänglighetsperspektivet.....	4
Uppföljning och utvärdering.....	5
Götabibliotekens tillgänglighetsträd.....	6

Syfte

Syftet med dokumentet är att upprätta en handlingsplan för tillgänglighetsarbetet på biblioteken i Valdemarsviks kommun.

Handlingsplanen berör vilka mål verksamheten har, de lagligt förankrade förutsättningarna för målen, en tillgänglighetsinventering av samtliga folkbibliotek i kommunen och en åtgärdsplan för eventuella brister. Planen ska bidra till att tillgänglighetsperspektivet genomsyrar hela verksamheten.

Denna handlingsplan har tagits fram med stöd av kulturrådets checklista, handlingsplan för tillgänglighet och i dialog med biblioteksutveckling Östergötland

Övergripande mål

- Bibliotekets tjänster och lokaler ska vara tillgängliga för alla, oavsett förutsättningar.
- Alla besökare ska bemötas med respekt och på ett likvärdigt sätt.
- Biblioteket ska vara en tillgänglig arbetsplats.

Förutsättningar

Bibliotekens tillgänglighetsarbete styrs av flera lagar samt författningar. Nedan listas några lagstadgade krav som gäller för digital tillgänglighet, fysiska lokaler och generell tillgänglighet.

Enligt bibliotekslagen 2§ och 6§ ska folkbibliotek vara tillgängliga för alla. (Bibliotekslag 2013:801)

Enligt plan- och bygglagen ska hinder mot tillgänglighet undanröjas gällande allmänna lokaler och platser. (SFS 2010:900)

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) anger att bristande tillgänglighet för funktionsnedsatta är en form av diskriminering.

Mätbara delmål

Verksamhet

- Evenemang och utställningar i biblioteket ska vara tillgängliga för alla.
- Bibliotekets bestånd ska vara tillgängligt för alla som vill nyttja det.
- Det interna arbetet med rekryteringar och stöd ska ha ett tillgänglighetsperspektiv.

Kommunikation och information

- Skriftlig information ska i första hand skrivas tydligt och lättläst.
- Information som läggs ut digitalt ska följa tillgänglighetskraven.
- Kontinuerlig utveckling vid bemötande av personer med funktionsnedsättningar.

Lokaler inredning och utrustning

- Lokalerna ska kontinuerligt ses över och förbättras ur ett tillgänglighetsperspektiv.
- Bibliotekets bestånd av tillgängliga medier ska utvecklas och utökas utifrån behov.
- Synpunkter från låntagare gällande tillgänglighet ska i den mån det är möjligt åtgärdas.
- Tillgänglighetsperspektivet ska både ingå i bibliotekets skyddsrand och i den dagliga verksamheten.

Organisation och ansvarsfördelning

Det övergripande ansvaret för tillgänglighet på biblioteken i Valdemarsviks kommun har bibliotekschefen. Samordning av tillgänglighetsarbetet sker i samverkan mellan bibliotekschef, tillgänglighetsansvarig biblioteksanställd samt skyddsombud i biblioteksverksamheten. Lokalernas tillgänglighet åtgärdas av respektive biblioteks fastighetsansvarig i samråd med verksamheten. Utifrån tillgänglighetsperspektivet gällande information och arrangemang ansvarar producent/arrangör i samråd med tillgänglighetsansvarig biblioteksanställd.

Inventering och åtgärdsplan

För att få en nulägesbild av tillgängligheten i Valdemarsviks kommuns bibliotek genomfördes en tillgänglighetsinventering 2021, vilken har reviderats och kompletterats 2025. Både inventering och åtgärdsplan uppdateras löpande. För aktuell inventering samt åtgärdsplan se separat dokument (bilaga ett).

Integrering av tillgänglighetsperspektivet

Biblioteket strävar redan idag efter att i möjligaste mån integrera tillgänglighetsperspektiv i verksamheten. För att ytterligare integrera perspektivet i arrangemang, lokaler, information och bestånd kan en checklista för tillgänglighet tas fram.

Nya rutiner för att hantera synpunkter kring tillgänglighet kan bidra till att brister uppmärksammas och åtgärdas. Det stärker både förbättringsarbetet

och integreringen av tillgänglighetsperspektivet i verksamheten. Som stöd i detta arbete har vi Götabibliotekens bemötandeguide, samt Götabibliotekens taxonomi för tillgänglighet.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av denna handlingsplan följs löpande upp i det systematiska arbetsmiljöarbetet samt i verksamhetsberättelser.

Götabibliotekens tillgänglighetsträd

Tillgänglighetsinventering och åtgärdsplan

Innehållsförteckning

Tillgänglighetsinventering.....	3
Valdemarsvik.....	3
Parkering.....	3
Entré.....	3
Lokal.....	3
Bestånd.....	4
Övrigt.....	4
Gusum.....	4
Parkering.....	4
Entré.....	4
Lokal.....	5
Ringarum.....	5
Parkering.....	5
Entré.....	5
Lokal.....	6
Åtgärdsplan.....	7
Valdemarsvik.....	7
Gusum.....	8
Ringarum.....	8
Kommentar.....	9
Angående förbättring av tillgänglighet genom hjälpmedel.....	9
Angående åtgärdsplanens förslag.....	9

Tillgänglighetsinventering

Valdemarsvik

Parkering

Parkeringsplats med två platser för personer med nedsatt rörelseförmåga finns i nära anslutning till biblioteket. Inga nivåskillnader mellan parkering och bibliotek, vägen utanför entrén är en gångfartsväg.

Entré

Entrén till biblioteket är utan nivåskillnader och vändytor för rullstolsburna finns.

Bokinkast som är tillgängligt dygnet runt finns till vänster om entrédörren sett utifrån.

Automatiska dörröppnare finns till ytterdörrarna.

Lokal

Bibliotekslokalen är luftig och väl skyltad överlag.

Alla fristående hyllor är tillgängliga. På de väggfasta hyllorna kan övre hyllplan möjligen vara svåra att nå för en rullstolsburen person. Vissa gångstråk kan eventuellt behövas vidgas för att ge fri gångväg och svängutrymme för rullstolsburna.

Biblioteket har utrustats med ljuddämpande utrustning i hela lokalen sedan förra tillgänglighetsinventeringen. Barnavdelningen har också möblerats om och gjorts luftigare.

Utlån- och återlämningsdatorn samt informationsdisken har höj- och sänkbara bord. Förstoringsglas finns att låna vid tidningshyllan. DAISY-spelare finns att låna vid behov.

De publika datorerna är relativt nya och kan anpassas ytterligare genom att köpa in tillgänglighetsanpassade hjälpmedel, till exempel tangentbord med större knappar.

Det finns fyra toaletter i bibliotekslokalen, två för allmänheten, tillgänglig toalett med skötbord och en för enbart personal. Samtliga toalettdörrar är i kontrasterande färg i förhållande till väggarna.

Informationsdisken har förutom höj- och sänkbart bord, även möjligheten att justera belysning efter behov och datorskärmarnas placering går att anpassa. Det finns en samtalsförstärkare samt förstoringsglas att låna om behov uppstår.

Personalutrymmet är överlag tillgänglighetsanpassat. Dörrar är försedda med automatiska dörröppnare och det finns gott om utrymme

inne i lokalen. För att helt tillgänglighetsanpassa krävs enbart mindre förändringar som att möblera om bord och vidga vissa gångstråk. Utrymningsväg via fönster är inte tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Trösklar i två av tre rum uppfyller inte kraven "så låga som möjligt och fasade". Det tredje rummet har en bra tröskel i aluminium.

Bestånd

Biblioteket erbjuder ett brett sortiment av anpassade böcker. Böcker i stor-stil, lättlästa böcker för både barn och vuxna, samt talböcker. För att kunna läsa talböcker har vi också ett antal DAISY-spelare att låna ut vid behov. Dessa bestånd utvecklas och utökas kontinuerligt. Om låntagare inte kan ta sig till biblioteket erbjuds tjänsten boken-kommer. Boken-kommer är en pågående tjänst som utökas efter behov.

För barn och unga finns det en äppelhylla, med böcker som kan läsas på andra sätt än med ögonen, till exempel taktila bilderböcker. Där finns också språkpillerböcker, böcker som logopedier rekommenderar vid försenad språkutveckling.

Genom Götabiblioteken och vår gemensamma webbplats kan vi också erbjuda våra låntagare e-böcker, e-ljudböcker och tillgång till arkiv samt databaser. All information som läggs ut digitalt ska vara tillgänglighetsanpassat enligt lag.

Övrigt

Färdtjänst hämtar i regel precis utanför entrén och sittplatser finns vid entrén. Vid fråga från besökare kan personalen kontakta färdtjänst.

Rutiner för behandling av klagomål eller synpunkter rörande tillgänglighet i lokalen bör ses över och uppdateras.

Gusum

Parkering

Parkeringen till Gusums bibliotek ligger i anslutning till byggnaden. Biblioteket har en parkeringsplats i anslutning till entrén.

Entré

Det finns en ramp till entrédörren. På plan ett i Folkets hus finns ett bokinkast och toaletter varav en tillgänglig toalett utan nivåskillnader. För att nå övriga toaletter är det nivåskillnad och trappsteg.

Lokal

Biblioteket ligger på plan två i Folkets hus. Det nås via trappor eller en hiss som kan användas vid behov.

Överlag är bibliotekslokalen väldigt rymlig och har god bredd mellan hyllor. Hyllorna vid skönlitteratur är väl skyltade. Övrig skyltning bör ses över för att göra det lättare att hitta. Övergripande orienteringstavla för Gusums bibliotek behövs inte då lokalen är relativt liten. Belysningen i rummen är bra.

Alla fristående hyllor går att nå för en rullstolsburen person. De väggfasta hyllorna är högre och där är tillgängligheten inte lika bra på de övre planen, vilket bör ses över.

I barnboksavdelningen finns trappsteg med en flyttbar ramp som kan användas vid behov. Ledstång saknas.

Informationsdisken är mittemot ingången. Skrivbordet är höj- och sänkbart.

Det finns tre nödutgångar i lokalen, vid entrén, vid barnavdelningen och via köket.

Bestånd och övrigt - Se posterna för Valdemarsviks bibliotek.

Ringarum

Parkering

Det finns två alternativ till parkering vid Ringarums bibliotek, då det är ett integrerat skol- och folkbibliotek beläget i Ringarums skola. Byggnaden har två entréer och båda har parkeringsplatser inom 50 meter. Det finns inga parkeringsplatser för personer med nedsatt rörelseförmåga och avståndet till entrédörrarna är inte optimalt.

Utanför skoltid kan även den asfalterade skolgården användas för parkering.

Entré

Skolbyggnaden har två entréer till biblioteket, huvudentré och sidoentré. Vid huvudentrén finns det två trappsteg, dessa trappsteg saknar ramp. Innanför entrén finns ytterligare trappor försedda med skenor av trä, men saknar ledstång i anslutning till skenorna.

Sidoentrén är på motsatt sida av huset och leder till skolans centrala trapphus. Där finns ingen ramp, men en hiss som kan användas vid behov. Hissen är inte öppen för allmänheten utan kräver personal för

att användas. Förutom den initiala nivåskillnaden förekommer inga andra nivåskillnader.

Sidoentrén har automatiska dörröppnare, medan huvudentrén saknar dessa.

Entréerna är i övrigt väldigt rymliga och väl anpassade för personer med nedsatt rörelseförmåga. Sittplatser finns i korridorerna.

Lokal

Överlag är det bra bredd på gångstråk, där vissa stråk kan optimeras ur ett tillgänglighetsperspektiv. Biblioteksrummet är relativt litet och skyltningen är bra överlag. Skyltningen går dock att förbättra. Ingen orienteringstavla krävs, då biblioteket är lättöverskådligt.

Informationsdisken är höj- och sänkbar, men det saknas bra avlastningsytor. En majoritet av besökarna till folkbiblioteket i Ringarum är äldre, ytterligare anpassningar i form av ställplats för käppar och dylika hjälpmedel skulle behövas i anslutning till informationsdisken.

Alla fristående hyllor går att nå för en rullstolsburen person. På de väggfasta hyllorna kan de översta hyllplanen eventuellt vara svåra att nå från sittande läge.

Bokinkastet är inte till för allmänheten, utan används enbart för skolbarn när skolan är öppen, men under tider då biblioteket är stängt. Det finns två toaletter i nära anslutning till biblioteket, varav en är anpassad för personer med nedsatt rörelseförmåga. Dessa är inte kontrastmarkerade gentemot omgivande vägg. Skyltningen på dörrarna brister också i vissa avseenden. Det finns inte någon nivåskillnad mellan bibliotek och toaletter.

Ringarums bibliotek har inga publika datorer eller trådlöst nätverk för allmänheten. Däremot kan bibliotekspersonal erbjuda kopiator och utskriftsmöjligheter.

Det finns tre nödutgångar i anslutning till biblioteket: genom ett fönster i bibliotekslokalen samt de två entréerna. Huvudentrén kan anpassas för personer med funktionsnedsättning.

Bestånd och övrigt - Se posterna för Valdemarsviks bibliotek.

Åtgärdsplan

Under den senaste perioden för vår tillgänglighetsplan har flera förbättringar genomförts, bland annat installation av ljudabsorbenter, förbättrad belysning i vår kombinerade utställnings- och evenemangsalokal, ommöblering av biblioteksutrymmet, tydligare skyltning av tillgängliga medier samt inköp av samtalsförstärkare.

Nedan följer en lista på rekommenderade åtgärder baserat på tillgänglighetsinventeringen:

Valdemarsvik

Åtgärd	Ansvar	När	Hur
Tillgänglighetsanpassa publika datorer	Bibliotekspersonal	2025-2027	Inköp av hjälpmedel t.ex. tangentbord med stora tangenter
Tydliga rutiner för hantering av synpunkter rörande bibliotekets tillgänglighet.	Bibliotekspersonal	2025-2026	Upprätta styrdokument rutiner
Tillgänglighetsanpassa kontorsutrymme	Bibliotekspersonal, Fastighetsansvarig	Löpande	T.ex. höga trösklar

Gusum

Åtgärd	Ansvar	När	Hur
Trappsteg barnavdelning	Fastighetsansvarig	2025-2027	Ledstång monteras
Parkeringsplats för personer med rörelsenedsättning saknas	Fastighet	2025-2027	
Se över skyltning för hyllor	Bibliotekspersonal	2025-2027	

Ringarum

Åtgärd	Ansvar	När	Hur
Parkeringsplats för personer med rörelsenedsättning saknas	Fastighetsansvarig	2025-2027	
Tillgänglighetsanpassa huvudentrén	Fastighetsansvarig	2025-2027	Mindre ramp införskaffas. Ledstång och automatiska dörröppnare monteras.
Förbättring av skyltning samt gångstråk Införskaffa avlastningsbord	Bibliotekspersonal	2025-2027	
Markering toalettdörrar	Fastighet	2025-2027	Måla, foliera

Kommentar

Angående förbättring av tillgänglighet genom hjälpmedel

Samtliga bibliotek i kommunen kan öka tillgängligheten genom inköp av till exempel käppställ och tangentbord med större tangenter. Att tillgodose detta på våra bibliotek är exempel på enkelt avvägrda hinder.

Angående åtgärdsplanens förslag

Åtgärdsplanen bör ses som ett riktmärke för tillgänglighetsförbättringar i stort. Den är inte heltäckande, vilket innebär att andra behov av anpassningar kan få prioritet under planens giltighetstid. Den uppdateras kontinuerligt under perioden för den aktuella tillgänglighetsplanen.

För närvarande är det inte helt klart hur det nya tillgänglighetsdirektivet (2023:254) kommer att påverka biblioteksverksamheter, (särskilt gällande krav på tillgängliga digitala format.) Samtidigt kan biblioteket uppmärksammas på brister i tillgänglighet av besökare, vilket kan kräva åtgärder under planperioden.

(3)

KS-SHB.2025.145

Justering av Renhållningstaxan 2026

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

KSAU § 59

KS-SHB.2025.145

Justering av Renhållningstaxan 2026

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till renhållningstaxa och att den skall börja gälla from 1 januari 2026.
 2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad 2024-09-23 KF § 65 upphävs from 1 januari 2026.
- 8

Ärendebeskrivning

Valdemarsviks kommun har en renhållningstaxa som beslutades 2024-09-23. Renhållningsverksamheten prognostiserar ett nollresultat under 2025 och för att även göra detta under 2026 behöver renhållningstaxan höjas.

För att uppnå en budget i balans för verksamheten, med ett resultat där intäkter och kostnader är lika, krävs en intäktsökning med 4% på hämtning av hushållsavfall och 3% när det gäller slamtömning på fastlandet.

Den största skillnaden i renhållningstaxan är att slamtömningen i skärgården för slamavskiljare och reningsverk höjs med cirka 48%. Höjningen är nödvändig för att renhållningen går minus 2 000 kr på varje tömning med nuvarande taxa. Avgiften för tömning av slutan tank och urinbrunn i skärgården föreslås ingen höjning eftersom utifrån renhållningens kostnader för dessa tömningar.

Även mindre justeringar i innehållet i taxan har genomförts för att synka med våra sammarbetskommuner Åtvidaberg, Kinda och Söderköping för att underlätta för vår gemensamma kundtjänst.

De huvudsakliga ändringarna för att synka oss med sammarbetskommunerna är:

- Större volymspann på tömning av fettavskiljare.
- Gått till styckpris på latrinkärl.
- Lagt till möjlighet att få en avisning innan tömning av slam.

Justerare

.....

.....

KSAU § 59

KS-SHB.2025.145

Ingen höjning på priset för avfallkupongerna för företag föreslås.

Prisändringar för de vanligaste abonnemangen

En-och tvåfamiljshus permanent boende 190 liter: Från 3 615 kr till 3 759 kr.

En-och tvåfamiljshus fritidsboende 190 liter: Från 2 466 kr till 2 565 kr.

Slambrunn 1,5 – 3 m3: Från 1 812 till 1 866 kr.

Ö Slambrunn 1,5-3 m3:Från 1 812 till 2 866 kr.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter med cirka 1 miljon, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för renhållningsverksamheten.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Renhållningschef

Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Samhällsbyggnad

Elin Asklöf

Renhållningschef

Tel: 0123-19140

E-post: elin.asklof@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Justering av Renhållningstaxan 2026

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till renhållningstaxa och att den skall börja gälla from 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad 2024-09-23 KF § 65 upphävs from 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Valdemarsviks kommun har en renhållningstaxa som beslutades 2024-09-23. Renhållningsverksamheten prognostiserar ett nollresultat under 2025 och för att även göra detta under 2026 behöver renhållningstaxan höjas.

För att uppnå en budget i balans för verksamheten, med ett resultat där intäkter och kostnader är lika, krävs en intäktsökning med 4% på hämtning av hushållsavfall och 3% när det gäller slamtömning på fastlandet.

Den största skillnaden i renhållningstaxan är att slamtömningen i skärgården för slamavskiljare och reningsverk höjs med cirka 48%. Höjningen är nödvändig för att renhållningen går minus 2 000 kr på varje tömning med nuvarande taxa. Avgiften för tömning av slutna tank och urinbrunn i skärgården föreslås ingen höjning eftersom utifrån renhållningens kostnader för dessa tömningar.

Även mindre justeringar i innehållet i taxan har genomförts för att synka med våra samarbetskommuner Åtvidaberg, Kinda och Söderköping för att underlätta för vår gemensamma kundtjänst.

De huvudsakliga ändringarna för att synka oss med samarbetskommunerna är:

- Större volymspann på tömning av fettavskiljare.
- Gått till styckpris på latrinkärl.
- Lagt till möjlighet att få en avisning innan tömning av slam.

Ingen höjning på priset för avfallkupongerna för företag föreslås.

Prisändringar för de vanligaste abonnemangen

En-och tvåfamiljshus permanent boende 190 liter: Från 3 615 kr till 3 759 kr.

En-och tvåfamiljshus fritidsboende 190 liter: Från 2 466 kr till 2 565 kr

Slambrunn 1,5 – 3 m3: Från 1 812 till 1 866 kr.

Ö Slambrunn 1,5-3 m3:Från 1 812 till 2 866 kr.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter med cirka 1 miljon, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för renhållningsverksamheten.

Beslutsunderlag

Nytt föreslaget taxedokument

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadskontoret

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven-Inge Arnell
T.F Samhällsbyggnadschef

Renhållningstaxa

Valdemarsviks kommun

Antagen av kommunfullmäktige: xxxx-xx-xx
Ersätter taxa antagen av kommunfullmäktige xxxx § xx
Dokumentansvarig: xxxxxxxxxxxxxx

Renhållningstaxan

För kommunens avfallshantering gäller Miljöbalken (1998:808) och Avfallsförordningen (2020:614) samt Valdemarsviks kommuns föreskrifter om avfallshantering. Renhållningen är till 100 procent taxefinansierad. Taxan består av en grundavgift och en hämtningsavgift.

Grundavgiften

Ska täcka kostnaderna för Återvinningscentral, administration, kundtjänst, fastighetskostnader, planering, information, fakturering samt övriga kostnader för renhållningen som ej ingår i hämtningsavgiften. För information om Återvinningscentralen, se sista sidan i dokumentet.

Hämtningsavgiften

Ska täcka kostnaderna för hämtning av kärlavfall, omlastning och transporter för kärlavfall samt behandlingsavgifter för kärlavfall.

Kommunfullmäktige beslutar om avgifter enligt denna taxa. Det ankommer på avdelningen Samhällsbyggnad att med beaktande av de grunder som anges i 27 kap 5 § Miljöbalken besluta om avgifter i enstaka fall som inte regleras av taxan.

Hämtningsområden

Hämtningsområde 1 avser fastland och öar med broförbindelse.
Hämtningsområde 2 avser öar utan broförbindelse i skärgård och insjöar.
I taxetabellerna avses med ö hämtningsområde 2.

För fritidsboende finns möjligheten att beställa extra hämtning om behov uppstår utanför säsong.

I de fall moms ej ingår i priset är det specificerat i taxan, i övriga fall ingår moms i priset.

Avgifter för boende i villor och fritidshus

Delning av kärl

Högst två fastigheter, med lite avfall, kan dela på ett 190 l kärl.

Flera fastigheter kan, efter överenskommelse med renhållaren, dela på större kärl än 190. Hämningsavgifter enligt taxetabell nedan.

Dispens uppehåll i hämtning

Upphåll i hämtning kan medges om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid om minst sex månader för villor respektive hela hämningsperioden för fritidshus. Ansökan ska göras på särskild blankett som skickas till Valdemarsviks kommun, Samhällsbyggnad senast 1 månad före avsedd uppehållsperiod, för fritidshus ska ansökan inkommit senast 15 mars det år som ansökan avser. Under beviljad uppehållsperiod debiteras grundavgiften.

Kompostering av matavfall

En fastighetsägare eller nyttjanderättshavare kan anmäla att allt matavfall kommer att tas om hand på den egna fastigheten genom kompostering i en skadedjurssäker kompostbehållare. Anmälan ska göras på avsedd blankett till Miljökontoret Valdemarsviks kommun. Hushåll på fastlandet som anmält och komposterar sitt matavfall erhåller en reducerad årsavgift enligt taxetabellen nedan.

Hämnings-och grundavgift inkl. moms			Totalt /år inkl. grundavgift, inkl. moms
Permanentboende en-och tvåbostadshus -var 14:e dag ¹			
Abonnemang	Hämningsavgift kronor/år	Grundavgift kronor/år	
190 liter	1694	2065	3759
370 liter	2846	2065	4911
delat 190 liter	794	2065	2859
fler än två hushåll delar 370 liter eller större	1193	2065	3258
kompost	1247	2065	3312
delat kompost	567	2065	2632
ö delat på land	209	2065	2274

¹ Taxan har höjts med 4% i hela tabellen. En ökning på 144 kr på 190 liters kärl.

Hämtnings-och grundavgift inkl. moms Fritidsboende en-och tvåfamiljshus- var 14:e dag V16- V41 ²			Totalt /år inkl. grundavgift, inkl. moms
Abonnemang	Hämtningsavgift kronor/år	Grundavgift kronor/år	
190 liter	1009	1 556	2 565
delat 190 liter	504	1 556	2 060
fler än två hushåll delar 370 liter eller större	691	1 556	2 247
delat kompost	284	1 556	1 840
370 liter	1 655	1 556	3 211
kompost	783	1 556	2 339
delat ö på land	209	1 556	1 765

Avgift för flerbostadshus

Hämtnings-och grundavgift exkl. moms Flerbostadshus ³			Totalt/år inkl. grundavgift
Abonnemang	Hämtningsavgift kr/år	Grundavgift kr/år	
370 liter varje vecka	4 554	2 681	7 235
370 liter två gånger/vecka	9 108	5 361	14 469
190 liter varje vecka	2 711	1 377	4 088
190 liter två gånger/vecka	5 422	2 753	8 175
600 liter varje vecka	6 235	4 782	11 017
600 liter två gånger /vecka	12 470	9 564	22 034
5 m ³ cont/djup var 14:e dag	44 625	10 868	55 493
5m ³ cont/djup sommar var 14:e dag	18 138	3 804	21 942
5m ³ cont/djup sommar varje vecka	36 275	7 608	43 883

² Taxan har höjts med 4% i hela tabellen. En ökning på 99 kr för 190 liters kärl.

³ Taxan har höjts med 4% i hela tabellen.

Avgifter för verksamheter.

Hämtnings-och grundavgift exkl. moms			Totalt/år inkl. grundavgift
Verksamheter ⁴			
Abonnemang	Hämtningsavgift kr/år	Grundavgift kr/år	
190 liter varje vecka	2 710	828	3 538
190 liter två gånger/vecka	5 422	828	6 250
190 liter sommar	1 191	828	2 019
370 liter varje vecka	4 554	828	5 382
370 liter två gånger/vecka	9 108	828	9 936
370 liter sommar varje vecka	2 646	828	3 474
370 liter sommar två gånger/vecka	5 290	828	6 118
600 liter varje vecka	6 235	828	7 063
600 liter två gånger/vecka	12 470	828	13 298
600 liter sommar varje vecka	3 911	828	4 739
600 liter sommar två gånger/vecka	7 822	828	8 650

Fettavfall från fettavskiljare i kr/per tömning exkl. moms ⁵	
0–1000 (l)	2 167
1001-2000(l)	2 775
2001-3000 (l)	2 342
3001-4000 (l)	3 989
4001-5000 (l)	4 598
> 5001 (l) tillkommande per kbm för avskiljare större än 5 kbm.	4 598 +1 301 per kbm utöver 5 kbm

Vid beställning av tömning av fettavskiljare som ska ske inom 24 h tillkommer akuttömningssavgift med 1 576 kr.

Övriga avgifter

Byte av kärldstorlek

För byte av kärldstorlek inklusive kärldtvätt debiteras 530 kr.

Extra säck

För egen säck på högst 160 l och max 15 kg i samband med ordinarie hämtning, debiteras 203 kr.

⁴ Taxan har höjts med 4% i hela tabellen.

⁵ Fler volymspann har lagts till för att synka oss med samarbetskommuner.

Extra hämtning

För extrahämtning i samband med ordinarie tur debiteras 203 kr för 190 l till 370 l kärl respektive 360 kr för 660 l kärl. Vid extrahämtning, ej ordinarie tur, tillkommer framkörningsavgift på 1 342 kr per hämtning. För extra tömning av djupbehållare debiteras 2 772 kr.

Hämtning av grovavfall

Med grovavfall avses hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl. Till grovavfall räknas exempelvis cyklar, leksaker, möbler, barnvagnar, mindre mängder trädgårdsavfall mm. Hushåll (privatpersoner) kan kostnadsfritt lämna grovavfall på kommunens Återvinningscentral.

Grovavfall hämtas enligt schema 3 tillfällen/år från villor, 1 tillfälle per år från fritidshus samt 2 tillfälle per år från flerbostadshus. Boende i skärgården har möjlighet att lämna grovavfall vid Breviksnäs och Fyrudden vid sammanlagt 3 tillfällen/år. Maximalt 6 kollin får lämnas, avfallet ska vara märkt "grovsopor", förpackat i lämpligt emballage om högst 1,2 meter och vikter om högst 15 kg.

Fastighetsägare kan också beställa hämtning av grovavfall och mindre mängder trädgårdsavfall mot avgift.

Hämtning sker dock senast inom 17 dagar. Avgiften består av en fast framkörningsavgift på 1 580 kr per tillfälle och en rörlig avgift på 399 kr per m³.

Hämtning av latrin

Hämtning och utkörning av latrinkärl sker enligt schema under perioden v 16-v 41. Endast kärl beställda genom Valdemarsviks kommun är godkända och kärlen får inte innehålla plastsäckar eller liknade. I priset per latrinkärl ingår utkörning av kärl, hämtning och behandling. Maxvikt vid hämtning är 15 kg/kärl. Avgift per kärl är 700 kr.⁶

Kärl beställs av kundtjänst för vatten och renhållning och kvitteras ut från kommunens Återvinningscentral alternativt utställt vid avfallskärlet vid fastigheten enligt särskilt schema. Leveranssätt uppges vid beställning. Förbrukade latrinkärl lämnas till Återvinningscentralen alternativt hämtas vid fastighet. Leverans av nya kärl respektive hämtning av kärl vid fastighet sker inom 15 dagar efter beställning.

Avgift för tömning av slamavskiljare, slutna tankar och fosforfilter

Slam från slamavskiljare, slutna tankar och minireningsverk ska hämtas minst en gång per år. Hämtning sker enligt uppgjort körschema. Vid behov av tätare tömning sker detta genom budning. Taxorna för avskiljare och tankar gäller under förutsättning att dessa uppfyller kraven i renhållningsföreskrifterna. Avdelningen Samhällsbyggnad äger rätt att debitera timersättning enligt tabell för extra arbete i samband med tömning av anläggning som inte uppfyller kraven i föreskrifterna.

⁶ Styckpris har lagts till på latrinkärl men priset är detsamma.

Slam, reningsverk, slutna tankar, urintankar inkl. moms	
Abonnemang	Tömningsavgift per år ⁷
Paketreningsverk 0-1,5 m ³	2 266
Paketreningsverk > 1,5-3 m ³	2 266
Paketreningsverk > 3-6 m ³	2 266
Paketreningsverk över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 266
Slambrunn 0-1,5 m ³	1 351
slambrunn > 1,5-3 m ³	1 866
slambrunn > 3-6 m ³	2 664
slambrunn över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 664
Sluten tank 0-1,5 m ³	1 464
sluten tank > 1,5-3 m ³	2 048
sluten tank > 3-6 m ³	2 958
sluten tank över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 958
Urintank 0-1,5 m ³	927
urintank > 1,5-3 m ³	1 133
urintank > 3-6 m ³	2 251
urintank över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 250
Skärgård⁸	
Ö slambrunn 0-1,5 m ³	2 351
Ö slambrunn > 1,5-3 m ³	2 866
Ö slambrunn > 3-6 m ³	3 664
Ö till slambrunn över 6 m ³	260 kr/m ³ över 6 m ³ +3 664
Ö Reningsverk 0-1,5 m ³	3 266
Ö Reningsverk >1,5-3 m ³	3 266
Ö Reningsverk > 3-6 m ³	3 266
Ö Reningsverk över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +3 266
Ö sluten tank 0-1,5 m ³	5 790
Ö sluten tank > 1,5-3 m ³	6 430
Ö sluten tank > 3-6 m ³	7 318
Ö sluten över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +7 318
Ö urintank 0-1,5 m ³	5 808
Ö urintank > 1,5-3 m ³	6 365
Ö urintank > 3-6 m ³	8 050
Ö urintank över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +8 050

⁷ Slamtömning på fastlandet har höjts med 3 %.

⁸ Ö-slambrunn och Ö- reningsverk har höjts med 48 %. En ökning på 1066 kr. Ö-sluten tank och ö-urinbrunn samma pris.

Tillägg för extra hämtning inom 24 timmar (vardagar).	1 576 kr
Tillägg för extra hämtning innan 24h (helg)	5892 kr
Tillägg för extra hämtning inom 10 arbetsdagar	857 kr
	10 000 kr i budningsavgift
Tillägg för extra hämtning öar utan broförbindelse	+ 1 576 kr/tim ⁹

Övriga avgifter

Tjänst	Avgift
Extra arbeten i samband med tömning	1 576 kr/tim
Framkörningsavgift om tömning inte kunnat ske	675 kr
Lyft av tungt lock	675 kr
För slangdragning > 20 m utgår ett tillägg med 200 kr/10 meter	200 kr/10 m
Krav på närvaro vid tömning/specificerad tömningstid	675 kr
Avisering innan tömning ¹⁰	315 kr

Vid beställning av tömning av större reningsverk med slamvolym > 12 m³ utgår timtaxa med 1 576 kr/tim samt en behandlingsavgift på 350 kr/m³.

Fosforfilter, ordinarie tömning

Tömning och behandling, filtermassa 3 907 kr/tillfälle.

Vid budad hämtning inom 10 dygn tillkommer 915 kr/tillfälle.

Återvinningscentralen

Hushåll med renhållningsabonnemang i Valdemarsviks kommun får utan extra kostnad lämna sorterat avfall, utom asbestavfall, på kommunens Återvinningscentral, dock maximalt 3 m³ per besök. Vid avlämning av större volym sker betalning genom samma kupongsystem som för verksamheter, se nedan.

⁹ Lagt till budningsavgift.

¹⁰ Lagt till möjlighet att få avisering innan slamtömning.

Verksamheter i kommunen kan lämna mindre mängder sorterat avfall på kommunens Återvinningscentral, men får då betala genom ett kupongsystem. Verksamheter får inte lämna farligt avfall. Avlämning av större volymer avfall kan ske efter överenskommelse och mot särskild avgift. Vid avlämning av avfall med producentansvar samt metallskrot utgår ingen avgift.

Avgift avfallskuponger

Avfallskuponger (max 3 m3/kupong) ¹¹	Avgift exkl. moms
1 besök	463 kr
5 besök	1 903 kr

¹¹ Ingen höjning av priset på avfallskuponger.

(4)

KS-SHB.2025.146

Justering av VA-taxan 2026

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

KSAU § 60

KS-SHB.2025.146

Justering av vatten- och avloppstaxan (VA-taxan) 2026

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar förslaget till justering av VA-taxan som innebär en höjning. Taxan ska börja gälla från och med 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige upphäver VA-taxan beslutad av kommunfullmäktige 2025-05-12, § 37.

Ärendebeskrivning

Under kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-09-24 hanteras ärendet om höjd VA-taxa.

Ändringsyrkande

Per Hollertz (M) yrkar att första beslutspunkten formuleras enligt nedan:
Kommunfullmäktige antar förslaget till justering av VA-taxan som innebär en höjning. Taxan ska börja gälla från och med 1 januari 2026.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger ett förslag till beslut och att arbetsutskottet beslutar enligt förslaget.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
VA-chef
Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Samhällsbyggnad
Niklas Strömbäck
VA-chef

Tel: 0123-191 38

E-post: niklas.stromback@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Justering av vatten- och avloppstaxan (VA-taxan) 2026

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige.

1. Kommunfullmäktige antar förslaget till justering av VA-taxan som innebär en höjning med 15 procent på samtliga avgifter i taxan. Taxan ska börja gälla från och med 1 januari 2026.
2. Kommunfullmäktige upphäver VA-taxan beslutad av kommunfullmäktige 2025-05-12, § 37.

Ärendebeskrivning

Lagen om allmänna vattentjänster (lag 2006:412) reglerar bestämmelser för allmänna VA-anläggningar, däribland avgiftsuttaget. De avgifter som huvudmannen tar ut får inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för VA-anläggningen och ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga kunderna.

VA-taxan har höjts med totalt 12 procent under 2025. Första gången vid årets början per den 1 januari och andra gången per den 1 juli.

För att säkerställa en väl fungerande leverans av vatten och avlopp som lever upp till dagens - och framtida - lagkrav behöver taxan inför 2026 justeras genom en höjning med 15 procent på samtliga avgifter i taxan.

Förutom att täcka förmodade generella höjningar utifrån index ska en ny taxa täcka följande kostnader:

- Gällande elavtal går ut under 2026 vilket sannolikt riskera att leda till en fördubbling av el-kostnaden
- I dagsläget finns inte resurser för att bedriva ett förebyggande underhållsarbete av pumpstationerna. Underhållet av pumpstationer är kraftigt eftersatt vilket bland annat leder till ökade energikostnader på grund av slitage. För att säkra upp driften i pumpstationerna behöver ett ökat underhållsarbete inledas under 2026

- För att säkra VA-anläggningarna från obehöriga behöver instängsling ske och kameraövervakning installeras. Nödvändiga säkerhetsåtgärder som medför kostnader som påverkar driftbudgeten i form av avskrivningar och räntor
- Idag hyr VA-enheten in en underentreprenör med grävmaskin för cirka 1,3 mkr. Att anställa istället för att hyra skulle innebära att kostnaden flyttas till driftsbudgeten från investeringsbudgeten och därmed ökad kostnad samt ökad kostnad för avskrivning av grävmaskin. Uppskattningsvis skulle det innebära en besparing på 300 000 kr/år trots de ökade kostnaderna på driftsbudgeten.

Även om det påverkar taxan så kommer vi på sikt att ej behöva ta kostnader som avskrivningar för vattenläckor och andra mindre markjobb

- Att bedriva ett kontinuerligt arbete med att uppdatera ledningssystemet är ett måste, vilket innebär att avskrivningskostnaderna ökar
- Det har identifierats brister i arbetsmiljön när det gäller kemikaliehanteringen. Att utföra kontroller av pliktig utrustning kommer att påverka driftbudgeten
- För att leva upp till arbetsmiljöreglerna för jour behöver en drifttekniker rekryteras. Eftersom el-kompetens idag saknas i driftteknikergruppen ska den kompetensen vid en rekrytering prioriteras. Rekryteringen innebär ökade lönekostnader
- För att förbättra driften i det dagliga arbetet finns det ett behov av att göra om en driftteknikertjänst till arbetsledare. En åtgärd som innebär en mindre ökning av lönekostnad

Konsekvenser vid utebliven höjning av VA-taxan

- Försämrade vattenkvalitet
Utan pengar för drift och underhåll riskerar ledningsnätet att läcka in föroreningar. Vattnet i kranen riskerar att bli otjänligt – med risk för bakterier, parasiter eller kemikalier
- Reningsverk som inte klarar sitt jobb
Om reningsverken inte får resurser för att byta ut pumpar, filter eller kemikalier börjar orenat eller bristfälligt renat avloppsvatten att släppas ut.
Resultat: algblomningar, fiskdöd och förstörd badvattenkvalitet

- Översvämningar i bostadsområden
Dagvattensystem som inte underhålls täpps igen. Kraftiga regn riskerar att leda till att gator, källare och hus fylls med vatten – ibland blandat med avloppsvatten
- Dyrare akuta åtgärder
När man inte investerar i tid, blir reparationerna mer dramatiska och mycket dyrare. Ett rörbrott som kunde förebyggts för några tusenlappar kan istället orsaka skador för miljoner.
- Hälsorisker för hela samhället
Historiskt har bristande vatten- och avloppssystem lett till stora sjukdomsutbrott, som kolera. I ett modernt samhälle är vi vana att lita på vad som kommer när vi vrider på kranen – men det är faktiskt just taxan som finansierar tryggheten.

Sammanfattningsvis; En för låg VA-taxa känns måhända bra i plånboken på kort sikt, men i längden blir kostnaderna för samhället - och oss själva - mycket högre.

Ekonomiska konsekvenser

En höjning av VA-taxan med 15 procent innebär en ökad intäkt till VA-kollektivet med cirka 26,7 milj.kr.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven-Inge Arnell
T.f samhällsbyggnadschef

Bilaga:
Förslag till ny VA-taxa

VALDEMARSVIKS
KOMMUN

Förslag: VA-taxa 2026

Antagen av kommunfullmäktige 2025-NN-NN

TAXA

för Valdemarsviks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Antagen av kommunfullmäktige den 2025-NN-NN

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är kommunstyrelsen.

Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Valdemarsviks kommun.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Valdemarsviks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dagvatten gata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostads-fastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Hantverk	Småindustri	
Utbildning	Sjukvård	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 38 180 kronor	om 47 725 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 38 180 kronor	om 47 725 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 36 kronor	om 45 kronor
d)	en avgift per lägenhet	om 25 300 kronor	om 31 625 kronor
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 10 819 kronor	om 13 524 kronor

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisleddningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 38 180 kronor	om 47 725 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 38 180 kronor	om 47 725 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 36 kronor	om 45 kronor
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 25 300 kronor	om 31 625 kronor

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisleddning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledning fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Servisavgift	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
Tomtyteavgift	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0%	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100%	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 30 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdraging av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	om 36 kronor	om 45 kronor

§ 10

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet 416,75 (2024-11) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 11

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 12

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

12.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13

13.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en fast avgift per år	om 2 952 kronor	om 3 690 kronor
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	om 25 kronor	om 31 kronor
c)	en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	om 2 242 kronor	om 2 802 kronor
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	om 36 kronor	om 45 kronor

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	14.1 a)	40%	40%	10%	10%
Avgift per m ³	14.1 b)	40%	60%	-	-
Avgift per lägenhet	14.1 c)	40%	60%	-	-
Avgift efter tomtyta	14.1 d)	40%	60%	-	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 75 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

14.4 För s k byggvatten skall erläggas brukningsavgift enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 80 % av den fasta avgiften enligt 14.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 50 % av avgiften enligt 14.1 b).

§ 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga bruksavgift.

Avgift utgår med:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
en avgift per m² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om 1,56 kronor	om 1,95 kronor

§ 16

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas bruksavgift enligt 14.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Fast avgift	14.1 a)	40%	40%	10%	10%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	607 kr	759 kr
Uppsättning av vattenmätare	607 kr	759 kr
Avstängning av vattentillförsel	607 kr	759 kr
Påsläpp av vattentillförsel	607 kr	759 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	607 kr	758 kr
Undersökning av vattenmätare	2 277 kr	2 846 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	1 530 kr	1 912 kr
Förgäves besök	607 kr	759 kr
Byte av skadad/frusen mätare	3 036 kr	3 795kr
Olovligt öppnat eller stängt servis	3 036 kr	3 795 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

Särskild reningsavgift

För fastigheter där spillvattnet är extra förorenat och dess sammansättning väsentligt avviker från normalt hushållsavloppsvatten debiteras en tilläggsavgift.

Parameter	Gränsvärde	Kr/kg*
Kväve	>50 mg/l	49 kr/kg
Fosfor	>11 mg/l	49 kr/kg
BOD7	>300 mg/l	6 kr/kg
Suspenderande ämnen	>350 mg/l	3,6 kr/kg

*Priser angivna exklusive moms. Avgift för suspenderande ämnen tas inte ut om avgift för BOD7 tas ut.

§ 19

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22

Avgifter enligt § 14 är baserade på indextalet 416,75 (2024-11) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får huvudmannen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

TAXANS INFÖRANDE

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2026-01-01. De bruksavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.8 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och Miljödomstolen jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

(5)

KLK.2025.85

Revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

MBN § 59

MBNV-2025-532

Initierare

Miljökontoret

Ärende**Lokala Hälsoskyddsföreskrifter,
revidering 2025****Miljö- och byggnämndens beslut**

1. **Miljö- och byggnämnden godkänner lokala hälsoskyddsföreskrifter, revidering 2025, vilka börjar gälla från och med 2026-01-01.**
2. **Miljö- och byggnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslag till revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter, revidering 2025 att gälla från och med 2026-01-01.**

Beskrivning av ärendet

Nuvarande lokala hälsoskyddsföreskrifter är framtagna 2015. SKR's underlag har använts med vissa lokala justeringar. De lokala hälsoskyddsföreskrifterna är framtagna med bemyndigande i Föreskrifter (1998:899) förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) § 40.

Föreskrifterna från 2015 utformades så att viss dubbelreglering skedde vilket nu har arbetats bort. Dubbelregleringen gällde bland annat enskilda avlopp där paragrafen i Miljöbalken även upprepades i de LHF § 2. Denna metod förespråkades då av SKR's mall som ett förtydligande till paragrafen i LHF. Miljökontoret har inte sett att dubbelregleringen fyller ett syfte och föreslår nu att ta bort den för att förtydliga vad som är reglerat i miljöbalken och vad som tillhör LHF.

Justeringar har gjorts i LHF § 4 punkt 3 där tillägget "giftig" orm har tagits bort och endast anger orm. Denna formulering ligger mera i linje med vad som får regleras enligt FMH.

Justerare

.....

.....

MBN § 59 forts

MBNV-2025-532

Vad gäller paragraf om eldning har datumet i §7 ändrats till den 31 augusti, (tidigare 15 augusti) vilket ligger i linje med mallen från SKR. Det är även lättare att komma ihåg ett datum vid månadsslut än ett datum mitt i en månad. I 8§ har meningen *All eldning med hushållsavfall, plast, målat eller tryckimpregnerat virke, spånskivor eller liknande är förbjuden* tagits bort. Förbud mot att elda avfall är reglerat i annan lagstiftning och behöver inte regleras även i LHF. Paragraf 9 avser eldning av park- och trädgårdsavfall och får inte från 2025-12-30 regleras i LHF utan behöver flyttas till separata föreskrifter och har därför tagits bort i sin helhet.

Vad gäller 10 § spridning av gödsel har punkt 2 och punkt 3 tagits bort. Enligt punkt 2 ska nedbrukning av gödsel ske omedelbart i anslutning till spridningen. Formuleringen skapar svårigheter de gånger spridningen sker på vall som inte ska brytas upp, reglering sker istället på annat sätt. Punkt 3 gällande avstånd till sjö och vattendrag regleras i Jordbruksverkets föreskrifter och bör därför inte regleras i LHF.

Paragraf 12 reglerar tvätt av motorfordon har tagits bort i sin helhet och regleras istället med hjälp av Miljöbalkens allmänna hänsynsregler och eventuella informationsinsatser.

Vad gäller § 14 tas viss tillståndsplikt för mindre värmeanläggningar bort. Praxis är och har varit att anmälningsärenden och ärenden tillståndspliktiga enligt LHF handläggs på samma sätt vilket gör att regleringen tappar kraft.

Paragraf 15 gällande ansökan och anmälan har formulerats om för att bli lättare att förstå. Laghänvisningar med bemyndiganden görs istället under en separat rubrik.

Lagstöd

Bemyndigande för den kommunala nämnden att anta Lokala Hälsoskyddsföreskrifter återfinns i Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd § 40. Från och med 2026-01-01 finns en ny lydelse av paragrafen som ersätter tidigare. Dessa föreskrifter ska följa den nya lydelsen.

Beredning av ärendet

Beredning av ärendet har skett i en grupp av miljöinspektörer bestående av Li Sjöstrand, Josefin Lindholm och Katrin Engman och med miljöadministratör Camilla Ewerfält som samordnare.

 Justerare

.....

.....

MBN § 59 forts

MBNV-2025-532

Ekonomiska konsekvenser

Bedöms som marginell påverkan.

Konsekvensbeskrivning

Bedöms som marginell påverkan.

Underlag som följer ärendet

Tjänsteutlåtande 2025-08-13

Nu gällande lokala hälsoskyddsföreskrifter 2016-05-30

Förslag till nya lokala hälsoskyddsföreskrifter

Expediering

Ärendet ska vidare till Kommunstyrelsen och sedan fastställas av Kommunfullmäktige för att bli giltiga.

Justerare

.....

.....

Lokala hälsoskyddsföreskrifter Valdemarsviks Kommun

Fastställd av kommunfullmäktige 20XX-XX-XX KF

Lokala hälsoskyddsföreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön inom Valdemarsviks kommun

Med stöd av 9 kap 7-8 och 10-13 §§ miljöbalken (1998:808), 13, 17, 39-40 och 42-44 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddelar kommunfullmäktige följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inledande bestämmelser

1§

Utöver bestämmelserna i miljöbalken (1998:808), förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd gäller följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Avlopp och toalett

2§

Tillstånd krävs dessutom av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att:

1. inrätta bad-, disk- och tvättavlopp inom område med detaljplan eller inom 100 m från strandkant vid ytvattentäkt eller strandkant vid övriga vattendrag.

Anmälan eller tillstånd enligt dessa bestämmelser krävs inte för avloppsanordningar avsedda för att föra avloppsvattnet till enbart en allmän avloppsanläggning.

Annan toalett än WC

3§

Det krävs anmälan till den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att inrätta:

1. förmultningstoilet,
2. eltoalett,
3. torrtoalett med latrinkompostering.

Djurhållning

4§

Det krävs tillstånd av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser hålla:

1. nötkreatur, häst, get, får eller svin,
2. pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur, eller
3. orm

Ett sådant tillstånd kan förenas med villkor.

Tomgångskörning

5§

Inom område med detaljplan får motorn i stillastående fordon hållas igång utomhus i högst en minut. Detta gäller inte:

1. om fordonet befinner sig i trafikkö eller om trafikförhållandena på annat sätt orsakat att fordonet stannat

2. om motorn hålls igång för att - i den mån det behövs för fordonets ändamålsenliga brukande - driva annan anordning (på fordonet) än sådan som avser uppvärmning eller kyla.

Eldning

6§

Vid nyinstallation samt byte av panna avsedd för eldning med fast bränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion får endast miljögodkänd panna med ackumulatortank eller annan teknik som uppfyller miljökraven installeras. Även braskaminer, kakelugnar, vedspisar och braskassetter etc som installeras ska vara miljögodkända. } i. Idre nedmonterad kakelugn eller dylikt, som installeras av kunnig fackman, kan räknas som godkänd. Miljö- och byggnämnden ska informeras om åtgärden.

7§

Småskalig eldning av fastbränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion i en panna som inte är miljögodkänd enligt Boverkets regler eller försedd med ackumulatortank, är inte tillåten under tiden 1 juni –31 augusti inom detaljplanelagt område.

8§

För skötsel och tillsyn av eldningsanordning för fasta bränslen gäller att lufttillförseln ska vara god och att bränslet ska förvaras torrt. Eldningsanordningen får endast eldas med det bränsle som den enligt tillverkaren är avsedd för. Saknas sådan anvisning får bränslet endast bestå av rent trä som inte är förorenat.

Dokumentation över genomförd sotning och underhåll av eldningsanordning ska finnas hos ägaren av anläggningen under minst 5 år.

Spridning av gödsel

10 §

Vid spridning av naturlig gödsel, slam eller annan orenlighet inom eller intill område (100 meter) med detaljplan gäller, utöver vad som följer av Statens jordbruksverks föreskrifter, följande:

1. tidpunkten för spridning ska anpassas tillsådana väder- och vindförhållanden som minskar risken för luktolägenheter. Torrt och blåsigt väder med vind från bebyggelse innebär minsta risk.

Skydd för yt- och grundvattentäkter

11§

För att undvika förorening av kommunens vattentäkter i anslutning till sjöarna Yxningen, Fallingebergssjön samt Koppartorpssjön utgör en 100 m bred strandzon (mätt från respektive sjös strandlinje vid normalvattenmedelstånd) vid dessa sjöar ett skyddsområde där följande föreskrifter gäller:

1. brandfarlig vara ska hanteras och förvaras enligt vad som föreskrivs för vattenskyddsområde
2. andra för vattnet skadliga ämnen, såsom tjärprodukter, smörj- och transformatoroljor
eller andra liknande kemiska produkter, får inte lagras så att vattnet kan förorenas.
3. tvätt av motorfordon får inte ske.

Om punkter ovan regleras i vattenskyddsområdesbestämmelser gäller vattenskydds-områdets bestämmelser.

Ansökan och anmälan

15 §

En ansökan eller anmälan till den kommunala nämnd för miljö- och hälsoskyddsfrågor ska vara skriftlig och uppfylla föreskrivna krav (25 § och 46 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och 19 kap 5§ respektive 22 kap 1 § miljöbalken).

Straffbestämmelser

16 §

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot dessa föreskrifter kan dömas till straffrättsligt ansvar enligt 29 kap. miljöbalken eller att betala miljösanktionsavgift enligt 30 kap. miljöbalken.

Dispens

17 §

Den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor får medge dispens från vad som gäller enligt dessa föreskrifter, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger.

Avgifter

18 §

Den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor får ta ut avgift för prövning av ansökningar om tillstånd eller dispens, för handläggning av anmälan samt för tillsyn i övrigt enligt dessa föreskrifter enligt den taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som kommunfullmäktige antagit.

Miljökontoret

Söderköpings kommun
Valdemarsviks kommun

MA 2015-42

Lokala hälsoskyddsföreskrifter, Valdemarsviks Kommun

Fastställda av kommunfullmäktige 2016-05-30 KF § 44

2016-03-29

Dnr: MA 2015.42

Lokala hälsoskyddsföreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön inom Valdemarsviks kommun

Med stöd av 9 kap 7-8 och 10-13 §§ miljöbalken (1998:808), 13, 17, 39-40 och 42-44 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd meddelar kommunfullmäktige följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Inledande bestämmelser

1 §

Utöver bestämmelserna i miljöbalken (1998:808), förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd gäller följande lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön.

Avlopp och toalett

2 §

Enligt 13 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs det tillstånd av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att:

1. inrätta avloppsanordning till vilken vattentoalett ska anslutas
2. ansluta vattentoalett till befintlig avloppsanordning.

Tillstånd krävs dessutom av den kommunala nämnden för att:

3. inrätta bad-, disk- och tvättavlopp inom område med detaljplan eller inom 100 m från strandkant vid ytvattentäkt eller strandkant vid övriga vattendrag.

Enligt 13 och 14 §§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs anmälan till av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att

4. inrätta bad-, disk- och tvättavlopp i övriga delar av kommunen
5. ändra avloppsanordning, om åtgärden kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning.

Anmälan eller tillstånd enligt dessa bestämmelser krävs inte för avloppsanordningar avsedda för att föra avloppsvattnet till enbart en allmän avloppsanläggning.

Annan toalett än WC

3 §

Det krävs anmälan till kommunala nämnden för att inrätta:

1. förmultningstoilet,
2. eltoalett,
3. torrtoalett med latrinkompostering

2016-03-29

Dnr: MA 2015.42

Djurhållning

4 §

Det krävs tillstånd av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser hålla:

1. nötkreatur, häst, get, får eller svin,
2. pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur, eller
3. giftig orm

Ett sådant tillstånd kan förenas med villkor.

Tomgångskörning

5 §

Inom område med detaljplan får motorn i stillastående fordon hållas igång utomhus i högst en minut. Detta gäller inte:

1. om fordonet befinner sig i trafikkö eller om trafikförhållandena på annat sätt orsakat att fordonet stannat
2. om motorn hålls igång för att – i den mån det behövs för fordonets ändamålsenliga brukande – driva annan anordning (på fordonet) än sådan som avser uppvärmning eller kyla.

Eldning

6 §

Vid nyinstallation samt byte av panna avsedd för eldning med fast bränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion får endast miljögodkänd panna med ackumulatortank eller annan teknik som uppfyller miljökraven installeras. Även braskaminer, kakelugnar, vedspisar och braskassetter etc som installeras ska vara miljögodkända. Äldre nedmonterad kakelugn eller dylikt, som installeras av kunnig fackman, kan räknas som godkänd. Miljö- och byggnämnden ska informeras om åtgärden.

7 §

Småskalig eldning av fastbränsle för uppvärmning och varmvattenproduktion i en panna som inte är miljögodkänd enligt Boverkets regler eller försedd med ackumulatortank, är inte tillåten under tiden 1 juni – 15 augusti inom detaljplanelagt område.

8 §

För skötsel och tillsyn av eldningsanordning för fasta bränslen gäller att lufttillförseln ska vara god och att bränslet ska förvaras torrt. Eldningsanordningen får endast eldas med det bränsle som den enligt tillverkaren är avsedd för. Saknas sådan anvisning får bränslet endast bestå av rent trä som inte är förorenat. All eldning med hushållsavfall, plast, målat eller tryckimpregnerat virke, spånskivor eller liknande material är förbjuden

Dokumentation över genomförd sotning och underhåll av eldningsanordning ska finnas hos ägaren av anläggningen under minst 5 år.

2016-03-29

Dnr: MA 2015.42

9 §

Eldning av löv, kvistar och annat trädgårdsavfall inom områden med detaljplan är förbjuden under tiden 1 april – 30 september. Eldning inom sådana områden får endast ske av torrt trädgårdsavfall som inte kan komposteras.

Offentlig valborgsmässoeld är undantagen från föreskriften.

Eldning får aldrig ske i strid mot gällande brandföreskrifter.

Spridning av gödsel

10 §

Vid spridning av naturlig gödsel, slam eller annan orenlighet inom eller intill område (100 meter) med detaljplan gäller, utöver vad som följer av Statens jordbruksverks föreskrifter, följande:

1. tidpunkten för spridning ska anpassas till sådana väder- och vindförhållanden som minskar risken för luktolägenheter. Torrt och blåsigt väder med vind från bebyggelse innebär minsta risk.
2. spridningen får inte ske närmare än 20 meter från sjö eller annat vattendrag.

Skydd för yt- och grundvattentäkter

11 §

För att undvika förorening av kommunens vattentäkter i anslutning till sjöarna Yxningen, Fällingebergssjön samt Koppartorpssjön utgör en 100 m bred strandzon (mätt från respektive sjös strandlinje vid normalvattenmedelstånd) vid dessa sjöar ett skyddsområde där följande föreskrifter gäller:

1. Brandfarlig vara ska hanteras och förvaras enligt vad som föreskrivs för vattenskyddsområde
2. Andra för vattnet skadliga ämnen, såsom tjärprodukter, smörj- och transformatoroljor eller andra liknande kemiska produkter, får inte lagras så att vattnet kan förorenas.
3. Tvätt av motorfordon får inte ske.

Om punkter ovan regleras i vattenskyddsområdesbestämmelser gäller vattenskyddsområdesbestämmelserna.

12 §

Tvätt av motorfordon och maskiner får inte ske på hårdgjorda ytor som anslutits till dagvatten och inte heller på plats där avrinning sker direkt till sjöar eller vattendrag.

13 §

För att inrätta och använda en ny anläggning för grundvattentäkt i område med detaljplan, 100 m från strandkant till ytvattentäkt eller från strandkant till övriga vattendrag krävs anmälan till den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor. Dessa områden har märkts ut på kartbilaga 1.

2016-03-29

Dnr: MA 2015.42

Värmepump

14 §

Enligt 17 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är det förbjudet att utan anmälan till den kommunala nämnden inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten.

Enligt dessa föreskrifter krävs istället tillstånd av den kommunala nämnden som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor för att inrätta en sådan anläggning inom område med detaljplan inom 100 m från strandkant till ytvattentäkt samt från strandkant till övriga vattendrag. Dessa områden har märkts ut på kartbilaga.

Anmälan eller tillstånd enligt denna paragraf krävs inte för värmepumpsanläggning som kräver tillstånd enligt 5 §.

Ansökan och anmälan

15 §

Enligt 46 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska en ansökan eller anmälan till av den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor enligt lokala föreskrifter meddelade med stöd av 39, 40 och 42 §§ i förordningen vara skriftliga och innehålla de uppgifter som behövs för att bedöma de anordningar, lokaler eller anläggningar som avses i ansökan eller anmälan.

Straffbestämmelser

16 §

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot dessa föreskrifter kan dömas till straffrättsligt ansvar enligt 29 kap. miljöbalken eller att betala miljösanktionsavgift enligt 30 kap. miljöbalken.

Dispens

17 §

Den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor får medge dispens från vad som gäller enligt dessa föreskrifter, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger.

Avgifter

18 §

Den kommunala nämnd som hanterar miljö- och hälsoskyddsfrågor får ta ut avgift för prövning av ansökningar om tillstånd eller dispens, för handläggning av anmälan samt för tillsyn i övrigt enligt dessa föreskrifter enligt den taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som kommunfullmäktige antagit.

(6)

KS-SHB.2025.155

**Upphävande av beslut att anta Gemensamt
utvecklingsprogram för kust och skärgård i
Östergötland och Småland 2030**

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Justerare

.....

.....

(6)

KS-SHB.2025.155

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven-Inge Arnell

Tf samhällsbyggnadschef

Tel: 0123-193 30

E-post: sven-inge.arnell@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Upphävande av beslut att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige upphäver sitt beslut 2017-10-30 § 100 att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030

Ärendebeskrivning

Under våren 2025 har Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län antagits av Region Kalmar län och Region Östergötlands Trafik- och samhällsplaneringsnämnd 2025-05-12 § 30. Region Kalmar fattar beslut om skärgårdsprogrammet i september 2025. Med anledning av detta beslut bör kommunerna upphäva beslutet att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030.

Valdemarsviks kommunfullmäktige fattade sitt beslut 2017-10-30 § 100 och därför föreslås nu att kommunfullmäktige upphäver beslutet.

Region Östergötland har tillsammans med Region Kalmar län genomfört en process att revidera det gemensamma programmet för kust och skärgård. Under aktualitetsbedömningen av utvecklingsprogrammet framkom otydlighet i ansvar och styrning som till viss del berodde på att utvecklingsprogrammet gemensamt antogs av alla kommuner och regioner som omfattades av det. Ansvaret för att genomföra och följa upp var därmed delat på en mängd olika aktörer. Det nya förslaget har därför enbart antagits av de två regionerna och är tänkt att följas av en överenskommelse mellan kommunerna och regionerna.

Regionerna skriver att "Skärgårdsprogrammet tar sikte mot år 2040 och utgör en konkretisering av vad Region Kalmar läns och Region Östergötlands regionala utvecklingsstrategier (RUS:ar) innebär för geografin kust och skärgård." Skärgårdsprogrammet bör därför ses som en understrategi till RUS i kommunens framtida arbete.

Beslutet innebär en ökad tydlighet vilka styrdokument som gäller för vilka områden. Om beslut att upphäva programmet inte fattas så kommer flera

versioner av skärgårdsprogrammet finnas samtidigt vilket innebär en otydlighet både för kommunen och dess medborgare.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser. Arbetstid behöver läggas för deltagande i Skärgårdsrådet.

Beslutsunderlag

Upphävande av beslut att anta Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och Småland 2030, tjänsteutlåtande, 2025-09-17

Protokoll, Region Östergötland TSN protokoll 2025-05-12 justerat

Beslutet skickas till

Region Östergötland, Regional utveckling
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven-Inge Arnell
tf samhällsbyggnadschef

§§25-39

Sammanträdesprotokoll för Trafik- och samhällsplaneringsnämnden

Plats och tid: Sessionssalen, Linköping 09:00

Närvarande

Ledamöter

Jan Owe-Larsson (M)
Annette Ohlsson (M)
Annsofi Ramevik (S)
Jörgen Oskarsson (S)
Emil Steen (M)
Joakim Gustafsson (SD)
Ann Charlotte Wiberg (S)
Bert Egnell (M)
Maj-Viol Axelius (V)

Magnus Sjöberg (KD)
Peter Hermansson (S)
Björn Sandberg (SD)

Jenny Elander Ek (C)
Martin Klerung (L)
Torbjörn Mellgren (S)

Närvarande ersättare

Helena Persdotter (M)
Patrik Stenlund (KD)
Annika Arvidsson Rosén (C)
Björn Asserhed (L)
Linda Sundregård

Frånvarande

Tobias Holmberg (V)
Jörgen Pettersson (SD)
Eldina Meldez (S)
Alexander Höglund (L)

ordförande
1:e vice ordförande
2:e vice ordförande

Ersätter Tobias
Holmberg (V)

Ersätter Jörgen
Pettersson (SD)

Justering

--	--

Övriga (under hela eller del av sammanträde)

Richard Widén, regionutvecklingsdirektör
Johan Kindén, trafikdirektör
Peder Björn biträdande kanslichef, sekreterare
Jimmy Johansson, trafikchef Östgötatrafiken
Fredrik Topplund, politisk sekreterare (KD)
Annika Högberg, politisk sekreterare (S)
Joakim Hörsing politisk sekreterare (MP)
Anders Bäckstrand, chef
Per Nelson, marknadsföringschef Östgötatrafiken
Jonas Jernberg, strateg
Sebastian Svahn, affärscontroller Östgötatrafiken
Linus Johnsson, strateg
Matilda Hansson, trafikutvecklare Östgötatrafiken
Fredrik Sunnergren, trafikutvecklare Östgötatrafiken

Justering

Ordförande Jan Owe-Larsson

Justerare Annsofi Ramevik

Sekreterare Peder Björn

Protokollet justeras med elektronisk signering. Justeringen tillkännages genom anslag på Region Östergötlands anslagstavla på webbplatsen regionostergotland.se.

Justering

--	--

Föredragningslista

§	Rubrik	Ärende	Sida
§ 25	Upprop Val av justeringsperson		
§ 26	Föredragningslistan		
§ 27	Kortinformationer KTS Linköpings universitet. Fika Ny länsplan transportinfrastruktur		
	Trafik- och infrastrukturbokslut 2024	2025/2605	
	Trafikbeställning från ägarna för Tågplan T27	2025/2357	
	Linje 630 och 631 i Ydre kommun	2024/5902	
	Trafik- och verksamhetsbeställning 2026 - 2028	2025/3855	
	Nya priser i närtrafiken och skärgårdstrafiken	2025/3236	
§ 28	Remiss av rapporten Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt	2025/2060	
§ 29	Revidering uppdragsavtalet för AB Östgötatrafiken	2025/1830	
§ 30	Revidering av Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och norra Småland	2021/5976	
§ 31	Förslag till riktlinjer för evenemangsbiljett i kollektivtrafiken	2025/1829	
§ 32	Remiss Nytt regionalt trafikförsörjningsprogram för Region Örebro län	2025/2123	
§ 33	Beslut om anskaffning av ER1-fordon	2025/3098	
§ 34	Strategisk planering i regionala utvecklingsarbetet förberedande	2024/11095	
§ 35	Granskningsremiss Förslag till Översiktsplan för Norrköpings kommun	2025/1334	
§ 36	Trafik- och samhällsplaneringsnämnden delårsrapport 03 2025	2025/2656	
§ 37	Lista delegationsbeslut		
§ 38	Aktuella kurser och konferenser		
§ 39	Sammanträdets avslutning		

Justering

--	--

§25

Fastställande av upprop och val av justeringsperson

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

Uppropet fastställs. Annsofi Ramevik (S) utses att jämte ordförande justera dagens protokoll.

Justering

--	--

§26

Föredragningslistan

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

Ordförande presenterar föredragningslistan. Föredragningslistan fastställs i enlighet med utskickat förslag.

Justering

--	--

§27

Informationer

Kortinformationer om Regional Utvecklingsstrategi, Länsplan för transportinfrastruktur, Regionens råd för frågor kring funktionshinder, beredningen för kollektivtrafik, CPMR och Central Baltic.

Ny länsplan transportinfrastruktur

- Jonas Jernberg

Trafik- och infrastrukturbokslut 2024

- Nicklas Ebermark

Info - Mälardalstrafik - Trafikbeställning från ägarna för Tågplan T27

Info om anskaffning av ER1-fordon- Mälardalstrafik AB

- Sebastian Svahn

PM Linje 630 och 631 (Ydre)

- Fredrik Sunnergren

Nya priser i närtrafiken och skärgårdstrafiken

- Per Nelson

Förslag till riktlinjer för evenemangsbiljett i kollektivtrafiken

- Per Nelson

Justering

--	--

Remiss Nytt regionalt trafikförsörjningsprogram för
Region Örebro län

- Mathilda Hansson

Justering

--	--

§28

Remiss av rapporten Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt

Dnr: RÖ 2025/2060

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att avge yttrande över " Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt" enligt föreliggande förslag.

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att avge yttrande över " Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt" enligt föreliggande förslag.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jenny Elander Eek (C) lämnar följande yrkande:

Flygplatser är viktiga delar av infrastrukturen, särskilt i de delar av landet där avstånden är långa. De möjliggör investeringar, arbetspendling och närhet till högre utbildning. Utan fungerande flygförbindelser riskerar tillgången till service och arbetsmarknad att försämrast. I konkurrenshänseende på en internationell marknad ska inte Sverige ha andra regler än vad man kommit överens om inom EU.

Med anledning av ovanstående yrkar Centerpartiet

att följande text förs in på lämplig plats i remissvaret:
"En annan fråga av stor betydelse, där det är svårt att förstå Trafikverkets resonemang, är varför man föreslår att bibehålla begränsningen att alternativa färdmedel ska beaktas för restider upp till fyra timmar. Denna begränsning är en nationell svensk regel medan EU:s lufttrafikförordning sätter gränsen vid tre timmar. Det är inte rimligt att Sverige, när vi nu öppnar upp för regionalt upphandlad flygtrafik som helt ska finansieras av regionen/kommunen, ska behålla denna hårdare regel. För att främja regional utveckling och likvärdiga villkor inom EU behöver Sverige justera restidsgränsen för alternativa färdmedel till tre timmar. En sådan anpassning kan underlätta för regionalt flyglinjer där andra konkurrenskraftiga transportlösningar saknas. Samtidigt måste klimatmålen fortsatt vara styrande och val av transportsätt ska motiveras utifrån både tillgänglighet och miljöhänsyn."

Annsofi Ramevik (S) yrkar bifall till Jenny Elander Eeks yrkande.

Justering

--	--

Anette Olsson (M) yrkar avslag till Jenny Elander Eeks yrkande och bifall till regionledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Regionledningskontorets förslag prövas mot Jenny Elander Eeks med fleras yrkande.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordföranden ställer Regionledningskontorets förslag mot Jenny Elander Eeks med fleras yrkande och finner att ställer Regionledningskontorets förslag vinner bifall.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Centerpartiet och Socialdemokraterna reserverar sig till förmån för Jenny Elander Eeks med fleras yrkande.

Beskrivning av ärendet

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över remissen "Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt".

Regeringen vill ge kommuner och regioner större inflytande över flyglinjer med allmän trafikplikt (ATP). Syftet är att stärka den regionala tillgängligheten genom att låta kommuner och regioner påverka och medfinansiera flygtrafiken utifrån lokala behov.

Förslaget ger ökat regionalt inflytande men också större ekonomiskt ansvar. Trafikverket behåller samordningsansvaret och säkerställer att allt följer EU-regler.

Justering

--	--

§29

Revidering uppdragsavtalet för AB Östgötatrafiken

Dnr: RÖ 2025/1830

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att godkänna reviderat uppdragsavtal mellan Region Östergötland och AB Östgötatrafiken att gälla från och med år 2025.

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att godkänna reviderat uppdragsavtal mellan Region Östergötland och AB Östgötatrafiken att gälla från och med år 2025.

Beskrivning av ärendet

Region Östergötland har i egenskap Regional kollektivtrafikmyndighet tecknat ett uppdragsavtal med AB Östgötatrafiken. Syftet med detta uppdragsavtal är att förtydliga Östgötatrafikens uppdrag. Förutom uppdragsavtalet regleras Östgötatrafikens uppdrag i bolagsordningen och ägardirektivet.

Inför 2022 reviderades uppdragsavtalet, och Östgötatrafikens roll inom kombinerad mobilitet förtydligades.

Förslag till ändringar

Att ersättning för Östgötatrafikens kostnader för bolaget Mälardalstrafik tas bort ur uppdragsavtalet.

Förtydligande att Östgötatrafiken ansvarar för genomförandet av marknadsaktiviteter, pilotstudier och kampanjer för att långsiktigt öka attraktiviteten för kollektivtrafiken.

Samt rättade ordformer och ansvarsförtydligande gällande trafikdirektör eller vd Östgötatrafiken.

Justering

--	--

§30

Revidering av Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård i Östergötland och norra Småland

Dnr: RÖ 2021/5976

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att anta föreliggande förslag till Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län
2. att upphäva Gemensamt utvecklingsprogram för Östergötland och Kalmar län

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att anta föreliggande förslag till Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län
2. att upphäva Gemensamt utvecklingsprogram för Östergötland och Kalmar län

Beskrivning av ärendet

Trafik- och samhällsplaneringsnämnden (TSN) gav i 2023-års plan i uppdrag till regionutvecklingsdirektören att arbeta fram en reviderad version av Gemensamt utvecklingsprogram för kust och skärgård för Östergötland och norra Småland (antaget 2017).

Region Östergötland har tillsammans med region Kalmar län tagit fram ett Skärgårdsprogram för länens sex kustkommuner, från Norrköping i norr till Mönsterås i söder. Skärgårdsprogrammet behandlar främst de frågor som regionerna och i viss mån kommunerna, har rådighet över eller har möjlighet att påverka. Programmet är ett digitalt dokument publicerat på [Storymaps](#) och består av ett kunskapsunderlag med tillhörande webbkarta som utgör grunden för Skärgårdsprogrammet och dess utvecklingsförslag.

Programmets syftar till att ge en fördjupad bild och att skapa samsyn kring kustens och skärgårdens förutsättningar och behov. Programmet är ett planeringsunderlag som ska beskriva kustens och skärgårdens faktiska förutsättningar och ge utvecklingsförslag inom regionernas ansvarsområden för att främja en positiv utveckling i kust och skärgård. Vidare är syftet att ge vägledning vid beslut och fördelning av regionala medel som rör kust och skärgård i Östergötland och norra Kalmar län. Kommunerna kan i önskad utsträckning använda programmet som ett kunskaps- och planeringsunderlag inom sin egen verksamhet. Önskvärt är att kommunerna i sina styrande dokument gör utpekanden i motsvarande riktning för att rikta samhällets insatser på ett likvärdigt och effektivt sätt.

Remiss

Justering

--	--

Mellan den 15 juni och 15 oktober 2024 fanns en remissversion tillgänglig för samråd, 32 remissvar inkom vilka sammanställs och besvaras i en särskild samrådsredogörelse. Programmet har reviderats för att i möjligaste mån tillmötesgå inkomna synpunkter och önskemål.

Protokollsanteckning

Jenny Elander Eek (C) lämnar följande protokollsanteckning:

Centerpartiet lämnar följande protokollsanteckning avseende Skärgårdsprogram för Östergötland och Kalmar län.

1. Förutsättningar för att bo, leva och bedriva verksamhet här året runt

Ett dialogforum i form av skärgårdsråd samt skärgårdsting är bra men det finns ett behov av ett forum för politiker och tjänstemän från berörda kommuner och regioner att träffas för att dryfta gemensamma utmaningar och hitta gemensamma lösningar i de frågor som utgörs av kommunal och regional service.

En ökad civil beredskap i händelse av sjukdom, brand och olyckor är bra MEN undantar inte att den regionala och kommunala beredskapen vid dessa händelser måste samplaneras och utredas för att snabbt kunna komma på plats. Detta gäller både ambulansvård men också räddningstjänst.

Programmet tar avstamp i de regionala ansvarsområdena men saknar det viktiga kommunala perspektivet. Barnomsorg, skola, vård samt omsorg måste vara tillgänglig och nära även för medborgare bosatta i skärgården och denna tillgång är i många fall avgörande för beslutet att bosätta sig i dessa områden.

2. Ändamålsenlig infrastruktur och transporter

Det är bra att hamnar av särskild vikt ska identifieras. Detta kunde dock ha gjorts i samband med revideringen av programmet, precis som skärgårdsnoderna pekas ut.

Det finns behov av en gemensam hantering av planlägningsfrågor i skärgården. Möjligtvis bör en gemensam översiktsplan eller dylikt tas fram genom samarbete mellan kommunerna. Ett sådant arbete eller gemensam plan främjar även rörelserna över kommun- samt länsgränser.

3. Skärgårdens natur-, kultur- och rekreationsvärden utvecklas och tas tillvara i samverkan med lokala aktörer

Besöksnäring är en viktig inkomstkälla för medborgare bosatta i skärgårdsområdena. För näringsidkare utgör det dock kanske ett ben av flera för det enskilda företaget. Ofta kombinerat med gröna eller blå näringar eller transporter. Det ena är dessutom ofta en förutsättning för det andra, till exempel att öar hävdas genom betesdjur. Det är därför viktigt att även dessa näringar lyfts fram och beaktas i utvecklingen av skärgårdsfrågor.

Justering

--	--

§31

Förslag till riktlinjer för evenemangsbiljett i kollektivtrafiken

Dnr: RÖ 2025/1829

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att godkänna framlagt förslag till Riktlinjer för evenemangsbiljett i kollektivtrafiken

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att godkänna framlagt förslag till Riktlinjer för evenemangsbiljett i kollektivtrafiken

Beskrivning av ärendet

Östgötatrafiken under våren 2024 utvecklat ett nytt sätt att distribuera kollektivtrafikbiljetter i samband med evenemang som arrangeras i regionen. Detta ger möjlighet att nå nya målgrupper och samtidigt öka attraktionskraften för regionens besöksnäring.

Riktlinjerna syftar till att skapa ett tydligt ramverk för hur biljetten kan användas och prissättas.

Justering

--	--

§32

Remiss Nytt regionalt trafikförsörjningsprogram för Region Örebro län

Dnr: RÖ 2025/2123

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att avge yttrande över "Regionalt trafikförsörjningsprogram för Region Örebro län" enligt föreliggande förslag

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att avge yttrande över "Regionalt trafikförsörjningsprogram för Region Örebro län" enligt föreliggande förslag

Beskrivning av ärendet

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över remissen av Regionalt trafikförsörjningsprogram för Örebro län 2025 – 2035. Yttrandet är avgränsat till kollektivtrafikperspektivet och kopplingar mot Östergötland.

Örebro läns nya trafikförsörjningsprogram tar sikte på 2035 och är underställt det regionala måldokumentet Regional utvecklingsstrategi. De utpekade målen är sex till antalet, där huvudmålet lyder "Kollektivtrafik ska bidra till positiv samhällsutveckling genom att vara en självklar och växande del i transportsystemet." De övriga målen rör ökad marknadsandel, tillgång till kollektivtrafik, förbättra och förenkla resenärsupplevelsen, resenärsnöjdhet samt förbättrad hälsa och miljö

Region Östergötland har inget att erinra i sak mot Regionalt trafikförsörjningsprogram för Örebro län 2025 – 2035 och dess övergripande mål.

Däremot nämns inte tågtrafiken på sträckan Mjölby – Motala – Örebro, vilket Region Östergötland ser som mycket olyckligt inte minst med tanke på det planerade dubbelspår mellan Hallsberg och Degerön. Det innebär en ökad kapacitet på banan, vilket i sin tur halverar restiden mellan bland annat Motala – Örebro, det i sin tur skapar möjligheter för dagspendling. Mjölby i sin tur kommer stärkas som nod för vidare resa med fjärrtågtrafiken till/från södra Sverige, vilket olyckligtvis inte heller nämns i region Örebro läns Regionala trafikförsörjningsprogram.

Justering

--	--

§33

Beslut om anskaffning av ER1-fordon

Dnr: RÖ 2025/3098

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att ingå uppdragsavtal med AB Transitio som ger AB Transitio uppdraget att avropa och anskaffa 0,5 Dosto ER1-fordon med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt upphandla därtill hörande finansiering.
2. att ingå ett borgensåtagande såsom för egen skuld (proprieborgen) upp till 110 miljoner kronor jämte därpå löpande ränta och kostnader för den upphandlade finansieringen.
3. att ge i uppdrag samt befullmäktiga Mälardalstrafik att gentemot AB Transitio företräda regionen i arbetet med att avropa, anskaffa, förvalta och utveckla ingående Dosto ER1 med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt att ingå hyresavtal.
4. att tidigare beslut om anskaffning av Dosto ER1-fordon (del av Tidigare Besluten, såsom definierat nedan) ersätts av detta beslut.

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att ingå uppdragsavtal med AB Transitio som ger AB Transitio uppdraget att avropa och anskaffa 0,5 Dosto ER1-fordon med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt upphandla därtill hörande finansiering.
2. att ingå ett borgensåtagande såsom för egen skuld (proprieborgen) upp till 110 miljoner kronor jämte därpå löpande ränta och kostnader för den upphandlade finansieringen.
3. att ge i uppdrag samt befullmäktiga Mälardalstrafik att gentemot AB Transitio företräda regionen i arbetet med att avropa, anskaffa, förvalta och utveckla ingående Dosto ER1 med tillhörande högvärdeskomponenter och strategisk utrustning samt att ingå hyresavtal.
4. att tidigare beslut om anskaffning av Dosto ER1-fordon (del av Tidigare Besluten, såsom definierat nedan) ersätts av detta beslut.

Beskrivning av ärendet

Se bilagor.

Finansiering

Kostnadsökningen som fler ER1 fordon innebär finansieras av ägarregionerna.

Justering

--	--

Bilagor

- Styrelseärende § 04_250117_ Anskaffning av ER1-fordon
- Protokollsutdrag § 04 _Extra styrelsesammanträde Mälardalstrafik 250117_ Anskaffning av ER1-fordon
- Ägarrådsärende § 07_250212_ Anskaffning av 13 fordon Dosto ER1
- Utdrag § 07_Ägarråd Mälardalstrafik 250212_ Anskaffning av 13 fordon Dosto.
- Avtal om avrop/anskaffning och finansiering av spårfordon, högvärdeskomponenter samt strategisk utrustning för AMTL- projektet.

Justering

--	--

§34

Strategisk planering i regionala utvecklingsarbetet förberedande

Dnr: RÖ 2024/11095

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att fortsätta arbeta med regional rumslig planering genom fördjupad samverkan och samplanering inom det regionala utvecklingsansvaret, med en tydlig regional rumslig inriktning som successivt fördjupas.
2. att ställa sig bakom "Underlag- förankrad viljeinriktning inom utlysning Strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet förberedande steg"

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att fortsätta arbeta med regional rumslig planering genom fördjupad samverkan och samplanering inom det regionala utvecklingsansvaret, med en tydlig regional rumslig inriktning som successivt fördjupas.
2. att ställa sig bakom "Underlag- förankrad viljeinriktning inom utlysning Strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet förberedande steg"

Beskrivning av ärendet

Region Östergötland har tagit del av Tillväxtverkets utlysning "Strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet, förberedande steg", och inom ramen för denna utvärderat processen av framtagandet av rumslig strategi, i syfte att tillvarata erfarenheter och lägga grunden för fortsatt arbete med regional planering.

Region Östergötland anser att samverkan kring regional planering fortsatt ska ske inom ramen för det regionala utvecklingsuppdraget. Med bakgrund i ovan, har Region Östergötland formulerat följande målbild och inriktning för det fortsatta arbetet med regional planering:

En väl samordnad och avvägd samhällsplanering i Östergötland, med ett tydligt regionalt perspektiv med bred acceptans i flernivåstyret. Vägen dit går genom fördjupad samverkan och samplanering inom det regionala utvecklingsansvaret, med en tydlig regional rumslig inriktning som successivt fördjupas.

Justering

--	--

§35

Granskningsremiss Förslag till Översiktsplan för Norrköpings kommun

Dnr: RÖ 2025/1334

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att avge yttrande över "Förslag till översiktsplan för Norrköpings kommun" enligt föreliggande förslag

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att avge yttrande över "Förslag till översiktsplan för Norrköpings kommun" enligt föreliggande förslag

Beskrivning av ärendet

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över granskningsversion av "Förslag till översiktsplan för Norrköpings kommun". Vid granskning av planförslaget kan Region Östergötland konstatera att flertalet av de synpunkter som lämnades under samrådet kvarstår. I en översiktsplan är det viktigt att belysa ett regionalt perspektiv och gemensamma utmaningar vilket skapar bättre möjligheter för insatser som kan ta vara på utvecklingsmöjligheter som gynnar såväl Norrköpings kommun som hela länet. Region Östergötland noterar att det i granskningsversionen av planförslaget inte är möjligt att utläsa hur Norrköping tänker kring sin roll som storregional/regional nod eller förhållandet till sina grannkommuner.

Region Östergötland väljer i yttrandet att särskilt fokusera på följande delar;

- Norrköpings roll som storregional/regional nod samt storregionala kopplingar och regionala samband
- Styrande regionala och storregionala dokument
- Norrköpings tillväxtambitioner
- Ortsstruktur och genomförande
- Transportinfrastruktur och Kollektivtrafik
- Förhållningssätt Landsbygder och Skärgård

Justering

--	--

§36

Trafik- och samhällsplaneringsnämnden delårsrapport 03 2025

Dnr: RÖ 2025/2656

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

- att godkänna redovisad delårsrapport

Regionledningskontorets förslag till beslut

- att godkänna redovisad delårsrapport

Beskrivning av ärendet

Delårsrapport 03 innehåller ekonomiskt resultat för trafik- och samhällsplaneringsnämnden till och med mars 2025.

Justering

--	--

§37

Delegationsbeslut

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

Sammanställningen över delegationsbeslut samt delegationsbesluten läggs till handlingarna.

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2025-05-22

Utskriven
av:

Peder Björn

Diarieenhet:	Region Östergötland
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Trafik- och samhällsplaneringsnämnden
Sammanträdesdatum:	2025-05-12
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
139663	Yttrande över remiss Granskning av Översiktsplan 2035, Vingåkers kommun	Trafik- och samhällsplaneringsnämnden §7/2025
2025-03-18	Vingåkers kommun	Richard Widén
RÖ 2025/1805	Remiss avseende Granskning av Översiktsplan 2035 - Vingåkers kommun	Trafik- och samhällsplaneringsnämnden Helena Hansson
143768	Delegationsbeslut yttrande över om granskning av detaljplan i Mantorp, ny bro över järnväg	Trafik- och samhällsplaneringsnämnden §8/2025
2025-04-29	Mjölby kommun	Richard Widén
RÖ 2025/3367	Granskning av detaljplan i Mantorp, Mjölby kommun	Trafik- och samhällsplaneringsnämnden

Justering

--	--

Linus Johnson

2025.7705	Yttrande över remiss 2025-2185 Statens servicecenter
2025-03-18	Statens servicecenter
RÖ 2025/2185	Samråd om planerad avveckling av Statens servicecenters servicekontor i Motala kommun

Malin Gumaelius

Justering

--	--

§38

Aktuella kurser och konferenser

Ordförande informerar om aktuella kurser och konferenser.

Justering

--	--

§39

Sammanträdets avslut

Ordföranden förklarar sammanträdet avslutat klockan 14.20

Justering

--	--

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

*Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.**Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.**Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med Region Östergötlands underskriftstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.**Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.*

Gemensamt utvecklingsprogram

för kust och skärgård i Östergötland
och Norra Småland 2030

Ankom: 2017-07-26 Ärende: KS-Kcs 2017 59 Handling: 318563

Utvecklingsprogrammet är ett samarbete mellan:

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund	5
Områdesbeskrivning	6
Målbild 2030	11
Sammanfattning	12
Rekommendationer – ansvarsmatris	13
Nulägesanalys	14
Befolkning och boende	14
Slutsatser och utmaningar	18
Rekommendationer	19
Infrastruktur och kommunikationer	21
Slutsatser och utmaningar	24
Rekommendationer	25
Service – kommersiell och offentlig	27
Slutsatser och utmaningar	30
Rekommendationer	30
Näringsliv och arbetsmarknad	33
Slutsatser och utmaningar	38
Rekommendationer	39
Natur, kultur och friluftsliv	41
Slutsatser och utmaningar	46
Rekommendationer	47
Bilagor	48

Inledning

Skärgården i Östergötland och norra Kalmar län är ett av Sveriges mest örika skärgårdsområden. Jämfört med andra kustområden är skärgården lågt exploaterad vilket innebär att det finns stora orörda områden. Orördheten är en exklusivitet för skärgården i ett nationellt perspektiv. Samtidigt är det ett landsbygdsområde med stort tryck på fritidsboende parallellt med en befolkningsminskning vilket ger speciella förhållanden.

Genom att samla de offentliga aktörer som finns i området; kommun, region, regionförbund, länsstyrelse – kan vi tillsammans identifiera långsiktigt hållbara lösningar på de specifika utmaningar som området står inför oberoende av administrativa och organisatoriska gränser. Ett gemensamt utvecklingsprogram ger förutsättningar för en god planering för framtiden.

Det gemensamma utvecklingsprogrammet ska utgöra ett vägledande underlag för ett mer samlat agerande i kommun och i region när det gäller planering och insatser i kust- och skärgårdsområdet och också vara vägledande för andra aktörer i området.

Syftet med programmet är att ge en samlad bild av områdets förutsättningar och framtida utmaningar som ska ligga till grund för kommunernas och regionens planering och insatser i området. Fokus läggs vid skärgård med intilliggande kust. Programmet vill bidra till en bättre samplanering av områdets utveckling. Det gemensamma utvecklingsprogrammet för kust och skärgård i Östergötland och norra

Småland ligger väl i linje med de utmaningar och prioriteringar som identifierats inom de regionala utvecklingsprogram¹ för Östergötland och Kalmar län, som är de samlande strategierna för respektive regions utvecklingsarbete.

Programmet vill förmedla en samlad bild och kunskap av det gemensamma områdets tillstånd/status och peka på de utmaningar som områdets står inför och de vägval som kan behöva göras. Det gemensamma utvecklingsprogrammet fokuserar på de fysiska förutsättningarna och är ett första steg i en längre process. Därför har vi exempelvis inte med sjukvård, räddningstjänst och polis i detta skede.

I programmet lämnas rekommendationer till åtgärder till berörda aktörer att ta ställning till. Rekommendationer som bör arbetas in i planerings- och styrdokument och tas vidare för erforderliga beslut hos berörda aktörer.

Programmet ska följas upp och uppdateras. Detta är ett ansvar för kommuner och region att hantera. Det rekommenderas att uppdatering/aktualisering sker med samma frekvens som översiktsplan, det vill säga minst en gång varje mandatperiod.

¹ Regionalt Utvecklingsprogram för Östergötland 2030 och Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län 2012-2020.

Bakgrund

Programmet bottnar i en avsiktsförklaring från 2012 där kustkommunerna i området enades om att delta i ett gemensamt arbete med att ta fram en långsiktig politisk överenskommelse som ska utgöra underlag vid beslutsfattande om fysisk planering, lokal tillväxt och utveckling av det gemensamma och samlade kust- och skärgårdsområdet.

Arbetet med utvecklingsprogrammet för kust och skärgård påbörjades under 2013 och har intensifierats under 2014. En arbetsgrupp med tjänstemän från de fyra kustkommunerna Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik och Västervik, och Region Östergötland har arbetat fram programmet i samråd med en politisk styrgrupp från nämnda aktörer. Oskarshamns kommun var inledningsvis med i arbetet, efter ett uppehåll i samarbetet återkom Oskarshamns kommun som en medaktör i projektet. Länsstyrelsen Östergötland har deltagit med faktaunderlag och i metodutvecklingen.

Programmets framtagande baseras på ett uppdrag från kommuner och region år 2012. Ett uppdrag som ska återföras till respektive organisation för förankring och implementering in i ordinarie verksamheter som ett planeringsunderlag och styrdokument.

För att säkerställa återföring och implementering av programmet har en plan gjorts upp i samråd med den politiska styrgruppen om hur rapporten ska processas och förankras i respektive kommuner och i regionen. Avsändare är arbetsgruppen och mottagare är beställarna

det vill säga kommuner och region. Det är således respektive kommun och region som ansvarar för att förmedla rapporten in i sin egen organisation för synpunkter och förankring. Genom öppet samråd har synpunkter samlats in från region, kommuner, föreningar och organisationer i kust- och skärgårdsområdet. Programmet har sedan gått vidare till kommuner och region för slutligt antagande under 2017.

Områdesbeskrivning

Geografisk avgränsning

Utvecklingsprogrammet lyfter frågor som påverkar boende, besökare och verksamma i skärgårdsområdet i Östergötland och norra Småland. Exakt vilken geografi det gäller varierar från fråga till fråga, men när vi illustrerar och använder oss av statistik avgränsar vi oss till landsbygd och mindre tätorter i området öster om E22 från Bråviken i norr till Oskarshamns kommuns södra gräns.

En avgränsning som kan förefalla vidlyftig, men nödvändig för att kunna visa på relevant statistik och utvecklingstendenser i området. Det kan konstateras att det avgränsade området i hög grad är beroende av närheten till större centralorter för arbete och service och därför inkluderas en vidare geografi än det som ofta traditionellt sett betecknas som kust- och skärgård.

Programmet omfattar skärgårdsområdet i de fem kustkommunerna Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik, Västervik och Oskarshamn.

Begrepp och definitioner

I utvecklingsprogrammet används ett antal begrepp:

- **Centralorter:** Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik, Västervik och Oskarshamn – här finns hög grad av service både kommersiell och samhällelig och en lokal arbetsmarknad. Valdemarsvik och Västervik har en speciell status i och med det kustnära läget.
- **Större serviceorter:** Gamleby, Loftahammar, Östra Husby, Figeholm, Påskallavik – här finns viss grad av service som inkluderar skola, barnomsorg och hälsovård.
- **Mindre serviceorter:** Arkösund, Fyrudden, Blankaholm, Gunnebo, Klintemåla – här finns lägre grad av service i form av bensinmack och butik
- **Knutpunkt:** mötespunkt för kollektivtrafik och kommunikationer.
- **Utvecklingsområden:** framtida prioriterade utvecklingsområden för expansion av boende, infrastruktur och service dit samhällelig service koncentreras.

**Översikt geografiskt område
utvecklingsprogram**

- Område
- Större serviceorter
- ★ Utvecklingsområde

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen

Utpekade utvecklingsområden i kust- och skärgårdsområdet:

- **Arkösund** är en viktig serviceort för båtturismen och en populär besöksort för alla som vill uppleva skärgården. I Arkösund bor det cirka 160 personer året runt. Sommartid ökar antalet boende i orten. Serviceutbudet i Arkösund omfattar sommartid bland annat livsmedelsbutik, restauranger, caféer, hotell och vandrarhem.

- **Tyrislöts** placering i mellanskärgården och mitt emellan Arkösund och Fyrudden gör läget strategiskt att utveckla som knutpunkt för dels kollektivtrafik, men också för att utveckla båtturismen. Kommunen har i översiktsplanen pekat ut området som ett utvecklingsområde för turism. Under 2012 upprättades en vision för utveckling av hamnområdet, camping och kringliggande fastigheter. I visionen sågs även antalet del- och helårsbostäder kunna öka i området. Söderköpings kommun antog under 2016 en fördjupad vision för Tyrislöt som kommer vara vägledande i kommunens fortsatta planering.

- **Lagnöströmmen/Bryggviken**

Här finns idag sjömack och en mindre butik. Lagnöströmmen ligger i innerskärgården och inte långt ifrån kommunens fastighet Edgars Lagnö där turistinformation om Sankt Anna och café finns. Lagnöbron är från landvägen infarten till Sankt Anna skärgård och Lagnö utgör första anhalt för den som kommer landvägen. Den pågående utvecklingen av bostäder i Gäddvik och Sanden gör också platsen till en viktig punkt för service för de boende då mindre inköp kan göras nära hemmet.

- **Gryt/Fyrudden** är för Valdemarsviks kommun det mest gynnsamma samhällsutvecklings-området i skärgårdsmiljö med fastlandsförbindelse och med en fungerande infrastruktur. Här ingår också Gryts Varv och Eköns camping som är närliggande områden under utveckling.

- **Loftahammar** – är en viktig serviceort för boende och besökare i norra Tjust skärgård. I Loftahammar bor det cirka 500 personer året runt men sommartid ökar antalet, då sommarstugor, campingar och vandrarhem fylls upp. Serviceutbudet i Loftahammar omfattar bland annat livsmedelsbutik, restauranger, caféer, drivmedel, campingar och vandrarhem.

- **Blankaholm** – ligger i gränslandet mellan Tjust och Misterhults skärgård. Orten har service i form av butik, café/restaurang och gästhamn samt camping.

- **Klitemåla** – en serviceort för Misterhults skärgård med båtmack och butik med dagligvaror under sommartid. Gästbåtshamn och utgångspunkt för besöksnäring såsom kajak med mera.

- **Figeholm** – viktig serviceort för Misterhults skärgårds södra del. Serviceutbudet i Figeholm innefattar bland annat gästhamn, livsmedelsbutik, restaurang, camping & café.

- **Påskallavik** – serviceort söder om Oskarshamn med koppling till Vånevik & Runnö. Gästhamn, livsmedelsbutik, restaurang/boende, café, drivmedel.

Målbild 2030

Det långsiktiga målet för programmet är en kust och skärgård som genom sina unika värden är attraktiv för boende, verksamheter och rekreation. Kust och skärgård är en attraktiv del av regionen och den ska vara tillgängliga för alla.

Målet är:

- En långsiktigt väl förvaltd kust och skärgård med natur-, kultur- och rekreationsvärden som bevaras och utvecklas.
- En för alla öppen och tillgänglig kust och skärgård med effektiva, miljövänliga transporter och ändamålsenlig infrastruktur.
- En livskraftig kust och skärgård med förutsättningar för verksamheter och kommersiell service som är anpassade till skärgårdens förhållanden året om.
- En kust och skärgård med behovsanpassad, tillgänglig och resurseffektiv service.

Sammanfattning

För att upprätthålla och utveckla en attraktiv kust och skärgård tillgänglig för alla återkommer ett antal rekommendationer som avgörande faktorer för samtliga fokusområden i analysen det vill säga boende, infrastruktur, service, näringsliv, natur och kultur.

För att kunna upprätthålla en tillfredsställande nivå av samhällelig service krävs en fokusering av samhällets insatser till ett mindre antal utpekade utvecklingsområden. De utpekade utvecklingsområdena är Arkösund, Gryt/Fyrudden, Lagnö/Tyrislöt, Loftahammar, Blanka-holm, Klintemåla, Figeholm och Påskallavik. Genom att tydligt peka ut var offentliga satsningar kommer göras framåt ger man boende, näringsidkare, potentiella inflyttare och besökare tydlig information om var i området man kan förvänta sig samhällelig service på sikt, vilket är en grundförutsättning för ett attraktivt kust- och skärgårdsområde i framtiden.

Det finns också ett tydligt behov av ökad samverkan mellan aktörer för att hitta nya lösningar på gemensamma utmaningar. Här behövs mer samverkan över kommun- och länsgräns. Tillgängligheten till området är begränsad och det krävs ett helhetstänk för att infrastruktur och kollektivtrafik skall fungera för boende, näringsliv och besökare. Väl fungerande kommunikationer är avgörande för attraktiviteten, såväl för boende som besökare.

Betydelsen av förbättrad tillgång till bredband och mobil telefoni återkommer som en viktig utvecklingsfaktor och grundläggande förutsättning för fortsatt boende och för att verksamheter ska kunna utvecklas och växa. Tillgången måste säkras för hela området och anpassas till den säsongvis höga belastningen.

Kust- och skärgårdsområdet är en unik miljö med stor potential ur ett besöksnäringssperspektiv. Här finns ett behov av ökad samverkan mellan besöksnäringorganisationerna och kommunerna, som bör se över förutsättningarna för att skapa ett gemensamt varumärke för kust- och skärgårdsområdet som en helhet.

FOTO: BRITA NORDHOLM

Rekommendationer – ansvarsmatris

Rekommendation:	Kommun	Region	Länsstyrelse	Nationella myndigheter	Privat	Ideell
Ansvarig:						
Uttekade utvecklingsområden för boende, infrastruktur och service	•	•	•			
Varierade boendeformer	•				•	
Bättre kunskapsunderlag om befolkning och boende	•					
Strategiska beslut i kommunala planer	•					
Tillgång till bredband och mobil telefoni	•			•	•	
Ökad tillgänglighet	•	•				
Tillgång till angöringsplatser	•					
En renare skärgård	•					
Förbättrad samverkan mellan aktörer	•	•	•	•	•	•
Samordnat serviceutbud	•	•	•	•	•	
Stöd till kommersiell service	•	•	•	•		
Främja företagandet	•	•		•		
Jordbrukets roll för en attraktiv skärgård			•	•		
Utveckla besöksnäringen	•	•			•	•
Kollektivtrafik över gränser		•				
Påverkansarbete	•	•				
Gemensam marknadsföring	•					
Värna orördhet	•		•		•	•
Bevarandeplan	•		•			
Offentligt ägande	•			•		
Målpunkter och strategier	•					

Befolkning och boende

Människor väljer att bosätta sig på en plats av olika skäl. Förutom rent platsbundna orsaker, som exempelvis platsens naturskönhet eller att personen har en anknytning till platsen, så har tillgänglighet i olika former en stor betydelse för valet av bostadsort. Människor behöver tillgänglighet till arbete, skola, olika former av service för att nämna några exempel. Dessa saker behöver antingen finnas i närområdet eller så behöver kommunikationerna för att kunna nyttja service på andra ställen vara goda. Kommunikationsmöjligheterna behöver inte alltid vara fysiska – mycket service sköts idag via bredbandsuppkoppling och telefonnätet.

Behovet av service är olika i olika åldrar. Även möjligheterna att använda sig av service utanför närområdet varierar med åldrarna. Barnfamiljer har ofta ett behov av att det finns förskola och skola i närområdet och ofta även att det finns dagligvaruhandel. Äldre människor har också behov av affär i området och kanske tillgång till hemtjänst. Familjer med vuxna barn har oftast ett mindre behov av att det finns service belägen i närområdet. Oftast pendlar man till en större ort och kan nå service där.

Befolkning

I mångt och mycket skiljer sig inte befolkningsstrukturen och befolkningsutvecklingen i kust- och skärgårdsområdet från andra landsbygder i Östergötland, Småland eller i södra Sverige. Befolkningen har en tämligen hög medelålder, yngre vuxna flyttar i hög utsträckning från området och andelen äldre är hög.

Befolkningsutvecklingen i området har de senaste

FOTO: JOWAS LUNDGREN

aste åren varit negativ och det är en fortsättning på en mycket lång trend. Vissa delar av området har de senaste åren haft en positiv utveckling, som i Arkösund, Häradsdshammar, Edsbruk, Figeholm, och Påskallavik, medan övriga delar har minskat eller är i det närmaste oförändrat. I stort sett hela skärgårdsområdet har haft en befolkningsutveckling som har varit sämre än genomsnittet i de kommuner som har del i området. På öar utan fastlandsförbindelse har utvecklingen varit sämre än i andra delar av området. Generellt sett är mönstret att ju längre från större tätorter desto äldre är befolkningen.

Typiskt för landsbygden generellt är att andelen av befolkningen som har utländsk bakgrund är låg och så är även fallet i kust- och skärgårdsområdet.

Befolkningsutveckling i ett område består av två delar: naturlig befolkningsförändring och flyttningsnetto. Naturlig befolkningsförändring

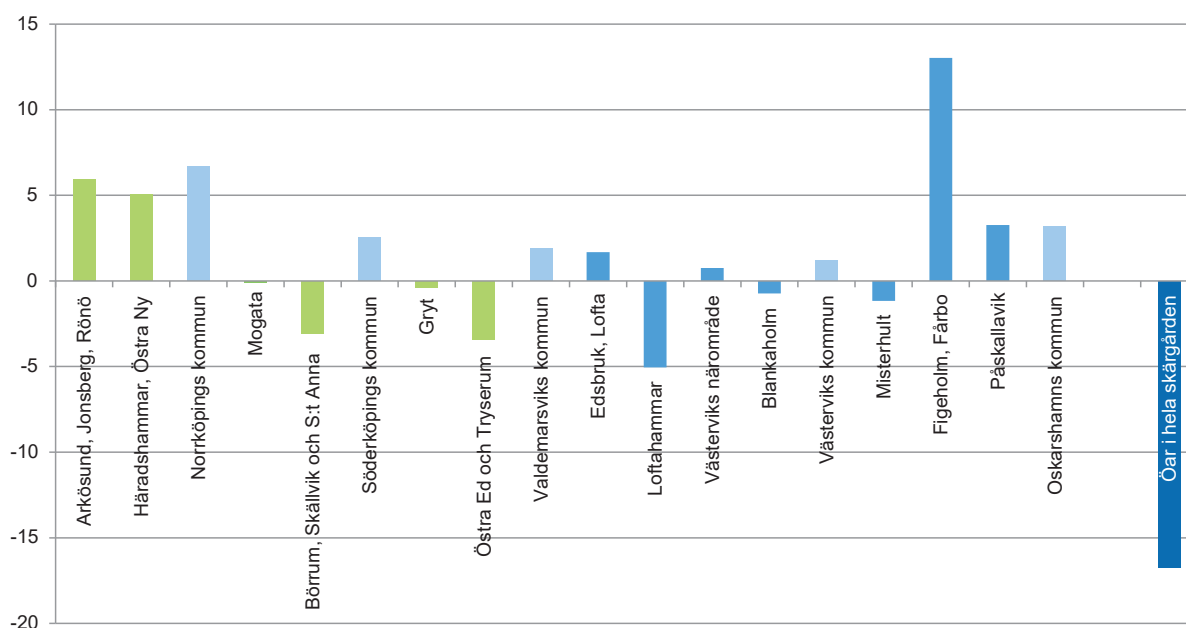
är antalet födda minus antalet avlidna. Flyttningssnetto är antalet inflyttade minus antalet utflyttade.

Befolkningsutvecklingen för hela kust- och skärgårdsområdet har de senaste åren varit negativ. Ungefär 140 personer fler har flyttat ut från området än hur många som har flyttat in till det. Dock har flyttnettot varit positivt de senaste 3 åren, vilket delvis kan förklaras av kommunplacering av nyanlända i området. Befolkningsutvecklingen har varit olika i olika delar av området. Arkösundsområdet, Edsbruk, Figeholm, och Påskallavik har haft en nettoinflyttning på cirka 20 personer per år de senaste åren. I Fårbo/Figeholm kan den stora positiva befolkningsökningen härledas till kommunplacering av nyanlända, som fått uppehållstillstånd, under sista kvartalet 2016. Övriga delar av kust- och skärgårdsområdet har haft en nettoflyttning kring noll eller en negativ nettoflyttning.

Olika delar av kust- och skärgårdsområdet har haft olika befolkningsutveckling. De delar som har haft den sämsta befolkningsutvecklingen är också de delar som har haft de största negativa flyttnettona. Även om flyttnettona förklarar en stor del av befolkningsutvecklingen så har även den naturliga befolkningsutvecklingen ett stort förklaringsvärde. Denna har varit negativ i praktiskt taget hela skärgårdsområdet de senaste åren, vilket förklaras med den åldersstigna befolkningen och stora underskott på människor i fertil ålder i området.

Nettoflyttningen till kust- och skärgårdsområdet skiljer sig mellan olika åldersgrupper. Unga vuxna (18-29 år) flyttar i betydligt större grad ut från kust- och skärgårdsområdet än in till det. I åldrarna 30-64 år finns det en positiv nettoflyttning till kust- och skärgårdsområdet, och även bland barn och ungdomar finns en liten positiv nettoflyttning till området. Detta mönster är ganska typiskt för landsbygden gene-

Befolkningsförändring 2011-2016, procent

Källa: Statistiska Centralbyrån, egen bearbetning

rellt, faktiskt för alla områden utom de största regionala och nationella centra. Yngre vuxna verkar söka sig till det utbud som finns i de större orterna och samtidigt är det en period när de flesta bryter upp från sina föräldrar och skaffar sig ett eget boende. Barnfamiljer och människor i medelåldern tenderar att i högre grad än yngre vuxna söka sig till miljöer där själva boendekvaliteterna, snarare än ett externt utbud, utgör ett större inslag. I den äldre delen av befolkningen flyttar fler från området än som flyttar till det. Detta kan antagligen till en viss del förklaras av den relativa brist på närhet till service som finns i området. Speciellt bland den äldsta delen av befolkningen är närhet till service ofta en viktig faktor.

I kust- och skärgårdsområdet finns ett mycket stort fritidsboende och delar av året finns det betydligt fler människor som bor här än de cirka 13 500 personer som är skrivna här.

Delårsboende ökar, det vill säga allt fler vistas längre tider i området. Hur många dessa personer är, vilka de är (ålder, kön mm) eller hur mycket av sin tid de tillbringar i kust- och skärgårdsområdet vet vi väldigt lite om.

I dagsläget finns det inga standardiserade och

gemensamma system för att samla in information om dessa människor.

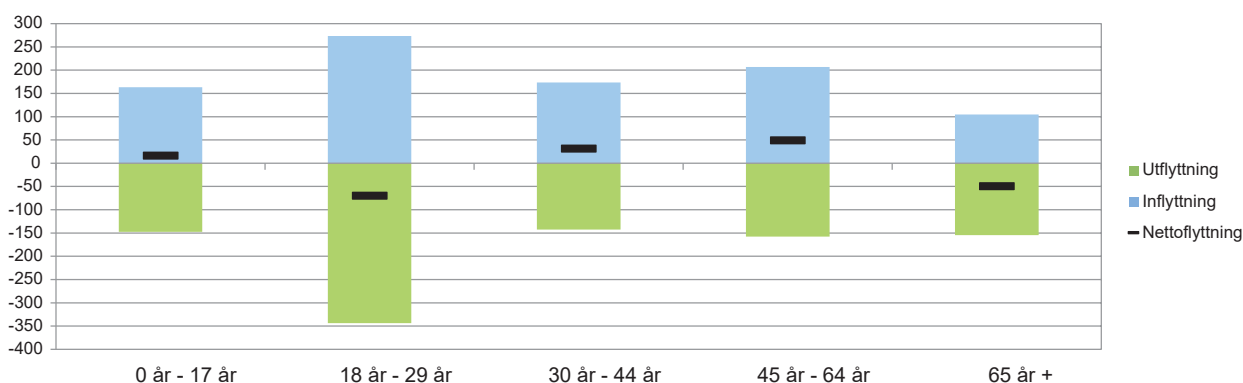
Fritidshus idag tenderar att bli permanentboende, dagens fritidshus har ofta en annan standard. Att planera för ett fritidshusboende är föråldrat. Planerade områden för fritidshus görs i mindre utsträckning idag, och var och en bygger då utanför planlagt område. Gränsen mellan fritidshus och permanentboende har suddats ut.

80% av de som bor och har ett arbete arbetar inte i området, utan pendlar för arbete till en större ort. Det skiljer sig inte från andra liknande områden, utan så är det på de flesta ställen. Det betyder att kommunikationsfrågan blir oerhört viktig för befolkningsfrågan. Befolkningsutvecklingen i skärgården drivs inte av ökad eller minskad tillgång till arbetstillfällen; de aspekterna är frikopplade från varandra.

Boende

Den helt dominerande boendeformen i kust- och skärgårdsområdet, vilket inte skiljer sig från annan landsbygd i landet, är småhus med fysisk person som ägare. Cirka 88 procent av

Antal inflyttare till skärgårdsområdet i genomsnitt per år 2011-2015, efter ålder

Källa: Statistiska Centralbyrån, egen bearbetning

de boende i området bor i en sådan boendeform. Boendeformen kan bestå i att man hyr ett boende av någon annan, men det vanligaste är att man äger sitt eget boende. Utbudet av boendeformer i kust- och skärgårdsområdet är således väldigt ensidigt. För att skaffa sig ett boende i området behöver de flesta kunna finansiera ett köp av ett småhus.

Bostadsmarknaden i kust- och skärgårdsområdet skiljer sig på ett sätt från många andra landsbygdsområden. Kust- och skärgårdsområdet är ett mycket populärt område för fritids- och delårsboende. Skiljelinjen mellan fritidshus och permanentboende är allt annat än knivskarp – det som tidigare har varit ett permanentboende kan idag användas som ett fritidshus och vice versa.

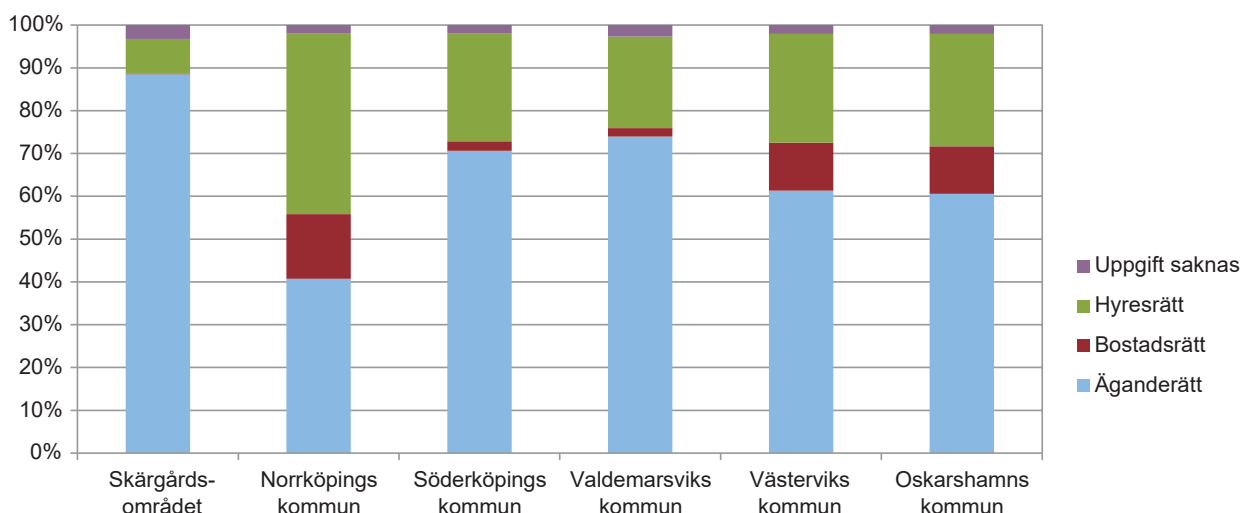
Eftersom fastighetsmarknaden möter två olika typer av köpare – bofasta och fritidshusintresserade – tenderar prisbilden för småhus att ligga högre i området än vad den hade gjort om området inte hade varit så intressant för fritidsboende. Antalet potentiella köpare är stort jämfört med andra landsbygdsområden och detta höjer prisnivån. I många lands-

bygdsområden i andra delar av landet med jämförbar servicenivå, jämförbara avstånd till regioncentra och jämförbara arbetsmarknader är priserna för småhus lägre.

En hög prisbild på småhus kan stänga ute ekonomiskt svagare grupper från bostadsmarknaden som på andra ställen skulle kunna delta på marknaden. Exempelvis finns det grupper bland invandrare, bland småbarnsföräldrar, bland yngre vuxna som kan ha svårt att hitta ett boende i kust- och skärgårdsområdet, dels på grund av prisbilden på småhus och dels på grund av bristen alternativa boendeformer.

I kust- och skärgårdsområdet finns idag en intressekonflikt mellan utbyggnad av bostäder – framför allt fritidsbostäder – och bevarande av natur- och rekreationsmiljöer. Trycket är stort på nybyggnation i attraktiva, vattennära lägen.

Befolkningen efter bostadstyp 2015, procent

Källa: Statistiska Centralbyrån, egen bearbetning

Slutsatser och utmaningar

Befolkningsstruktur

I kust- och skärgårdsområdet är en av utmaningarna att befolkningen är åldersstigen och att det finns en obalans i antalet personer i arbetsför ålder och äldre, pensionerade männskor. Detta kan på sikt medföra problem med arbetskraftsförsörjning till den service det finns behov av i området och till den arbetsmarknad som finns i området. Det finns ett behov av en mer blandad befolkning i området.

Den rådande trenden är att det finns en netto-utflyttning från området som förstärker den befolkningsstruktur som finns i området. För att en befolkningsökning ska ske i området behöver flyttmönstret få ett annat utseende än dagens. Nettoinflyttningen av yngre vuxna och barnfamiljer måste öka för att befolkningsstrukturen ska kunna ändras.

Bostadsmarknadens funktion

Bostadsmarknadens funktion idag och bostadsmarknadens ensidighet till egenägda småhus kan innebära att grupper inte kan hitta ett boende i området, vilket kan motverka att befolkningen blir mer jämnt fördelad åldersmässigt.

Fokusering av bebyggelse och service

I området har serviceutbudet under lång tid minskat. Ett sätt att möta detta är att fokusera tillkommande bebyggelse till de starkaste orterna i området för att på så sätt öka underlaget för ett varierat utbud av service i dessa orter. Detta skulle även gagna omkringliggande områden. Men den som är beredd att acceptera en något lägre servicenivå från samhällets sida måste även fortsättningsvis få möjlighet att bygga i andra lägen.

En fokusering av nybyggnation till områden där det idag redan finns en tätare bebyggelse skulle medföra att tekniska system och infrastruktur lättare skulle kunna byggas ut än om nybyggnationen sker mer spritt. Men den som är beredd att acceptera en något lägre servicenivå från samhällets sida måste även fortsättningsvis få möjlighet att bygga i andra lägen. Tillkommande nybyggnation bör ske i kommunikationsmässigt goda lägen – även i framtiden kan man anta att de flesta kommer att behöva söka sig till andra områden för att arbeta och få tillgång till olika servicefunktioner. En nybyggnation som koncentreras till ett fåtal platser skulle också innebära att det blir färre intressebaserade möten med natur-, kultur- och rekreationsvärden.

Rekommendationer

Utpekade utvecklingsområden för boende, infrastruktur och service

Strategiskt viktiga utvecklingsorter i kust- och skärgårdsområdet dit samhällsinsatser fokuseras har identifierats av kommunerna.

I dessa orter bör det finnas en långsiktighet i det offentliga serviceutbudet för att signalera en uthållighet gentemot medborgare och privata servicegivare. Dessa orter bör även prioriteras vid infrastruktursatsningar och för kommunikationsmöjligheter.

I gränslandet mellan Västerviks och Valdemarsviks kommuner är det av särskilt stor vikt att kommunerna pekar ut var kommunerna och andra aktörer ska fokusera sina samhällsinsatser.

Större fritidsbebyggelse bör förstärka den ortstruktur som vi vill ska prioriteras, inte motverka. Kommunerna bör verka för en fokusering av tillkommande fritidsbebyggelse till utpekade utvecklingsområden.

Genom ett tydligt utpekande av utvecklingsorter och utvecklingsområden tydliggörs och aktualiseras eventuella intressebaserade villkor vad gäller natur- och kulturskydd och utvecklingsbehov.

Varierade boendeformer

Kommuner och fastighetsbolag bör verka för ett utbud av andra boendeformer än småhus. Offentliga och privata aktörer bör verka för mer varierade boendeformer.

Bättre kunskapsunderlag om befolkning och boende

Kommunerna bör utveckla metoder för att skaffa gemensam och likvärdig kunskap och underlag om hur befolkningen ser ut i området över året; hur många som är permanentboende respektive fritidsboende. Även hur utvecklingen har sett ut gällande permanentning av fritids- husbebyggelse.

Samordnat serviceutbud

Kommunerna och andra offentliga aktörer bör samordna det offentliga serviceutbudet i området för att uppnå samordningsvinster. De bör även hitta former för samarbete med privata servicegivare för att hitta samarbetsformer.

Infrastruktur och kommunikationer

Väg och järnväg

Väg E22 går som en nerv igenom området. Från väg E22 leder flera vägar ut i skärgården, med öst-västlig riktning. Dessa vägar är av låg standard och även de mer trafikerade (Länsväg 209, 210, 212, 213, 743, 752, 755) är smala och krokiga och har inte prioriterats i Länstransportsplanen. På land gör terrängen att det är svårt att få till förbindelserna i nord-sydlig riktning, öster om E22 är möjligheterna få. Undantaget är Oskarshamn där kustväg finns mellan Påskallavik – Oskarshamn och Figeholm Klintemåla. Däremot är det möjligt att sjövägen binda samman de olika kommundelarna och mellan kommunerna. Vattnet ska inte ses som en barriär utan som lösningen på problemet.

Den enda järnväg i området som fortfarande är i bruk är Tjustbanan mellan Linköping och Västervik. Tidigare har det funnits smalspår på sträckorna Norrköping – Arkösund och Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik. Idag är endast rester av järnvägsbanken kvar.

Gång- och cykelvägar

Gång- och cykelvägar är ofta få på landsbygden och i skärgården. Om fler GC-vägar anlades skulle det inte bara underlätta för de boende, utan även bidra till en hållbar turism. Banvallar från de gamla smalspåren finns fortfarande kvar på många ställen. På dessa vallar finns det möjlighet att anlägga GC-vägar som både förbinder olika delar av kustlandet på ett smidigt sätt och bidrar till att lyfta fram kulturmiljöer längs järnvägsstråket.

Båt- och svävartrafik

Genom att utveckla möjligheterna att åka i framförallt nord-sydlig riktning till sjöss kan skärgården integreras bättre. Sommartid används båt medan vintertid är svävare eller hydrokopter de fordon som kan ta sig fram över isen. Knutpunkterna på land är viktiga för att överföringen mellan landtrafik och sjötrafik ska fungera smidigt. Det är också viktigt att farledsutmärkningen inte försämras och fortsatt hanteras på ett enhetligt sätt.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafik finns och den fungerar som ett komplement till bil och båt. Skärgårdstrafiken är en beställningstrafik. Vintertid när sväware nyttjas är kapaciteten mycket begränsad. Trafiken fungerar lite olika i de två länen. I Östergötland tillämpas sedan år 2016 systemet med närtrafik i områden som inte har vanlig linjetrafik. Närtrafik kan beställas till och från alla adresser som har mer än 2 kilometer till närmaste hållplats. Närtrafiken har ett eget biljettsystem. I Östergötland är det primära syftet med kollektivtrafik i skärgården arbets- och skolpendling. Det finns vissa brister i kollektivtrafiken som behöver åtgärdas. Tidtabeller vid hållplatserna för båttrafiken saknas och utmärkningen av hållplatserna är otydlig. Exempelvis finns i Östergötland inga utpekade bryggor för kollektivtrafiken. Man kan inte ta med sig cykel ombord på buss, tåg och båt, vilket försvårar för cyklister.

I norra Småland finns förutom linjelagd trafik, även närtrafik på fastlandet sedan några år. På vatten har Västerviks kommun haft anropstyrd kollektivtrafik i kommunal regi för skol- och serviceresor. Detta system finns sedan 2016 även i Oskarshamn.

Den som vill åka kollektivt från Valdemarsvik till Västervik behöver först åka till Norrköping, Söderköping eller Åtvidaberg för att göra ett byte. Resan tar som snabbast 2 timmar och 30 minuter. Tiden det tar att köra bil är cirka en timme. Det är ett problem att resor över länsgränsen inte fungerar på ett smidigt sätt. Kollektivtrafik till sjöss utgör en viktig funktion för att binda samman såväl öar som kustlandet i nord-sydlig riktning.

F. RUUDEN FOTO: BRITA NORDHOLM

På sommaren blir kollektivtrafik med båt hårt belastad. I området tillkommer då kommersiell trafik med större båtar. Den kommersiella kollektivtrafiken är ofta mycket dyrare men är ett bra och nödvändigt komplement till den skattefinansierade kollektivtrafiken.

Att bytet mellan olika trafikslag kan ske på ett smidigt sätt är också en fråga som är viktig för att fler ska åka kollektivt. Det är viktigt att det finns tillgång till likvärdig trafik på land såsom till sjöss. Pendlarparkering med såväl bilplatser och bra cykelparkeringar underlättar för resenären. Nya metoder som mobilsamåkning kan vara ett komplement till traditionell kollektivtrafik och det är bra om offentliga aktörer kan stötta genom exempelvis en bra hemsida för bokning av resor.

Bredbandsfiber och mobilt bredband

I både Östergötlands län och Kalmar län pågår en utbyggnad av bredbandsfiber. Detta sker till stor del tack vare monetärt EU-stöd och statligt stöd, samt kommunalt stöd vid genomförande. Detta är en viktig infrastruktur för skärgården och kustlandet som skapar förutsättningar såväl företagsetablering och befolkningsökning. Även mobilt bredband har god täckning, men det kan förbättras. Användartoppar på sommaren orsakar låga hastigheter och osäkra uppkopplingar.

Den stora framgångsfaktorn i utbyggnaden av bredbandsfiber till landsbygden har varit den goda samverkan som finns mellan kommunerna och byalagen. Det finns förhoppningar om att det ska gå att bygga vidare på det lokala engagemanget även i andra samhällsbyggnadsfrågor.

Allmänna platser

(badplatser, ankoringsplatser, bryggor mm)

Även om kommunerna inte äger mycket mark i skärgården och kustlandet finns det kommunalt ägda platser, ofta badplatser eller bryggor. Om kommunen inte hävdar och sköter dessa platser sker ofta en smygprivatisering. För att säkerställa att det finns allmäntillgängliga badplatser och strövområden är det viktigt att kommunerna sköter sin mark och informerar om allemansrätten.

Det finns ett behov av tillgång till landningsplatser för lastning och lossning av gods, såväl som platser för öboende att anköra sina båtar, både på öar och fastland såväl sommar som vintertid.

Välskötta och tillgängliga badplatser och bryggor är viktiga för att säkerställa allmänhetens tillgång till kustlinjen.

FOTO: BRITA NORDHOLM

Vatten och avlopp

Vatten- och avlopp är en bekvämlighet som finns i de flesta nybyggda eller renoverade fritidshus. Det är inte ovanligt att det blir brist på dricksvatten i skärgården på sommaren. Det finns också en risk att ett ökat vattenuttag orsakar saltvatteninträngning i dricksvattenbrunnar. Spridd bebyggelse och hög skyddsnivå på avlopp i skärgården och kustlandet innebär stora krav på de enskilda anläggningarna. Detta innebär i sin tur att det finns flera fördelar med att samordna bebyggelsen och anlägga gemensamma avloppsanordningar eller reningsverk. Det finns idag ett antal reningsverk i området, både kommunala och privata. Behovet av att samordna reningen av avloppsvatten i gemensamma lösningar ökar då kraven på rening är så pass höga att det blir kostsamt att anlägga enskilda reningsanläggningar.

Avfallshantering

De som bor på bebodda öar utan fastlandsförbindelse är själva tvungna att lämna sitt avfall på anvisad plats på fastlandet. Detta kan bli ett problem vintertid då det inte är möjligt att använda båt. Detta innebär att de bosatta blir tvungna att skapa ett system för mellanlagring av avfall. Ur ett näringslivsperspektiv är det också viktigt att kommunerna säkerställer likvärdig avfallshanteringen för skärgårdsföretag som på fastlandet. Det saknas också tillräckligt med tömningsstationer för toalettavfall inom området.

Slutsatser och utmaningar

Säsongsvariationer i infrastrukturbelastningen

I kust- och skärgårdsområdet finns ett problem med överbelastning på infrastruktur under sommarmånaderna. Det gäller så väl vatten- och avlopp som vägar, mobilt bredband och kollektivtrafik med båt.

Stora kostnader medför ökad osäkerhet

Infrastrukturen i Östergötlands och Smålands kust och skärgård är eftersatt och inte utbyggd för den höga belastning som sker sommartid. Investeringskostnaderna är därför ofta höga och därmed finns en osäkerhet om lönsamheten i att bygga ut eller investera i infrastrukturen i skärgårdsområdet och kusten. Detta kan skapa en negativ spiral där potentiella företagare, inflyttare och turister väljer bort skärgården och kusten, och på så vis ökar osäkerheten.

Om kommunerna skapar förutsättningar för och stöttar utvecklingen inom området så kan osäkerheten minska. Det finns en stor utvecklingspotential för bättre kollektivtrafik, framför allt för fritidsaktiviteter. Samordning mellan kommunerna inom turism och besöksnäring har också en utvecklingspotential.

Samtrafik är nödvändigt

Samtrafik, att skolbussar kan ta med andra resenärer, är också ett sätt att möjliggöra för fler att använda kollektivtrafiken. Som turist är möjligheterna små att utan egen båt ta sig till skärgårdsöar utan landförbindelse. Resor över kommun och länsgränsen, samt byten mellan olika kollektivtrafikslag måste underlättas. Metoder för att främja samåkning bör utvecklas.

Rekommendationer

Utpekade utvecklingsområden för boende, infrastruktur och service

Genom att fokusera infrastrukturen till utvalda utvecklingsområden kan både kostnaderna minska och effektiviteten öka. Turister, potentiella inflyttare och investerare får säkra målpunkter där de tekniska förutsättningarna finns.

Knutpunkter och utvecklingsområden bör lokaliseras på ett sätt så att hela skärgården täcks in. Detta underlättar för möjligheten att kunna bo och verka i hela skärgården. Ett jämnt avstånd mellan hamnar med serviceanläggningar underlättar för båtturen och möjliggör också för att på sikt utveckla kollektivtrafik med båt i nordsydlig riktning eller för kommersiell kryssningstrafik.

Strategiska beslut i kommunala planer

Kommunerna bör se till att nyckelvägar i området (väg 209, 211, 212 och 752) lyfts fram i de egna översiktsplanerna.

Tillgång till bredband och mobil telefoni

Kommuner och kommersiella aktörer bör främja utbyggnad av bredband och mobilt bredband och säkra kapaciteten under hela året. Mobiltäckning är en viktig utvecklingsfråga, särskilt för besöksnäringen. Täckningen bör vara god i hela skärgårdsområdet.

Ökad tillgänglighet

Det krävs ett helhetstänk, ett systemtänk med fokus på hela resan, för att infrastrukturen ska underlätta för resenären att byta färdmedel. Kedjan buss och båt måste fungera och det måste finnas parkeringsplatser vid kollektivtrafikens anföringsplatser/hållplatser för båtarna. Det bör finnas vindskydd och trafikinformation vid hållplatserna. Även hållplatserna på öarna måste markeras och få ett nummer.

Gränslandet är mycket viktigt att arbeta med, inte minst vad gäller kollektivtrafik över länsgränsen. Kollektivtrafikansvariga bör utgå från en sammanhängande skärgårdssträcka och hitta en lösning för sträckan som helhet.

Tillgång till anföringsplatser

Kommunerna bör underlätta tillgången till landningsplatser för lastning och lossning av gods och personer, såväl som platser för öboende att anför sina båtar, både på öar och fastlandet. Där båtar anför på fastlandet bör också finnas tillgång till plats för bilar. Respektive kommun hanterar vilka riktlinjer och planer som skall tas fram.

En renare skärgård

Det finns ett gemensamt ansvar hos kommun och näringsliv att besökare i området kan lämna svartvatten och sopor. Det behövs bättre samordning kring lösningar på avfallshantering. Det behöver också tydligare information om var avfall kan lämnas, exempelvis genom bättre skyltning.

Förbättra samverkan mellan aktörer

Samordning av turism- och besöksnäringen mellan kommun och näringsidkare och mellan kommunerna behövs. Ett exempel på lösningar där samverkan mellan privata och offentliga aktörer krävs kan vara paketerbjudande för turister, till exempel ö-luffa mellan Norrköping och Västervik. Målpunkterna i dessa paket bör sammanlänkas med infrastrukturella knutpunkter.

Service – kommersiell och offentlig

Service är ett brett begrepp som inkluderar såväl kommersiell som offentlig service. Med service avses här livsmedelsbutiker, drivmedelsstationer, post, förskola, skola, vårdcentraler och liknande. Tillgång till service har stor betydelse för såväl bofasta, delårsboende och besökare och är också en förutsättning för ett livskraftigt företagande på landsbygden.

Om tillgängligheten till service är bristfällig, försvåras i hög grad det dagliga livet.

Generellt sett går utvecklingen mot att service koncentreras till vissa punkter och medborgaren förväntas göra alltmer själv.

Människors behov ser likadana ut oavsett om vi befinner oss på landsbygden, i skärgården eller i staden. Däremot kan lösningarna skilja

sig åt. En stor del av befolkningen tillbringar bara delar av sin dag på landsbygden, vilket betyder att för många är bristande tillgång till servicefunktioner inte något problem – man besöker ändå en större tätort dagligen och kan där få sitt behov av service tillgodosett. Problemen blir mer påtagliga för den del av befolkningen som av olika anledningar sällan kommer till någon större ort. En stor del av befolkningen får sina servicebehov tillgodosedda i en större tätort, vilket gör att man inte använder den lokala service som erbjuds. Underlaget minskar därmed, vilket leder till att butiker och andra servicefunktioner inte längre överlever – och servicen för de som verkligen behöver den försämras.

Kommersiell service

Livsmedelsbutiker och drivmedelsstationer medverkar till livskraftiga landsbygdsområden, men har många gånger problem att klara sig kommersiellt. Butikerna har problem med varuleveranser, tuffa inköpsvillkor och svårigheter att få vara serviceinrättningar för andra aktörer. Här spelar också kunders köptrohet en avgörande roll.

Livsmedelsbutikernas betydelse ökar genom att de ofta erbjuder den sista service som finns kvar på orten. När posten, banken och bensinstationen har slagit igen, kanske det är butiken som svarar för denna service. Butiken är ombud för exempelvis Systembolaget, Posten, Apoteket, Svenska Spel/ATG och paketutlämning. Butiken på landet är inte bara ett inköpställe – den är ofta även en viktig träffpunkt. Många av de mindre affärer och serviceställen som finns kvar på landsbygden hotas av nedläggning på grund av sviktande underlag och rationaliseringskrav. På öarna finns ett fåtal mindre sommarbutiker med begränsat sortiment. Kundunderlaget varierar kraftigt med årstid och väderlek. Under några få sommar-månader med fint väder anländer många besökare och delårsboende, vilket gynnar den kommersiella servicen.

Ett problem som drabbar såväl företagare som enskilda, föreningar och besökare är försämrade förutsättningar för kontanthantering på landsbygden. Alla i samhället ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser. Det betyder att det ska finnas möjlighet att ta ut kontanter, betala räkningar och sätta in dagkassor på bankkonto.

Många servicefunktioner är idag kopplade till internet och utbudet av e-tjänster ökar kontinuerligt. Bredband och mobil telefoni är en del av infrastrukturen och blir allt mer en förutsättning

för service och informationsutbyte. Med många människor på samma plats, blir det ofta överbelastning på det mobila telenätet, som inte har kapacitet till mångdubbel användning. Detta ställer krav på flexibilitet i resurser för såväl sommarens högsäsong som vinterns lågsäsong.

Offentlig service

Ett tillfredsställande serviceutbud är viktigt för en levande landsbygd och skärgård. Det finns en kommunal grundservice som kanske har en ännu större betydelse på landsbygden. Förskolor och skolor, skolskjuts, hemtjänst och anpassat boende är viktiga verksamheter, som många gånger har en vidare betydelse på landsbygden än vad de har i staden. Det är viktigt att det finns god tillgänglighet till skolor. En utmaning är vikande elevantal. I takt med att skolorna blir färre, blir resorna med skoltaxi, båt, buss eller privat bil längre.

Kollektivtrafik finns och fungerar som ett komplement till bil. Lokal kollektivtrafik finns, men den är ofta gles och har låg turtäthet. I Östergötlands skärgård finns även kompletterings- trafik med båt.

Kollektivtrafik ger tillgänglighet till service. Ökat pendlande påverkar också förskola, skola, lokalt näringsliv, föreningsliv och annan service.

Slutsatser och utmaningar

Fungerande service

En grundförutsättning för att kust- och skärgårdsområdet ska vara attraktivt för boende och besökare är tillgång till en väl fungerande service. Serviceutbudet är inte statiskt utan måste kontinuerligt anpassas till ändrade förutsättningar beroende på ekonomisk situation och nya tekniska landvinningar. Den snabba förändringstakten i samhällsutvecklingen kräver en innovativ ansats i synen på service. En tydlig och nödvändig framgångsfaktor är starkt lokalt engagemang, en väl fungerande lokal organisation och en väl fungerande dialog och engagemang från det offentliga och privat sektor.

Innovativa servicelösningar

Invånarnas behov och levnadsmönster har förändrats under senare decennier. Nya köpbeteenden, pendlingsmönster, e-handel och andra externa faktorer påverkar serviceutbudet och servicebehovet, vilket kräver lyhördhet från handlare för att möta upp dessa krav. Utveckling av lokala servicelösningar skapar inte som ensam faktor tillväxt på en plats, men är en viktig och avgörande faktor. Service bygger attraktivitet som en stark tillväxtfaktor. Innovativa lösningar och lokalt samarbete kan öka platsernas attraktion och utbudet av service.

Bredband och mobil telefoni

Väl fungerande kommunikationer, servicefunktioner och välbevarade och attraktiva miljöer bidrar generellt till goda förutsättningar för verksamheter inom såväl traditionella som nya näringar. Utbyggt bredband och mobil telefoni är grundläggande förutsättningar för fortsatt boende i skärgården, att nå nya målgrupper av boende, för att verksamheter ska kunna utvecklas och växa och för att besökare ska finna kusten och skärgården som ett attraktivt

besöksmål. Nya levnadsmönster med ökat delårsboende i skärgården och människor med nya typer av verksamheter som kan skötas från skärgården tillför också skärgården nya möjligheter. Det blir lätt överbelastning på bredband och mobil telefoni under sommartid när många besökare och turister befinner sig i skärgården.

Säsongsvariation

Olika stort kundunderlag och efterfrågan under året skapar både möjligheter och problem. Sortiment och utbud ökar för kommersiell service under sommaren, medan det minskar övriga månader. För den offentliga servicen är detta negativt, eftersom skatteintäkterna inte motsvarar den service delårsboende kan förvänta sig av exempelvis hemtjänsten. Besökare under sommaren utgör en betydande del av underlaget för den kommersiella servicen, varför en expansion av besöksnäringen innebär att servicen kan utvecklas och därmed förbättras även för den bofasta befolkningen.

Rekommendationer

Uttekade utvecklingsområden för boende, infrastruktur och service

Skapa förutsättningar för en rimligt god servicestruktur genom att kommunerna pekar ut vissa områden som strategiskt viktiga serviceorter och knutpunkter på lång sikt. Aktualisera långsiktiga strategier för service på utpekade orter, exempelvis kommunal varuförsörjningsplan (kommun, länsstyrelse/region), annan kommunal service och byggnadsplaner. Detta bör återspeglas i kommunernas översiktsplaner eller i fördjupade översiktsplaner för till exempel kust och skärgård.

Samordnat serviceutbud

Öka samordning och innovativa lösningar av livsmedelsbutiker och annan service för att stärka närservicen. (Handlare, kommuner, länsstyrelsen och andra aktörer)

Stöd till kommersiell service

Kommun och Region ska underlätta för livsmedelsbutiker och drivmedelsstationer att utveckla sin verksamhet.

Utveckla besöksnäringen

Etablera samverkan mellan näringsidkare, turistorganisationer och föreningar för att skapa förutsättningar för längre turistsäsonger och marknadsföra skärgårdens attraktionskraft som en helårsupplevelse. Mobilisera bygden

till nya innovativa lösningar som bevarar och utvecklar landsbygden.

Tillgång till bredband och mobil telefoni

Kommuner och kommersiella aktörer bör främja utbyggnad av bredband och mobilt bredband och säkra kapaciteten under hela året i hela området. Fortsatt satsning och uppmuntran till så kallade byalagslösningar, det vill säga utbyggnad i samverkan med det lokala civilsamhället, lokala föreningar och entreprenörer.

Förbättra samverkan mellan aktörer

Ökad samverkan över kommun- och länsgränser med skola, förskola och hemtjänst för att med gemensamma lösningar skapa bättre flexibilitet.

Näringsliv och arbetsmarknad

Näringsliv

I jämförelse med Östergötland och norra Småland som helhet så står de areella näringarna i kust- och skärgårdsområdet för en stor del av sysselsättningen, medan det offentliga står för en mycket liten andel.

Kust- och skärgårdsområdets näringsliv är varierat och består till största delen av små och medelstora företag. Många är verksamma i tjänstesektorn och småskalig tillverkningsindustri. Det är även vanligt att en person är verksam i flera olika näringsgrenar. Såväl kunder som ägare finns lokalt, vilket medför att företagen är mindre påverkade av omvärlden. Hantverkare som är verksamma i området har en stor del av sina kunder bland de delårsboende.

Många serviceföretag som butiker, drivmedelsstationer och restauranger kan erbjuda sina tjänster året om tack vare en stark försäljning under sommaren. Då många i området arbets- och studiependlar till tätorter utanför området så finns en risk att inköp av dagligvaror görs på arbets- eller studieorten, vilket försvagar ekonomin i områdets företag.

Näringslivets aktörer har god kännedom av varandra, men länsgränsen utgör ett hinder då företag som är geografiskt nära varandra tillhör olika organisationer och stöttas av olika näringslivsbolag som i sin tur inte samverkar. Även arbetskraften har svårt att röra sig över

länsgränsen då kollektivtrafikens aktörer inte samverkar.

De areella näringarnas roll har över tid förändrats, men har fortfarande stor betydelse för skärgårdsområdets näringsliv, turism och som landskapsvårdare. Tidigare var de areella näringarna mycket viktiga för skärgårdsborna och den huvudsakliga inkomsten var ifrån fiske och jordbruk. Fisket, som var kanske den viktigaste inkomstkällan, är i dagsläget en näring som försörjer en handfull utövare. Jordbruket med betesdjur är desto viktigare både som inkomstkälla för utövaren men också ur ett turistiskt perspektiv, då djuren håller landskapet öppet och på så sätt bibehåller landskapskaraktären. Dålig lönsamhet för skärgårdslantbruket är ett hot mot fortsatt drift. EU:s stöd till svenskt lantbruk är tyvärr dåligt anpassade för den typ av lantbruk med betesdrift på många små öar som är vanlig i Östergötland och Smålands skärgårdar.

Strandskyddslagens utformning innebär att det finns möjlighet att ge dispens för utvidgning av befintlig näringsverksamhet om utvidgningen inte kan ske utanför strandskyddsområdet. En strandskyddsprövning av ny näringsverksamhet måste däremot grundas på något av de övriga skälen (enligt 7 kap 18 c § Miljöbalken) exempelvis att området redan är taget i anspråk eller att det behövs för att tillgodose

ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför strandskyddsområdet. Strandskyddsbestämmelserna omfattar inte åtgärder som behövs för areella näringar som jordbruk, skogsbruk och fiske (dock ej bostadshus). Strandskyddslagens har stor betydelse för på vilket sätt området kan utvecklas. Kommunerna kommer att verka för en anpassning av strandskyddet utifrån de speciella förutsättningar som gäller i kust- och skärgårdsområdet.

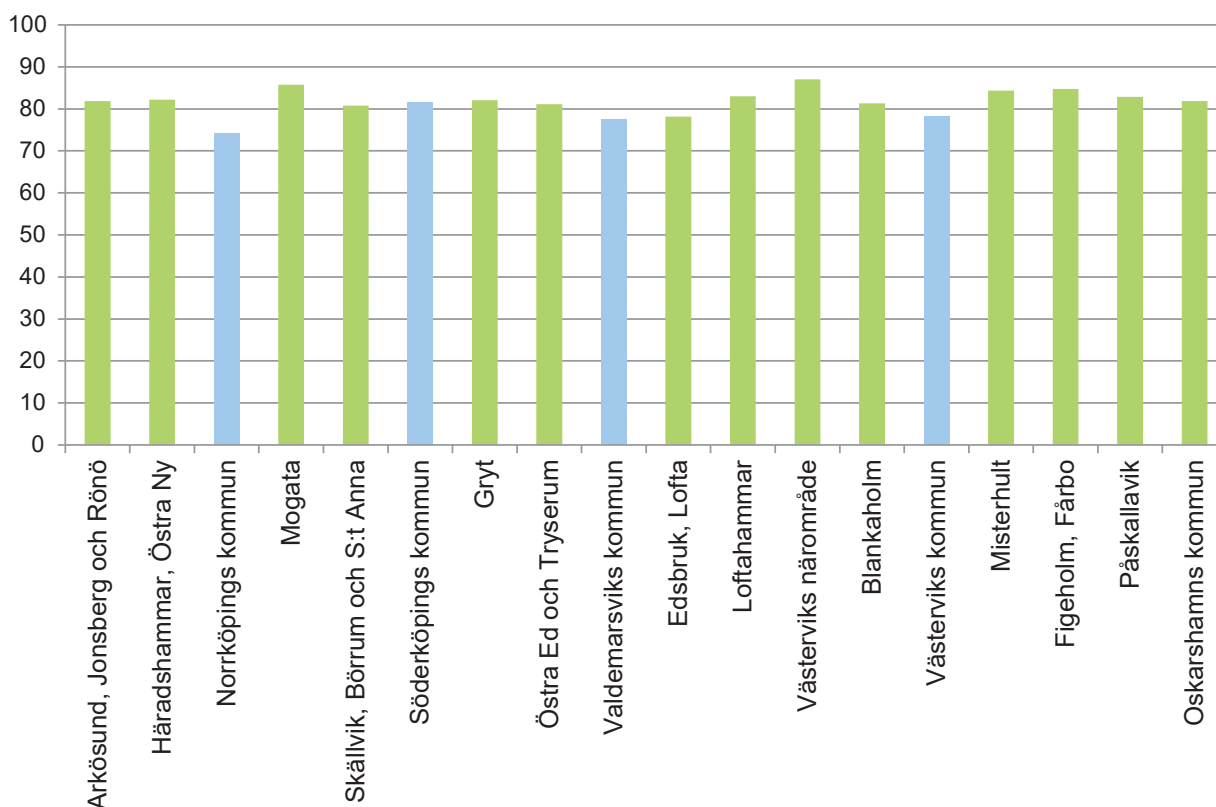
Ett ökat delårsboende där personer i arbetsför ålder kan arbeta på distans blir allt vanligare

förekommande. Ökat delårsboende genererar också ökad lokal omsättning i det lokala näringslivet.

Förutsättningar för nya verksamheter bör uppmuntras. Här kan nämnas ekosystemtjänster vattenbruk i form av odling av fisk och musslor och grön hälsa, det vill säga använda gården och djuren för att rehabilitera människor.

Sysselsättningsgrad 20-64 år, 2014

Andel sysselsatta, procent

I diagrammet framgår hur stor andel av den bofasta befolkningen som har ett arbete i skärgårdsområdets olika delar. Andelen av de fyra fem skärgårdskommunernas totala befolkning finns med som referens.

Arbetskraft

Utbildningsnivån på landsbygden generellt är lägre än i de större orterna och detta gäller även för skärgårdsområdet. Det innebär att det kan vara svårt för företag och kommuner med behov av specialistkompetens/akademiker att få tag på arbetskraft.

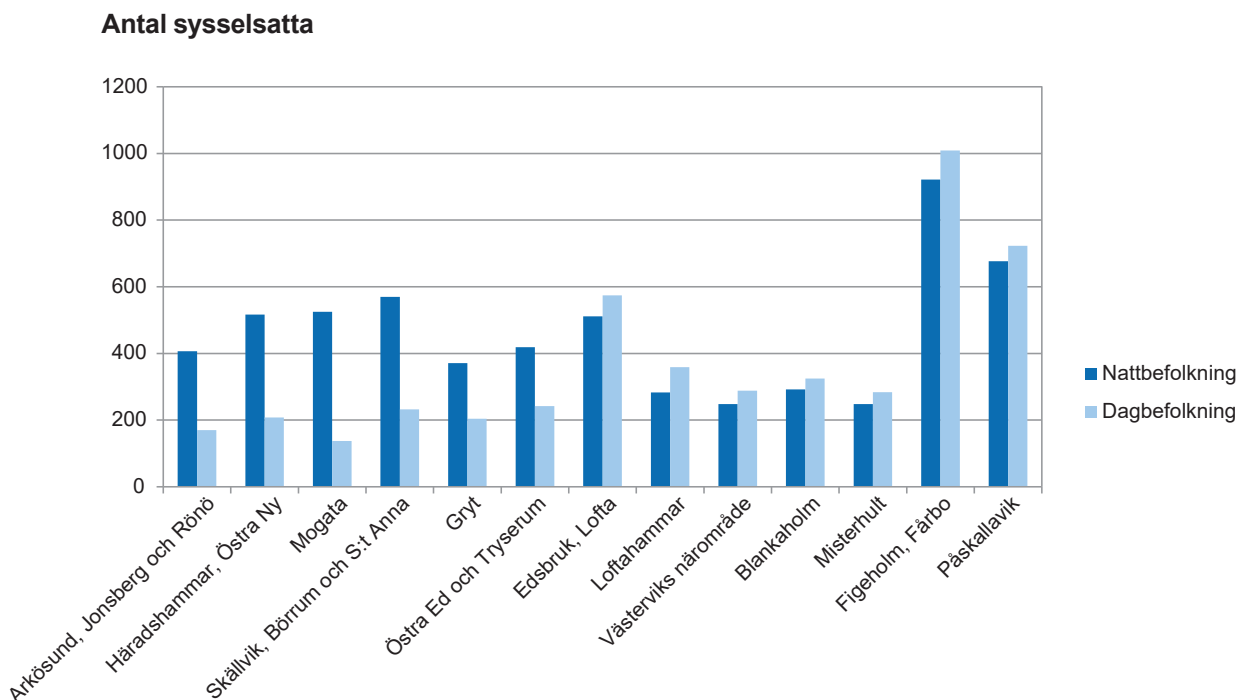
Arbetsmarknaden i området är i huvudsak koncentrerad till de mindre tätorterna och antalet småföretagare är mycket större i området än i övriga Östergötland och norra Småland. Mångsyssleri är mycket vanligt bland de mindre företagen, man snickrar halva dagen, serverar turister och transporterar gods eller personer resterande timmar. Under sommarmånaderna ökar behovet av arbetskraft till framför

allt hos de många företag som serverar turister. Näringslivet i Oskarshamn avviker genom att domineras av ett antal stora företag vilket i sin tur påverkar förekomsten av små/ny-företagande. Bristerna i mobil telefoni och bredband gör det svårt att vara företagare såväl som att distansarbete i skärgårdsområdet, och då särskilt med den kapacitetsbrist som uppstår under högsäsong.

Infrastruktur

Infrastrukturen till området är begränsad och det är svårt att pendla från centralorterna till arbetsplatser ute i området. Detta, i kombination med avstånd och dåliga vägar, gör det svårt att rekrytera personal till verksamheterna.

Sysselsatt dag- och nattbefolkning 2014

Av diagrammet framgår hur stor sysselsatt dag- och nattbefolkning är i skärgårdsområdets olika delar. Sysselsatt dagbefolkning är de som har en arbetsplats i området, oavsett var deras bostad är belägen. Sysselsatt nattbefolkning är de som är bosatta i området och har ett arbete, oavsett var arbetsplatsen ligger. Skillnaden mellan sysselsatt dagbefolkning och nattbefolkning är nettoutpendlingen från området.

Ö-baserade företag blir ofta ansvariga för att själva transportera sitt avfall till stationen då kommunerna bara ansvarar för hanteringen av sopor på fastlandet. Bristen, och olikheten, på renhållning/sophämtning i området är en hämsko för företagens utveckling.

Mobiltelefoninätet och bredbandsnätet är inte tillräckligt utbyggt i området. Det blir extra kännbart under sommaren då befolkningen i området ökar. Företag som är beroende av mobilnätet för betaltjänster har det svårt under högsäsong.

Besöksnäring

Besöksnäringen är växande och ser en möjlighet i förlängda och nya säsonger. Det ökade intresset för friluftsturism är en möjlighet för vår i stort orörda skärgård med rika natur- och kulturområden. Genom ökad kunskap om varandras produkter kan upplevelsepaket byggas och på så sätt förlänga besökarens vistelse i området.

Områdets varumärken (Påskallavik, Misterhults skärgård, Tjust skärgård, Västervik, Gryt, Sankt Anna och Arkösunds skärgård) förmedlar en känsla av småskaligt, lokalt, tradition och skärgård och används mer och mer i marknadsföringen av områdets produkter.

Ö-baserad besöksnäring är i större behov av utbyggd kollektivtrafik än landbaserad. Bristen, och olikheten, på kollektivtrafik i området är en hämsko för företagens utveckling.

Starka lokala identiteter och en tydlig länsgräns försvårar för en gemensam identitet. Det gör det svårt att genomföra gemensamma marknadsföringsinsatser för områdets besöksmål och produkter.

Kapital

Tillgången till investeringskapital på landsbygden är generellt sett begränsad, men de lokala sparbankerna är en styrka för sina respektive områden då dessa ofta har större lokal känedom och investeringsvilja än storbanker. Värdet på lantbruksfastigheter i skärgården överstiger vida det belopp som fastigheten avkastar, vilket kan vara till fördel om man vill differentiera sitt lantbruksföretag och till exempel bygga stugor för uthyrning eller starta annan verksamhet.

Slutsatser och utmaningar

Näringsliv

Kust- och skärgårdsområdet har en stor potential ur ett besöksnäringssperspektiv. Området ligger geografiskt bra till med goda kommunikationer till regionens centra. Bristen på infrastruktur och service i de mer perifera delarna kan vara det största problemet och det som också hämmar tillväxten i turistföretagen och gör säsongen kortare än vad den egentligen borde vara. Bättre infrastruktur är en av de stora utmaningarna för att på sikt behålla en året-runt-boende arbetsför skärgårdsbefolkning som utgör grunden för all verksamhet, även de säsongsföretag som bara lever under några korta sommarveckor.

Satsning på nya verksamheter bör stimuleras och uppmuntras. Det görs nu en nationell satsning på att utveckla vattenbruket, det vill säga öka odlingen av exempelvis fisk med modern och miljövänlig teknik. I området finns gårdar och ekonomibyggnader som kan användas för odlingsanläggningar.

Livskraftiga företag

En utmaning är att skapa förutsättningar för fler livskraftiga företag inom besöksnäringen och att förlänga säsongen för turism och friluftsliv för att därigenom bredda basen för näringsverksamhet.

Arbetskraft

Bristen på utbildad arbetskraft, både akademiker och yrkeskunniga, är ett hinder för både kommun och företag.

Infrastruktur

Vägarna i området är av naturen "återvändsgator". Dessa hamnar ofta längre ner på investeringslistan än de som är en del i en större struktur. De är dock väldigt viktiga för områdets boende och näringsliv.

Besöksnäring

Turismnäringen begränsas av att sommaren är kort och av att en stor del av årsinkomsten måste genereras på några få veckor. Boenden med högre standard behöver byggas om säsongen ska kunna förlängas. De som är verksamma i branschen måste hitta flera ben att stå på och är beroende av att pusslet av sysslor går ihop. Hittar personerna inte sysselsättning under resterande delen av året så kan resultatet bli att besöksmål och övernattningsmöjligheter försvinner under högsäsong.

Kapital

Tillgången till investeringskapital på landsbygden är generellt begränsad, men de lokala sparbankerna är en styrka för sina respektive områden då dessa ofta har större lokal känedom och investeringsvilja än storbanker. Värdet på lantbruksfastigheter i skärgården överstiger vida det belopp som fastigheten avkastar, vilket kan vara till fördel om man vill differentiera sitt lantbruksföretag genom att till exempel bygga stugor för uthyrning eller starta annan verksamhet.

Rekommendationer

Främja företagandet

Underlätta för såväl befintliga företag som nyföretagare att utveckla sina verksamheter. Egenföretagandet är och förblir en viktig del av områdets näringsliv. Kommuner, myndigheter och organisationer bör skapa goda förutsättningar och uppmuntra för nya verksamheter som vill etablera sig i området. Näringslivsfrämjande organisationer i området bör öka sitt samarbete.

Jordbrukets roll för en attraktiv skärgård

Lantbruket bör utöver sin roll som inkomstkälla ses som landsskapsvårdare som bidrar till att bevara det öppna landskapet, vilket är av stor betydelse inte bara utifrån kultur och naturvårdsvärden men också för besöksnäringen. Här spelar det offentliga stöd genom landsbygdsprogrammets insatser en viktig roll. Betydelsen av de areella näringarna för skärgårdsområdet bör lyftas fram.

Utveckling av besöksnäringen

Kommunen bör stödja utvecklingen av nyskapande turismprojekt med syfte att hitta nya produkter, för nya säsonger.

Samordnad tillämpning av regelverk till stöd för näringslivsutveckling

Aktörerna bör gemensamt verka för en samordnad och enhetlig tillämpning av strandskyddsbestämmelserna såväl som andra regler för att öka förutsägbarheten vid etablering av näringsverksamheter inom hela kust- och skärgårdsområdet.

Gemensam marknadsföring

Besöksnäringorganisationerna bör öka sin samverkan i marknadsföringen av det gemensamma området. Kommunerna bör se över förutsättningarna för att skapa ett gemensamt varumärke för kust- och skärgårdsområdet som helhet.

Natur, kultur och friluftsliv

Kust- och skärgårdsområdet i norra Småland och Östergötland är i sin helhet skyddat som riksintresse enligt Miljöbalkens 4 kapitel. Riksintresset syftar till att säkerställa områdets nyttjande för turism och rörligt friluftsliv grundat på den särpräglade natur- och kulturmiljön. Särskilda regler finns som är kopplade till riksintresset, till exempel förbud mot etablering av stora miljöstörande anläggningar (gäller områ-

det mellan Oskarshamn och Arkösund) – samt mot utbyggnad av fritidsbebyggelseområden (gäller området norr om Arkösund). Riksintresset är ett formellt långsiktigt skydd och därför starkt styrande för utvecklingen i skärgården. Det ska däremot inte vara ett hinder för utveckling av befintliga tätorter, för det lokala näringslivet eller anläggningar eller åtgärder som behövs för totalförsvarets intressen.

Naturmiljö

Skärgården i Östergötland och norra Småland är ett av Sveriges mest örika skärgårdsområden. Den breda och finskurna skärgården genomskärs av djupa förkastningssprickor i nordväst-sydöstlig riktning. Sprickorna syns som långa och djupa vikar, där flera har trösklar ut mot havet eller angränsande kustområden. Området inkluderar både ytter- och inner-skärgård och är heterogent, bland annat varierar djupen kraftigt från fjärdarnas djuphålor till grunda flader och glon². Öarna i det inre området är skogsbevuxna, ofta med ekhagsmarker, lundar och betade ängsmarker. En del mindre områden är åkermark. I innerskärgården förekommer havsstrandängar och längre ut är det klippor som möter havet.

En del vikar, till exempel Slätbaken, Valdemarsviken och Syrsan, är långa fjärdar med trösklade och smala mynningar, vilket innebär att vattenomsättningen i bottenregionen är låg. Vattenomsättning och vattenkvalité är en planeringsförutsättning som måste beaktas i samband med utvecklingen i skärgården för att bevara de värden som gör vår skärgård unik.

Jämfört med andra kustområden är skärgården lågt exploaterad vilket innebär att det finns stora orörda områden. Orördheten är en exklusivitet för skärgården i ett nationellt perspektiv.

Den jordbruksverksamhet som bedrivs och som har bedrivits i skärgården under lång historisk tid har satt sin prägel på öarna och det kustnära fastlandet och gett oss ett landskap med unika och höga natur- och upplevelsevärden. En fortsatt möjlighet att bedriva livskraftiga jordbruksföretag är en förutsättning för att bevara en levande kust – ur social, ekonomisk och biologisk aspekt. Området berörs av flera olika områdesskydd, det finns naturreservatsområden, artskydd i form av fågel- och sälskydd, Natura 2000-områden, HMPA-områden samt strandskydd. Skyddsinstrumenten har tillkommit under lång tid och med delvis olika syften.

² **Flader och glon:** En flada står fortfarande i kontakt med havet genom en öppning i vilken det finns en tydlig undervattenströskel. En glo, eller glosjö, har tappat sin kontakt med havet genom att undervattenströskeln stigit ovanför havsvattennivån. Inflöde av havsvatten till glon kan ändå ske vid högt vattenstånd i havet eller vid kraftiga stormar. Källa (Världsarv i samverkan 63°N FAKTABLAD L8.)

Kulturmiljö

I historisk tid var skärgården en gränstrakt som ofta var utsatt för oroligheter och krigshandlingar. Den var glest befolkad och användes främst för transporter, jakt och fiske. Skärgården korsas av flera gamla och nya segelleder, som binder ihop strukturen i nord-sydlig och ost-västlig riktning. Under medeltiden seglade man gärna inte över öppen sjö, istället följde man kusterna och inomskärs. En segelled som används än idag och nämns redan på 1200-talet är Kung Valdemars segelled som utgick från Blekinge med slutmålet Tallinn i Estland. Utmed segellederna finns kulturmiljöer från olika tidsepoker som till exempel skärgårdsbyar, vilka är belägna i sydliga lägen i lämpliga hamnvikar. I skärgården finns det idag värdefulla kulturmiljöer, som till exempel fiske- och skärgårdsbyar som ligger kvar på sina historiska platser. Det finns även gott om samlingsplatser så som bygdegårdar, kyrkor och skolor. Det finns en tradition av att vara föreningsaktiv och bland de fastboende finns eldsjälar, vilket är en stor styrka både för skärgården och dess befolkning.

Det råder ett stort behov av vård och skötsel av skärgårdens kulturmiljöer samt insatser för att tillgängliggöra kulturmiljöer. Fortsatta insatser till stöd för ett livskraftigt jordbruk är här av stor betydelse, liksom ett fortsatt nyttjande av skärgårdens äldre bebyggelse. Möjligheten att bo och verka i skärgårdsområdet är därför mycket betydelsefullt från kulturmiljösynpunkt.

Inom skärgårdsområdet finns ett flertal utpekade riksintressemiljöer för kulturmiljövård, exempelvis slotts- och herrgårdsmiljön kring den medeltida borgen Stegeborg, de mycket välbevarade skärgårdslandsmiljöerna vid Gryt och Hasselö-Sladö samt fornlämnings- och bebyggelsemiljöerna vid Gamleby-Lofta. Inom hela kust- och skärgårdsområdet förekommer också en stor mängd fornlämningsmiljöer, både på land och i vatten, vilka skyddas av kulturmiljölagen. Fornlämningsmiljöerna är ofullständigt inventerade i området.

Riksintresse för sjöfart, kommunikationer och friluftsliv är också viktiga utgångspunkter för den fysiska planeringen i området.

Rekreation friluftsliv

Den vidsträckta och finskurna skärgården i Östergötland och Småland med sin mosaik av land- och vattenmiljöer, med flera sällsynta och hotade arter och intressanta kulturmiljöer är av utomordentligt stort värde för friluftslivet.

Många friluftsaktiviteter som utövas i området är starkt knutna till de många höga natur- och kulturvärden som ofta utgör populära besöksmål och är viktiga ur turismnäringssynpunkt. Upplevelser av värdefulla miljöer med intressant flora, fauna och kultur samt de mycket goda möjligheterna till bland annat bad, båtliv, paddling, fiske och vandring gör skärgårdsområdet mycket värdefullt för rekreation och friluftsliv.

Skärgårdsområdet är, framför allt sommartid, mycket välbesökt. Båt- och paddlingsaktiviteter överväger men kuststräckan har även andra besökare. Sol och bad lockar på iordningsställda badplatser eller mer avskilda vikar och klippor. Händredskapsfisket är fritt i skärgården och mycket populärt bland fritidsfiskare. Långfärdsskridskoåkning är en annan mycket omtyckt sysselsättning i skärgården. Förutsättningarna för dykning är goda med flera intressanta vrak.

Fritidsfiske i skärgården är relativt stort med tyngdpunkt under vår och höst. Dock är bristen på sjösättningsmöjligheter en begränsande faktor. Möjligheten att komma ut i området utan egen båt är begränsad och en flaskhals för utvecklingen av rörligt friluftsliv som näring.

Området genomkorsas av flera vandringsleder som Östgötaleden, Tjustleden och Ostkustleden. Vandringsturism är inte knuten till högsommaren och har en potential att förlänga säsongen för besöksnäringen i området. Idag är dock utbudet och samordningen i området

begränsat. Tyngdpunkten för övernattningsmöjligheter är camping och stugbyar. Utbudet av boende med högre service är begränsat. Offentligt ägda fastigheter är ett sätt att trygga tillgång till mark och verksamheter som är tillgänglig för allmänheten.

Proaktiv planering som ett medel att underlätta etablering av friluftsverksamhet

Det rörliga friluftslivet i skärgården är omfattande och viktigt för den lokala näringsverksamheten. Verksamheten nyttjar och är till stor del beroende av de skyddade områden, men på samma gång kan regelverket i vissa fall begränsa utvecklingsmöjligheterna. Genom att planera för utveckling av utpekade utvecklingsområden och förtäta redan ianspråktaga områden kan intressekonflikter mellan expansion och nyetablering av turism- och friluftsverksamheter hanteras i tidigt stadium. I detta sammanhang ser kommunerna gärna att möjligheten till landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS, även kan göras möjligt i kust- och skärgårdsområdet så att vårt område jämföras med det regelverk som gäller norr om Forsmark. En tydlig och framåtblickande planering möjliggör insatser för att värna den orördhet som gör området unikt.

En svårighet i en etableringsfas är den osäkerhet som kan finnas i fråga om tidsåtgång och utfallet av tillståndprocessen. Om det finns områden där förutsättningarna är utredda på förhand kan tröskeln till att etablera en verksamhet sänkas. Detta kan dels förenkla för verksamheten, men även ge en bättre planeringsförutsättning för kommunerna.

Slutsatser och utmaningar

Unik miljö

Skärgården är en internationellt sett unik miljö med potentiellt stor attraktionskraft, som har en potential att marknadsföras som ett eget varumärke. Vattenkvaliteten är grundläggande för både bevarandet av viktiga biologiska värden och områdets attraktivitet.

Samspelet natur, kultur och människan

En av de stora utmaningarna är samspelet mellan natur, kultur och människan.

Högsäsongen för rekreation och friluftsliv i skärgården är kort och under några få sommarveckor ska turister samsas med fritidsboende och fastboende.

Det unika odlingslandskapet

För att klara av att behålla det unika odlingslandskapet i skärgården krävs att jordbruksföretagen i skärgården stärks och kan utöka

sina djurbesättningar. Det behöver även bli möjligt och lockande för fler att starta nya företag med djurhållning. En utmaning är utvecklingen av rekreation och friluftsliv samtidigt som man hittar lönsamhet i jordbruksnäringen, som är grunden i förvaltningen av natur- och kulturvärdena.

Tillgänglighet och kommunikationer

Kollektivtrafiken och andra kommunikationer behöver förstärkas för att klara trycket under högsäsong. Området är i stora delar svårtillgängligt för besökare utan egen båt och för de som har båt är möjligheten till sjösättning av båt på trailer bristfällig.

Lättillgänglig information

En samlad och lättillgänglig kanal för information om natur, kultur och friluftsliv i skärgården saknas och behöver skapas.

FOTO: JOWAS LUNDGREN

Rekommendationer

Orördhet

Kommun, länsstyrelse, och ideella aktörer bör värna orördheten, vilken ger exklusiva värden.

Jordbrukets roll för en attraktiv skärgård

Jordbruket ska ses som en landskapsvårdare som bidrar till att bevara det öppna landskapet utifrån kultur och naturvårdsvärden men också för besöksnäringen. Det offentliga stödet till areella näringar bör anpassas till att fungera även för lantbruk i kust- och skärgårdsområdet.

Bevarandeplan

Kommunerna och länsstyrelserna bör fortsätta arbetet med en samlad beskrivning och bevarandeplan för kusten och skärgårdens natur- och kulturmiljövärden.

Offentligt ägande

Offentligt ägda fastigheter i skärgården bör förbli i offentlig ägo för att trygga resursen mark och äga initiativförmågan att utveckla nya

verksamheter som är tillgänglig för allmänheten. Samarbetet mellan förvaltarna av offentligt ägda fastigheter bör öka.

Målpunkter och strategier

Kommunerna bör utreda lämpliga platser som kan utvecklas som målpunkter för besöksnäring i samklang med natur- och kulturvärdena i skärgården. Kommunerna bör ta fram en gemensam friluftslivsstrategi för skärgården.

Öka tillgängligheten

Kommuner och Region bör arbeta med en samlad strategi för ökad tillgänglighet för besökare till skärgården, både med avseende på transporter och IT-infrastruktur.

Utveckla besöksnäringen

Som ett steg i marknadsföringen för hela området bör en samlad informationskanal skapas.

FOTO: BRITA NORDHOLM

Bilaga/kartor

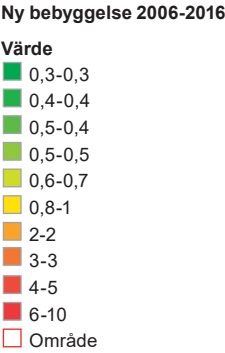
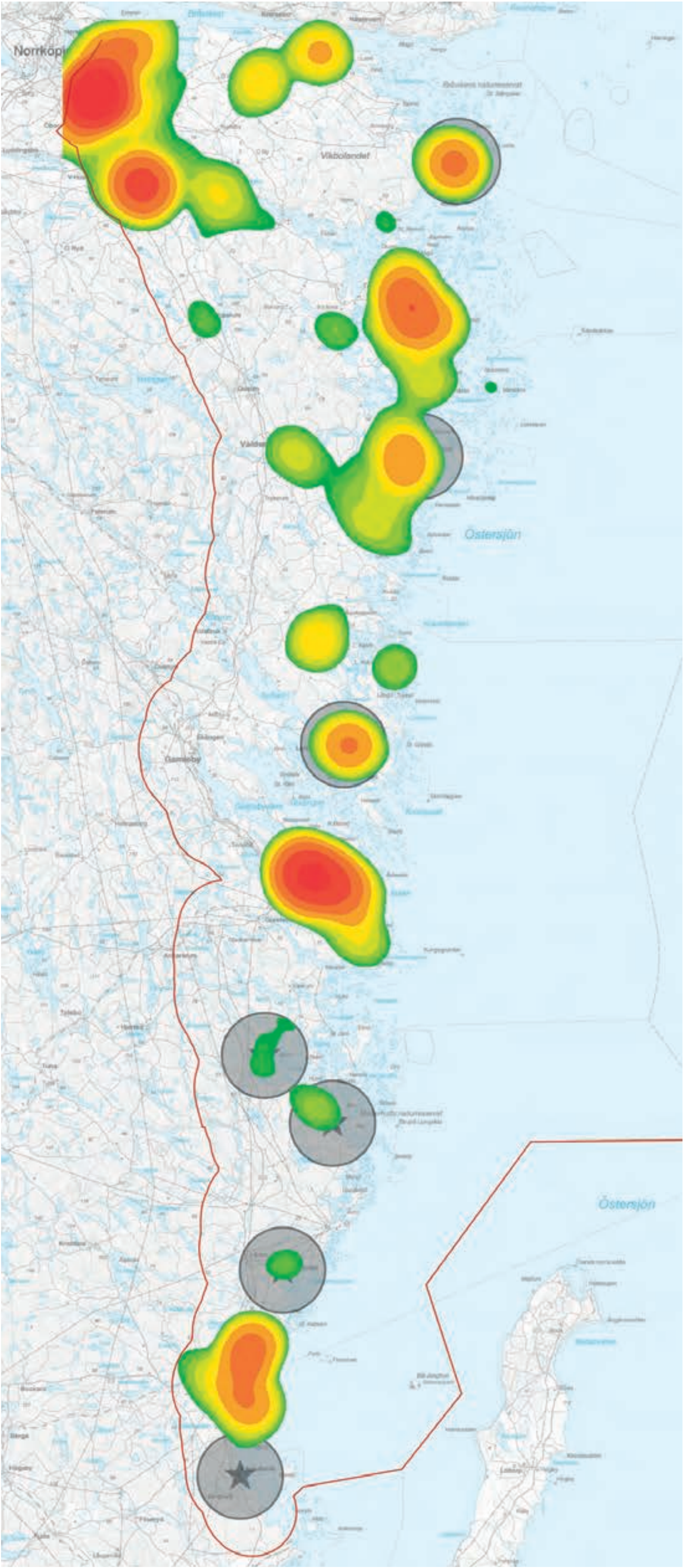
Ankom: 2017-07-26 Ärende: KS-KcS 2017:59 Handling: 318563

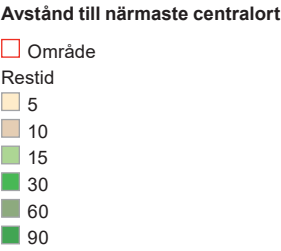
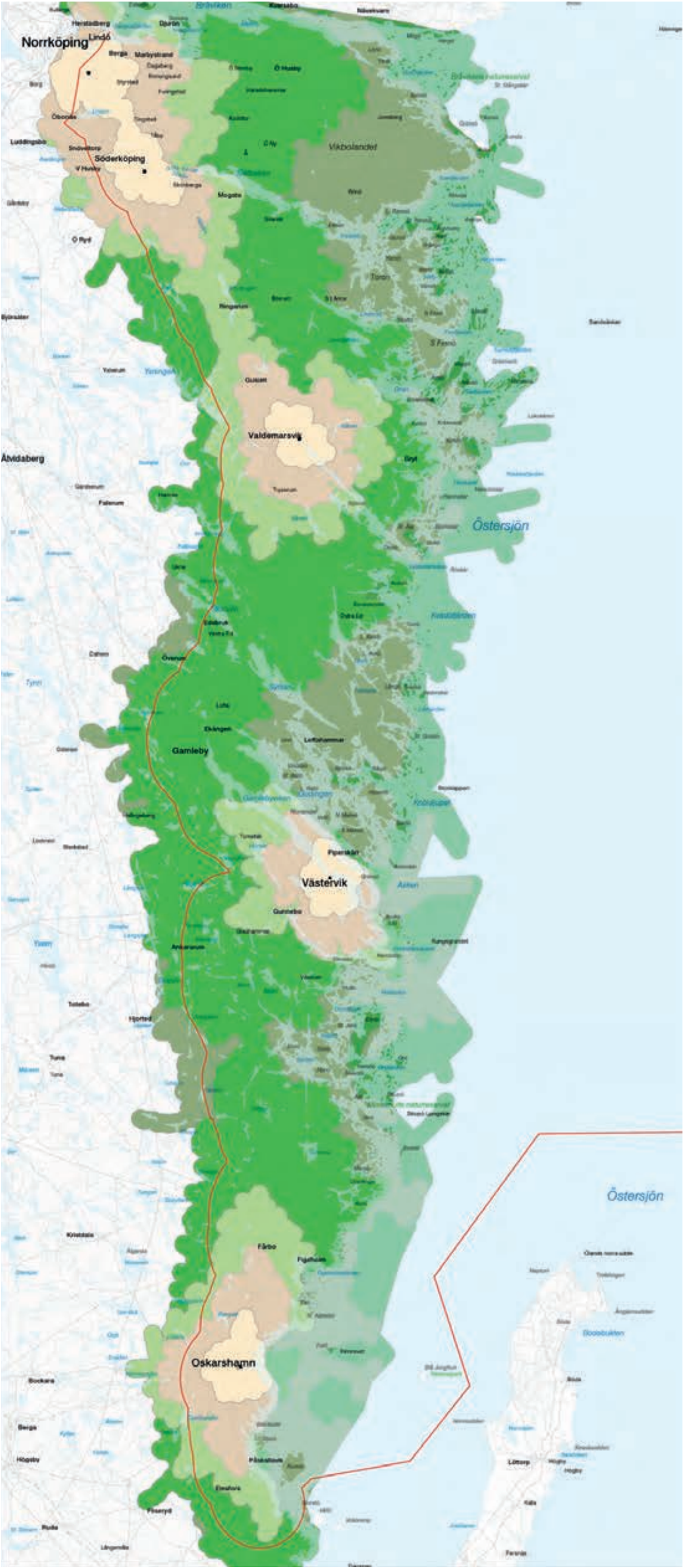

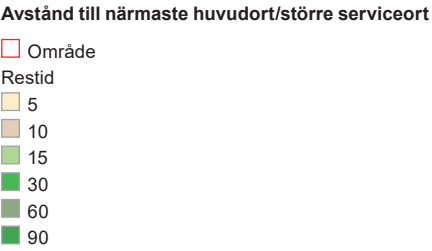
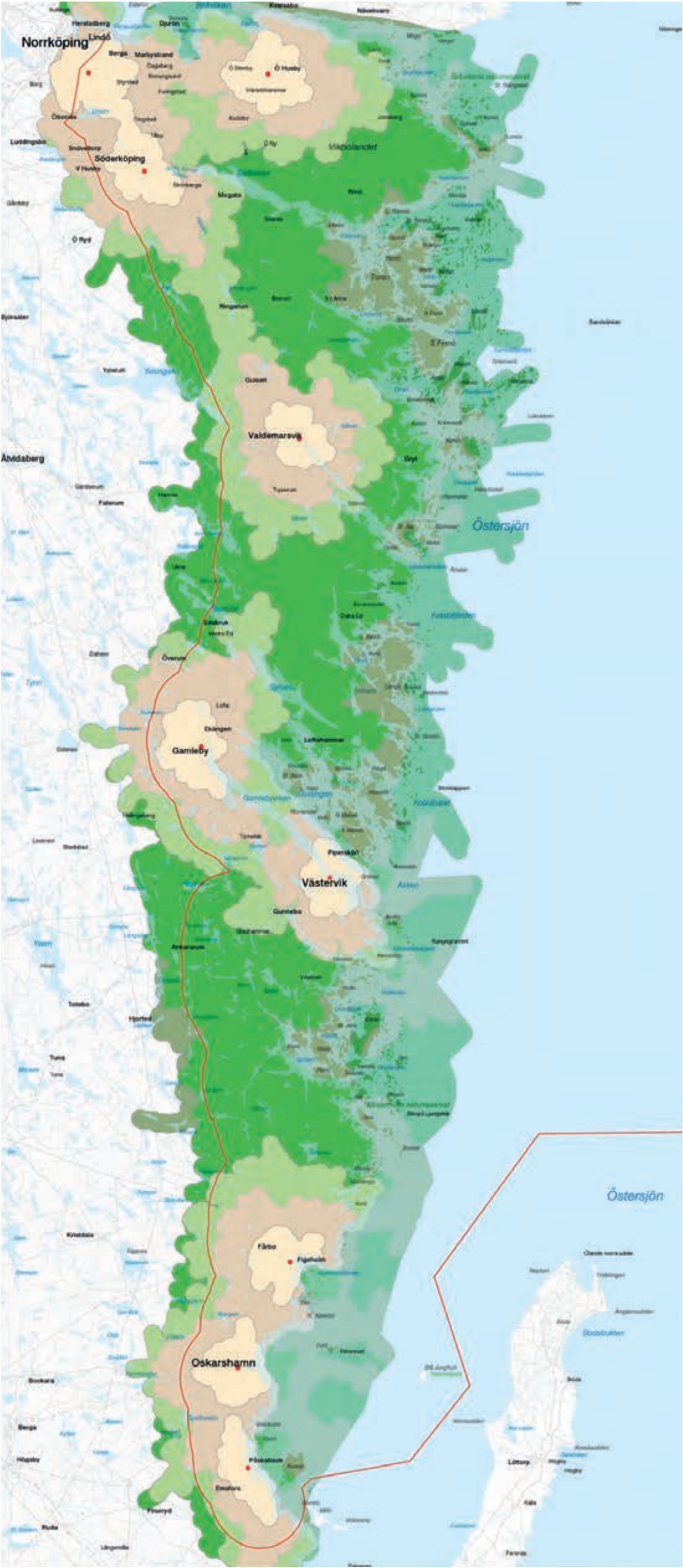
Översikt geografiskt område utvecklingsprogram

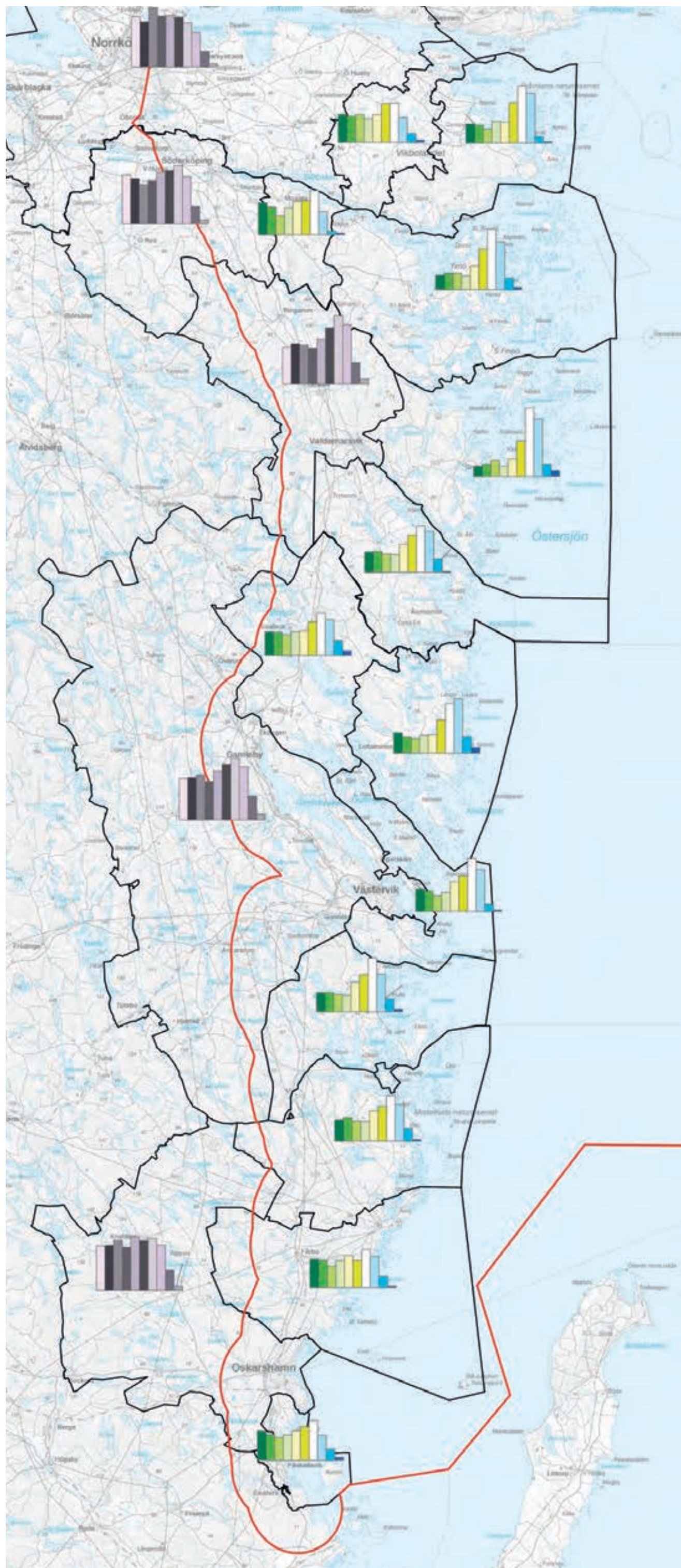
☐ Område
☒ Större serviceorter

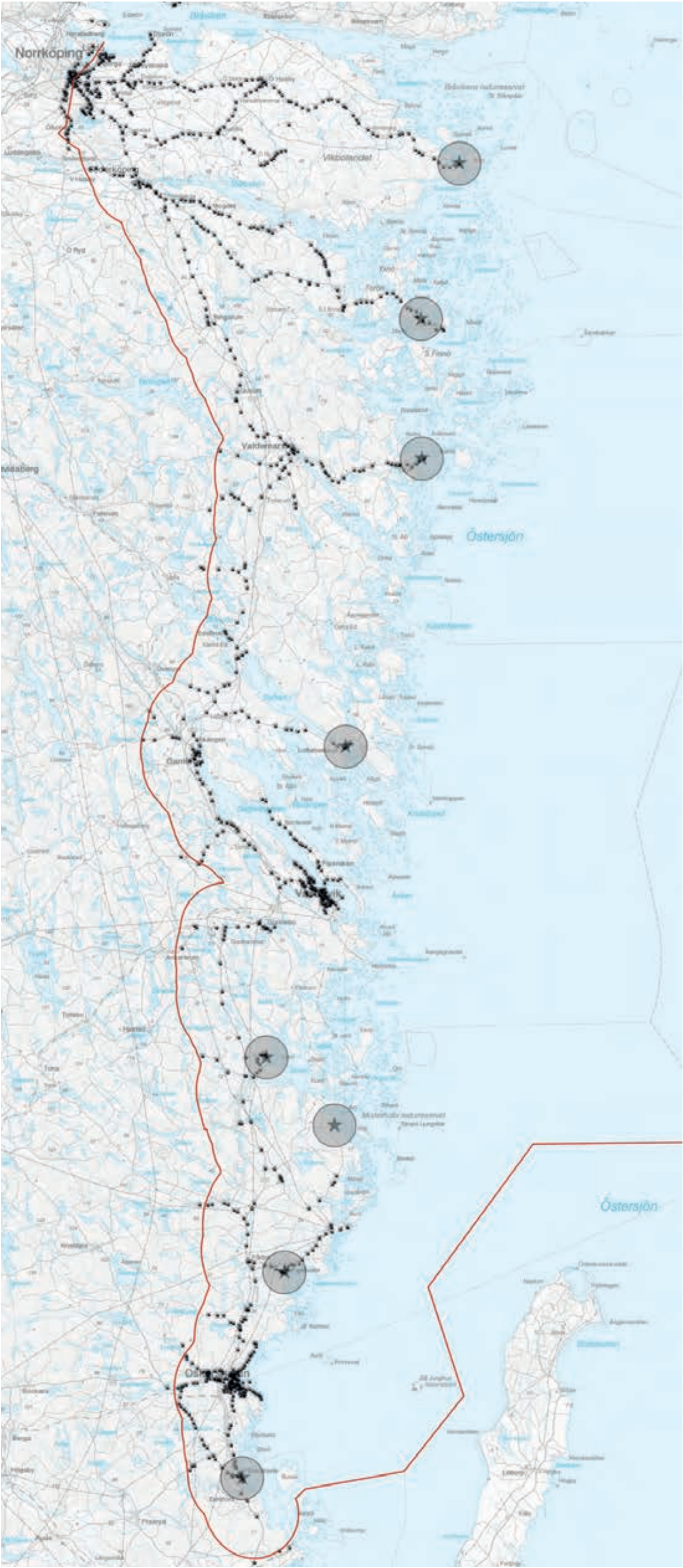
 Utvecklingsområde

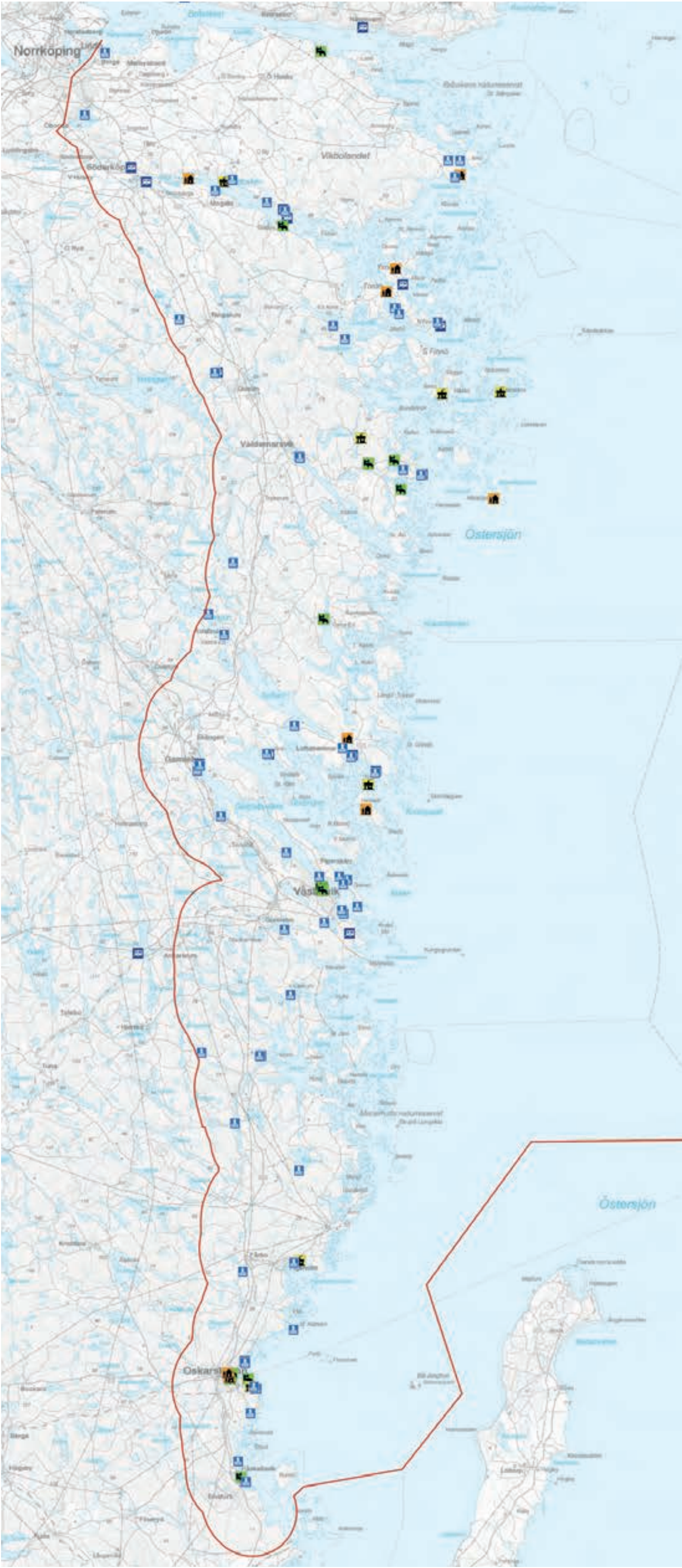

Karta över kollektivtrafiken

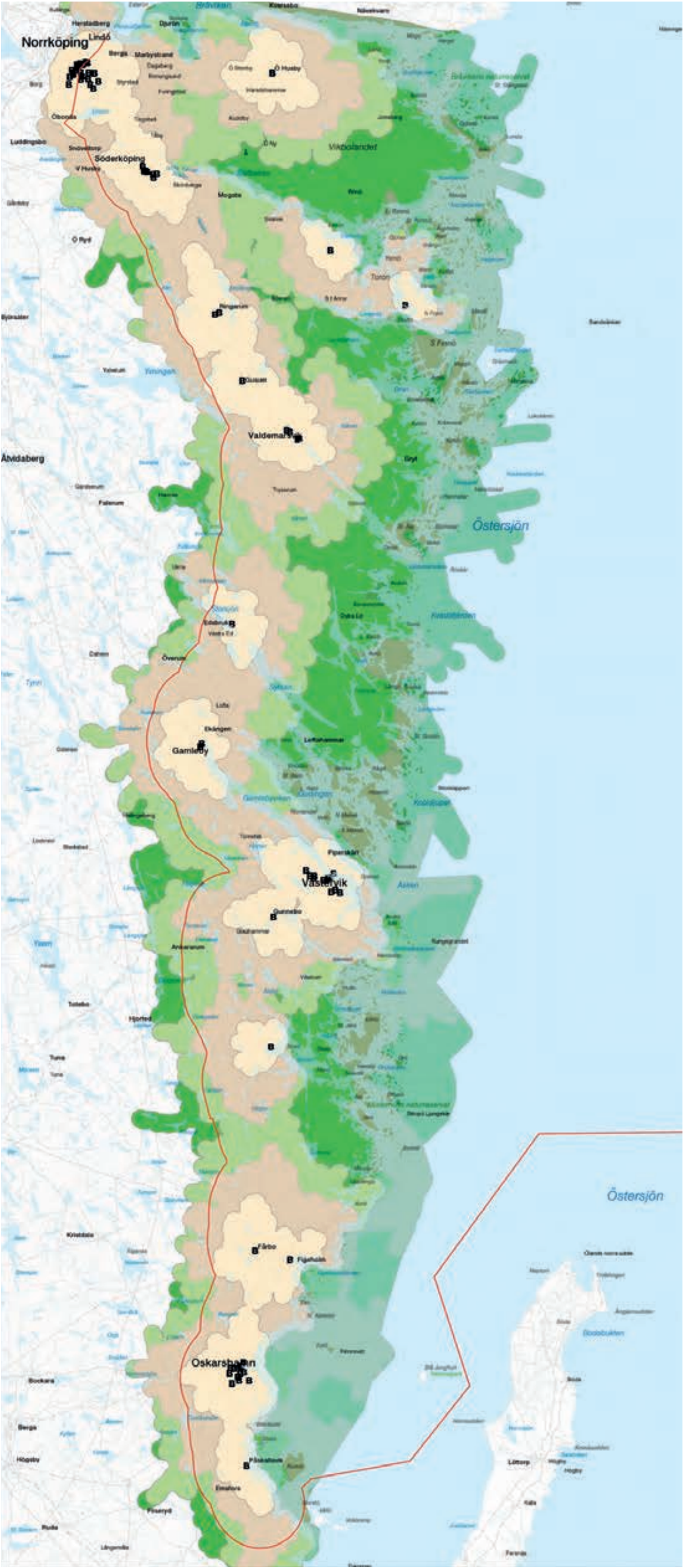
- Område
- Hållplatser

Logimöjligheter och offentliga badplatser

- Område
- Camping
- Hotell
- Stugor
- Vandrarhem
- Badplats

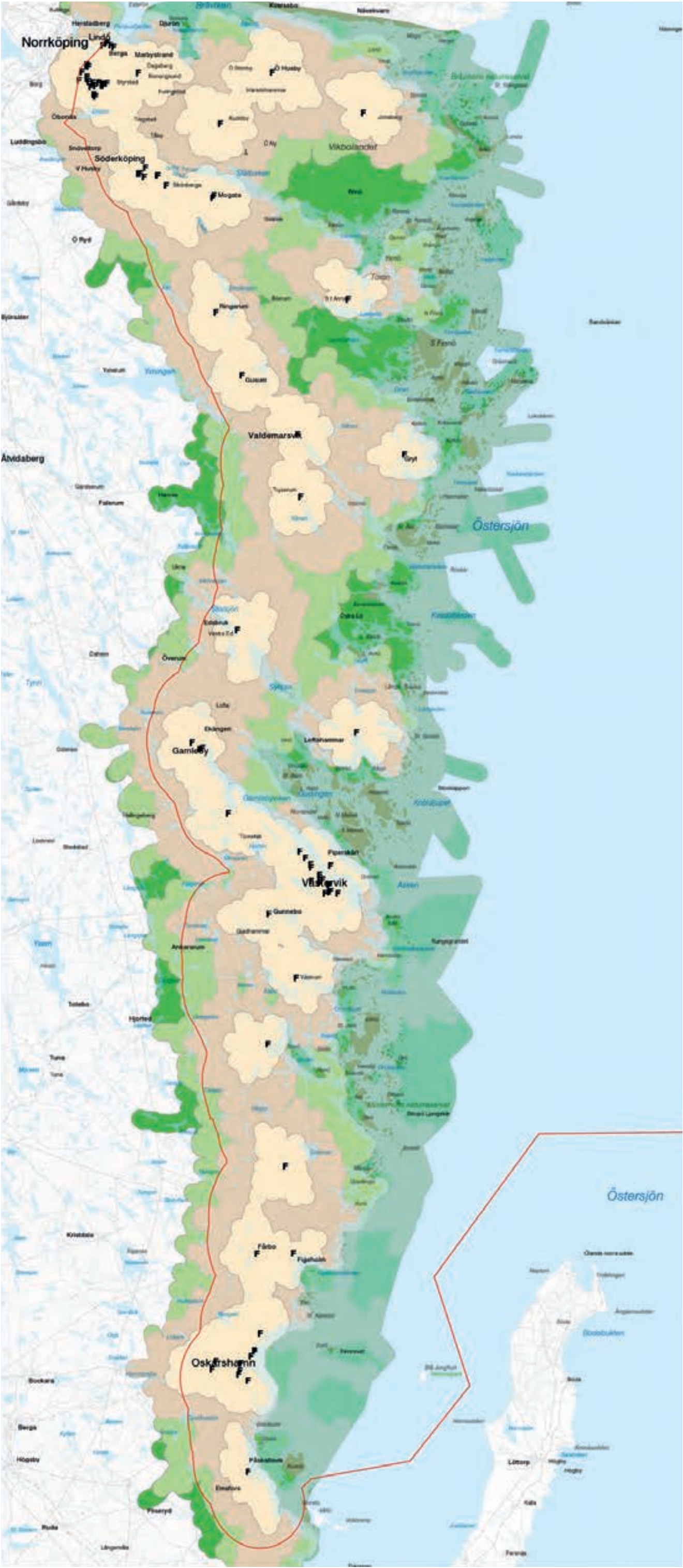
Avstånd till närmaste lanthandel, dagligvarubutik och drivmedelsstation (inklusive sommaröppna)

□ Område

■ Butik

Restid

- 5
- 10
- 15
- 30
- 60
- 90

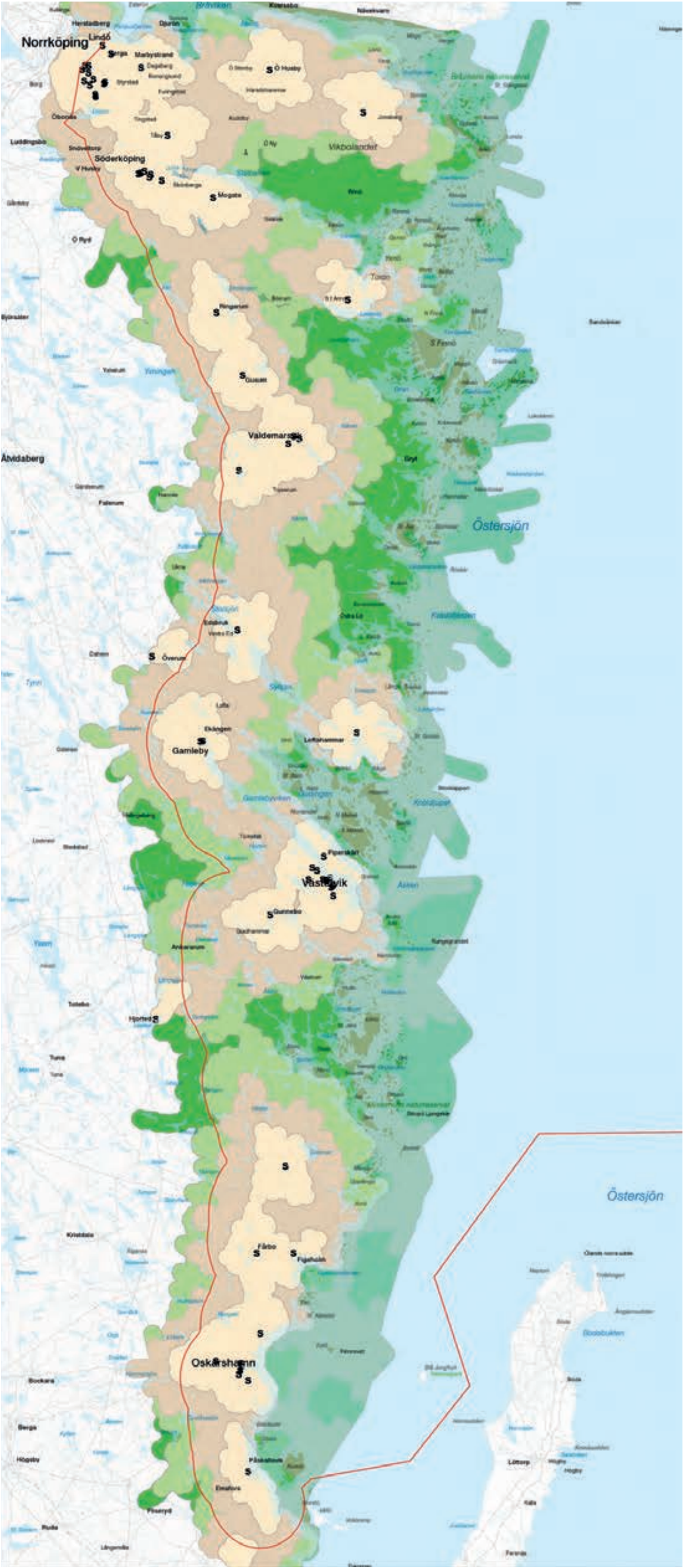

Avstånd till närmaste förskola

- Område
- F Förskolor

Restid

- 5
- 10
- 15
- 30
- 60
- 90

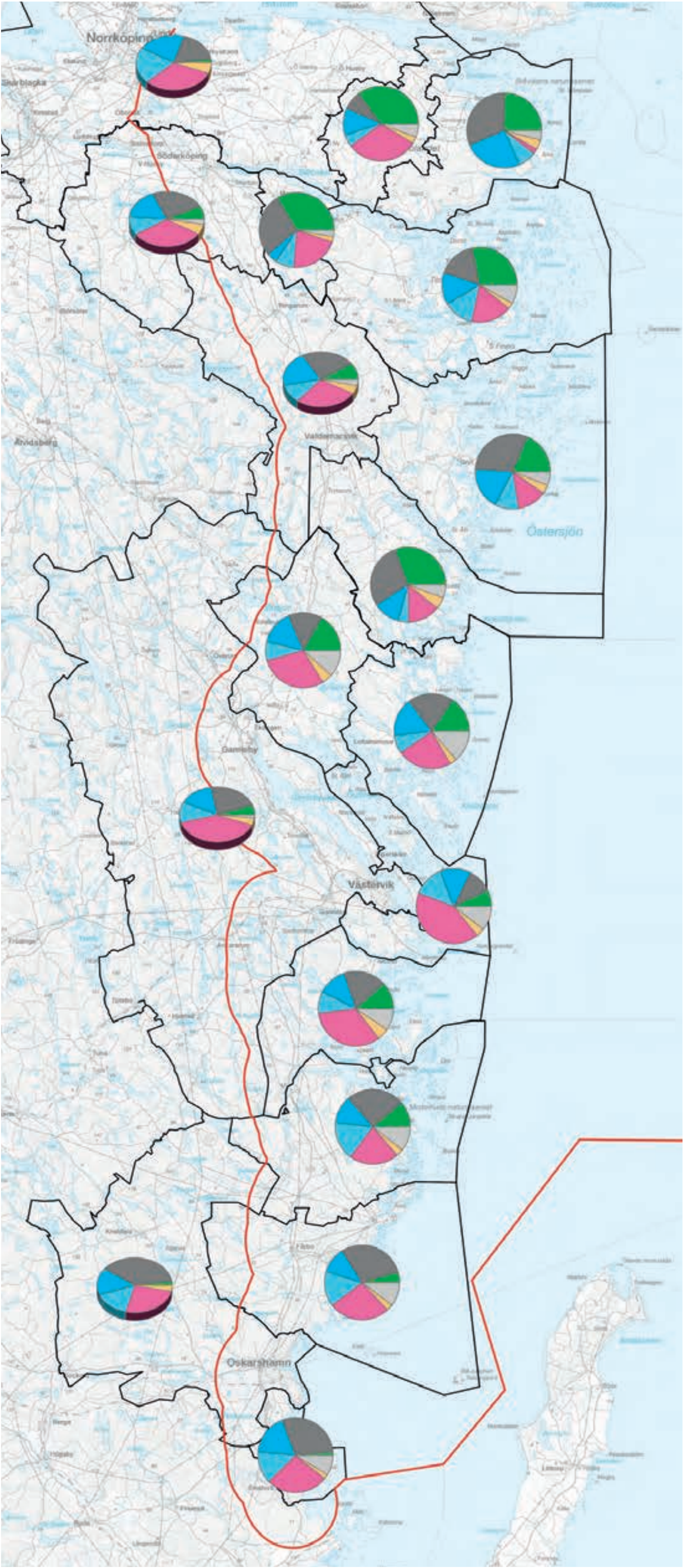
Avstånd till närmaste skola

□ Område

S Skolor

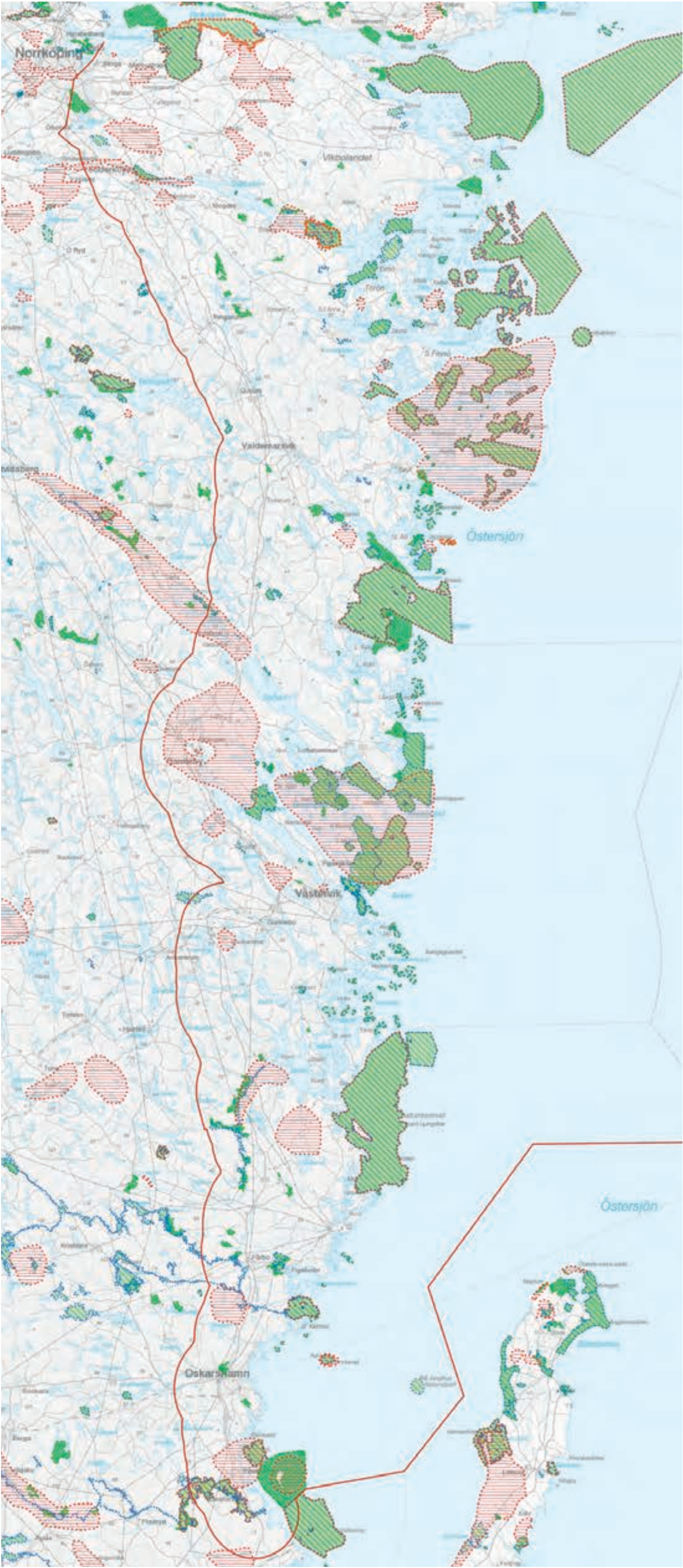
Restid

- 5
- 10
- 15
- 30
- 60
- 90

Andel sysselsatta per näringssektor

- Område
- Jordbruk, skogsbruk och fiske, procent
- Tillverkning & utvinning, byggindustri och energi & återvinning, procent
- Handel, Hotell och restaurang, transporter, procent
- Företagstjänster, procent
- Skola, vård och omsorg, offentlig förvaltning, procent
- Hushållstjänster och kultur och nöje, procent
- Okänt, procent

- Riksintrasse kulturmiljövård**
- RAÄ Riksintrasse Kulturmiljövård, 3:6
- Skyddad natur**
- NV VicNatur Riksintrasse Anspråk Natura 2000 Habitatdirektivet (SCI)
 - NV VicNatur Riksintrasse Anspråk Natura 2000 Fågeldirektivet (SPA)
 - NV VicNatur Naturvårdsområde
 - NV VicNatur Naturreservat
 - NV VicNatur Djur- och växtskyddsområde

Ankom: 2017-07-26
Ärende: KS-KS 2017:59
Handling: 318563

(7)

KS-SHB.2025.159

Överenskommelse för skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmar län

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxxx

Justerare

.....

.....

(7)

KS-SHB.2025.159

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven-Inge Arnell

Samhällsbyggnadschef

Tel: 0123-193 30

E-post: sven-inge.arnell@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmar län

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län

Ärendebeskrivning

Region Östergötland har tillsammans med Region Kalmar län genomfört en process att revidera det gemensamma programmet för kust och skärgård. Under våren 2025 har Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län antagits av Region Kalmar län och Region Östergötlands Trafik- och samhällsplaneringsnämnd 2025-05-12 § 30.

Under aktualitetsbedömningen av utvecklingsprogrammet framkom otydlighet i ansvar och styrning som till viss del berodde på att utvecklingsprogrammet gemensamt antogs av alla kommuner och regioner som omfattades av det. Ansvaret för att genomföra och följa upp var därmed delat på en mängd olika aktörer. Det nya förslaget har därför enbart antagits av de två regionerna och är tänkt att följas av en överenskommelse mellan kommunerna och regionerna.

Överenskommelsen om skärgårdens utveckling sker via Skärgårdsrådet som är ett forum för fördjupad dialog, samverkan och kunskapsuppbyggnad i skärgårdsfrågor för region, kommun, länsstyrelse och företrädare för intresseföreningar. Rådets roll är att fånga upp aktuella frågor för skärgården och sprida kunskap om skärgårdens förutsättningar. Skärgårdsrådet har funnits sedan början av 1980-talet och var då det första i sitt slag i Sverige.

Ordförandeskapet växlar mellan Region Kalmar län och Region Östergötland med två års intervaller. Skärgårdsrådet möts 2 gånger per år.

Kommuner representeras av 1-2 politiskt förtroendevalda med ansvar för skärgårdsfrågor, till exempel ansvarigt kommunal- eller regionråd. Samt 1-2 tjänstepersoner med ansvar för områden relevanta för skärgårdens utveckling. Förtroendevalda representanter och dess ersättare ska utses genom beslut i nämnd. Ersättare förväntas ha samma mandat som ordinarie representant. Kommunen ansvarar för att bereda och förankra frågor som avhandlas på rådet.

Överenskommelsen ska antas politiskt av parterna i rådet. Den är giltig tills vidare och uppdateras när behov uppstår. Vill någon offentlig part avsluta sitt engagemang ska denna meddela ordföranden för Skärgårdsrådet.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär att arbetstid behöver läggas för deltagande i Skärgårdsrådet.

Beslutsunderlag

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötlands och Kalmar län, tjänsteutlåtande, 2025-09-17

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län, Skärgårdsrådet, 2025-08-11

Beslutet skickas till

Region Östergötland, Regional utveckling
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven-Inge Arnell
tf samhällsbyggnadschef

Överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län

Avsiktsförklaring

Ansvar för skärgårdens utveckling finns både regionalt och lokalt och kräver ett helhetsperspektiv. Alla parter (Region Kalmar län, Region Östergötland, Norrköpings kommun, Söderköpings kommun, Valdemarsviks kommun, Västerviks kommun, Oskarshamns kommun, Mönsterås kommun samt Länsstyrelserna i Östergötland och Kalmar län) är därför överens om att gemensamt bidra till en fungerande samverkan i skärgårdsfrågor enligt följande överenskommelse för Skärgårdsrådet i Östergötland och Kalmar län.

Bakgrund

Skärgårdsrådet har funnits sedan början av 1980-talet och var då det första i sitt slag i Sverige. Till en början bestod rådet av de tre skärgårdskommunerna i Östergötland och Länsstyrelsen i Östergötland. När Region Östergötland (tidigare kommunalförbundet Östsam) övertog det regionala utvecklingsansvaret anslöt även de till rådet. Sedan 2012 består rådet också av skärgårdsområdet i norra Kalmar län. De tre skärgårdskommunerna Västervik, Oskarshamn och Mönsterås deltar i rådets arbete tillsammans med Region Kalmar län och Länsstyrelsen i Kalmar län. Dessutom bjuds intresseföreningar som representerar boende och verksamma i skärgården in till rådets möten.

Region Östergötland och Region Kalmar län har i samverkan med länens sex skärgårdskommuner tagit fram ett Skärgårdsprogram för Östergötlands och Kalmar län. En uppföljning av hur det går inom Skärgårdsprogrammets identifierade utvecklingsförslag ska redovisas på Skärgårdsrådet vartannat år. Regionen ansvarar för att uppföljningen blir av men alla aktörer inom Skärgårdsrådet bidrar till att ge sina inspel till den samlade bilden. Uppföljningen görs enligt en särskild mall som utgår från de identifierade utvecklingsförslagen.

Skärgårdsrådets roll och funktion

Skärgårdsrådet är ett forum för fördjupad dialog, samverkan och kunskapsuppbyggnad i skärgårdsfrågor för region, kommun, länsstyrelse och företrädare för intresseföreningar som representerar befolkning och företagare i skärgården inom skärgårdsrådets geografi. Rådets roll är att fånga upp aktuella frågor för skärgården och sprida kunskap om skärgårdens förutsättningar.

Ordförandeskapet växlar mellan Region Kalmar län och Region Östergötland med två års intervaller. Den region som inte är ordförande innehar vice ordförandeskapet. Den region som innehar ordförandeskapet ansvarar för administration och kostnader som är förknippade med att genomföra skärgårdsråd och skärgårdsting.

Arbetsform

- Skärgårdsrådet möts 2 gånger per år, med en årsvis fastställd mötesplan. Värdskapet för mötena cirkulerar mellan deltagande kommuner.

- Vartannat år arrangeras ett skärgårdsting, växelvis i respektive län. Skärgårdstinget är öppet för allmänheten och där diskuteras aktuella frågor i ett bredare forum. Skärgårdstinget ersätter skärgårdsrådet de år skärgårdsting anordnas.
- Rådets möten bereds och genomförs av en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från deltagande kommuner och regioner. Deltagande intresseföreningar och Länsstyrelserna har möjlighet att göra arbetsgruppen uppmärksam på frågor som bör diskuteras och kan vid behov bjudas in att delta i arbetsgruppens möten. Sammankallande för arbetsgruppen är en tjänsteperson från den region som för tillfället har ordförandeskapet i rådet, vilken också ansvarar för att minnesanteckningar förs och att resultatet från mötet följs upp.
- Samtliga parter ansvarar för att bereda och förankra frågor som avhandlas på rådet inom respektive organisation.
- Rådets sammansättning kan nyttjas utöver ordinarie rådsmöten för att anordna tematiska samtal över kommun- och länsgräns för att främja samtal och erfarenhetsutbyte mellan relevanta aktörer.

Representation

- Regioner och kommuner representeras av 1-2 politiskt förtroendevalda med ansvar för skärgårdsfrågor, till exempel ansvarigt kommunal- eller regionråd. Samt 1-2 tjänstepersoner med ansvar för områden relevanta för skärgårdens utveckling. Förtroendevalda representanter och dess ersättare ska utses genom beslut i nämnd. Ersättare förväntas ha samma mandat som ordinarie representant.
- Länsstyrelserna i respektive län företräds av 1-2 tjänstepersoner med ansvar för områden som är relevanta för skärgårdens utveckling.
- Intresseföreningar som representerar boende och företagare i skärgården har 1-2 representanter vardera. För att betraktas som en formell förening ska det finnas stadgar, styrelse och regelbundna årsmöten där medlemmarna kan påverka föreningens verksamhet. Nya medlemsföreningar bjuds in av sammankallande tjänsteperson och adjungeras av rådet på sittande möte. Alla parter ansvarar gemensamt för att få till en god representation från de båda länens kustgeografi. Varje förening ansvarar för att rådets arbetsgrupp har aktuella kontaktuppgifter till hands.
- Gäster kan bjudas in till Skärgårdsrådet när detta bedöms relevant av ordförande.

Antagande av överenskommelse

Överenskommelsen ska antas politiskt av parterna i rådet. Den är giltig tills vidare och uppdateras när behov uppstår. Vill någon offentlig part avsluta sitt engagemang ska denna meddela ordföranden för Skärgårdsrådet.

(9)

KLK.2025.3

Ekonomisk uppföljning- augusti

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven Stengard

Ekonomichef

Tel: 0123-191 24

E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Ekonomisk uppföljning, augusti 2025

Förslag till beslut

Månadsuppföljningen per augusti månad godkänns.

Sammanfattning

Det budgeterade resultatet uppgår till 3,7 mnkr, Prognosen per augusti visar på ett resultat om +1,9 mnkr. Detta är en negativ avvikelse på -1,8 mnkr vilken är hänförlig till finansförvaltningen. Jämfört med delårsrapportens resultatprognos på -1,2 mnkr är denna prognos en förbättring med 3,1 mnkr.

Prognos driftbudget, Mnkr:

Mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Verksamheterna	573,6	572,1	+1,5
Finansiering	577,3	574,0	-3,3
Summa (årets resultat)	3,7	1,9	-1,8

Prognos investeringsbudget, Mnkr:

Tkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringar	52,8	42,8	+10,0

Budgeten har utökats med 1,9 mnkr till följd av ombudgeteringar, KS§ 47. Överskott beräknas på projekten Sörbyskolan och kulvertar med samma nivå såsom apriluppföljningen.

Ärendebeskrivning

Driftbudgetens verksamheter

Mnkr, netto	Budget	Utfall 31/8	Prognos avvikelse
Kommunledningskontoret	50,9	29,0	+0,3
Stöd och omsorg	282,0	184,7	+2,1
Utbildning, kultur och fritid	188,6	116,6	+1,5
Samhällsbyggnad	39,0	27,4	-2,4
Räddningstjänst Östra Götaland	7,6	2,3	0,0
Politisk organisation	5,5	2,7	0,0
Summa verksamheterna	559,8	362,7	1,5

Kommunledningskontoret

Ett mindre överskott +0,3 (+0,3) prognostiseras för skolskjutsar och färdtjänst. Detta kopplat till ett nytt avtal med Östgötatrafiken.

Stöd och omsorg

Verksamheten prognostiserar ett resultat på +2,1 (0,0) mnkr efter åtta månader. Den viktigaste orsaken till överskottet är att löneutbetalningarna under juli och augusti blivit mindre än befarat.

Utbildning, kultur och fritid

Verksamheten prognostiserar ett överskott på +1,5 (+0,5) mnkr per augusti. Grundskolan visar på ett underskott om -1,4 mnkr. Budgeten är lagt utefter en förändrad skolorganisation. Detta möts av överskott inom vuxenutbildning, förskola och gymnasieskola.

Samhällsbyggnad

Verksamheten prognostiserar en negativ avvikelse på -2,4 (-2,4) mnkr. Detta avser främst detaljplanearbete, skärgårdsfrågor och underskott inom fastighetsavdelningen.

Övriga verksamheter

Inga avvikelser mot budget.

Finansiering

Förvaltningen prognostiserar en negativ budgetavvikelse om -3,3 (-3,3) mnkr. Försämringsen ligger i ökade pensionskostnader till följd av sena aktualiseringar -4,0 mnkr. Därtill blev aktieägartillskottet till CVAB -1,2 mnkr högre än budgeterat och skatteintäkterna minskade med -1,1 mnkr i senaste

skatteunderlagsprognosen. På plussidan finns finansnettot som förväntas ge ett överskott med 3,0 mnkr.

Någon nyupplåning under perioden har inte skett och den totala skulden hos kommuninvest är oförändrad sedan bokslut -24 och uppgår till 343,3 mnkr.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

(10)

KLK.2025.61 040

Delårsrapport 2025

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

KSAU § 61

KLK.2025.61 040

Delårsrapport per 31/7 2025

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Delårsrapporten per den 31/7 2025 godkänns.

Ärendebeskrivning

Delårsrapporten 2025 innehåller en uppföljning av inriktningsmål fram till periodens slut. Den innehåller även en kort verksamhetsberättelse, ett delårsbokslut samt en prognos för helåret.

Resultatet per den 31/7 uppgår till 17,3 mnkr (-16,2 mnkr). Under perioden har investeringarna endast uppgått till 11,4 mnkr. Detta medför att någon nyupplåning ej har skett under perioden. Den externa låneskulden hos Kommuninvest är således oförändrad jämfört med bokslut 2024, 343,3 mnkr.

Prognosen pekar mot ett resultat om -1,2 mnkr vilket innebär att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås under året. Det budgeterade resultatet uppgår till 3,7 mnkr.

Uppföljningen av de övriga inriktningsmålen indikerar att målen kommer att uppnås under året.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven Stengard

Ekonomichef

Tel: 0123-191 24

E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Delårsrapport per 31/7 2025

Förslag till beslut

Delårsrapporten per den 31/7 2025 godkänns.

Ärendebeskrivning

Delårsrapporten 2025 innehåller en uppföljning av inriktningsmål fram till periodens slut. Den innehåller även en kort verksamhetsberättelse, ett delårsbokslut samt en prognos för helåret.

Resultatet per den 31/7 uppgår till 17,3 mnkr (-16,2 mnkr). Under perioden har investeringarna endast uppgått till 11,4 mnkr. Detta medför att någon nyupplåning ej har skett under perioden. Den externa låneskulden hos Kommuninvest är således oförändrad jämfört med bokslut 2024, 343,3 mnkr.

Prognosen pekar mot ett resultat om -1,2 mnkr vilket innebär att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås under året. Det budgeterade resultatet uppgår till 3,7 mnkr.

Uppföljningen av de övriga inriktningsmålen indikerar att målen kommer att uppnås under året.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2025

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

Valdemarsviks kommun

Delårsrapport 2025

Januari – Juli 2025

Version 1.0

Delårsrapport per 31/7 2025

Vid halvårsskiftet 2025 hade Valdemarsviks kommun ökat med tre invånare sedan årsskiftet 2024/2025. Prognosen för befolkningsutvecklingen visar på en minskning med ca 40 invånare per år under de närmaste tio åren. Det är en utmaning för kommunen att hitta strategier för att vända den negativa befolkningsutvecklingen.

När budgeten togs av kommunfullmäktige lades resultatet på +3,0 mnkr. Efter att kommunstyrelsen fördelat kapitalkostnads- och löneökningsspotterna stärktes det budgeterade resultatet till 3,7 mnkr. Delårsresultatet är starkt +17,3 mnkr medan prognosen är mer modest och visar på ett resultat om -1,2 mnkr.

En stram budget inom samtliga verksamhetsområden har gjort att året till viss del präglats av återhållsamhet och anpassningar efter det stora besparingsarbete som genomfördes under 2024. Effekterna av detta är tydliga och kommunens finansiella situation är betydligt starkare vid detta delårsbokslut än för ett år sedan då delårsresultatet var -16,2 mnkr.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppnås inte under året i prognosen. Men när det kommer till de verksamhetsmässiga målen görs den samlade bedömningen att måluppfyllelsen är god och kommunen lever upp till sina mål.

Förvaltningsberättelse

Händelser av väsentlig betydelse

Övergripande besparings- och effektiviseringsarbete

Årets första sju månader har i mångt och mycket präglats av att organisatoriskt och ekonomiskt landa i det stora besparings- och effektiviseringsarbete som genomfördes under 2024. Prognossäkerheten har stärkts både vad gäller ekonomi och verksamhet och en anpassning har skett till den strama budget som gäller för samtliga verksamheter under året. Kommunstyrelsens ökade ambitioner kring digitalisering har börjat förverkligas och även säkerhetsfrågorna har fått ett betydligt ökat utrymme. Därtill har den nya socialtjänstlagen sju satts och samarbetet mellan Utbildning, kultur och fritid och Stöd och omsorg finner nya utvecklade former.

Utbildning, kultur och fritid

Avsaknaden av ett politiskt beslut kring en ny skolorganisation som ska möta barn- och elevunderlaget påverkar ekonomin och kvaliteten negativt framöver. Likaså påverkar demografin alla verksamheterna utifrån planering och ekonomi. Oförutsedda kostnader för kost och städ påverkar utfallet i budgetarbetet.

Skolan står inför en hög reformtakt från regeringen inom skolområdet som leder till påfrestningar och krav på resurser.

Regeringens reformer består av:

- Stärkt trygghet och studiero. Mer fokus på främjande och förebyggande insatser.
- Nytt kapitel i läroplanen om skolornas säkerhetsarbete.
- Nya betygssystem.
- Nya ingångar till gymnasieskolan.
- Reglering av ökning för lärares planering- och utvecklingstid.
- Krav på professionsutveckling för lärare och skolledare.

- Skyldighet att informera om misstanke om brott samt skyldighet att polisanmäla brott som begåtts.

Beslut om införande av avgifter i Kulturskolan är under översyn. Utifrån neddragning av personal inom biblioteksverksamheten påverkas folkbibliotekets öppettider i filialen i Gusum.

Utredningen kring ny rutin med minskad kostnad för pedagogiska måltider resulterade i att de befintliga rutinerna blir kvar utifrån att de redan är så kostnadseffektiva som det är möjligt.

Ändringar av förskolans vistelsetider för 15-timmarsbarnen har beslutats. Från tidigare fem dagar i veckan à tre timmar per dag till tre dagar i veckan à fem timmar per dag. Ändringen av vistelsetiden innebär att barnen kommer att serveras lunch tre dagar i veckan.

Verksamhetsformerna inom UKF har tillsammans tagit fram en gemensam plan som löper från 2025 till 2029. Planen "FörSkola i tiden", har fokus på framgångsrik skolutveckling och högre måluppfyllelse för barn och unga i Valdemarsviks kommun. Planen utgår från Skolverkets sju faktorer för framgångsrik skolutveckling.

Under mars månad anställdes en verksamhetsutvecklare som under våren har fokus på våra kvalitetsprocesser.

Den nya samtalsmodell inom UKF som ersätter tidigare medarbetar- och lönesamtal implementeras under året. Det har gjorts en delutvärdering under mars månad. Utifrån utvärderingen kommer modellen att justeras inför hösten.

Samarbetet mellan Utbildning, kultur och fritid och Stöd och omsorg intensifieras för att bereda plats för fler elever som är i behov av stöd i en särskild undervisningsgrupp. Den särskilda undervisningsgruppen, Utsikten, byter lokaler från Funkishuset till lokaler i Lovisebergs förskola.

Förberedande arbetet inför införandet av ny Socialtjänstlag med fokus på samverkan pågår där det skolsociala teamet redan nu är en del i samverkan. Ansökan för medel till följeforskning gällande samverkan socialtjänst, förskola och skola har påbörjats.

Det pågår arbete med en regional samverkansmodell för barn och unga mellan regionen, socialtjänsten och utbildningssektorn, "Alla barn i Östergötland".

Samhällsbyggnad

Implementeringen av fastighetsnära insamling skall vara färdigställt till årsskiftet 2026/2027, varför arbetet är startats upp med exempelvis nödvändiga upphandlingar och byggnation av omlastningscentral. Renhållningen har uppdaterat övervakningssystemet på ÅVC:n för att få en säkrare arbetsmiljö och kunna komma åt stölder på ett bättre sätt.

Ämtö stugby lades under 2024 ut till försäljning, och har under våren sålts. Grännäs camping har fått nya arrendatorer, med en 20-årig arrendeperiod.

Upphandling av hamnvärdskapet i Valdemarsviks centrum har genomförts.

Anläggande av dagvattendamm i Mossebo har färdigställts.

Entreprenören som byggt om Kyrkvägen 4 gick i konkurs innan sommaren, vilket innebär att fastighetskontoret under året får tillkommande arbetsuppgifter och kostnader.

VA-enheten arbetar med att förbättra befintliga anläggningar och processer, och har genomfört filtertest för sänka järnhalten.

Kostenheten har fått nytt uppdrag att leverera kost till Tryserums friskola som ökar försäljningen men även kostnader för livsmedel och transport. Fortsatt ökade livsmedelskostnader.

Kommunledningskontoret

Ett stort fokus har legat på utvecklingen av kommunens ekonomistyrning. I samverkan med PWC startades utvecklingen upp. Riktlinjer för anpassning till justeringarna i kommunallagen har tagits fram. Interna utbildningar genomförs och planeras både i ekonomi- och inköpsfrågor. Till detta kommer nya styrdokument och internutbildning av chefer och medarbetare i kommunen.

Inom personalområdet har fokus varit på utvecklande ledarskap och arbetsmiljöarbetet. Därtill har strategin för den kommunövergripande kompetensförsörjningsstrategin påbörjats.

Digitaliseringsarbetet och säkerhetsfrågorna har fått ökad tyngd under året och det lär under överskådlig tid vara viktiga fokusområden som berör hela den kommunala organisationen.

Stöd och Omsorg

Framtidens socialtjänst

Den viktigaste händelsen nu och kommande år för verksamhetsområdet är omställningen till en ny socialtjänst. Kartläggning och planer görs för att få styrning i omställningsarbetet och konkret har beslut i Kommunstyrelsen tagits gällande insatser utan behovsprövning. Detta för att få lagstöd att fortsätta driva de insatserna utan utredning och beslut även efter att den nya lagen trädde i kraft 1 juli.

Nära vård

I samverkan med region Östergötland lokalt har länets gemensamma plan för primärvård brutits ned till olika aktiviteter. Det handlar bland annat om att legitimerade medarbetare ska ges möjlighet att komma närmre varandras uppdrag över huvudmannagränsen. Detta tror vi bidrar till ökad förståelse och smidigare patientövergångar vilket gynnar medborgaren i slutänden. Det finns också en intention att återuppta arbetet med digitala hembesök av läkare i samverkan med den kommunala hälso- och sjukvården och att alla patienter inskrivna i hemsjukvård ska ha en fast vårdkontakt.

Revidera välfärdskontrakt

Processkartläggningar har påbörjats av relevanta processer för att säkerställa att alla vet vem som gör vad samt att vi i samband med det ser över skälig levnadsnivå och justerar utifrån möjlig ambitionsnivå. I nästa steg handlar det om att kommunicera med brukare och medborgare om vad som kan förväntas av den kommunala socialtjänsten.

Digitalt först

Införande av Ineras lösning Säker digital kommunikation (SDK) har påbörjats. LMO körs skarpt i samtliga hemtjänstgrupper och läkemedelsrobotar används aktivt. Dessa arbetssätt behöver fortsatt skruvas på och göras till ett naturligt inslag i arbetsvardagen. När det sitter förväntas vi kunna följa brukartid på ett effektivt sätt och även nyttja personalresurser på ett optimerat vis. Delar som ligger framför oss är att vara en aktiv aktör i de inspel som berör verksamhetsområdet i SKR:s handslag men även bevaka lösningar som kan vara till gagn så som digitala samtal.

Resursoptimering

I april startade samtliga verksamheter med schema lagda utifrån nya schemalägningsprinciper. Dessa förändringar gör att vi har möjlighet att mer effektivt nyttja personaltiden vi förfogar över och mer styra den till när brukarna behöver våra insatser. Schemaförändringen blir alltså både mer effektiv och mer brukarcentrerad. Förändringarna har väckt känslor i personalgrupper då det för vissa kan ha upplevts som en försämring för enskild medarbetare. Dialog och möten sker löpande för att ta tillvara synpunkter och tankar kring hur förändringen kunde genomförts på ett mer sympatiskt vis där vi främjar delaktighet och transparens. Vi följer den nya schemahanteringen och följer upp kontinuerligt för att se hur det faller ut ur både ett ekonomiskt och medarbetarperspektiv.

Hållbar LSS verksamhet

Inom stöd vid funktionsnedsättning har tre platser på Storgatan avvecklats och brukare har flyttat till befintliga platser på andra enheter. Det var ett första steg i att anpassa lokaler till behov där nästa steg blir att skapa en hållbar plan på lång sikt vad gäller boende för personer med LSS beslut.

Personlig assistans som utförs av kommunen har under våren varit ute för upphandling och avtal har slutits med privat aktör som tar över verksamheten från 1 september. Syftet var främst en del i en åtgärdsplan för att få ekonomi i balans men vi ser även vinster för uppdragsgivare.

Individ och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen arbetar med att ställa om till framtidens socialtjänst och bland annat skapa utredningshem på hemmaplan. Detta för att främst skapa hållbara lösningar för familjer att bo och finnas kvar i befintlig miljö samtidigt som utredning av socialtjänsten görs men en annan effekt är minskade kostnader för externa placeringar.

Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning

Delårsbokslutet stärker kommunens ekonomiska ställning men så gör inte prognosen.

Soliditeten uppgår vid delårsbokslutet till 29,6 % vilket är en ökning med 2,3 %-enheter från bokslut 2024. Detta beror dels på ett gott delårsresultat men även på en låg investeringsnivå. Prognosen innebär en försvagning av soliditeten. Balanskravsutredningen ger vid handen att kommunens ackumulerade underskott vid årets slut kan uppgå till -16,4 mnkr.

Förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån fullmäktiges mål

När det kommer till de finansiella målen om god ekonomisk hushållning kommer kommunen inte att uppnå dessa innevarande år. Resultatet är för svagt. De verksamhetsmässiga målen tyder på en god måluppfyllelse.

Nettokostnadsavvikelserna som nu kan studeras utifrån bokslut 2024 visar att kommunen har höga negativa avvikelser inom verksamheterna, Grundskola F-9 (-13,0 mnkr), Individ- och familjeomsorg (-22,0 mnkr) och Äldreomsorg (-15,0 mnkr). Besparingsarbetet under 2024 och det fortsatta effektiviseringsarbetet 2025 har gjort att samtliga ovan nämnda verksamheter har lägre kostnadsvolym de första sju månaderna 2025.

Stöd och omsorg

Prognosen för helåret 2025 är något osäker då framförallt sommarmånaderna är dyra och svårprognostiserade i bemanningstäta verksamheter. Ett fortsatt arbete behöver göras för att hitta följsamhet till tilldelad budget och i nuläget är koncerttänk ett måste där enheter med överskott behöver kompensera enheter med prognostiserat underskott. Utan statsbidrag hade verksamhetsområdet inte varit i balans.

Demografiutvecklingen med fler äldre blir mer påtaglig för verksamhetsområdet. Vi ser en något ökande kö till våra särskilda boenden. Det gör att brukare finns kvar i korttidsverksamhet i väntan på SÄBO plats vilket i sin tur leder till att vi har svårt att verkställa beslut om växelvård. Även volymerna i hemtjänsten ökar i form av beviljade timmar.

Verksamhetsområdet ser framåt att svårigheter finns att erbjuda en trygg boendekommun för våra allra sköraste äldre då bristen på platser i särskilt boende förväntas vara i ett underskott.

SÄBO-platser	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Kyrkvägen	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Äldersro	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Vammarhöjden *	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Totalt antal platser	68	68	68	68	68	68	68	68	68
Prognos behov platser	78	80	85	87	89	92	93	94	94
Differens	-8	-12	-17	-19	-21	-24	-25	-26	-26

*10 platser finns tomställda på Vammarhöjden att ta i bruk vid behov

Kommunledningskontoret

Förändrade arbetssätt med en modern ledning och styrning samt ökad digitalisering leder till en ständig och snabb utveckling av organisationen. Därtill kommer omvärldsläget som gör att kommunen har att rusta sin förmåga utifrån förändrade perspektiv. Kontoret kommer att kunna uppfylla sina mål med tilldelade resurser. En förstudie pågår kring ett projekt där digitalisering sker kring HR processerna från rekrytering till arkivering.

Utbildning, kultur och fritid

Utbildningssektorn står inför sjunkande barn- och elevantal som kräver anpassningar i inom verksamhetsområdets organisation. Nuvarande förskole- och skolorganisation möter inte upp demografins effekter vilket påverkar likvärdigheten som i sin tur påverkar kvaliteten och skolresultaten. Det krävs ett politiskt beslut om en hållbar skolorganisation över tid. Avsaknaden av ett politiskt beslut kring en ny skolorganisation som ska möta barn- och elevunderlaget påverkar ekonomin och kvaliteten negativt framöver. Utebliven anpassning innebär en utmaning för kvaliteten och likvärdighet.

Hela verksamhetsområdet UKF- Utbildning, kultur och fritids prognos indikerar att budgeten kommer att hållas. Grundskolan har ett underskott då budgeten bygger på att en förändrad skolorganisation skulle komma till stånd. Därtill har kostnaderna för anpassad skolgång ökat vilket även detta påverkar prognosen. Grundskolans underskott möts upp av ett överskott inom integration, vuxenutbildning och förskolan.

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad står inför stora framtida investeringar inom speciellt VA, pga stort förnyelse- och underhållsbehov.

De ökade kostnader som omvärldsläget innebär, medför att samhällsbyggnad behöver se över sina taxor.

En genomlysning av verksamheten kommer att genomföras under hösten.

Helårsprognos och redovisning jämfört med budget

Budgetavstämning/Driftredovisning

Sektor Mnkr	Budget 2025	Redovisat 31/7	Prognos	Avvikelse prognos
Utbildning, kultur & fritid	188,6	102,6	188,1	+0,5
Stöd och omsorg	282,0	160,6	282,0	0,0
Kommunledningskontor	50,9	25,5	50,6	+0,3
Samhällsbyggnad	39,0	25,8	41,4	-2,4

Sektor Mnkr	Budget 2025	Redovisat 31/7	Prognos	Avvikelse prognos
Räddningstjänsten	7,6	4,7	7,6	0,0
Politisk organisation	5,5	3,0	5,5	0,0
Summa verksamheterna	573,6	322,3	575,2	-1,6
Finansiering	-577,3	-339,5	-574,0	-3,3
Årets resultat	3,7	17,3	-1,2	-4,9

Prognosavvikelserna är relativt tidigare år små och den totala avvikelsen i verksamheten stannar på -1,6 mnkr. Försämrade skatteunderlagsprognos och aktualisering av pensioner försvagar finansieringen som står för den största budgetavvikelsen.

Ursprunglig budget i KF var +3,0 mnkr. Efter Kommunstyrelsens beslut om fördelning av lönekostnadspott och kapitalkostnader stärktes resultatet med 0,7 mnkr. KS 2025-08-18 § 101.

Övriga nämnder (komplettering till politisk organisation)

Nämnd, mnkr	Budget	Delårsresultat	Prognos	Avvikelse
Miljö- och byggnämnden	0,3	0,2	0,3	0,0
Sociala myndighetsnämnden	0,2	0,1	0,2	0,0
Överförmyndaren	1,4	0,6	1,4	0,0
Revisionen	0,8	0,5	0,8	0,0

Kommunfullmäktiges budgetbeslut är på nämndnivå. Utöver kommunstyrelsens och räddningstjänstens anslag budgeteras anslag till ovanstående nämnder.

Jämförelse med delår 2024

Mnkr, netto	Utfall 31/7 2024	Utfall 31/7 2025	Skillnad
Utbildning, kultur & fritid	110,0	102,6	7,4
Stöd och omsorg	175,3	160,6	14,7
Kommunledningskontor	29,4	25,5	3,9
Samhällsbyggnad	25,8	25,8	0,0
Räddningstjänst	4,5	4,7	-0,2
Politisk verksamhet	3,5	3,0	0,5
Summa	348,5	322,2	26,3
Finansiering	-332,3	-339,5	7,2
Årets resultat	-16,2	17,3	33,5

Delårsresultatet för 2025 är betydligt starkare än det var 2024. Verksamhetens nettokostnader är 26,3 miljoner kronor lägre. Detta beror delvis på sänkta arbetsgivaravgifter kopplade till pensionskostnaderna men till minst lika stor del det effektiviserings- och besparingsarbete som pågått under snart två års tid.

Ekonomi per verksamhet

Nettokostnader, Mnkr	Utfall 31/7 - 24	Budget 2025	Utfall 31/7- 25	Prognos helår	Avvikelse helår
Kommunledningskontor	29,5	50,9	25,5	50,6	+0,3
Utbildning, kultur & fritid	110,0	188,6	102,6	188,1	+0,5
Stöd och omsorg	175,3	282,0	160,6	282,0	0,0
Samhällsbyggnad	25,8	39,0	25,8	41,4	-2,4
Politisk verksamhet	3,5	5,5	3,0	5,5	0,0
Räddningstjänsten	4,5	7,6	4,7	7,6	0,0
Finansförvaltningen	-332,3	-577,3	-339,5	-574,0	-3,3
Summa	-16,3	3,7	17,3	-1,2	-4,9

Kommunledningskontoret

Delårsresultatet följer budget. En mindre avvikelse om +0,3 mnkr beräknas i prognosen. Detta beror på lägre kostnader för skolskjuts och färdtjänst. I övrigt är kostnaderna i balans med budgeten.

Utbildning, kultur och fritid

Förskola och grundskola: Verksamheterna har arbetat med verksamhetsanpassningar utifrån tilldelad budget. För att uppnå budget i balans krävs politiska beslut främst utifrån antalet förskolor och skolor i relation till och barn- och elevunderlaget. Ett arbete har inletts med att se över att konteringar görs på rätt aktivitet för att bättre följa upp kostnadsutvecklingen inom verksamheten. Gryts förskola klarar inte målet med en budget i balans vilket beror på svårigheter med att det endast är en avdelning som begränsar de samordningsvinster man kan få till stånd med större förskolor med flera avdelningar. Likaså uppnår inte grundskolan en budget i balans utifrån avsaknad av samordningsvinster som kan komma till stånd med större skolenheter. Ökade kostnader för kost och lokaler påverkar också budgetutfallet.

Förväntad ökad kostnad under hösten inom skoladministrationen på grund av dubbel bemanning då befintlig skoladministratör kommer att begära ut sin semester samtidigt som ny skoladministratör tillträder i tjänst.

Gymnasieskola: Gymnasieskolan är svår att beräkna då den bygger på elevernas val av gymnasieutbildning till hösten 2025. Antalet elever är ungefär som under förra läsåret. Kostnader för olika program skiljer sig mycket och det har skett kostnadsökningar inom vissa kommuner. Utifrån utfall bedöms budgeten därmed vara osäker.

Övriga verksamheter: kommer prognostiserat ha en budget i balans 2025.

Stöd och omsorg

Hälsö- och sjukvård: Behovet av hyrsjuksköterskor har varit större än förväntat under sommar och del av hösten på grund av vakanser som uppstått. Även hjälpmedel blev dyrare än förväntat i samband med nytt hjälpmedelsavtal som trädde i kraft 1 jul 2025.

Äldreomsorg: Inom hemtjänsten rör sig volymer mellan enheterna men med arbetssätt att följa dessa på utifrån framtagna målvärden för personaltid i relation till beviljade timmar hålls budgeten på helheten. Inom särskilt boende varierar det stort mellan enheterna där Kyrkvägen har stor negativ avvikelse. En kvalitetsutvärdering av verksamheten kommer ske under hösten för att identifiera orsaker och kunna vidta åtgärder.

Stöd vid funktionsnedsättning: Behovet av personal i framförallt boendena har varit större än den personalbudget som lades för året. Även personlig assistans är dyrare än den intäkt som betalas ut av försäkringskassan.

Individ- och familjeomsorg: Överskottet beror på färre placeringar än förväntat men även till viss del vakanser av personal.

Arbetsmarknadsenheten: Underskottet beror på avslut av personal som drog ut på tiden samt en återbetalning av projekt till samordningsförbundet som avsåg 2024. Försäljningen på återbruket prognostiseras även bli mindre än budgeterat.

Centralt/gemensamt: Överskottet beror på en buffert som var tänkt att täcka oförutsedda kostnader samt statsbidrag som har kunnat finansiera befintliga uppdrag.

Projekt: Sammantaget statsbidrag om 11 mnkr har rekviderats till stöd och omsorg. Samtliga medel kommer att användas.

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad prognostiserar ett budgetunderskott på -2,4 mnkr baserat på helår 2025. Underskotten finns inom verksamheterna Ledning och administration, Gator och parker och Fastighet.

Gatas och parkers prognos visar ett underskott på 0,2 mnkr. Gatas förbättrade prognos beror på ökade intäkter från gästhamnen, som uppgår till cirka 220 kr, samt höjda båtplatsavgifter från WSK på cirka 130 tkr. Dessutom har försäljningen av en bil genererat en intäkt på 140 tkr. Inom skogsvården förväntas en ny intäkt på cirka 300 tkr. Lägre prognostiserade kostnader för reparationer samt vatten- och avloppshantering på gatukontoret bidrar också till en förbättring med cirka 200 tkr. Däremot överstiger vissa kostnader budgeten. Detta gäller främst utgifter för jour, beredskap, övertid och OB-tillägg, som huvudsakligen är kopplade till vinterväghållning och uppgår till cirka 230 tkr. Dessa kostnader kan komma att förändras beroende på utfallet under årets resterande del. Därutöver tillkommer oplanerade åtgärder på Ekön samt kostnader i samband med arrendatorbytet på Grännäs, som tillsammans belastar verksamheten med cirka 150 tkr. Det prognostiserade underskottet på Fastighet härrörs till den så kallade lokalbanken.

Kapitalkostnaderna för Kyrkvägen 4 har börjat belasta resultatet fr.o.m. 01-2025 medan hyrorna har belastat resultatet även i 2024. Projektet var inte avslutat vid årsskiftet. Därför är det stor skillnad mellan utfall 2024 och prognos 2025. Kostnaderna för övertid förväntas sannolikt överskrida budgeten, beroende på antalet övertidstimmar under resten av året. Någon exakt summa är dock ännu inte fastställd. Ledning och administration prognostiserar ett underskott på -0,9 mnkr. Det beror främst på högre kostnader än budgeterat för framtagande av undersökningar kopplade till detaljplanearbetet i Ringarum. Utöver den större posten består underskottet av flera mindre kostnader, bland annat för trafikplanering. Kostnader för eventuella konsulttjänster kopplade till chefsrollen ingår inte i prognosen. Kosten och Lokalvården prognostiserar ett 0 - resultat. Både renhållningsverksamheten och VA-verksamheten är taxefinansierade verksamheter och ska inte påverka skattekollektivet. För VA-verksamheten innebär detta att ett arbete sker för att hitta kostnadsbesparingar för att säkerställa att året resulterar i ett nollresultat.

Politisk verksamhet

Verksamheten förväntas hålla budget. Delårsresultatet är marginellt något svagt.

Räddningstjänst

Verksamheten håller budget både i delårsresultat och prognos.

Finansförvaltningen

Förvaltningen prognostiserar en negativ budgetavvikelse om -3,3 mnkr. Försämringen ligger i ökade pensionskostnader till följd av sena aktualiseringar -4,0 mnkr. Därtill blev aktieägartillskottet till CVAB -1,2 mnkr högre än budgeterat och skatteintäkterna minskade med -1,1 mnkr i senaste skatteunderlagsprognosen. På plussidan finns finansnettot som förväntas ge ett överskott med 3,0 mnkr.

Någon nyupplåning under perioden har inte skett och den totala skulden hos kommuninvest är oförändrad sedan bokslut -24 och uppgår till 343,3 mnkr.

Balanskravsresultat

Mnkr	Delår 2025	Prognos 2025
Årets resultat enligt resultaträkningen	17,3	-1,2
Justerat för reavinster	-0,2	-0,2
Avsättning till resultatreserv	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	17,1	-1,4
Negativt balanskravsresultat från föregående år	-15,0	-15,0

Balanskravsresultatet i delåret uppgår till 17,1 mnkr och i prognosen till -1,4 mnkr. Ingående negativt balanskravsresultat från bokslut -24 uppgår till -15,0 mnkr. Detta gör att prognosen visar på att 16,4 mnkr skall återställas.

Koncernen Valdemarsviks kommun

I koncernen Valdemarsviks kommun ingår förutom modern kommunen de båda aktiebolagen Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB) och Valdemarsvik Etablerings AB (VETAB). Båda bolagen är fastighetsbolag utan egen anställd personal. CVAB äger och förvaltar Sjöhuset och Funkishuset. VETAB äger och förvaltar kommunhuset Strömsvik. Endast CVAB har externa hyresgäster. VETAB redovisar ett positivt resultat på 0,2mnkr per 20250731. Helårsprognosen för år 2025 uppgår till 0,1mnkr. CVAB redovisar en förlust på -0,7 mnkr per 20250731 med en årsprognos för år 2025 på -1,9 mnkr. Orsaken till det svaga resultatet är den låga uthyrningsgraden i fastigheten Sjöhuset. Ett försäljningsuppdrag från kommunfullmäktige finns kopplat till Sjöhuset.

Måluppfyllelse

En ekonomi i balans

Målet uppnås inte.

Trots ett starkt delårsbokslut pekar prognosen på ett mindre underskott. Budgeten är på +3,7 mnkr. Delårsbokslutet är klart bättre med ett resultat på +17,3 mnkr men prognosen visar ett resultat om -1,2 mnkr vilket är 4,9 mnkr sämre än budget.

Resultatmålet att kommunen ska uppnå budgeterat resultat för koncernen nås inte i prognosen men väl i delårsbokslutet. Detsamma gäller att kommunen ska finansiera minst 50% av aktuella

investeringar utan att låna. Soliditeten stärks i delårsbokslutet men en försvagning förväntas i prognosen.

Nettokostnadsavvikelseerna för de större verksamheterna är ett nyckeltal som ska följas upp och analyseras. Senast jämförbara siffror som är från 2023 års bokslut. Siffrorna för 2024 väntas inom kort.

Grundskola F-9 13,0 mnkr (18,7%)

Individ- och familjeomsorg 22,0 mnkr (86,6%)

Äldreomsorgen 15,0 mnkr (6,3%)

Ovanstående verksamheter har en betydande avvikelse i kronor räknat. Ses avvikelsen i procent av totalkostnaden är äldreomsorgens avvikelse mindre betydande.

En bra och trygg boendekommun

Målet uppnås under året

Skola och ungdomar

I årets mätning "Om mig" ser vi flera positiva trender. Allt fler elever upplever arbetsro på lektionerna – särskilt flickor där andelen ökat från 18 till 63 procent på ett år. Även pojkarna visar en tydlig förbättring, från 33 till 59 procent. Valdemarsvik ligger nu högst i länet när det gäller arbetsro.

Trivseln i skolan är fortsatt hög bland pojkar (från 77 till 91 procent), medan flickorna visar en liten nedgång (från 61 till 59 procent). Samtidigt är stress, motivation och framtidstro områden som behöver fortsatt fokus, särskilt bland flickor.

Regelbundet samarbete mellan skolor och bibliotek bidrar till ökad läsglädje hos de yngsta barnen. Dessutom har de skolsociala och barnsociala teamen blivit en framgång, där olika kompetenser samverkar för att stärka både elever och familjer.

Skolinspektionens enkäter visar varierande resultat mellan skolorna. Gusum och Ringarum utmärker sig positivt, särskilt inom trygghet och stöd, medan Sörby behöver riktade insatser. På samtliga skolor finns utvecklingsområden kring motivation, elevinflytande och särskilt stöd.

När det gäller resultat ser vi stabila betyg i praktiska och estetiska ämnen, samt en positiv utveckling i svenska och SO, särskilt i Ringarum. Däremot finns fortsatt behov av att stärka läs- och skrivutveckling och matematiska färdigheter.

Andelen elever som saknar gymnasiebehörighet ligger på 19 procent, men trenden är försiktigt uppåtgående. Frånvaron har minskat från runt 10 till 7,4 procent tack vare ett stärkt närvaroarbeta.

Äldreomsorg

Inom äldreomsorgen pågår flera förbättringsarbeten. Ett teambaserat arbetssätt har utvecklats för att ge en helhetsbild kring brukaren och kunna erbjuda mer träffsäkra insatser. Brukarinflytandet stärks genom brukarråd och anhörigträffar, och ett nytt utbildningskoncept för personal höjer kompetensen i vardagen.

Ett mer rättvist avgiftssystem med timtaxa är på väg att införas, och en likvärdig hantering av förbrukningsvaror på boendena ska vara på plats 2026. Kyrkvägen, en nystartad verksamhet, utvärderas under hösten.

Arbete och socialt stöd

Första delen av 2025 har inneburit omstrukturering inom både AME och ekonomiskt bistånd. Fokus har legat på tydligare samverkan och en ny daglig struktur. En modell för att följa individers stegförflyttning mot arbete är framtagen och ska implementeras under hösten.

En förstudie har identifierat luckor i samarbetet mellan olika myndigheter för personer utan sysselsättning – ett projekt som nu startar och även kommer att omfatta KAA-ungdomar.

Den särskilda undervisningsgruppen **Utsikten** har utökats och kommer utveckla samverkan ytterligare. Under hösten genomförs också satsningen *Snacka om sjukt* för elever, lärare och vårdnadshavare med fokus på psykisk hälsa.

Fysisk planering

En detaljplan för näringsverksamhet är under framtagande i Mossebo. För bostadsverksamhet är en detaljplan under framtagande i Ringarum.

Säkerhet

Under 2025 har kommunen ökat förmågan att stå emot samhällsstörningar genom en bättre medvetenheten om en bra hemberedskap, besiktning av kommunala skyddsrum samt påbörjat en kontinuitetshantering av all kommunal verksamhet. Vidare har kommunen påbörjat en upprustning av trygghetspunkter, krisstödsgrupp (POSOM) samt en beredskap inom kost och livsmedel.

En kommun präglad av öppenhet och dialog

Målet uppnås under året.

Organisationen arbetar fortsatt för hög servicegrad genom ett öppet och nyfikt förhållningssätt i relation till allmänhet och vårdnadshavare. Det innebär att säkerställa tillgänglighet och användarvänlighet i alla verksamheter. Medborgarnas synpunkter tas tillvara genom enkäter, klagomålshantering och annan kommunikation. Fler E-tjänster har utvecklas och fler kommer att komma till.

Under perioden januari–juli 2025 har Valdemarsviks kommun bedrivit ett omfattande arbete för att stärka öppenhet och tillväxt genom nära samverkan mellan medborgare, näringsliv och kommunen. Arbetet med en ny vision har inletts där näringslivet deltagit i arbetsgrupper för att tydliggöra prioriteringar. Tre Framtidsarenor har samlat medborgare, föreningsliv och företag till föreläsningar och panelsamtal som del i visionsarbetet.

Kommunens platsvarumärke har under våren 2025 utvecklats i dialog med både näringsliv och föreningsliv genom öppna möten, föreläsningar och diskussionsforum. Kommunens förvaltningar har fört interna samtal och föreläsningar för att förankra processen, och förslaget ligger nu för politiskt beslut.

Valdemarsviks kommun har även, genom sin roll i Nyföretagarcentrum, drivit frågor kring nyföretagande. Som en del i detta samarbete har kommunen upplåtit lokaler i Sjöhuset för möten, utbildningar och rådgivning.

Genom dessa samlade insatser har relationen mellan medborgare, näringsliv och kommunen stärkts, vilket på sikt bidrar till ett attraktivare företagsklimat, högre servicegrad och ökad delaktighet i samhällsutvecklingen mellan förvaltning, näringsliv och invånare.

En miljömedveten kommun

Målet uppnås under året.

Kommunen strävar ständigt efter ett miljömedvetet tänkande och handlingsätt bland annat handlar det om att öka antalet elbilar och solceller.

När det gäller svenskproducerade livsmedel finns ett nytt huvudgrossistavtal i höst där ställe del av produkterna avseende grönsaker kommer att vara svenska.

Kommunen erbjuder möjlighet för kommunmedborgare att få rådgivning av klimat- och energirådgivare, för att sänka sina energikostnader, och välja klimatsmarta lösningar för sina fastigheter.

Arbete pågår kontinuerligt för att energieffektivisera det kommunala fastighetsbeståndet, tex genom solpaneler eller byte av uppvärmningssystem. Detsamma gäller våra utemiljöer, liksom att byta ut lampor mot LED-lampor i gatubelysningen.

Fastighetsnära insamling kommer genomföras under 2026, vilket innebär att det inte är möjligt att se några förändringar förens detta har implementerats.

En bra arbetsgivare

Målet uppnås under året.

Ett arbete kring medarbetar- och ledarskap och utveckling av en kvalitativ och effektiv organisation pågår. Handlingsplaner utifrån resultat av *Hållbart medarbetarskap* är framtagna och kompetensutveckling för chefer i *Utvecklande ledarskap* har genomförts

Kompetensförsörjningsplanen är reviderad och en samtalsmodell som ersätter medarbetar- och lönesamtal är framtagna och delutvärderades i mars månad. En revidering har utförts som träder i kraft under hösten 2025.

Till hösten kommer ytterligare en omgång chefer att genomgå utbildning i utvecklande ledarskap. Målsättningen är att kommunens samtliga chefer ska ha genomgått detta.

Arbetsmiljöutbildningen i egen regi pågår och nästa omgång påbörjas till hösten.

Arbetet med friskfaktorer pågår i samverkan med arbetsmiljöarbetet. Bland annat hölls ett första seminarie med chefsgruppen i början på maj månad.

Nyckeltal personal	2024 07	2025 07
Antal tillsvidareanställda	604	588
Medelålder	47 år	47 år
Antal tillsvidareanställda som arbetar heltid	77,98%	78,74%
Medelsysselsättningsgrad	95,64%	95,89%
Frisknärvaro	42,75%	44,33%
Långtidsjukfrånvaro	26,95%	29,95%
Sjukfrånvaro total	6,48%	7,11%

En digital transformation (Kommunstyrelsens verksamhetsmål)

Målet uppnås under året

I april tillträdde Valdemarsviks nya digitaliseringsstrategi med uppdraget att skapa förutsättningar för att nå kommunens digitaliseringsmål: en enklare vardag för invånarna, en öppnare förvaltning samt ökad kvalitet och effektivitet. Under våren har en kartläggning av det digitala ekosystemet och arbetsprocesser genomförts. Nästa steg är att ta fram en handlingsplan med konkreta åtgärder för att öka antalet e-tjänster, digitalisera arbetssätt och etablera ett program för digital transformation.

Genom medlemskap i Cesam Öst har kommunen tillgång till en gemensam e-tjänsteplattform, vilket möjliggör snabbare och säkrare utveckling av e-tjänster. Ett fördjupat samarbete med Söderköpings kommun planeras under hösten för att ytterligare stärka detta arbete. Kommunen deltar även i kompetensutvecklingsprojektet "Digital kompetens för offentlig sektor" i samverkan med Linköpings universitet och science park, där två moduler genomförts under våren i syfte att stärka digitala kompetens bland chefer och medarbetare. Valdemarsviks kommun är också medlem i SKR:s strategiska agenda "Handslaget för välfärdsutveckling" och har sedan tidigare tackat ja till i flera initiativ. I juni tog kommunen ställning till ytterligare tre initiativ; Gemensam informationsförsörjning (GIF) för ekonomiskt bistånd, Standardisering av verksamhetssystem för socialtjänsten samt gymnasievals-systemet Indra.

Räkenskaper

Resultaträkning

(belopp i mnkr)	not	Budget 2025	Jan-Jul 2025	Jan-Jul 2024	Resultatprognos
Verksamhetens intäkter		148,0	71,6	74,7	148,0
Verksamhetens kostnader		-702,3	-377,7	-414,4	-709,6
Avskrivningar		-23,0	-16,3	-13,0	-23,0
Verksamhetens nettokostnader		-577,3	-322,4	-352,7	-584,6
Skatteintäkter		391,0	225,8	221,2	390,0
Skatteutjämning		165,5	100,2	100,2	165,5
Fastighetsavgift		35,9	18,8	20,2	35,9
Summa skatteintäkter och bidrag		592,4	344,8	341,6	591,4
Finansiella intäkter		2,0	1,1	0,9	2,0
Finansiella kostnader		-13,4	-6,2	-6,0	-10,0
Summa finansnetto		-11,4	-5,1	-5,1	-8,0
Resultat före extraordinära poster		3,7	17,3	-16,2	-1,2
Extraordinära intäkter		0	0	0	0,0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0,0

ÅRETS RESULTAT		3,7	17,3	-16,2	-1,2
----------------	--	-----	------	-------	------

Kassaflödesrapport

(belopp i mnkr)		JAN-JUL 2025	JAN-JUL 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		17,3	-16,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster			
- Av- / Nedskrivningar		16,3	13,0
- Avsättningar pensioner		-3,7	2,9
- Övriga ej likviditetspåverkande poster		-0,3	-0,3
Justering för rörelsekapitalförändring		-12,3	39,1
Kassaflöde från löpande verksamhet		17,3	38,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillg		-11,4	-33,0
Försäljning av materiella anläggningstillg		0,0	3,8
Investering i finansiella anläggningstillg		0,0	-0,8
Försäljning av finansiella anläggningstillg		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-11,4	-30,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar		0,0	0,0
Nyupptagna lån		0,0	0,0
Nyupptagna lån finansiell leasing		0,0	
Amortering av skuld		0,0	-10,0
Amortering skuld finansiell leasing		-1,6	
Ökning övriga långfristiga skulder		0,0	
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-1,6	-10,0
Periodens kassaflöde		4,4	-1,5
Likvida medel vid periodens början		42,0	24,9
LIKVIDA MEDEL VID periodens SLUT		46,4	23,4

Balansräkning

(belopp i mnkr)		250731	241231
TILLGÅNGAR			

Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		498,8	490,9
Maskiner och inventarier		22,4	22,3
Pågående nyanläggningar		6,7	18,5
Långfristiga fordringar		33,4	33,4
Värdepapper och andelar		10,4	10,4
Summa anläggningstillgångar		571,7	575,5
Omsättningstillgångar			
Förråd		1,1	1,1
Exploateringsfastigheter		0,1	0,1
Kortfristiga fordringar		85,7	80,0
Kassa och bank		46,4	42,0
Summa omsättningstillgångar		133,3	123,2
SUMMA TILLGÅNGAR		705,0	698,7
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital		208,7	191,4
därav årets resultat		17,3	-19,5
Summa eget kapital		208,7	191,4
Avsättningar			
Avsättningar pensioner		15,8	19,5
Avsättning återställande av deponi			
Summa avsättningar		15,8	19,5
Skulder			
Långfristiga skulder		311,7	312,5
Kortfristiga skulder		168,8	175,3
Summa skulder		480,5	487,8
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		705,0	698,7
Ansvars- och borgensförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte upptagits			
bland avsättningar och skulder		159,7	161,9
Borgensåtaganden		0,0	0,0

Noter och redovisningsprinciper

REDOVISNINGSPRINCIPER

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisning.

CYKLISKA EFFEKTER MELLAN DELÅRSRESULTAT OCH PROGNOTISERAT RESULTAT

De effekter som är kända handlar främst om ferielöneeffekten inom utbildningsverksamheten och tidpunkten för lönerevisionen. Dessa tillsammans gör att delårsresultatet blir drygt 10,0 mnkr bättre än bokslut för helår. Innevarande år har aktualisering av pensioner under första halvåret försämrat resultatet med ca 4,0 mnkr.

ERHÅLLNA MEN ÄNNU EJ INTÄKTSREDOVISADE GENERELLA STATS BIDRAG

Inga erhållna generella statsbidrag är redovisade, vara sig intäktsredovisade eller skuldförda.

EFFEKTER AV ÄNDRADE UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Om uppskattningar och bedömningar som redovisats under tidigare räkenskapsår ändrats i den omfattningen att de får väsentliga effekter på den aktuella rapportperioden, ska dessa redovisas. I föreliggande delårsrapport finns inga sådana effekter att redovisa.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE OCH EXTRAORDINÄRA POSTER

Inga sådana poster redovisas i delårsbokslutet.

INTERNA MELLANHAVANDEN INOM DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Kommunens resultat förbättras med 1,5 mnkr efter eliminering av interna mellanhavanden. Kommunens balansomslutning minskar med 39,1 mnkr efter eliminering av interna mellanhavanden.

Investeringsredovisning

Budgetavvikelsen för projekt Kyrkvägen beror på de ändrings- och tilläggsarbeten som det förhandlas om i projektets slutfas. Totalkostnaden för det fleråriga projektet prognostiseras ett mindre underskott på 0,2 mnkr. Totalbudget för projektet är 85 mnkr och utfallet är 85,2 mnkr. Projektet är slutredovisat.

Projekt LSS korttidsboende prognostiseras ett lägre utfall än budgeterat, -1,2 mnkr.

Fördelaktigt anbud är huvudorsaken till den positiva prognosen

Fastighetsunderhåll enligt plan prognostiseras ett lägre utfall än budgeterat, -0,5 mnkr. Detta tack vara prognos att hyresgäst Anpassning för SoO i fastigheten Bäckadal beräknas bli 0,5mnkr lägre än budgeterat

Kulvertprojekten förväntas senareläggas till kommande år. Prognosen för 2025 -5,9mnkr

Projekt, Mkr	Budget 2025	Utfall 250731	Avvikelse	Prognos 2025
FASTIGHETSPROJEKT				
RINGGÅRDEN, KYRKVÄGEN	0,4	0,3	0,1	0,3
LSS KORTTIDSBOENDE	1,0	1,1	-0,1	1,1
MINDRE FASTIGHETSPROJEKT	3,5	0,0	3,5	0,0
FASTIGHETSUNDERHÅLL ENLIGT PLAN PLU	8,2	1,0	7,2	7,7

Projekt, Mkr	Budget 2025	Utfall 250731	Avvikelse	Prognos 2025
GATOR OCH ANLÄGGNINGAR				
TOPPBELÄGGNING GATOR ENLIGT PLAN (PLU)	2,6	0,8	1,8	2,7
UTVECKLING ANLÄGGNINGAR OCH GATOR	0,9	0,7	0,2	0,7
KULVERTAR OCH UTREDNINGAR	7,5	0,6	6,9	1,6
FRITIDS- OCH KULTURPROJEKT	2,6	0,5	2,1	2,6
INVENTARIER OCH UTRUSTNING				
INVENTARIER OCH UTRUSTNING	1,3	0,7	0,6	1,3
IT INVESTERINGAR	2,5	0,5	2,0	2,5
SUMMA	30,5	6,2	24,3	20,5
AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET				
VATTEN- OCH AVLOPPSANLÄGGNINGAR	12,2	4,6	7,6	12,2
RENHÅLLNING	10,0	0,6	9,4	10,0
SUMMA AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET	22,2	5,2	17,0	22,2
RESERV	0,0	0,0	0,0	0,0
NETTOINVESTERINGAR	52,7	11,4	41,4	42,7

Investeringsredovisning fleråriga, större projekt						
(mkr)						
Investeringsredovisning kommunen	Totalutgift			Varav: årets investeringar		
Pågående projekt	Total budget	Beräknad totalutgift	Prognos avvikelse	Budget	Utfall 250731	Prognos helår
<i>Fastighetsprojekt</i>						
Kyrkvägen, färdigt år 2025	85,0	85,2	-0,2	0,4	0,3	0,3
LSS boende Loviseberg, färdigt år 2025	15,0	13,8	1,2	1,0	1,1	1,1
S:a större pågående projekt	100,0	99,0	1,0	1,4	1,4	1,4

(11)

KLK.2025.54 041

Mål & Budget 2026-2028

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

KSAU § 62

KLK.2025.54 041

Mål och budget 2026-2028

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

1. Skattesatsen behålls oförändrad och fastställs till 22:48 kronor per skattekrona (22,48 %) för 2026.
2. Inriktningsmålen fastställs
3. Anslag till respektive nämnd fastställs 2026 till följande, mnkr:

Kommunstyrelsen	586,3
Miljö- och byggnämnden	0,3
Social myndighetsnämnd	0,3
Valnämnden	0,2
Överförmyndare	1,3
Revision	0,9
Räddningstjänsten Östra Götaland	8,2

4. Till investeringar upptas ett anslag på 72,8 mnkr för 2026 med anslagsnivå enligt bilagt dokument.
5. Nyupplåning eller alternativt ägartillskott till de kommunala bolagen budgeteras till 1,9 mnkr 2026 samt 4,0 mnkr för investering i "Funkishuset".
6. För finansiering av budgetförslaget får nyupplåning ske med 44,8 mnkr 2026.

I övrigt godkänna Mål & budget 2026 - 2028.

Ärendebeskrivning

Moderaterna, Kristdemokraterna, Landsbygdspartiet och Sverigedemokraterna har till kommunstyrelsens arbetsutskott inkommit med förslag till Mål & Budget för åren 2026 – 2028.

Kommunfullmäktige fastslog revisionens budget 2026 till 850 tkr, KF 2025-09-08, §70. Detta är avrundat till 0,9 mnkr i ovanstående sammanställning.

Justerare

.....

.....

KSAU § 62

KLK.2025.54 041

Beslutet skickas till
Ekonomichef
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven Stengard

Ekonomichef

Tel: 0123-191 24

E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Mål & Budget 2026 - 2028

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

1. Skattesatsen behålls oförändrad och fastställs till 22:48 kronor per skattekrona (22,48 %) för 2026.
2. Inriktningsmålen fastställs
3. Anslag till respektive nämnd fastställs 2026 till följande, mnkr:

Kommunstyrelsen	586,3
Miljö- och byggnämnden	0,3
Social myndighetsnämnd	0,3
Valnämnden	0,2
Överförmyndare	1,3
Revision	0,9
Räddningstjänsten Östra Götaland	8,2
4. Till investeringar upptas ett anslag på 72,8 mnkr för 2026 med anslagsnivå enligt bilagt dokument.
5. Nyupplåning eller alternativt ägartillskott till de kommunala bolagen budgeteras till 1,9 mnkr 2026 samt 4,0 mnkr för investering i "Funkishuset".
6. För finansiering av budgetförslaget får nyupplåning ske med 44,8 mnkr 2026.
7. I övrigt godkänna Mål & budget 2026 - 2028

Ärendebeskrivning

Moderaterna, Kristdemokraterna, Landsbygdspartiet och Sverigedemokraterna har till kommunstyrelsens arbetsutskott inkommit med förslag till Mål & Budget för åren 2026 – 2028.

Kommunfullmäktige fastslog revisionens budget 2026 till 850 tkr, KF 2025-09-08, §70. Detta är avrundat till 0,9 mnkr i ovanstående sammanställning.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

MÅL & BUDGET 2026 – 2028

Med investeringsplan 2026 – 2030

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Budgetförslag från:

M, SD, KD, LPo

Version KSAU/KS

Inledning

<Skrivs av KSO>

Kommer till KS versionen

Konsekvenser av budgeten ur ett verksamhetsperspektiv

Föreliggande budgetförslag bygger på att den pågående effektiviseringen av verksamheten och framtida verksamhetsomställningar genomförs. I det längre perspektivet behöver kommunens resultat stärkas ytterligare för att klara att möta de förändringar kommunen står inför. Den största utmaningen kommunen står inför är den demografiska förändringen med bland annat ökat antal äldre som kräver mer resurser. Den andra stora utmaningen är skolans måluppfyllelse och höga kostnadsnivå kombinerat med sjunkande barnkullar. Därtill kommande stora investeringar inom vatten och avloppsverksamheterna.

Inriktningsmål

Den kommunala organisationen ska präglas av inriktningsmålen som bidrar till kommunens utveckling. Enligt Valdemarsviks kommuns styrmodell ska kommunstyrelsen fastställa resultatmål och resultatindikatorer. Den kommunala organisationen ska utforma konkreta resultatmål för att nå inriktningsmålen.

En ekonomi i balans

Valdemarsviks kommun ska ha en god ekonomisk hushållning. Kommunens resurser ska användas effektivt och där de gör störst nytta för att skapa god välfärd. Kommunen ska kunna finansiera investeringar med egna medel så långt som möjligt.

En fortsatt anpassning av kommunens verksamheter ska ske för att kunna fortsätta hålla en god kvalitet på service till kommuninvånarna. En ekonomi i balans är en förutsättning för att kunna utveckla kommunen och möta framtiden.

Under perioden ska en långsiktig strategisk plan för ekonomi och verksamhet inkluderande drift och investeringar, tas fram bland annat mot bakgrund av demografiska förändringar och ekonomiska förutsättningar. Planen ska behandlas på kommunfullmäktige innan 2026 års utgång.

En bra och trygg boendekommun

Valdemarsvik erbjuder attraktiva, trygga boendemiljöer. För att främja inflyttning ska kommunen bedriva ett aktivt arbete som leder till byggnation bland annat nya byggbara tomter för bostäder och företagsetableringar. En annan nyckelfaktor är att det finns goda kommunikationer till och från och inom kommunen. De olika orternas förutsättningar och utvecklingsmöjligheter ska beaktas och stärkas.

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Valdemarsviks kommun ska ta fram en ny skolorganisation som är långsiktigt hållbar och anpassad till det minskande barn- och elevunderlaget. Syftet är att säkerställa en likvärdighet och hög kvalitet i undervisningen samt skapa en effektiv resursanvändning. Den nya organisationen ska bidra till att alla barn och elever, oavsett bostadsort och bakgrund, får likvärdiga möjligheter att nå goda resultat. Arbetet redovisas till kommunfullmäktige under 2026.

En fortsatt omställning inom äldreomsorgen ska ske på grund av ett ökat antal äldre i samhället.

Kommunen skall vara en aktiv part i samverkan med regionen i omställningen till nära vård.

Folkhälsoarbetet ska vara en integrerad del i samtliga kommunala verksamheter.

Kommunen ska prioritera insatser som leder till att fler invånare når självförsörjning och inkluderas i samhällets gemenskap. För att lyckas krävs en förstärkt och strukturerad samverkan mellan skola, socialtjänst, arbetsliv och externa parter.

Samverkan med civilsamhället ska utvecklas vidare.

Valdemarsviks kommun ska värna och utveckla den tillgängliga och attraktiva natur- och skärgårdsmiljön som är en central resurs för både invånare och besökare.

Kommunen ska verka för ett varierat kultur-, förenings- och friluftsliv i samverkan med lokala aktörer. Barn och ungas tillgång till kultur ska särskilt prioriteras för att främja delaktighet, kreativitet och livskvalitet.

En kommun präglad av öppenhet och tillväxt

Framgångsrik samhällsutveckling bygger på samarbete mellan kommuner, regionala företrädare, företag, föreningsliv och medborgare. Kommunens processer ska därför vara öppna och kommunen ska inbjuda till dialog och delaktighet. Grunden för kommunens utveckling är att tillvarata medborgare och näringsliv i det fortsatta utvecklingsarbetet. Det befintliga näringslivets förutsättningar har högsta prioritet när det kommer till kommunens arbete. Nyföretagande har likaså hög prioritet.

Fokus på kommunal service, goda kommunikationer, platsattraktivitet samt infrastruktur och hållbar utveckling lägger grunden för en stabil tillväxt.

Kommunens roll i regionen både vad gäller arbetsmarknad och infrastruktur är avgörande för den fortsatta samhällsutvecklingen.

En miljömedveten kommun

Valdemarsvik skall vara en kommun med en öppenhet att diskutera etableringar av olika fossilfria kraftslag.

Valdemarsviks kommun ska vara en miljömedveten organisation där miljöperspektivet genomsyras i samtliga kommunala processer.

De gröna näringarna ska värnas. De gröna näringarna har en nyckelroll både för vår miljö, livsmedelsförsörjning, beredskap och omställning till ett hållbarare samhälle.

En attraktiv arbetsgivare

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Den viktigaste resursen som finns inom den kommunala organisationen är kommunens medarbetare och chefer. Varje anställd ska känna att den blir uppskattad för den man är, den insats man gör och att den bidrar till kommunens välfärd och utveckling. Kompetensutveckling är en naturlig del i att vara en attraktiv arbetsgivare. Den kommunala organisationen ska präglas av ett närvarande och utvecklande chefs- och ledarskap.

Kommunens arbetsplatser ska präglas av jämlika och sunda värderingar där alla människors lika värde och rättigheter tas tillvara.

Planeringsförutsättningar

Samhällsekonomisk utveckling

Tillväxten för både BNP och sysselsättning i Sverige blir under 2025 fortsatt svag. SKR (Sveriges kommuner och regioner) bedömer att det dröjer till 2026 innan konjunkturen stärks mer tydligt. Den konjunkturuppgång som förutsätts präglar den svenska ekonomin kommande år vilar i högsta grad på en förstärkning av den inhemska efterfrågan. Världskonjunkturen antas fortsatt vara dämpad på grund av handelskrig och geopolitisk oro.

Antalet arbetade timmar förväntas öka under 2026 och arbetslösheten minska som andel av arbetskraften från 8,8 % till 8,4 %. Förstärkningen på arbetsmarknaden väntas fortsätta de kommande åren med snabbast ökning 2027.

Fram till 2033 väntas andelen personer över 85 år öka med drygt 60 procent. Det innebär att målgruppen som kan bli aktuell för äldreomsorg växer kraftigt, samtidigt ser SKR att andelen äldre med insatser från äldreomsorgen har minskat över tid. Samtidigt med detta minskar barnkullarna vilket ger en utmaning för skola och förskola.

År 2024 redovisade 104 kommuner negativt resultat. Prognosen för 2025 pekar mot att endast 18 kommuner väntas redovisa ett resultat på noll eller lägre.

En återgång till "normala" pensionskostnader förklarar att den sammantagna prisförändringen som kommunerna möter under 2025 blir mycket låg.

Små kommuner med under 10 000 invånare står inför särskilt stora utmaningar menar SKR. Detta är till stor del knutet till befolkningsminskningar.

Investeringsutgifterna förväntas vara fortsatt höga och detta innebär att den kommunala upplåningen fortsätter att öka. Räntornas andel av resultatet kommer därmed att ta ett allt större utrymme.

Pris- och löneökningarna enligt PKV, prisindex för kommunal verksamhet exklusive Po-effekt, beräknas till 3,5% för 2025, 3,2% för 2026 och 3,2% 2027 samt 3,2% 2028.

Kommunens skattesats (22:48)

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Skattesatsen för kommunen höjdes senast 2016 med 50 öre till 22:48 (21:98). För 2026 lämnas skatten oförändrad. Den ovägda genomsnittliga skattesatsen i Östergötland uppgår till 21:98

Ramar till verksamheterna

Kommunfullmäktige beslutade 2025-06-09, §59 om planeringsramar för perioden 2026 -2028. Anslagen fördelades exklusive lönekostnadsökningar för befintlig personal och kapitalkostnadsökningar.

Ramarna byggde på följande förutsättningar:

- Oförändrad skattesats 22:48
- Befolkningsminskning med -40 invånare per år.
- Resultatmål omfattande 2,0% av skatteintäkterna och de generella statsbidragen.
- Anslaget för kommunstyrelsens oförutsedda behov sätts till 1,0 mnkr per år.
- Anslaget för löneökningar räknas upp med 3,0% per år.
- Oförändrade ramar under hela treårsperioden
- Anslaget för kapitalkostnadsökningar sätts till 2,5 mnkr per år.
- Uppräkning av övriga kostnader och intäkter beräknas till 3% per år.

I samband med beslutet om planeringsramarna fick kommunstyrelsen i uppdrag att aktualisera inriktningsmål och uppdrag.

Budgetberedning

När budgetberedningens arbete vidtog i den 27:e augusti 2025 redogjordes för kommunens finansiella läge utifrån delårsbokslut och budgetförutsättningar. En förutsättning för att budgeten för 2026 ska vara realistisk är att budgeten för 2025 hålls. Därefter har beredningen haft ett antal sammanträden efterhand som underlaget tagit form.

Föreliggande budgetförslag

Förslaget till budget för 2026-2028 innebär en stram budget för att möta de ekonomiska och demografiska utmaningarna som kommunen står inför. För att i framtiden kunna ge en fortsatt god service till kommuninvånarna så måste det ske anpassningar och förändringar av kommunens verksamheter under de kommande tre åren.

Det kommer att innebära fortsatta strukturella förändringar och förändringar på personalområdet.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med förvaltningen fortsätta ta fram förslag på strukturella förändringar för att skapa en ekonomi i balans.

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

I föreliggande budgetförslag har följande justeringar gjorts i verksamheternas budget jämfört med Mål & budget 2025 - 2027.

Mnkr	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Utökad ram för särskilt boende	+1,5	+3,0	+3,0
Minskat resultat 2026	-1,0		
Som finansieras genom minskad ram UKF (Utbildning, Kultur, Fritid)		-2,5	-2,5
Minskning kommunstyrelsens reserv	-0,5	-0,5	-0,5
Summa	0,0	0,0	0,0

Förändringar av ramar jämfört med Mål och Budget 2025 – 2027

Satsningar på att utveckla välfärden men även fortsatta effektiviseringar

För att skapa utrymmer för att utveckla välfärden mot målen måste stora delar av detta finansieras genom ett fortsatt effektiviseringsarbete men även strukturella åtgärder fordras för att kunna möta framtidens behov i samklang med en god ekonomisk hushållning.

Generella kompensationer i budgeten

- Under planperioden finns en generell kompensation med 3,0 % på övriga kostnader och intäkter. Detta innebär en ramökning med 4,3 mnkr 2026, 8,6 mnkr 2027 och 12,9 mnkr 2028.
- Uppräkning av kapitalkostnader och löneökningsspott framgår av tabellen på sid 9.

Riktade statsbidrag

Ramarna förutsätter att de specialdestinerade statsbidragen i stort är oförändrade. Inom flera verksamheter råder det osäkerhet kring de framtida statsbidragens utveckling

Kommunens resultat

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Mnkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Resultat, mkr	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
I procent av skatteintäkter och skatteutjämning	-2,6	0,0	0,8	0,6	0,2
Disposition ur resultatutjämningsreserv	-19,4		0	0	0
Balanskravsresultat	-19,4	3,0	4,7	3,5	1,4

Kommunfullmäktige antog riktlinjer för god ekonomisk hushållning 2024-09-23, § 69. Där formuleras det finansiella målet enligt nedan:

” Det övergripande finansiella målen för Valdemarsviks kommun är att soliditeten ska vara oförändrad och att resultatet ska uppgå till minst 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift över en rullande tioårsperiod.

Övriga finansiella mål för god ekonomisk hushållning fastställs och revideras respektive år i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget.”

Resultatreserv

Vid 2024 års bokslut uppgick kommunens resultatreserv till 0 tkr.

Återställande av negativt balanskravsresultat

I 2024 års bokslut finns ett negativt balanskravsresultat att återställa uppgående till -15,0 mnkr. Vid fullmäktiges behandling av årsredovisningen 2024-05-12, § 23 uppdrogs till kommunstyrelsen att stärka resultatet i budgeten så att det negativa balanskravsresultatet återställs. Detta mot kommunallagens 11 kap §12.

Pensioner och arbetsgivaravgifter

Po-pålägget beräknas bli i det närmaste oförändrat mot 2025. En mindre höjning med 0,42 %-enheter sker kopplat till den förmånsbestämda ålderspensionen. Detta föranleder ingen justering av ramarna.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkterna och de generella statsbidragen har beräknats utefter SKR:s cirkulär 25:32

Nettoinvesteringar, Mnkr

Mkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Skattefinansierad Verksamhet	42,1	30,7	26,7	48,9	37,8
Avgiftsfinansierad verksamhet	5,0	30,2	46,1	11,1	22,2
-Varav flerfackskärl			25,0		

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Totalt	47,1	50,9	72,8	60,0	60,0
---------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Med resultat under treårsperioden på mellan 4,7 och 1,9 mnkr blir utrymmet för egenfinansiering av investeringar runt 30,0 mnkr. Vid en investeringsnivå på 60,0 mnkr per år fordras en nyupplåning med ca 33,0 mnkr/år. Investeringsnivån för 2026 hamnar dock på 72,8 mnkr beroende på stora behov inom renhållning och VA verksamheterna.

Långfristiga skulder

Mnkr	2024	Budget 2025	Budget 2026	Ek plan 2027	Ek plan 2028
Låneskuld, mkr	343,3	383,3	428,1	461,1	494,1

Ovanstående redovisar de långfristiga skulderna hos Kommuninvest. Tillkommer gör skulder för gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter ca 2,9 mnkr sammantaget.

Nyupplåningsbehovet beräknas till 44,8 mnkr 2026 och för de följande åren 33,0 mnkr per år.

Befolkning

Befolkningens utveckling och sammansättning är en av de faktorer som på sikt påverkar en kommuns planering allra mest. Budgetförutsättningarna för kommunen styrs till stora delar av hur befolkningens ålderssammansättning utvecklas, hur många barn det finns i olika åldrar och hur många äldre som är i behov av omsorg etc.

I skatteberäkningarna för 2026 används befolkningstalet 7 506 invånare. Det är efter befolkningen den 1 november 2025 som skatteintäkterna beräknas. Kommunledningen har tagit fram en befolkningsprognos som indikerar en befolkningsminskning de kommande tio åren. Därför har det antagits en befolkningsminskning med 40 invånare per år för åren 2027 och 2028.

De kommunala koncernföretagen

De kommunala koncernföretagen som definieras i lagen om kommunal bokföring och redovisning utgörs av Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB) och Valdemarsvik Etablerings AB (VETAB). Båda bolagen är fastighetsbolag och inget av dem har någon anställd utan all administration sköts av kommunen.

I budgeten beräknas CVAB ha ett underskott med 1,9 mnkr per år som täcks av koncernbidrag och VETAB budgeterar ett nollresultat. Aktieägartillskottet budgeteras i nedanstående tabell.

Fördelning av anslag

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Kommunfullmäktiges anslagsfördelning sker enligt nedan, mnkr:

Anslag fördelat per nämnd, mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	564,6	586,3	605,2	625,0
Miljö- och byggnämnd	0,3	0,3	0,3	0,3
Social myndighetsnämnd	0,3	0,3	0,3	0,3
Valnämnd		0,2		
Överförmyndare	1,3	1,3	1,3	1,3
Revision	0,8	0,9	0,9	0,9
Räddningstjänsten Östra Götaland	7,3	8,2	8,3	8,4
Summa anslag	574,6	596,5	616,3	636,2
Finansiering	2,7	1,4	0,9	-0,1
Summa netto i resultaträkningen	577,3	598,9	617,2	636,1
Årets resultat	3,7	4,7	3,5	1,4

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

RESULTATBUDGET

Resultaträkning (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnader	-567,4	-555,0	-573,6	-590,9	-608,8
Avskrivningar	-28,3	-23,0	-25,3	-26,3	-27,3
Verksamhetens nettokostnader	-595,7	-578,0	-598,9	-616,7	-635,6
Skatteintäkter	584,0	592,4	614,6	632,9	650,8
Finansnetto	-7,8	-11,4	-11,0	-12,2	-13,3
Årets resultat	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4

KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflödesbudget (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
<u>I Den löpande verksamheten</u>					
Årets resultat	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
Avgår ej rörelsekap påverkande:					
- Av-/nedskrivningar	28,3	23,0	25,3	26,3	27,3
- Förändring av avsättningar	7,3				
Justering för rörelsekap förändring	2,5				
I Kassaflöde fr löpande verksamhet	18,6	26,0	30,0	29,8	29,2
<u>II Investeringar i anläggningstillg</u>					
Nettoinvesteringar	-47,4	-50,9	-72,8	-60,0	-60,0
Försäljning av anläggningstillg	3,0				
II Kassaflöde investeringar	-44,4	-50,9	-72,8	-60,0	-60,0
<u>III Finansiering</u>					
Ökning/minskning långfristiga fordr	5,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Ökning långfristiga lån	40,0	25,0	44,8	33,0	33,0
Amortering långfristiga lån	-2,2				
III Kassaflöde finansiering	42,8	23,0	44,8	31,0	31,0
Förändring av likvida medel	17,0	-1,9	0,0	0,8	-0,3

BALANSBUDGET

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Balansräkning (Mnkr)	Redovisn 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Anläggningstillgångar	575,5	620,5	670,0	705,7	740,4
Omsättningstillgångar	123,2	115,1	115,1	115,9	115,6
Summa tillgångar	698,7	735,6	785,1	821,6	856,0
Eget kapital	191,4	204,3	209,0	212,5	213,9
<i>därav årets resultat</i>	-19,5	3,0	4,7	3,5	1,4
Avsättningar	19,5	12,2	12,2	12,2	12,2
Långfristiga lån	293,3	383,3	428,1	461,1	494,1
Övriga långfristiga skulder	19,2	2,9	2,9	2,9	2,9
Kortfristiga skulder	175,3	132,9	132,9	132,9	132,9
Summa skulder	487,8	519,1	563,9	596,9	629,9
Summa skulder och eget kapital	698,7	735,6	785,1	821,6	856,0

Panter och ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser	161,9	155,2	146,2	138,3	148,0
-----------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Not 1 Skatteintäkter

Skatteintäkterna bygger på taxeringsutfall oktober 2025, samt SKL:s prognos för skatteunderlagsutvecklingen augusti 2025 C25:32

Utdebiteringen för 2025 är oförändrad 22:48 kr per skattekrone (100 kronor beskattningsbar inkomst)

Not 2 Skatteutjämning (Tkr)

Beräkningarna bygger på ett invånarantal på 7 506, 2025 och en minskning med 40 invånare/år

Investeringsbudget

Mnkr	2026	2027	2028	2029	2030
Fastighetsprojekt					
Mindre fastighetsprojekt	5,0	5,3	5,9	4,3	1,0
PLU och löpande fastighetsinvesteringar	5,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Kulvertar, utredningar	1,0	15,2	14,0	25,2	0,0
Fritids- och kulturprojekt					
Bryggor, kajer anläggningar mm	2,8	6,0	2,0	0,8	10,4
Gator och anläggningar					
PLU asfalt och löpande investeringar	6,8	5,2	2,7	2,7	3,0
Utveckling, anläggningar och gator	1,3	4,2	0,8	3,5	0,7
Inventarier och utrustning					
Inventarier och utrustning	1,6	3,8	3,2	0,8	0,8
IT investeringar	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Avgiftsfinansierad verksamhet					
Avfallsverksamhet	25,0	0,2	10,0	5,0	20,0
VA-verksamhet	21,1	10,9	12,2	13,0	14,0
Summa	72,8	60,0	60,0	64,5	59,1

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

BESKRIVNING AV PROJEKTEN

Fastighetsprojekt

Mindre fastighetsprojekt

En lokalstrategisk plan ska tas fram omfattande kommunen och dess bolag, Ombyggnad Funkishuset (CVAB) för IFO:s behov. Solceller byggs ut och laddinfrastrukturen för p-platser byggs ut. 2027 renoveras insidan av Fyruddens sanitetshus.. Pellets pannorna vid Sörby- och Ringarumsskolor byts ut 2028.

PLU och löpande fastighetsinvesteringar

För att undvika kapitalförstöring måste kommunens fastigheter löpande underhållas. Inom posten ryms energisparåtgärder, arbetsmiljö, verksamhets- och säkerhetsåtgärder utifrån myndighetskrav.

Kulvertar, utredningar

Kulvertrenoveringar etapp Bergsgatan – Förskolegränd 15,0 mnkr år 2027 (förskjuten från 2026). Kulvert via Garvargatan 34,0 mnkr fördelat mellan 2028 och 2029. Kulvert nr 6 vid Gatukontoret 5,2 mnkr 2029.

Fritids- och kulturprojekt

Bryggor, kajer mm

Fyrfjärdens bryggor renoveras 2026 – 2028, Kajreparation vid Fyrudden ligger med projektering 2026 och produktion 2027.

Gator och anläggningar

PLU och löpande investeringar

Kommunens gatunät behöver fortlöpande underhållas med ny toppbeläggning. Här ryms även medel för asfaltering av resurskrävande grusvägar. Åtgärderna genomförs i prioriteringsordning och samordnas med eventuella VA-arbeten. Även kommunens lekplatser behöver kontinuerligt ses över vad gäller säkerhet, skick och underlag.

Utveckling, anläggningar och gator

Renovering och utveckling av torget i Centrum, ställplatser och toaletten i Mossebo. Strandskoning kommer att ske i centrum under perioden.

Inventarier och utrustning

Inventarier och utrustning

Förvaltningens gemensamma pott för anskaffning av inventarier. År 2029 avsätts 1,5 mnkr till gatukontoret för investeringar i arbetsmaskiner. Möbler till Bäckadal och utredningshem under 2026. Utrustningskomplettering till Vammarskolan behövs under 2026.

IT-investeringar

Digitaliseringar, effektiviseringar och liknande åtgärder avses här. Vammarskolans internet uppgraderas.

MÅL OCH BUDGET 2026 – 2028

Avgiftsfinansierad verksamhet

Avfallsverksamhet

Under 2026 sker investeringar i FNI kärl och förberedelser m.m. 2028 är den stora investeringen insamling i skärgård och 2030 fordras insatser vid återvinningscentralen.

VA-verksamhet

Nybyggnation av vattenverk och reningsverk finns inte upptaget i budget. 2026 köps en fastighet för 2,8 mnkr i övrigt avser investeringarna förnyelse av ledningsnät och reinvesteringar i anläggningar.

(12)

KLK.2025.92 040

Kommunens låneramar 2026

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Sven Stengard

Ekonomichef

Tel: 0123-191 24

E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Kommunens låneramar 2026

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Nyupplåning får ske under 2026 om totalt 69,8 miljoner kronor och lån får omsättas om totalt 66,3 miljoner kronor.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut bemyndigas ekonomichef Sven Stengard att för kommunens räkning nyupplåna maximalt 69,8 miljoner kronor samt omsätta lån på totalt 66,3 miljoner kronor.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens finanspolicy KF 2022-04-04, §47 beslutar kommunfullmäktige om ram för kommunens upplåning och omsättning av lång för respektive år.

Behovet av nyupplåning för 2026 bedöms uppgå till 69,8 mnkr. Detta består av:

- Beslutat upplåning i budget 2025, 44,8 mnkr.
- Beslutat ej verkställd upplåning i budget 2025. I budgeten finns beslut om 25,0 mnkr varav 0,0 mnkr har verkställts. Ekonomiavdelningen bedömer att resterande 25,0 mnkr behöver verkställas i början på året.

Nyupplåningsbeslutet reduceras med den eventuella nyupplåning som sker under 2025.

Därutöver förfaller 66,3 mnkr av kommunens befintliga lån till betalning under året och måste omsättas i sin helhet.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

(13)

KLK.2025.76

Prövning om CVAB:s och VETAB:s verksamheter har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna år 2024

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Justerare

.....

.....

(13)

KLK.2025.76

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post:

dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Prövning om CVAB:s och VETAB:s verksamheter har varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna år 2024

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Verksamheten i det kommunala bolaget Centrumhuset i Valdemarsvik AB, CVAB har under år 2024 bedrivit verksamhet som i huvudsak varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Verksamheten i det kommunala bolaget Valdemarsviks Etableringsaktiebolag, VETAB, har under år 2024 bedrivit verksamhet som varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 9 § ska kommunstyrelsen årligen pröva om den verksamhet som de kommunala bolagen bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med de fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (lokaliseringsprincipen, självkostnadsprincipen, likställighetsprincipen). Uppsiktsplikten innebär att kommunstyrelsen ska fatta ett aktivt beslut om bolagen utfört verksamheten inom de ramar som lagts fast i bolagsordningarna. Bolagen ska följa ägardirektiv och riktlinjer på ett beslutat och strukturerat sätt som bottnar i kommunfullmäktiges mål. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.

Ekonomienheten representerar förvaltningen och har undersökt de kommunala bolagen Centrumhuset i Valdemarsvik AB, CVAB, och Valdemarsviks etableringsaktiebolag, VETAB. Årsredovisningar, ägardirektiv och bolagsordningar har använts som underlag till undersökningen. Bedömningen är att verksamheterna i huvudsak varit förenliga med det fastställda kommunala ändamålet för respektive bolag och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Centrumhuset i Valdemarsvik AB

Bolaget äger och förvaltar två fastigheter, Sjöhuset och Funkishuset. Funkishuset är till stora delar uthyrt till Valdemarsviks kommun. Under år 2024 har Sjöhuset varit tillgänglig för försäljning. För att öka uthyrningsgraden har ett sk Cooffice inrättats. Cooffice ger hyresgästen möjlighet till kortare hyra av mindre kontorslokaler.

Bolaget ska enligt bolagsordningen förvalta fastigheter inom Valdemarsviks kommun. Enligt ägardirektiv ska bolaget ansvara för att dess fastigheter fortlöpande underhålls och utvecklas efter befintlig och bedömd framtida efterfrågan. Uppdrag till styrelsen och verkställande direktören är att vidta åtgärder för att undvika ekonomiska och kapitalmässiga förluster. Prioriterat är att försäljning av Sjöhuset ska genomföras.

Centrumhuset i Valdemarsvik AB ska långsiktigt uppnå en soliditet på 15% enligt ägardirektiv.

Bolaget har under år 2024 drivit försäljningsprocessen av Sjöhuset dock utan något påskrivet köpeavtal. Beslut tas att verka för att öka uthyrningsgraden av kontorslokaler/affärslokaler i Sjöhuset. Taket på Funkishuset har renoverats. Enligt årsredovisningen 2024 var bolagets soliditet 3,9% (5,9%).

Förvaltningens samlade bedömning är att bolagets verksamhet under föregående kalenderår i huvudsak har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Valdemarsviks Etableringsaktiebolag VETAB

Bolaget äger och förvaltar fastigheten Strömsvik 4, administrationsbyggnaden och kommunhuset Strömsvik. Valdemarsviks kommun är den enda hyresgästen och debiteras en årlig lokalhyra.

Enligt ägardirektiv ska bolaget på ett kostnadseffektivt sätt förvalta fastigheten Strömsvik 4, så att fastighetsvärdet bibehålls över tid. Förvaltningens samlade bedömning är att bolagets verksamhet under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Beslutet skickas till

Ekonom D.G.
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

(14)

KS-SA.2021.92

**Yttrande i mål 7280-25 till Förvaltningsrätten i
Linköping om överklagande gällande beslut KF §84/25
om Vårdcentum Vammarhöjden**

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Justerare

.....

.....

(14)

KS-SA.2021.92

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

**Yttrande i mål 7280-25 till Förvaltningsrätten i
Linköping om överklagande gällande beslut KF §84/25
om Vårdcentrum Vammarhöjden**

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen avger yttrande till Förvaltningsrätten i Linköping.

Ärendebeskrivning

Enligt föreläggande daterat den 25 september 2025 har Valdemarsviks kommun beretts möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende.

Kommunen har beviljats anstånd till den 21 oktober 2025 för att möjliggöra behandling i kommunstyrelsen den 20 oktober 2025.

Yttrandet till Förvaltningsrätten i Linköping bifogas som separat handling.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet om att avge yttrande medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Beslutet skickas till

Förvaltningsrätten i Linköping

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Dennis Gidlund
Kanslichef

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Förvaltningsrätten i Linköping

Yttrande i mål 7280-25 till Förvaltningsrätten i Linköping om överklagande gällande beslut KF §84/25 om Vårdcentrum Vammarhöjden

Valdemarsviks kommun bestrider samtliga delar av överklagandet och anser att beslutet om förprojektering av Vammarhöjden har fattats i enlighet med gällande lagstiftning.

Förvaltningsrätten har redan prövat frågan om inhibition och funnit att det inte finns skäl att stoppa verkställigheten av beslutet. Detta understryker att beslutet är verkställbart och att de brister i beredningen som klagandena påstår inte föreligger.

Kommunen bedömer att ärendet har beretts i enlighet med kommunallagens krav, att jävsreglerna har följts, och att det saknas grund för laglighetsprövning. Valdemarsviks kommun yrkar därför att överklagandet avslås i sin helhet. De delar av överklagandet som rör Lagen om offentlig upphandling (LOU) är inte relevanta för det aktuella beslutet, KF § 84/25.

Beredning av ärendet

Klagandena hävdar att ärendet inte har beretts enligt kommunallagens bestämmelser och att beslutsunderlaget är otillräckligt. Kommunen vill understryka att frågan om underlagets kvalitet i politisk mening inte är föremål för laglighetsprövning. Det avgörande är om kommunallagens krav är uppfyllda.

Enligt 5 kap. 26 § kommunallagen ska ett ärende som avgörs av fullmäktige beredas av en nämnd vars verksamhetsområde berörs, eller av en fullmäktigeberedning. Ärendet behandlades av kommunstyrelsen den 19 maj och den 16 juni 2025, innan slutligt beslut fattades. Därmed är beredningstvånget uppfyllt.

Eftersom verksamheten som berörs lyder under kommunstyrelsen enligt gällande reglemente är även kraven enligt 6 kap. 13 § kommunallagen uppfyllda.

Att enskilda ledamöter kan ha önskat ytterligare information eller kompletteringar förändrar inte det faktum att lagens

beredningskrav är uppfyllda. Kommunfullmäktige hade därmed rätt att fatta beslut i ärendet.

Jäv

Enligt 5 kap. 47 § kommunallagen föreligger jäv endast om ärendet särskilt rör ledamoten själv, närstående eller liknande situationer som kan påverka opartiskheten.

Att vara ledamot i både kommun och region utgör inte i sig ett jävsförhållande, så länge beslutet inte påverkar personen direkt eller indirekt på ett sätt som kan ifrågasätta opartiskheten. Något sådant bedöms inte föreligga i detta ärende.

LOU och hyresundantag

I kommunfullmäktiges beslut KF §116 2023-11-13 kring vårdcentrum Vammarhöjden gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att teckna erforderliga avtal med Region Östergötland för att kunna genomföra en förprojektering baserad på förstudierapporten. I avtalet om förprojektering punkt 1.2 finns en beslutgrind innan det fortsatta förprojekteringsarbetet kan starta där en uppdatering om kostnaderna ska presenteras. Det är denna beslutgrind som behandlas i det överklagade kommunfullmäktigebeslutet KF § 84/25. Frågan kring Lagen om offentlig upphandling och det framtida hyresförhållandet berörs inte i beslutet då ett av syftena i förprojekteringsarbetet är att klargöra dessa frågor.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Per Hollertz
Kommunstyrelsens ordförande

Valdemarsviks kommun

Parter: Ulf Larsson m.fl. ./ . Valdemarsviks kommun

Målet gäller: laglighetsprövning enligt kommunallagen

Domstolen har fått in ett överklagande för prövning. Överklagandet följer med detta brev.

Svara på överklagandet

Lämna in ett skriftligt svar till domstolen och tala om ifall ni går med på eller motsätter er det som begärs i överklagandet. Om ni motsätter er – förklara varför.

Vill ni lägga fram några bevis ska ni tala om det. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka in de skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Svara i tid

Domstolen måste ha svaret **senast den 10 oktober 2025**. När tiden har gått ut kan domstolen komma att avgöra målet även om ni inte har svarat.

När ni skickar in svaret

Kom ihåg att uppge målnummer 7280-25. Skicka gärna in handlingarna till domstolen digitalt, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss via e-post forvaltningsrattenilinkoping@dom.se eller per telefon 013-25 11 50.

Agneta Palmgren

Bifogade handlingar: aktbilaga 1-6, 9

Sida 1 (av 1)

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Brigadgatan 3
Telefon
013-25 11 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

E-post
forvaltningsrattenilinkoping@dom.se
Webbplats
www.forvaltningsrattenilinkoping.domstol.se

Bilagor

1. Yrkandet som överlämnades vid KF 2025-09-08 (hela Yrkandet utgör underlag för överklagan)
2. Kommunens handling (Vårdcentrum Vammarhöjden agendapunkt 17) som medskickats inför KF 2025-09-08
3. Agendan KF 2025-09-08
4. 2023-11-13 kommunfullmäktige beslut (Vårdcentrum Vammarhöjden p4)
5. Avtal mellan Region Östergötland och Valdemarsviks kommun 2024-03-15
6. Av oss bifogat alternativ som ej redovisats

Note: Denna handling har skickats parallellt till Valdemarsviks kommun 2025-09-19

Till: Förvaltningsrätten i Linköping

Sveriges Domstolar

Överklagande av beslut i Valdemarsviks kommun – KF-möte den 8 september 2025. Vi begär inhibering av beslutet. Om beslutet verkställs kan någon rättelse senare inte ske. Inhibering är därför nödvändig för en prövning av sakfrågan.

Vi överklagar Valdemarsviks beslut daterat 2025-09-08 avseende Förprojektering Vammarhöjden (agendapunkt 17).

Note: Projekt Vammarhöjden är det största ärende som Valdemarsvik har haft att bereda. Kostnad cirka 425 msek varav 55% är kommunens del.

Grunden för överklagandet är att 13 kap. 8 § Kommunallagen överträtts genom att beredningen inte uppfyller de krav som följer av Kommunallagen och/eller LOU.

Generellt åberopas bristande beredning enligt Kommunallagen och/eller LOU.

Kommunallagen (2017:725) ställer krav på att ärenden ska vara tillräckligt beredda innan beslut fattas. Tillräckliga beslutsunderlag föreligger ej från vårt perspektiv.

- Alternativ till Vammarhöjden har inte behandlats i relevanta nämnder eller utskott. Privat leverantör har redovisat alternativets alla kostnader till kommunrepresentanter. Efter 7 möten redovisades ett slutligt förslag av leverantören, som då fick klart för sig, genom kommunens representanter, att kommunen skulle samarbeta med annan leverantör.
 - Alternativ finns men har inte formellt utretts, dokumenterats eller ekonomiredovisats.
- Inga alternativ har beretts i ärendet och redovisats trots ovanstående punkt.

- Har KFO gått igenom ärendet för att kunna säga att det har beretts tillräckligt och att lagar följts? I ett tidigare skede i KF kompletterades ärendet med just krav på att redovisa produktionskostnaden (Vammarhöjden).
- Kommunfullmäktige och kommunstyrelsens ledamöter har inte fått tillräcklig information för att fatta ett formellt beslut. (Inget har redovisats av - ej redovisade alternativet, se bilaga 6)
- Beslutet innebär att 11 msek av 20 msek, som är kostnaden för förprojekteringen, är kommunens egna ansvar. Inget alternativ ges möjlighet att få arbeta under samma förutsättning. Trots det så finns ett **icke redovisat alternativ**, som framtagits på kommunens begäran men utan ekonomisk stöttning av kommunen.
- Enligt KF-sammanträdesprotokoll 2023-11-13 (bilaga 4) kan utläsas:
"4. Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en kalkyl för en nybyggnation av ett vård- och omsorgsboende med 50 platser i egen regi. Detta för att få fram en kalkyl för jämförelse av kostnader. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsens sammanträde i april 2024."

En beslutsgrind enligt avtalet (bilaga 5) utgör också ett villkor innan beslut skall fattas i KF. **Enligt avtalet 2.2.2:** "Det har gått en tid sedan förstudien genomfördes, därav skall det först ske en uppdatering av kostnadsbedömningen på det nu aktuella innehållet innan förprojekteringen startar. Detta är en beslutsgrind innan fortsatt förprojekteringsarbete kan starta och kostnaden för detta analysarbete hanteras av Region Östergötland. I analysresultatet skall det framgå, ny bedömning på ytor och verksamhetsinnehåll, bedömd produktionskostnad och gemensamt satt kalkylränta utifrån en marknadsbedömning och en hyresprognos."

Kalkyl i egen regi och bedömd produktionskostnad har inte redovisats.

- Dessutom har vid beslutet i KF 2025-09-08 inte jäv meddelats från i Region Östergötland involverade ledamöter.

Rättsgrund: "Ärenden som fullmäktige ska besluta i ska vara beredda av styrelsen eller en beredning."

LOU: Vi anser inte att hyresundantaget kan tillämpas i detta fall enligt LOU (se text i bifogat Yrkande)

Vi anser att KF-beslutet skall upphävas och beredningen av ärendet ska göras korrekt. Alla alternativ få samma bedömning samt att det framgår varför alternativa lösningar utesluts. Ett beslut ska motiveras och redovisa varför kommunen väljer Vammarhöjden eller annat alternativ.

Samtliga personer nedan är kommuninnevånare i Valdemarsviks kommun.

Namn: Ulf Larsson

Personnummer: 19480702

Adress: Friden 1, 615 96, Gryt

Telefon: 0709 406036

E-post: fridenatm@telia.com

Namn: Jan-Peder Dareus

Personnummer: 19500302

Adress: Olofviksvägen 1, 615 96,

Gryt Telefon: 0706223733

E-post: janpederdareus@telia.com

Namn: Kenneth Wallmark

Personnummer: 19370214

Adress: Berghemsvägen 5, 615 31,

Valdemarsvik Telefon: 0703-027141

E-post: kennethwallmark@gmail.com

Namn: Hans F Andersson

Personnummer: 19561104

Adress: Axvägen 5A, 615 30,

Telefon: 0708-975411

E-post: gawa5542@gmail.com

Namn: Jörgen Karlsson

Personnummer: 680420

Adress: Västernäsvägen 8, 615 72, Gusum

Telefon: 0708-888860

E-post: valdemarsviksmaleri@gmail.com

Namn: Vicky Söderlind

Personnummer: 800715

Adress: Västernäsvägen 8, 615 72.
Gusum

Telefon: 0707-370715

E-post: moriacave@hotmail.com

Namn: Hans Alvar Andersson

Personnummer: 19410301

Adress: Folketsparkgatan 1 H, 615 33, Valdemarsvik

Telefon: 070-5137138

E-post: hans.alvar@live.se

Namn: Marcus Thörnborg

Personnr: 19860711

Adress: Trädgårdsgatan 10, 615 30,
Valdemarsvik

Telefon: 070-2788879

E-post: Info@kreativabygg.se

Namn: Per-Ola Birgersson

Personnummer: 19630718

Adress: Centrumvägen 6, 615 71,

Gusum Telefon: 070-6029159

E-post: perola@gbcab.se

Originalhandlingen är elektroniskt underskriven.

Yrkande (med bilaga 1)

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

INKOM: 2025-09-19
MÅLNR: 7280-25
AKTBIL: 2

Valdemarsvik KF den 8 september 2025

Inlämnat av KF-ledamöter

Ulf Larsson	(partilös)
Per-Ola Birgersson	(partilös)
Hans F Andersson	(partilös)
Jörgen Karlsson	(partilös)
Markus Thörnborg	(partilös)

Förhandssammanfattning

- Enligt tidningen Focus är vi näst sämsta kommunen i landet.
- Visioner o strategier saknas i kommunen och Samverkansavtalet som skulle lägga grunden för Nya Styret har aldrig genomförts.
- Politisk styrning är **inte** att bestämma utan att **bereda för beslut** i en folkförsamling (KF)
- Mycket begränsad/obefintlig information om alternativ kring Vammarhöjden har redovisats i alla läger (partier, KF/KS-ledamöter)
- Ett halvt års (7 träffar) genomgång med exploatör kring alternativ till Vammarhöjden har genomförts utan att exploatören fått reda på hela sanningen.

Beredningsarbetet i Vammarhöjdsfrågan har utförts på ett anmärkningsvärt dåligt och felaktigt sätt. Detta dåliga arbete sätter kommunen i en ohållbar ekonomisk situation.

Gör om o Gör rätt - välj Vammarhöjden för att det är det bästa alternativet inte för att det är det enda redovisade.

Yrkande

Yrkar på återremiss för ärende "Vårdcentrum Vammarhöjden" KS-SA.2021.92

Motivering:

Otillräcklig utredning; enligt 23 § förvaltningslagen ska ett ärende vara tillräckligt utrett innan beslut fattas. Det betyder att alla relevanta fakta ska vara inhämtade och bedömda. Alternativ har inte formellt utretts, dokumenterats och ekonomiredovisats.

Note: Tillräckligt utrett är inte synonymt med fri tolkning av någon politiker utan innebär att kommunen måste ha samlat in, granskat och bedömt all relevant information för olika alternativ som krävs för att fatta ett rättssäkert, korrekt och välgrundat beslut.

Ett beslut får alltså inte baseras på gissningar, ofullständiga fakta eller förutfattade meningar.

Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att:

Utreda och redovisa minst 3 alternativ. Kommunen äger helt denna fråga själv men har uppenbart brustit i beredningsarbetet. Endast ett alternativ har presenterats och därmed brister man i saklighet och objektivitet. Totalkostnaderna för dessa alternativ likväl som realiserbarhet och andra mervärden ska dokumenteras dvs. faktorer som kan påverka beslutsfattandet. Alla alternativ ska beredas med full dokumentation och med full insyn från alla i kommunen (offentlighetsprincipen).

Alla alternativ skall redovisas med finansiering över tid och presenteras för kommuninnevånarna innan beslut fattas (en utställning i Folkets Hus är inte fel).

Vi åberopar formella fel i beslutsprocessen (dvs handläggningsfel)

- **Felaktig delegation;** om beslutet har tagits av någon som inte haft rätt att fatta beslutet kan det ogiltigförklaras. Regionsfastigheter och byggprojektets bedömning förordade placering Vammarhöjden – rangordning dokumenterades enligt följande 1. Befintligt läge 2. Sörby 3. Hamnläge 4. Vammar. Befintligt läge/Vammarhöjden fick således flest poäng när man poängsatte placering av nytt äldreboende av Regionen och kommunen. 2022-05-02 dokumenterar – kommunen sektor Samhällsbyggnad att rangordning ska vara följande – 1. Befintligt läge 2. Sörby 3. Vammar – man bör notera att Hamnläge inte har bedömts. Beredning har gjorts av kommunen men man har endast tittat på att det ska utföras av Regionen. Alternativa lösningar har inte bedömts. Ingen har således redovisat ett alternativ där Regionen inte är med på ett formellt sätt. Regionsfastigheter är jäviga och deltagit i bedömningen av placeringen och man äger ju Vammarhöjden. Även jäv och opartiskhet åberopas (enligt FL).
- **Processuella fel (handläggningsfel)** - dröjsmål eller passivitet. Kommunen har haft nästan 10 år på sig att besluta i detta ärende men har aldrig genomfört en riktig dokumenterad beredning. Enskilda ledamöter och även andra myndigheter har varit irriterade på att beslut inte kunnat fattas. Långbänken kan ses som ett onödigt dröjsmål som kan kritiseras och bottnar i att kommunen inte arbetar efter de formella beredningskrav som kringgärdar aktuellt ärende.
- **Situationer där hyresundantaget sannolikt inte är tillämpligt (enligt LOU)**
Enligt SKR är hyresundantaget sannolikt inte tillämpligt i följande situationer: Vid ingående av hyreskontrakt i befintliga byggnader med hyresgästpassningar, om hyresgästpassningarna är så omfattande att de ska anses vara kontraktets huvudföremål.
Vid ändringar i hyreskontrakt under pågående hyresperiod, om ändringarna

medför att om- och tillbyggnader i form av byggentreprenader äger rum och dessa byggentreprenader är så omfattande att de ska anses vara kontraktets huvudföremål.

- **Man kan inte besluta om en Förprojektering Vammarhöjden eftersom beslutsgrinden inte är passerad (ett villkor för beslut)**
 - **Det står:** Kalkylerna för jämförande kostnader för nybyggnation godkänns. *Vilka jämförande kostnader relaterar man till? Vilken nybyggnation finns som alternativ till Vammarhöjden? Hur kan man godkänna något som inte redovisats?*
 - **Det står:** De ökade kostnaderna är betydande men motiveras av ett akut behov av om- och nybyggnation samt avsaknaden av genomförbara alternativ som kan upprätthålla motsvarande kvalitet i verksamheten. *Hur kan ett akut behov ha pågått i 10 år? Avsaknaden av alternativ är lika med mörkläggnings, då ett alternativ faktiskt finns presenterat för kommunens tjänstemän och politiker, sedan ett halvår tillbaka i tiden!*
 - **Det står:** Efter kommunfullmäktiges beslut har avtal om förprojektering tecknats, där en första beslutsgrind innebär att kostnadsbedömningen behöver uppdateras innan det fortsatta arbetet kan starta. Detta analysarbete hanteras av Region Östergötland och omfattar en ny bedömning av ytor, verksamhetsinnehåll, produktionskostnad samt en gemensamt fastställd kalkylränta och hyresprognos. Denna beslutsgrind hanteras och föreslås släppas i detta ärende. *Var finns denna beslutsgrind beskriven? Varför är det Regionen som ska göra detta för kommunens räkning? Kommunen har ju bett en alternativ utförare om data och erhållit detta!*
 - **Det står:** Samverkan med Region Östergötland är en nyckelfaktor för att säkerställa en hållbar och kvalitativ vård. Ett gemensamt Vårdcentrum skapar förutsättningar för ökad närhet till hälso- och sjukvårdsinsatser, bättre resursutnyttjande och möjligheter att implementera nya arbetssätt samt digital teknik. På sikt kan detta bidra till en förbättrad folkhälsa, minskat personalbehov och lägre vårdkostnader för kommunen. I primärvårdsreform SOU 2018:39 beskrivs primärvården ha en central roll i hälso- och sjukvårdssystemet. Forskning visar att en stärkt primärvård har goda förutsättningar att bidra till en jämlik hälsa i befolkningen. Ett av syftena med det nya Vårdcentrumet är att föra hälso- och sjukvården närmare Valdemarsviksbon. Med så kallade flexibla rum/mottagningshotell kan delar från slutenvården eller andra öppenvårdsmottagningar kontinuerligt komma till Valdemarsvik och erbjuda tjänster nära. *Enligt myndigheten för Vård och omsorgsanalys fungerar detta efter 7 år inte någonstans i Sverige och Läkarförbundet har uttalat sig tydligt att behovet är 4400 ytterligare läkare för att få detta att fungera! Varför Valdemarsviks kommun vill prova detta koncept som visat sig inte fungera är anmärkningsvärt och att låta kommuninnevånarna betala för Regionens bygge måste ju gränsa till trolöshet mot huvudman dvs kommuninnevånarna.*
 - **Det står:** Förvaltningen har efterfrågat kostnader för några stycken referensobjekt i närliggande kommuner. Nedan finns omfattning per projekt med kostnad för byggnadsåret i byggnadsårets pris. *Detta har inget större värde för oss i Valdemarsvik då vi har andra och mycket mer intressanta möjligheter. Inga*

egentliga jämförelser är gjorda mellan referensobjekten och möjligheterna i Valdemarsvik!

- o Hyra hemsjukvård avser hyra för nuvarande lokaler på Bäckadal. Jenny Elander Ek (C) med instämmande från Anders Carlsson (C) på ändringen av kommunstyrelsens förslag att första stycket tredje punkten ska ha följande lydelse: "Hemsjukvården, rehabteamet och demensteamet skall inte lokaliseras till Vammarhöjden." - *Att lämna en egen lokal med internhyra kan inte spara pengar om hyran i stället blir externhyra!*

I den händelse av att förprojektering Vammarhöjden beslutas i KF Valdemarsvik kommer detta ärende att inlämnas till myndighet för överklagan.

Ett ärende får inte avgöras - om inte ledamöterna har fått tillräckliga underlag för att kunna fatta beslut. Alla KF-ledamöter får fundera på om man anser att beredningen av ärendet har skötts med den transparens som alltid måste finnas och om man tycker att alternativa förslag har presenterats korrekt.

I större kommuner är det nästan standard att stora beslut innehåller flera scenarier i underlaget, just för att undvika kritik om bristande beredning eller partiskhet.

Men i mindre kommuner kan man ibland se bara ett förslag — och då kan politikerna själva begära fler alternativ innan beslut – **vilket görs i och med detta yttrande.**

Per-Ola Birgersson

Ulf Larsson

Hans F Andersson

Marcus Thörnborg

Jörgen Karlsson

Klarläggande

Note: Hur ärendet kan tas upp för beslut med alla kvalitativa brister i beredningen kräver skriftlig förklaring av KFO.

Ett beslut avseende förprojektering av Vammarhöjden är ett beslut som får långtgående konsekvenser för vår kommun under en mycket lång tid – cirka 30 år. Kostnaden för förprojekteringen är i jämförelse dyr och Vammarhöjdsprojektet påbörjas utan att en saklig beredning med alternativ har dokumenterats. Enligt beslutsgrinden skall ur analysresultat framgå – ny bedömning på ytor och verksamhetsinnehåll, bedömd produktionskostnad och gemensamt satt kalkylränta samt en hyresprognos. Alternativet Odalkajen har redovisat 12,5 miljoner kronor per år i hyra. Regionen Vammarhöjden har redovisat hyreskostnaden till 16–19 miljoner kronor per år exklusive osäkerheter. Risktagandet för kommunen gällande förprojekteringen när Regionen bygger är 10 miljoner kronor - emedan alternativet inte har en sådan riskklausul.

De ekonomiska konsekvenserna för kommunen om Vammarhöjdsprojektet fortskrider har uppskattats - och innebär sannolika skattehöjningar enligt KSO (NT).

Behovet är 50 äldreboendeplatser och självklart finns flera alternativ hur dessa kan anskaffas på ett bättre och ekonomiskt försvarbart sätt för kommunen.

Enligt tidningen Fokus som rangordnar kommuner blev Valdemarsvik kommun – Sveriges näst sämsta kommun – plats 289 (290). Man bedömer 17 olika variabler och visst måste det ge en tankeställare om att saker måste börjas göras annorlunda.

Bilaga 1

God beredning - Kommunallagen

Alla ärenden som ska beslutas av fullmäktige eller nämnd måste beredas noggrant.

- Det innebär att beslutsunderlaget ska vara så komplett att valda politiker kan fatta ett välgrundat beslut.
- För stora och principiella beslut (budget, investeringar, större organisationsförändringar) förväntas underlaget innehålla:
 - Fakta och konsekvensanalyser
 - Ekonomiska kalkyler
 - Juridiska bedömningar
 - Riskanalyser
 - Jämförelser mellan olika möjliga lösningar

Inom kommunal verksamhet är det viktigt att noggrant dokumentera alla relevanta uppgifter i ett ärende innan ett beslut kan fattas. Dokumentationen fungerar som en form av transparens och säkerställer att beslut fattas på ett korrekt och rättvist sätt.

Ärende Vammarhöjden brister i många avseenden mot de lagar och paragrafer som styr kommunal verksamhet. Ett beslut om Förprojektering av Vammarhöjden får långtgående negativa konsekvenser för kommunens ekonomi (ref. Ringgården). Hanteringen av ärendet dvs beredningsarbetet har uppenbara brister och ärendet bör avslutas omedelbart och beredningen av ärendet göras om.

Vad ska dokumenteras innan beslut kan fattas dvs innan ärendet är moget för beslut i KF? Vilka lagar är tillämpliga.

Saklighet och opartiskhet - Regeringsformen 1 kap. 9 §

Regeringsformen 1 kap. 9 § handlar om objektivitetsprincipen inom den offentliga förvaltningen. Den stadgar att domstolar, förvaltningsmyndigheter och andra som utför offentliga förvaltningsuppgifter ska beakta allas likhet inför lagen samt iakttä saklighet och opartiskhet i sin verksamhet.

Kravet på saklighet innebär att myndigheter och domstolar ska fatta beslut och agera utifrån objektiva fakta och bevis, inte på grundval av godtycke eller personliga åsikter.

Kravet på opartiskhet innebär att de som utövar offentlig makt inte får vara jäviga eller gynna vissa intressen framför andra. Alla ska vara neutrala och objektiva i sina bedömningar.

- Kommunens beslutsprocess ska vara saklig och opartisk.
- Om bara ett alternativ presenteras utan att relevanta andra alternativ nämns kan det anses brista i saklighet.

Transparens och demokratisk insyn

- Alla handlingar som ligger till grund för beslutet ska vara offentliga (offentlighetsprincipen).
- Det ska vara tydligt vilka alternativ som övervägts och varför vissa valts bort — särskilt vid stora beslut som påverkar många invånare.

Möjlighet för politiker att yrka ändringar

- Även om tjänstemän bara föreslår ett alternativ, kan politiker i nämnd eller fullmäktige alltid lägga fram egna yrkanden och alternativ. Detta är således en viktig del av den demokratiska processen.

Det är av vikt att olika alternativ dokumenteras korrekt innan beslut fattas inom kommunal verksamhet.

Olika alternativ, ska på ett tydligt och strukturerat sätt dokumenteras innan ett beslut kan fattas. Allt för att säkerställa transparens, rättvisa och spårbarhet. Nedan redovisas en ram för vad som bör ingå.

1. Alternativens beskrivning

- **Tydlig beskrivning:** Varje alternativ ska beskrivas noggrant, så att det är klart för alla intressenter vad alternativet innebär. Detta kan inkludera syftet med alternativet, de resurser som krävs, och de eventuella fördelarna och nackdelarna med alternativet.
- **Syfte:** Vad syftar alternativet till att uppnå? Är det ett långsiktigt eller kortsiktigt mål?
- **Kostnader och resurser:** Vad krävs i form av resurser (personal, pengar, tid, kan finnas fler storheter att beskriva)?

2. Utvärdering av alternativ - äldreboende

- **Ekonomi för alternativet**
- **Kriterier för bedömning:** Man bör definiera vilka kriterier som kommer att användas för att utvärdera alternativen – område, sammankoppling med orten, tillgänglighet, omgivning, markförhållanden, hänsyn till olika intressen/mål, ägandeförhållande.
- **Fördelar och nackdelar:** För varje alternativ bör både fördelar och nackdelar tydligt anges och vägas mot varandra.
- **Riskbedömning:** Identifiera eventuella risker med varje alternativ, till exempel juridiska eller praktiska problem.

3. Juridisk och politisk bedömning

- **Lagstiftning och regelverk:** Det ska tydligt framgå om och hur alternativet är förenligt med gällande lagar och förordningar.
- **Politisk bedömning:** Om relevant, ska också den politiska dimensionen beaktas, dvs. om alternativet är i linje med kommunens politiska mål och riktlinjer.

Note: Idag saknas dokumenterade strategier och en vision inför framtiden och kommunen fick den näst sämsta placering i den ranking som tidningen Fokus genomför årligen (2025)

4. Hörande av berörda parter

- **Intressenternas synpunkter:** I vissa fall kan det vara nödvändigt att dokumentera synpunkter från de som berörs av beslutet, såsom medborgare, näringsliv, föreningar eller andra aktörer.
- **Samråd och dialog:** Om det finns krav på samråd eller medborgardialog, bör det också dokumenteras. Presentera de olika förslagen för att alla kommuninnevånare ska få ta del av ett så långgående beslut.

5. Tidslinje och implementering

- **Tidsramar:** Hur lång tid kommer varje alternativ att ta att genomföra? Finns det deadlines eller andra tidsrelaterade krav?
- **Implementeringsplan:** För varje alternativ ska det framgå hur det konkret ska genomföras om det väljs. Det kan inkludera faser för genomförande, ansvariga personer eller grupper och resurser.

6. Sammanställning och jämförelse

- **Tabeller eller diagram:** För att ge en tydlig översikt kan en sammanställning göras där de olika alternativen jämförs baserat på de definierade kriterierna. Exempelvis kan en matris användas där fördelar, nackdelar, kostnader och andra faktorer ställs mot varandra.
- **Rekommendation:** Efter att alla alternativ har dokumenterats och bedömts, kan en rekommendation ges om vilket alternativ som anses vara det mest lämpliga baserat på de uppsatta kriterierna.

7. Protokollföring och beslutsunderlag

- **Protokoll:** Om beslutet tas på en politisk nivå, såsom kommunfullmäktige eller nämnd, ska det vara tydligt protokollfört, där alla alternativ och den process som lett fram till beslutet beskrivs.
- **Beslutsunderlag:** Alla dokument och analyser som legat till grund för beslutet ska samlas i ett beslutsunderlag som blir tillgängligt för berörda parter och medborgare.

8. Transparens och öppenhet

- **Tillgänglighet:** Dokumentationen ska vara tillgänglig för allmänheten, i enlighet med offentlighetsprincipen, så att medborgarna kan följa beslutsprocessen och få insyn i de överväganden som gjorts.
- **Motivering av beslut:** Det är också viktigt att motivera det valda alternativet och förklara varför andra alternativ inte valdes.

Sammanfattningsvis handlar det om att systematiskt och objektivt dokumentera de alternativ som övervägs, bedöma deras konsekvenser, samt skapa en transparent och spårbar beslutsprocess. Flera metoder kan användas för att strukturera arbetet; dock de flesta metoder har en gemensam nämnare och leder fram till - tillräckliga beslutsunderlag.

Hur man utvärderar olika platser för ett nytt äldreboende är givetvis av intresse och bör analyseras och dokumenteras

Note: Den utvärdering som gjorts tidigare av regionsfastigheter och projektgrupp är felaktig och gruppen kan bara vara rådgivande (regionen kan ju inte själva sitta med och ge sig höga poäng för Vammarhöjden)

1. Fastställ behov och mål samt behov och värdegrund för verksamheten.
2. Geografisk placering dvs nära till centrum och övrig service, avstånd till anhöriga (lätt att ta sig dit) samt tillgänglighet för personal och leverantörer.
3. Kollektivtrafik (hållplatser, turtäthet), vägnät och parkeringsmöjligheter, tillgång till gång och cykelvägar samt närhet till vårdcentral, apotek, socialt liv och rörelse etcetera.
4. Omgivningsmiljön är av vikt dit hör: trygghet och säkerhet i området, ljudnivå (nära trafikerade vägar, flygplats, industri), tillgång till grönområden, parker och promenadvänliga miljöer, visuell och estetisk miljö.
5. Områdets egenskaper så som; storlek och form (möjlighet till utbyggnad, utemiljö), markförhållanden (geotekniska aspekter), exponering för sol och vind, tillgång till vatten och avlopp etcetera
6. Ekonomi och fastighetsvärde: markkostnad och anslutningsavgifter, möjlighet till statliga eller kommunala bidrag, eventuella rivningskostnader eller sanering,
7. Juridiska och planmässiga förutsättningar: detaljplanens bestämmelser (tillåten byggnation, höjd, användning), bygglovsmöjligheter, miljörestriktioner eller skyddade områden samt ägandeförhållanden (kommunal eller privat mark)
8. Analysera demografiska data kan anses ha dokumenterats.
9. Riskanalyser bör genomföras – kan gälla översvämningsrisker, bullerzoner, förorenad mark samt eventuella motstånd från närboende
10. Intressentdialog; kan innebära kommunens inställning (många olika faktorer att väga samman), dialog med närboende och civilsamhälle och även synpunkter från vårdgivare och personal.

Utvärdering

När ett ärende har flera alternativ som måste utvärderas, bör man använda en systematisk och transparent metod för att säkerställa att beslutsfattandet är välgrundat och rättvist.

Tydliggör målet med ärendet

- Vad är det kommunen vill uppnå?
- Vilka effekter eller resultat är önskvärda?

Identifiera och formulera alternativen

- Lista alla realistiska handlingsalternativ.
- Det kan inkludera:
 - Olika projektförslag

- Olika platser
- Att inte göra något alls (nollalternativet)

Att bestämma utvärderingskriterier för olika alternativ 50 äldreboendeplatser

Ekonomiska: Kostnad, intäkter, driftkostnader

Miljömässiga: Klimatpåverkan, buller, naturvärden

Sociala: Tillgänglighet, jämlikhet, påverkan på invånare

Betygsätt varje alternativ utifrån varje kriterium

Vikta kriterierna om vissa är viktigare än andra.

Summera resultatet.

Övrigt

Inkludera alternativa kostnader för miljö och socialt (kan poängbedömas).

I större ärenden som nytt äldreboende kan multikriterieanalys användas

Involvera intressenter – kan vara medborgare, företag/näringsliv, föreningar andra experter. En remissrunda med medborgardialog är tillämpligt.

Öppet och transparent bör man redovisa hur alternativen har bedömts, vilka kriterier som använts, vilka bedömningar som gjorts och precisera varför ett alternativ är rekommenderat.

Politiker skall fatta beslut baserat på det analyserande underlaget.

Beslutsunderlaget ska vara begripligt och transparent.

KF §116

KS-SA.2021.92

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

INKOM: 2025-09-19
MÅLNR: 7280-25
AKTBIL: 3

Vårdcentrum Vammarhöjden

Kommunfullmäktiges beslut

- Den kommunala verksamheten i Vårdcentrum Vammarhöjden ska omfatta följande:
 - 50 vård- och omsorgsplatser inklusive korttidsboende.
 - I de ovan 50 ingår 4 stycken närsjukvårdsplatser. Valdemarsviks kommun är öppen för en utökning.
 - Hemsjukvården, rehabteamet och demensteamet skall finnas på Vammarhöjden.
 - Centralköket ska finnas kvar på Vammarhöjden.
 - I inledningsskedet planeras inte för familjecentral på Vammarhöjden. Valdemarsviks kommun är öppen för en dialog med Region Östergötland i denna fråga.
- Det första som ska belysas i förprojekteringen är den ekonomiska kalkylen med de nya förutsättningar som gäller både avseende verksamheter och det osäkra ekonomiska läget. Därefter skall ärendet återkomma till kommunfullmäktige för beslut om genomförande.
- Kommunfullmäktiges beslut 2022-05-02 § 85 andra stycket ändras till följande lydelse:
Kommunstyrelsen får i uppdrag att teckna erforderliga avtal med Region Östergötland för att kunna genomföra en förprojektering baserat på förstudierapporten justerad med de volymer och steg som anges i ovanstående beslut.
- Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en kalkyl för en nybyggnation av ett vård och omsorgsboende med 50 platser i egen regi. Detta för att få fram en kalkyl för jämförelse av kostnader. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsens sammanträde i april 2024.

Reservation

Jenny Elander Ek (C), Anders Carlsson (C), Marie Lindh Eriksson (C) och Göran Karlsson (C) reserverar sig mot kommunfullmäktiges beslut i förmån för Jenny Elander Ek (C) med fleras ändringsyrkande gällande frågan om placering av hemsjukvård, rehabteam och demensteam.

Justerare

.....

.....

.....

KF §116

KS-SA.2021.92

Yrkanden

Per Hollertz (M) med instämmande från Lars Beckman (S), Nhela Ali (S), Jonas Andersson (V), Ulf Larsson (-) och Per-Ola Birgersson (-) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jenny Elander Ek (C) med instämmande från Anders Carlsson (C) på ändringen av kommunstyrelsens förslag att första stycket tredje punkten ska ha följande lydelse:

"Hemsjukvården, rehabiliteringen och demensteamet skall inte lokaliseras till Vammarhöjden."

Beslutsordning

Kommunfullmäktige godkänner att Per Hollertz (M) med fleras och Jenny Elander Ek (C) med fleras yrkanden ställs under proposition. Efter ställda propositioner finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar enligt Per Hollertz (M) med fleras yrkande om bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2022-05-02, §85:

"Valdemarsviks kommun ska ha inriktningen att etablera ett vård- och omsorgsboende i Vammarhöjden i huvudsak enligt bilagd förstudierappport. Kommunen kan inte i dag fastställa det exakta antalet boendeplatser eller verksamheter i fastigheten.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att teckna erforderliga avtal med Region Östergötland för att kunna genomföra en förprojektering baserat på förstudierapporten.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att vidare utreda och återkomma med förslag till antalet boendeplatser och kommunala verksamheter i fastigheten."

Förvaltningen har nu fått information från den politiska organisationen om vilka kommunala verksamheter som föreslås ingå i Vårdcentrum Vammarhöjden. Dessa är:

- 50 vård- och omsorgsplatser inklusive korttidsboende.

Justerare

.....

.....

.....

KF §116

KS-SA.2021.92

- I de ovan 50 ingår 4 stycken närsjukvårdsplatser. Kommunen är öppen för en utökning.
- Hemsjukvården, rehabteamet och demensteamet skall finnas i Vårdcentrumet.
- Centralköket ska finnas kvar på Vammarhöjden.
- I inledningsskedet planeras inte för familjecentral i Vårdcentrumet. Kommunen är öppen för en dialog med Regionen i denna fråga.

Ekonomi och risk

När kommunfullmäktige fattat beslut om ovanstående nivåer kan kommunstyrelsen gå vidare i sin verkställighet av kommunfullmäktiges beslut 2022-05-02, § 85. Detta innebär att nästa steg i projektet är att teckna avtal med Regionen om förprojektering. Kostnaden för denna del av processen beräknades till ca 20 mnkr varav Valdemarsviks kommun tar en risk om ca 60%. Under förprojekteringsfasen fastställer Valdemarsviks kommun vilka verksamheter och hur många boendeplatser som ska omfattas av projektet. Därefter fattas beslut om projektets fortsättning. I det fall projektet ej kommer till stånd efter förprojekteringen debiteras kommunen för sin del av de nedlagda kostnaderna. I annat fall läggs kostnaderna på projektet och därmed den kommande hyran.

De tidigare kalkylerna innefattade bland annat 60 boendeplatser och lokaler för hemtjänst. En minskning till 50 boendeplatser har tidigare beräknats till en sänkt nettohyra med ca 0,5 mnkr. Lokalerna för hemtjänst och hemsjukvård var beräknade till ca 0,8 mnkr. Kalkylräntorna är betydligt högre i dag än 2022 vilket medför att kostnaderna för att finansiera om- och tillbyggnaden blir betydligt högre.

Totalt beräknas de ökade kostnaderna för kommunen i 2022 års kostnadsläge till 5,1 mnkr vid 1% kalkylränta och 7,6 mnkr vid 2% ränta. De minskade volymerna i detta förslag innebär ökade kostnader i 2022 års nivå med 4,2 respektive 6,7 mnkr. D.v.s. minskade hyreskostnader med 0,9 mnkr per år. Därtill kan hyreskostnaden eventuellt minskas något i det fall familjecentralen inte etableras i Vårdcentrumet.

Vid en kalkylränta på 4% kan de ökade kostnaderna estimeras till ca 10,0 mnkr. Till detta kommer ökade byggpriser vars framtid är svåra att uppskatta i dag. Men de kan påverka hyran med upp till 5,0 mnkr/år.

Ärendets tidigare beredning

Regionstyrelsen beslutade 2022-06-15, §147 ge regionala fastigheter i uppdrag att genomföra förprojektering för nybyggnation av vårdcentrum

Justerare

.....

.....

.....

KF §116

KS-SA.2021.92

Valdemarsvik inom en total utgiftsram om 20 miljoner kronor under förutsättning att avtal undertecknas.

Kommunstyrelsens tillfälliga beredning i ärendet lyfte frågan om boendeplatser och kommunala verksamheter vid sitt möte 2022-08-15 (KS-TB § 8). Ett antal frågeställningar hade inkommit som besvarades under mötet. Detta gjordes genom ett PM från förvaltningen daterat 2022-08-15.

Därefter har ärendet behandlats av kommunstyrelsen vid två tillfällen under hösten 2022. KS § 159, där kommunstyrelsen återremitterade ärendet och KS § 185 som även detta ledde till en återremiss.

Underlag från den tidigare beredningen återfinns i ärende KS-SA.2021.92.

Beslutsunderlag

Protokoll från KS 2023-10-30 § 190

Protokoll från KSAU 2023-10-11 § 107

Tjänsteskrivelse från sektor Service och Samhällsbyggnad 2023-10-05 inkl. Bilagor

Beslutet skickas till

T.f. Kommundirektören

Ekonomichefen

Sektorchefen Stöd- och omsorg

Akten

Justerare

.....

.....

.....

Plats och tid: Folkets hus, Valdemarsvik, 2025-09-08, kl. 19:00:00

- Upprop
- Val av två protokollsjusterare. Justering sker digitalt den 16 september.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

INKOM: 2025-09-19
MÅLNR: 7280-25
AKTBIL: 4

Nr	Dnr	Ärende	Ev. beredande instans & kommentar
1	Nämnd.2025.4	Sammanträdets behöriga kungörande	
2	Nämnd.2025.1	Information A) Ekonomisk uppföljning B) Återrapportering översyn av politisk organisation till kommande mandatperiod C) Övrig ekonomi	
3	KLK.2025.55	Revisorernas budgetäskande 2026	
4	KLK.2025.59	Sammanträdestider 2026	
5	KLK.2025.45	Årsredovisning samt fråga om ansvarsfrihet gällande verksamhetsåret 2024 för Samordningsförbundet Östra Östergötland	
6	KLK.2025.47	Årsredovisning samt fråga om ansvarsfrihet gällande verksamhetsåret 2024 för Gusums bruksmuseum	Handlingar finns separat.
7	KLK.2025.43	Årsredovisning samt fråga om ansvarsfrihet gällande verksamhetsåret 2024 för Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG)	Handlingar finns separat.
8	KLK.2025.62	Aktieägartillskott Centrumhuset i Valdemarsvik AB	
9	KS-SA.2024.105	Riktlinje för representation, personalförmåner och uppvaktning	
10	KS-SA.2024.44	Handlingsplan för demokratiberedningens arbete 2023-2026	
11	KLK.2025.6	Partistöd 2026	
12	VAL.2025.11	Avsägelse från Linn Svensson (S) från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen	
13	VAL.2025.10	Avsägelse från Kerstin Ohlsson (LPo) från uppdragen som ersättare i kommunfullmäktige	

14	VAL.2025.7	Avsägelse från Barbro Pettersson (LPo) från uppdraget som ordförande i Johanna och CJ Lundbergs stiftelse	
15	VAL.2025.8	Avsägelse från Jonas Andersson (V) från uppdragen som ledamot i kommunfullmäktige, ersättare i kommunstyrelsen, ledamot i beredning för översiktlig planering, ledamot i beredning för översyn av den politiska organisationen, ledamot i valberedningen samt fyllnadsval	
16	KLK.2025.81	Avsägelse från Anders Carlsson (C) från uppdragen som ledamot i kommunstyrelsen, ledamot i styrelsen för Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB), ledamot i styrelsen för Valdemarsvik Etableringsaktiebolag (VETAB) samt ersättare i direktionen för Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) samt fyllnadsval	
17	KS-SA.2021.92	Vårdcentrum Vammarhöjden	
18	KS-KcS.2024.26	Avstyrkan om fortsatt prövning av ansökan från Vindpark Östergötland AB enligt 16 kap 4 § miljöbalken	
19	KS-TEK.2023.83	Motion - Soffor som kan rädda liv	
20	Nämnd.2025.5	Motioner, interpellationer och frågor	
21	Nämnd.2025.6	Avslutning	

Förslag och yrkanden som ska lämnas på sammanträdet lämnas skriftligt till presidiet under sammanträdet (Kommunfullmäktiges arbetsordning § 25).

Kommunfullmäktiges sammanträden är offentliga. Allmänheten kan även följa sammanträdet via livesändningen på kommunens hemsida. Handlingar finns att hämta i receptionen på kommunkontoret Strömsvik.

Göran Karlsson
Ordförande

Dennis Gidlund
Sekreterare

(1)

Nämnd.2025.4

Sammanträdetts behöriga kungörande

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KF §116

KS-SA.2021.92

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

INKOM: 2025-09-19
MÅLNR: 7280-25
AKTBIL: 5

Vårdcentrum Vammarhöjden

Kommunfullmäktiges beslut

1. Den kommunala verksamheten i Vårdcentrum Vammarhöjden ska omfatta följande:
 - 50 vård- och omsorgsplatser inklusive korttidsboende.
 - I de ovan 50 ingår 4 stycken närsjukvårdsplatser. Valdemarsviks kommun är öppen för en utökning.
 - Hemsjukvården, rehabteamet och demensteamet skall finnas på Vammarhöjden.
 - Centralköket ska finnas kvar på Vammarhöjden.
 - I inledningsskedet planeras inte för familjecentral på Vammarhöjden. Valdemarsviks kommun är öppen för en dialog med Region Östergötland i denna fråga.
2. Det första som ska belysas i förprojekteringen är den ekonomiska kalkylen med de nya förutsättningar som gäller både avseende verksamheter och det osäkra ekonomiska läget. Därefter skall ärendet återkomma till kommunfullmäktige för beslut om genomförande.
3. Kommunfullmäktiges beslut 2022-05-02 § 85 andra stycket ändras till följande lydelse:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att teckna erforderliga avtal med Region Östergötland för att kunna genomföra en förprojektering baserat på förstudierapporten justerad med de volymer och steg som anges i ovanstående beslut.
4. Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en kalkyl för en nybyggnation av ett vård och omsorgsboende med 50 platser i egen regi. Detta för att få fram en kalkyl för jämförelse av kostnader. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsens sammanträde i april 2024.

Reservation

Jenny Elander Ek (C), Anders Carlsson (C), Marie Lindh Eriksson (C) och Göran Karlsson (C) reserverar sig mot kommunfullmäktiges beslut i förmån för Jenny Elander Ek (C) med fleras ändringsyrkande gällande frågan om placering av hemsjukvård, rehabteam och demensteam.

KF §116

KS-SA.2021.92

Yrkanden

Per Hollertz (M) med instämmande från Lars Beckman (S), Nhela Ali (S), Jonas Andersson (V), Ulf Larsson (-) och Per-Ola Birgersson (-) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jenny Elander Ek (C) med instämmande från Anders Carlsson (C) på ändringen av kommunstyrelsens förslag att första stycket tredje punkten ska ha följande lydelse:
"Hemsjukvården, rehabiliteringsteamet och demenssteamet skall inte lokaliseras till Vammarhöjden."

Beslutsordning

Kommunfullmäktige godkänner att Per Hollertz (M) med fleras och Jenny Elander Ek (C) med fleras yrkanden ställs under proposition. Efter ställda propositioner finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar enligt Per Hollertz (M) med fleras yrkande om bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2022-05-02, §85:

"Valdemarsviks kommun ska ha inriktningen att etablera ett vård- och omsorgsboende i Vammarhöjden i huvudsak enligt bilagd förstudierappport. Kommunen kan inte i dag fastställa det exakta antalet boendeplatser eller verksamheter i fastigheten.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att teckna erforderliga avtal med Region Östergötland för att kunna genomföra en förprojektering baserat på förstudierapporten.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att vidare utreda och återkomma med förslag till antalet boendeplatser och kommunala verksamheter i fastigheten."

Förvaltningen har nu fått information från den politiska organisationen om vilka kommunala verksamheter som föreslås ingå i Vårdcentrum Vammarhöjden. Dessa är:

- 50 vård- och omsorgsplatser inklusive korttidsboende.

KF §116

KS-SA.2021.92

- I de ovan 50 ingår 4 stycken närsjukvårdsplatser. Kommunen är öppen för en utökning.
- Hemsjukvården, rehabteamet och demensteamet skall finnas i Vårdcentrumet.
- Centralköket ska finnas kvar på Vammarhöjden.
- I inledningsskedet planeras inte för familjecentral i Vårdcentrumet. Kommunen är öppen för en dialog med Regionen i denna fråga.

Ekonomi och risk

När kommunfullmäktige fattat beslut om ovanstående nivåer kan kommunstyrelsen gå vidare i sin verkställighet av kommunfullmäktiges beslut 2022-05-02, § 85. Detta innebär att nästa steg i projektet är att teckna avtal med Regionen om förprojektering. Kostnaden för denna del av processen beräknades till ca 20 mnkr varav Valdemarsviks kommun tar en risk om ca 60%. Under förprojekteringsfasen fastställer Valdemarsviks kommun vilka verksamheter och hur många boendeplatser som ska omfattas av projektet. Därefter fattas beslut om projektets fortsättning. I det fall projektet ej kommer till stånd efter förprojekteringen debiteras kommunen för sin del av de nedlagda kostnaderna. I annat fall läggs kostnaderna på projektet och därmed den kommande hyran.

De tidigare kalkylerna innefattade bland annat 60 boendeplatser och lokaler för hemtjänst. En minskning till 50 boendeplatser har tidigare beräknats till en sänkt nettohyra med ca 0,5 mnkr. Lokalerna för hemtjänst och hemsjukvård var beräknade till ca 0,8 mnkr. Kalkylräntorna är betydligt högre i dag än 2022 vilket medför att kostnaderna för att finansiera om- och tillbyggnaden blir betydligt högre.

Totalt beräknas de ökade kostnaderna för kommunen i 2022 års kostnadsläge till 5,1 mnkr vid 1% kalkylränta och 7,6 mnkr vid 2% ränta. De minskade volymerna i detta förslag innebär ökade kostnader i 2022 års nivå med 4,2 respektive 6,7 mnkr. D.v.s. minskade hyreskostnader med 0,9 mnkr per år. Därtill kan hyreskostnaden eventuellt minskas något i det fall familjecentralen inte etableras i Vårdcentrumet.

Vid en kalkylränta på 4% kan de ökade kostnaderna estimeras till ca 10,0 mnkr. Till detta kommer ökade byggpriser vars framtid är svåra att uppskatta i dag. Men de kan påverka hyran med upp till 5,0 mnkr/år.

Ärendets tidigare beredning

Regionstyrelsen beslutade 2022-06-15, §147 ge regionala fastigheter i uppdrag att genomföra förprojektering för nybyggnation av vårdcentrum

KF §116

KS-SA.2021.92

Valdemarsvik inom en total utgiftsram om 20 miljoner kronor under förutsättning att avtal undertecknas.

Kommunstyrelsens tillfälliga beredning i ärendet lyfte frågan om boendeplatser och kommunala verksamheter vid sitt möte 2022-08-15 (KS-TB § 8). Ett antal frågeställningar hade inkommit som besvarades under mötet. Detta gjordes genom ett PM från förvaltningen daterat 2022-08-15.

Därefter har ärendet behandlats av kommunstyrelsen vid två tillfällen under hösten 2022. KS § 159, där kommunstyrelsen återremitterade ärendet och KS § 185 som även detta ledde till en återremiss.

Underlag från den tidigare beredningen återfinns i ärende KS-SA.2021.92.

Beslutsunderlag

Protokoll från KS 2023-10-30 § 190

Protokoll från KSAU 2023-10-11 § 107

Tjänsteskrivelse från sektor Service och Samhällsbyggnad 2023-10-05 inkl.

Bilagor

Beslutet skickas till

T.f. Kommundirektören

Ekonomichefen

Sektorchefen Stöd- och omsorg

Akten

Justerare

.....

.....

.....

2024-03-15

Dnr: RÖ 2023/1079

FÖRFATTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPINGINKOM: 2025-09-19
MÅLNR: 7280-25
AKTBIL: 6

Avtal

mellan

Region Östergötland

och

Valdemarsviks kommun

avseende förprojektering, ny-och ombyggnad av

Vårdcentrum Valdemarsvik

2024-03-15

Dnr: RÖ 2023/1079

Detta avtal har ingåtts mellan

- A. Valdemarsviks kommun org. nr. 212000-0431 nedan kallad "kommunen" och
- B. Region Östergötland org. nr. 232100-0040 nedan kallad "regionen"

Avtal

1. Bakgrund

Region Östergötland är lagfaren ägare till fastigheten Vammarhöjden 1, Brogatan 4 i Valdemarsvik. På fastigheten finns en vårdbyggnad uppförd 1974 där Valdemarsviks Vårdcentral samt Vammarhöjdens äldreboende och storkök i kommunens regi finns inrymd i byggnaden. Valdemarsviks kommun hyr delar av byggnaden som är reglerat i ett hyresavtal. Redan 2016 tog region Östergötland och Valdemarsviks kommun initiativ till ett ökat samarbete. Detta har utvecklats sedan dess och involverar en vision om ett Vårdcentrum i Valdemarsvik.

2. Arbete under förprojekteringsarbetet

- 2.1 Sedan tidigare har en förstudie genomförts och nu avtalas om att gå vidare till ett förprojekteringsskede
- 2.2 Det har gått en tid sedan förstudien genomfördes, därav skall det först ske en uppdatering av kostnadsbedömningen på det nu aktuella innehållet innan förprojekteringen startar. Detta är en beslutsgrind innan fortsatt förprojekteringsarbete kan starta och kostnaden för detta analysarbete hanteras av Region Östergötland. I analysresultatet skall det framgå, ny bedömning på ytor och verksamhetsinnehåll, bedömd produktionskostnad och gemensamt satt kalkylränta utifrån en marknadsbedömning och en hyresprognos.
- 2.3 Parterna har kommit överens om att Region Östergötland genom Regionfastigheter som genomfört fördjupad förstudie även ska leda projektarbetet under förprojekteringsskedet. Förprojekteringsskede ska omfatta eventuella erforderliga myndighetskostnader såsom eventuell brandskyddsbeskrivning och geoteknisk utredning. Parterna ska ha löpande avstämning i form av styrgrupp.
- 2.4 Hyresgästen Valdemarsviks kommun har meddelat att kommunen avser att placera 50 vård- och omsorgsplatser varav 4 st kan vara närsjukvårdsplatser. Hemsjukvården, rehabteamet, demensteamet och centralköket skall finnas på Vammarhöjden. Under augusti 2024 ska även Lokalbehov för kommunens verksamhet vara klar.
- 2.5 Samtliga kostnader som uppkommer under förprojekteringsskedet ska regleras enligt följande:
 - 1) I det fall nytt slutligt hyresavtal tecknas ska kostnaderna inkluderas i kostnaden för ombyggnationen av hyresobjektet och därmed hyressättas i enlighet med vad som förhandlas särskilt mellan Parterna.

2024-03-15

Dnr: RÖ 2023/1079

- 2) I det fall projektet avbryts och inte går vidare till projektering och att inte nytt hyresavtal tecknas, ska Valdemarsviks kommun debiteras för sin del av projektet enligt nedan.

Kostnaderna för förprojektering bedöms till max 20 000 000 kr och omfattar projektledning, arkitektkostnader, installationskonsulter, geotekniker, brandkonsult, byggkonsulter och andra nödvändiga utredningar och liknande. Fördelningen av kostnaden fördelas att Valdemarsviks kommun förbinder sig att ta 50 % av projekteringskostnaden. Om den ackumulerade kostnaden för förprojekteringen bedöms överstiga 20 000 000 kr skall parterna avtala om hur förprojekteringen skall drivas vidare.

3. Slutligt hyresavtal

Parterna har för avsikt att omförhandla nuvarande hyresavtal avseende förhyrningen av lokaler för kommunens verksamheter. Färdigställande av Vårdcentrum sker etappvis och därmed kommer även det nya hyresavtalet att starta etappvis uppskattningsvis med start från årsskiftet 2026-2027. Totalt färdigställande period uppskattas till cirka 5-6 år. Detta är preliminära datum som parterna stämmer av under projektprocessen.

I det slutliga hyresavtalet kommer Kommunen och Regionen dela på den ekonomiska risken som uppstår för en fastighetsägare. Den delade risken möjliggör än lägre nivå av den fasta hyran för kommunen, där en del av hyran istället regleras utifrån verklig kostnad under året eller vid större oväntade situationer. Projektet är tänkt att finansieras med lånade medel på den öppna marknaden under projektets genomförande och i förvaltningsskedet.

Slutligt hyresavtal arbetas fram under förprojekteringsskedet.

4. Sekretess och information

Parterna förbinder sig att betrakta denna avsiktsförklaring och dess innehåll som konfidentiell och således inte avslöja information som ska hållas inom projektet, såvida inte annat framgår av tvingande lag.

5. Giltighet och avtal

Parterna är eniga om att detta avtal ska resultera i en förprojektering av projektet Vårdcentrum Valdemarsvik. Beslut om start av förprojekteringsarbetet krävs först enligt punkt 2.2. Avtalet startar gälla vid signeringen och gäller tills förprojekteringen är klar eller om man kommer överens om att avbryta i förtid. Uppskattat tidsåtgång för förprojekteringen är cirka 18 månader. Efter genomförd förprojektering kommer en ny beslutspunkt om ett genomförande av projektet och ett preliminärt hyresavtal kommer att tecknas

6. Ändringar eller tillägg

Ändringar eller tillägg till denna avsiktsförklaring ska för att vara gällande upprättas skriftligen och undertecknas av parternas behöriga företrädare.

2024-03-15

Dnr: RÖ 2023/1079

7. Tvister

Eventuella tvister rörande tolkningar eller tillämpningar av avsiktsförklaringen ska så långt som möjligt lösas genom förhandling mellan parterna och i andra hand avgöras av svensk domstol med tillämpning av svensk rätt. Linköpings tingsrätt ska vara första instans.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit varsitt.

Datum:

Stad:

Valdemarsviks kommun

Datum:

Stad:

Region Östergötland

Kristina Lohman
Kommundirektör
Valdemarsviks kommun

Stefan Fredriksson
Fastighetschef / Centrumchef
Region Östergötland

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med Region Östergötlands underskriftstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

Underskrift 1

Namn: Ernst Stefan Gösta Fredriksson
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Organisation: Region Östergötland / Regionfastigheter
Befattning: Fastighetschef
Datum och tid: 2024-03-15 07:54:10 GMT+01:00
Transaktions-ID: 53b4ae1d63f94e758a710604d4543005

Underskrift 2

Namn: Kristina Lohman
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Organisation: Valdemarsviks kommun
Befattning: Kommundirektör
Datum och tid: 2024-03-19 15:47:15 GMT+01:00
Transaktions-ID: 6b9595549caf47c58d53480c8ba0c6dc

Vårdcentralen
Valdemarsvik

Gamla riksvägen

FORVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING
INKOM: 2025-09-23
VALMÄRKE: 16.00-25
ARTIDEL: 9

Vikens pizzeria

Systembolaget

Valdemarsvik

Placering av framtida vård och
omsorgsboende

Diskussion 2025-05-27

Perkas

Ankom: 2025-09-25 Arende: KS-SA 2021 92 Handling: 431719

Bakgrund framtida SÄBO Valdemarsvik

- Kommunen har ett behov av att utveckla befintligt SÄBO som ligger på Vammarhöjden och har under en längre tid samarbetat med Region Östergötland hur projektet drivas, utformning och kostnader
- Region Östergötland har presenterat ett förslag på hur projektet ska finansieras, avtalsvillkor mm
- Valdemarsviks Utvecklings AB har även presenterat ett förslag på alternativ placering och indikativa hyror och övriga villkor
- Viktigt att projekten utvärderas på samma förutsättningar

Odalkajen

- Vi har skissat på ett förslag med 50 boende + sjukvårdsteamet
- Genom att bygga ett SÄBO på Odalkajen så skapar det möjlighet för att ge liv och rörelse i de centrala delarna av Valdemarsvik
- En idag bortglömd plats nära vattnet återupplivas
- Det centrala läget gör att verksamheter stärks
- Ger en säkerställd hyreskostnad där fastighetsägaren tar risk i byggprojektet
- Effektivare byggnad = Personalförsörjning förbättras
- Bör ge en lägre kostnad med ett snabbare tillträde
- I och med att kommunen även har behov av ett LSS ger placering vid Odalkajen, tillsammans med byggnation av SÄBO en bättre totalkostnad för kommunen
- Vi kan även lösa 7 korttidsplatser och 3 närsjukvårdsplatser om så önskas

ÄLDREBOENDE Södra Stadsskogen, Strängnäs

UPPDRAG:

Kommunal upphandling av Strängnäs kommun för ett Särskilt boende för Äldre (SÄBO).
Tilldelad vinst 2022.

BESTÄLLARE:

Projektet utfördes på uppdrag av Odalen Fastigheter (senare en del av Samhällsbyggnadsbolaget SBB) och Humana Omsorg.

ANSVARIG ARKITEKT:

Lindh Arkitektur står för konceptidé, byggnadsdesign samt trädgård/landskap och logistik. Även ritningar och presentationsmaterial till upphandling har tagits fram och vid tilldelad vinst bygglovhandlingar.

Bygghandlingar utfördes tillsammans med Tyréns där Lotta Lindh var ansvarig arkitekt som underkonsult.

STATUS:

Äldreboendet färdigställdes i april 2025.

GESTALTNINGSBESKRIVNING:

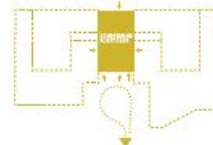
Äldreboendet utgörs av 100 boendeplatser fördelade på 5 våningar och 10 enheter med en total BTA på drygt 7800 kvm. Boendet utformas för att skapa en trygg och hemlik boendemiljö för den äldre och en god arbetsmiljö för medarbetaren och utvecklas med fokus på välfärdsteknik, högkvalitativa materialval och hemkänsla. Boendet och utemiljön inbjuder till social samvaro, rörelse och sinnesstimulans.

BILDER FRÅN INVIGNINGSDAG

FUNKTIONER

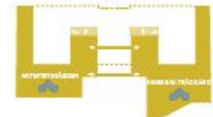
GEMENSAMMA UTRYMMEN
Mötesplatser för aktiviteter och sinnesstimulans återfinns mitt i byggnaden som en central knutpunkt och länkar samman boendeenheter.

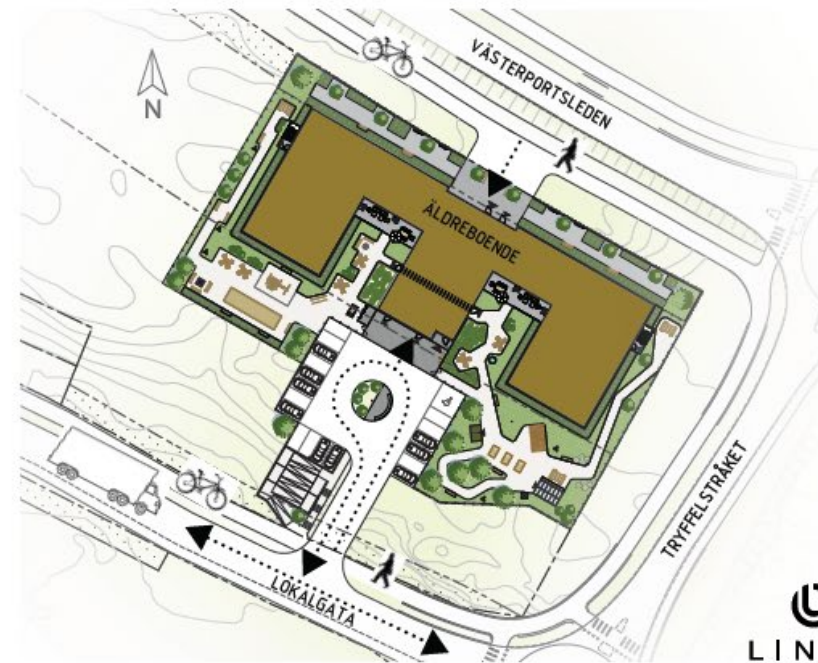
BOSTÄDER
Boendeenheter omringar trädgårdarna och möts i den centrala knutpunkten i mitten av byggnaden.

UTEMILJÖ
Husets form möjliggör två separata trädgårdar med olika teman.

SITUATIONSPLAN - OMGIVNING

ÄLDREBOENDE Fridhemslund, Ängelholm

UPPDRAG:

Kommunal upphandling av Ängelholms kommun för ett Särskilt boende för Äldre (SÄBO).
Tilldelad vinst 2021.

BESTÄLLARE:

Projektet utfördes på uppdrag av Odalen Fastigheter.

ANSVARIG ARKITEKT:

Lindh Arkitektur står för konceptidé, byggnadsdesign samt trädgård/landskap och logistik.
Uppdraget var att ta fram ritningar och presentationsmaterial till upphandlingen för både byggnad och trädgård samt bygglovhandlingar efter tilldelad vinst. Bygghandling utförd av lokal arkitekt.

STATUS:

Äldreboendet färdigställdes 2022.

GESTALTNINGSBESKRIVNING:

Äldreboendet har 80 boendeplatser fördelade på 4 våningar och 8 enheter. Det finns även en takvåning som bl.a. inrymmer samlingslokal, takterrass och teknikutrymmen.
Äldreboendet har en total BTA på 6500 kvm. Gestaltningen har givits stor omsorg för att ge ett välkomnande och trivsamt uttryck både mot gata och trädgård. Stort fokus har också lagts på att skapa ett flöde av öppna ljusa gemensamma lokaler med utblickar i flera vädersträck som skapar en levande atmosfär där givande möten och sinnesstimulans är en naturlig del av dagen.

VY MOT GATA

TRÄDGÅRD, VÄXTHUS OCH PERGOLA

INTERIÖR VINTERTRÄDGÅRD, RENDERAD BILD

ÄLDREBOENDE i Bergsjö, Nordanstig

UPPDRAG:

Direktupphandling, arkitekt av Nordanstig kommun 2023.

BESTÄLLARE:

Projektet utfördes på uppdrag av Nordanstig kommun i samarbete med specialistkonsult från Samfori Fastigheter.

ANSVARIG ARKITEKT:

Lindh Arkitektur står för konceptidé, byggnadsdesign, trädgård/landskap och logistik. Uppdraget var att som specialist inom äldreboendearkitektur ta fram ritningar för ett nytt SABO i Nordanstig. Bygglovhandlingar togs fram tillsammans med Tyréns. Bygghandling utförd av annan arkitekt kopplad direkt till entreprenadföretaget.

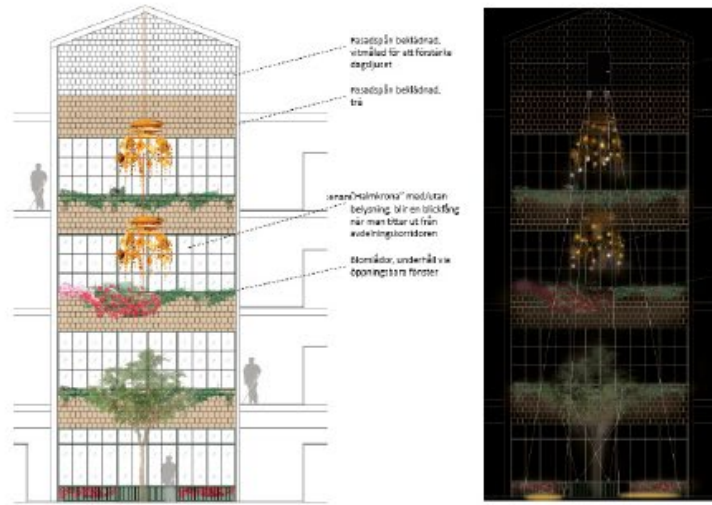
STATUS:

Äldreboendet är under byggnation och beräknas färdigställas under 2026.

GESTALTNINGSBESKRIVNING:

Äldreboendet har 96 boendeplatser fördelade på 4 våningar och 8 enheter. Det finns även en källare/suterrängvåning som bl.a. inrymmer reservkraft, teknikutrymmen, förråd samt bisättningsrum och en takvåning med samlingslokal och takterrass. Äldreboendet har en total BTA på 9983 kvm. Planlösningen är flexibel med 12 rum per avdelning där 2 rum även kan stängas av och användas som korttidsboende. Ett stort atrium finns i avdelningarnas mittkärna och skapar ett flöde av ljus och rymd. I inredningen finns detaljer som spelar an på "Hälsingearvet" för att skapa trygghet och igenkänning för de boende. Den yttre gestaltningen har givits stor omsorg kring fina detaljer med tegelband och fönsterfriser.

LJUSKRONA I ATRIUM

VY MOT GÅRD

"HÄLSINGEARVET" återfinns i inredningen

TEGELDETALJER

PLANLÖSNING MED ATRIUM

ÄLDREBOENDE Sommarsol, Vejbystrand

UPPDRAG:

Äldreboende i 2 våningar med 60 platser i Vejbystrand, Ängelholms kommun.

BESTÄLLARE:

Projektet utfördes på uppdrag av Odalen Fastigheter.

ANSVARIG ARKITEKT:

Lotta Lindh står för konceptidé och byggnadsdesign. Uppdraget var att som arkitekt ta fram ritningar för ett nytt SÄBO i Vejbystrand. Bygglöshandlingar togs fram tillsammans med Tyréns. Bygghandling utförd av lokal arkitekt.

STATUS:

Äldreboendet färdigställdes 2021.

GESTALTNINGSBESKRIVNING:

Äldreboendet omfattar 60 platser i två plan och med en gestaltning som harmoniserar med omgivningen blev boendet en grundpelare i det nya Sommarsol. Med högkvalitativa materialval och en lättillgänglighet för besök skapas en stark trivsel för boende och personal.

För att bevara känslan av natur och den vackra omgivningen har det nya äldreboendet gestaltats omsorgsfullt med naturliga material såsom träpanel och sedumtak. Med en atriumgård i varje flygel släpps dagsljus in på varje avdelning och med sina naturliga inslag skapas extra välbefinnande för boende och personal.

Frågeställningar Vammarhöjden

- Tidsplan, hur ser den ut, vilka beslut krävs och när kan projektet stå klart
- Vilka risker finns med att bygga om i befintlig fastighet och vilka provisorier krävs
- Ekonomi, hur fördelas kostnader på projektering, vem tar risk, hur begränsar man kostnadsökningar
- Tidigare budget (2020) på ca 500 mkr är idag med prisutveckling idag bedömt (av oss) till ca 630 – 650 mkr
- Vilka totalkostnader kommer belasta kommunen när man även räknar in kostnader för värme, vatten mm mm
- Räntan påverkar Regionens hyressättningsmodell
- Hur viktig är frågan om tre st närvårdsplatser och går den att lösa på annan plats
- Vad innebär det om man inte placerar SÄBO på Vammarhöjden – nytt trygghetsboende?
- Regionen och kommunen borde vara intresserade av att hitta en lösning där annan part tar kostnaderna för projektet istället för att få det i egen balans
- $6000 \text{ m}^2 \text{ av } 14000 \text{ m}^2 * 650 \text{ mkr} = 280 \text{ mkr} / 60 \text{ lgh} \text{ ca } 4,6 \text{ milj per lgh}$

Ekonomi, jämförelse 20, 25, 30 år med 75% kpi

Vammarhöjden					
LOA	5 500		År 1	År 20	Perioden
Hyra	3 000	Hyra	16 500 000	21 894 687	381 540 507
Årshyra	16 500 000	Drift	1 320 000	1 751 575	30 523 241
drift/m2	240				412 063 748
Odalkajen					
LOA	5 000		År 1	År 20	Perioden
Hyra	2 500	Hyra	12 500 000	16 586 884	289 045 839
Årshyra	12 500 000	Drift	700 000	928 866	16 186 567
drift/m2	140				305 232 406
					106 831 342

Vammarhöjden					
LOA	5 500		År 1	År 30	Perioden
Hyra	3 000	Hyra	16 500 000	25 409 678	619 388 243
Årshyra	16 500 000	Drift	1 320 000	2 032 774	49 551 059
drift/m2	240				668 939 302
Odalkajen					
LOA	5 000		År 1	År 30	Perioden
Hyra	2 500	Hyra	12 500 000	19 249 756	469 233 517
Årshyra	12 500 000	Drift	700 000	1 077 986	26 277 077
drift/m2	140				495 510 594
					173 428 708

Vammarhöjden					
LOA	5 500		År 1	År 25	Perioden
Hyra	3 000	Hyra	16 500 000	23 586 796	496 039 890
Årshyra	16 500 000	Drift	1320000	1 886 944	30 523 241
drift/m2	240				526 563 130
Odalkajen					
LOA	5 000		År 1	År 25	Perioden
Hyra	2 500	Hyra	12 500 000	17 868 785	375 787 795
Årshyra	12 500 000	Drift	700 000	1 000 652	21 044 117
drift/m2	140				396 831 912
					129 731 218

Vammarhöjden, + & -

- Fördelar

- Flera verksamheter samordnas till en befintlig vårdbyggnad
- Nära naturen

- Nackdelar

- Högre hyreskostnader?
- Högre driftkostnader?
- Projektrisk både i tid och kostnader
- Beroende av Region Östergötlands beslut
- Hur påverkar LOU kostnadsbilden?
- Utveckling av Valdemarsviks centrala delar kommer antagligen inte genomföras
- Ligger utanför centrala delarna av Valdemarsvik
- Höjdskillnader

Odalkajen, + & -

- Fördelar

- Läget mer centralt
- Stärker Valdemarsviks centrum
- Effektivt
- Flexibelt
- Lägre risk
- Nytt
- Välplanerat
- Lägre personalkostnader (nattpersonal)
- Lägre projektrisk
- Lägre hyra
- Lägre driftkostnader
- LSS boende
- Promenadstråk

- Nackdelar

- Sitter inte direkt ihop med vårdcentral
- Krävs planering för dagsljusinsläpp
- Planrisk

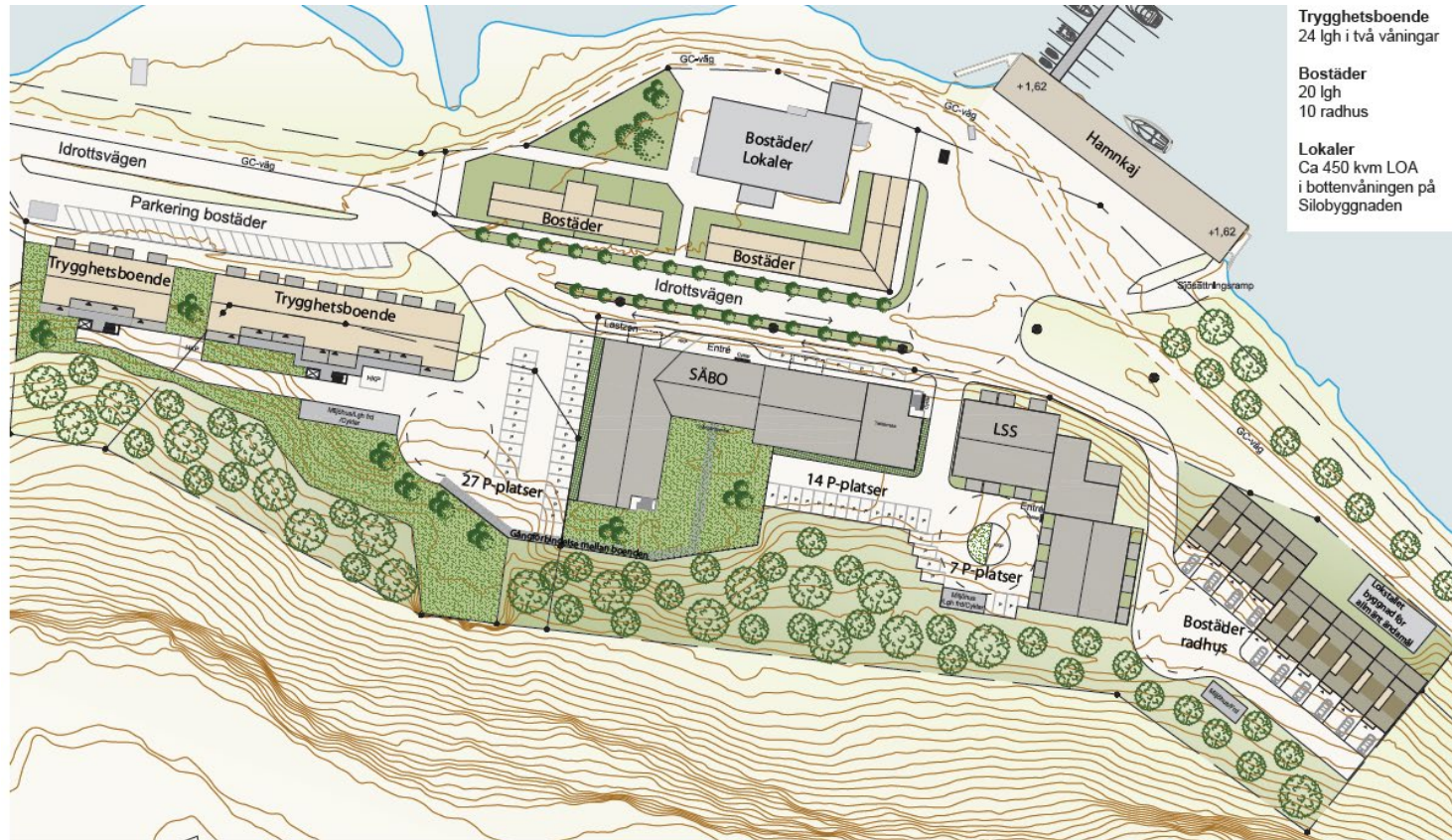
Kreativt förslag på lösning alternativ 1

1. Kommunen flyttar till Sjöhuset
2. Strömvik byggs om till vårdcentral
3. Vårdcentralen flyttas till Strömvik
4. Vård och omsorgsboende flyttar till Odalkajen
5. Vammar byggs om till senior och trygghetsboende

Kreativt förslag på lösning alternativ 2

1. Vårdcentralen flyttar till Sjöhuset
2. Kommunen blir kvar på Strömvik
3. Vård och omsorgsboende flyttar till Odalkajen
4. Vammar byggs om till senior och trygghetsboende

Hur vill politiker och innevånare att centrala delarna av Valdemarsvik ska utvecklas och vad får det kosta?

Ytsammanställning- behov

VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE

*1												
VERKSAMHET	VÅRDENHETER											
	BOENDEENHETER						SERVIS BOENDEENHET				TOTAL LOA VE	TOTAL BTA VE
	Antal	kvm/rum	Rum Parboende	AREA RUM	LOA RUM	BTA RUM	m²/2 enh	TOTAL 6 enh	LOA	BTA		
Enhet för personer med demenssjukdom	40	35	15	1415	2264	2830	273	545	872	1090	3136	3920
VoB (10 stort omvårdnad + 7 kortis + 3 närsjukvård)	20	35	15	715	1144	1430	273	273	436	545	1580	1975
Total Verksamheter	60		30	2130	3408	4260		818	1308	1636	4716	5896

OBS!
Lägenhet genomsnitt 35kvm
LOA= Programarea x 1,6
BTA= Programarea x 2,0
(samtliga ytor i kvm)

GEMENSAM YTA		
	LOA	BTA
*2	469	938

TOTAL	TOTAL LOA	TOTAL BTA
3417	5467	6834

*4

VÅRDCENTRUM

VERKSAMHET	LOKALBEHOV	(Mörk yta)	TOTAL	TOTAL LOA	TOTAL BTA
RÖ	Vårdcentral (inkl. KH och lab=138)	89,5	935	1496	1870
	Rehab. ÖST	68	269	430	538
	FTV		181	290	363
	Serviceytor och omklädning RÖ		117	187	234
	Ambulans	OBS: sammanställning redovisar ej 68kvm för personalrum och omklädning som samnyttjas med VC	81	130	162
	Ambulans (Garage)			80	100
KOMMUN	Hälsö-och sjukvårdsenhet och Hemtjänsten		437	698	873
	Serviceytor och omklädning Kommun		325	520	650
	Bårhuset		60	95	119
GEMENSAMT	Familjecentral (ÖF=272, BVC=182)	58	284	454	568
	Konferens		188	300	375
	Gemensamma serviceytor		104	166	208
			2980	4848	6060

*6
*3
*7
*5

*3

SERVICEYTOR OCH OMKLÄDNING KOMMUN			
ÖVRIGA YTOR	PROGRAM	LOA	BTA
OMKLÄDNINGSRUM/ HIGIENLOK			
Omklädningsrum	211	337,6	422
Duchrum 3st	15	28	30
RWC Dusch	6	9,6	12
WC allmän/personal 3st	6	9,6	12
FÖRVARINGSLOKALER			
Förråd Linne	10	16	20
Förråd	10	16	20
Lägenhetsförråd (60 st x 1kvm)	60	96	120
ÖVRIGA LOKALER			
Tele Data Kommunikation	7	11	14
	325	524	650

*6

SERVICEYTOR OCH OMKLÄDNING RÖ			
ÖVRIGA YTOR	PROGRAM	LOA	BTA
OMKLÄDNINGSRUM/ HIGIENLOK			
Omklädningsrum Personal	70	112	140
Duchrum 2st	10	16	20
RWC Dusch	6	9,6	12
WC allmän/personal 2st	4	6,4	8
FÖRVARINGSLOKALER			
Förråd Linne	10	16	20
Förråd	10	16	20
ÖVRIGA LOKALER			
Tele Data Kommunikation	7	11	14
	117	187	234

TOTALYTA ENLIGT LOKALBEHOV	TOTAL LOA	TOTAL BTA
	10314	12893

*4+5

YTA (BTA) I BEFINTLIG BYGGNAD	PLAN 10	2572
	PLAN 11	2870
	PLAN 12	274
	TOTAL	5716

EXKL. KÖK (844)

BEHOV YTA (BTA) TILLBYGGNAD	ca	7177
-----------------------------	----	------

YTA (BTA) FÖRSLAGET	PLAN 09	2257	INKL. GARAGE (1265)
	PLAN 10	5887	EXKL. KÖK (769)
	PLAN 11	6240	
	PLAN 12	274	
	TOTAL	14658	

7 TID OCH EKONOMI

7.1 Tidplan projektgenomförande

Utformning av tidplan är beroende av hur upphandlingsformen väljs, nedan har förutsatts en samverkansentreprenad där huvudentreprenör utses på underlag bestående av lokalplanering, RFP och tekniska ramar.

I respektive etapp nedan ingår även tid för in- och urflyttning.

Följande tider bedöms för upphandling, projektering och genomförande av respektive etapper:

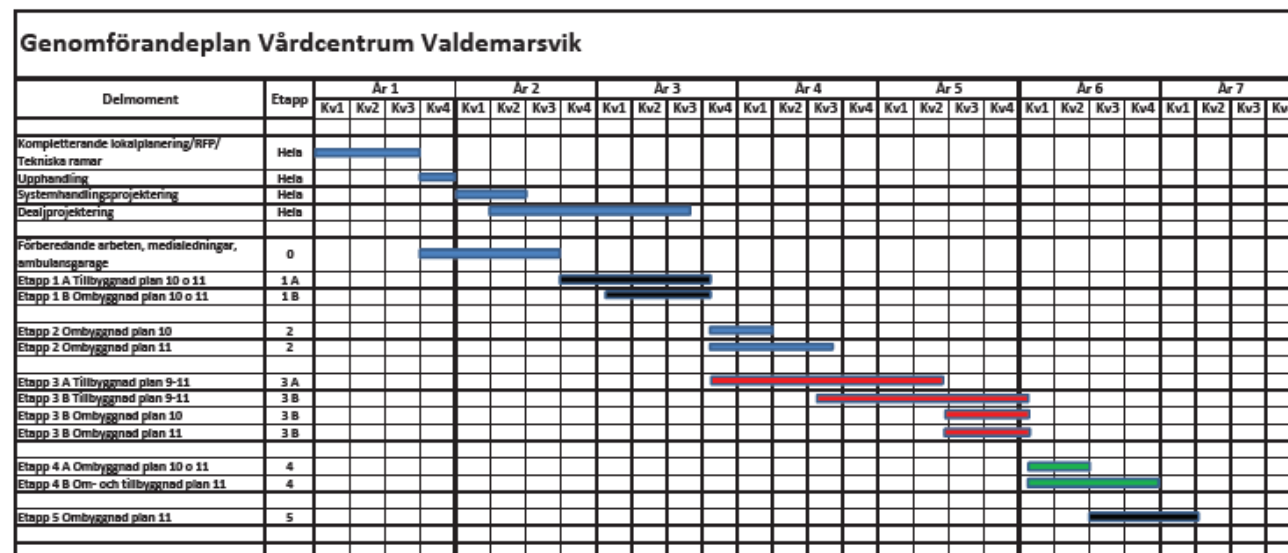
- Kompletterande lokalplanering, RFP och tekniska ramar 9 månader
- Upphandling 3 månader
- Systemhandlingsprojektering 6 månader
- Detaljprojektering 15 månader
- Förberedande arbeten och etapp 0 11 månader
- Etapp 1A tillbyggnad pl 10 o 11 12 månader
- Etapp 1B ombyggnad pl 10 o 11 8 månader
- Etapp 2 ombyggnad pl 10 5 månader
- Etapp 2 ombyggnad pl 11 9 månader
- Etapp 3A tillbyggnad plan 9-11 18 månader
- Etapp 3B tillbyggnad plan 9-11 16 månader
- Etapp 3B ombyggnad plan 10 7 månader

- Etapp 3B ombyggnad plan 11 7 månader
- Etapp 4A ombyggnad plan 10 o 11 5 månader
- Etapp 4B om- och tillbyggnad plan 11 10 månader
- Etapp 5 ombyggnad plan 11 9 månader

De förberedande arbetena kan utföras under den tid som upphandling och projektering av om- och tillbyggnaden utförs, så de arbetena kan integreras i den tid som krävs för upphandling och projektering ovan.

Tidigast möjliga byggstart för etappen 1A med hänsyn till projektering och planering som behövs är efter ca 6 månader av detaljprojekteringen.

Genomförande av etapperna är beroenda av varandra och framgång av genomförandeplanen.

7 TID OCH EKONOMI

7.2 Projektkalkyl

Kostnadsbedömning görs utifrån de ytor som är planerade att byggas om och till och fördelas enligt följande

• Garage	1200 m2 BTA	25 Mkr
• Tillbyggnad plan 9	1000 m2 BTA	35 Mkr
• Ombyggnad plan 10	2600 m2 BTA	75 Mkr
• Tillbyggnad plan 10	3000 m2 BTA	100 Mkr
• Ombyggnad plan 11	2900 m2 BTA	90 Mkr
• Tillbyggnad plan 11	3300 m2 BTA	110 Mkr
• Yta inom bef byggnad plan 12	250 m2 BTA	5 Mkr
• Yta inom tillbyggnad plan 12	400 m2 BTA	10 Mkr
Summa	14 650 m2 BTA	450 Mkr

Kostnaden har vissa osäkerheter bl a hur grundläggning kan utföras i anslutning mot befintlig byggnad, för grundläggning av plan 9 kommer krävas spontning närmast befintlig byggnad för att kunna skapa volym i enlighet med aktuell lauout. Däremot bedömer konstruktör tillsammans med geotekniker att grundläggning kan utföras utan pålning, det kommer att krävs kompletterande geoteknisk undersökning för att bekräfta detta.

Vilka möjligheter som finns att evakuera verksamheter eller delar av dem ur byggnaden, och även om möjligt bort från fastigheten påverkar kostnaden eftersom den tillgängliga ytan för byggets etablering är starkt begränsad med hänsyn till de flöden för verksamheterna som måste tillgodoses. Ju mer som kan evakueras ju enklare och billigare blir det att genomföra byggnationen.

Om allt faller ut till det bästa bedöms lägsta kostnad vara ca 400 Mkr om däremot problem med grundläggning samt med etappernas omfattning uppstår bedöms högsta kostnad vara 500 Mkr.

I ovan redovisade kostnader ingår inte kostnad för nedan som bedöms till:

• Vb på 12000 m2 verksamhetsyta å 2500:-/m2	30 Mkr
• Medicinteknisk utrustning	Hanteras av verksamhet
• Evakueringslokaler	10 Mkr
• Provisorier.	10 Mkr
• Konvertering från pellets/olja till fjärrvärme	Reinvestering
• Utbyte av befintligt ställverk samt komplettering med reservkraft	5 Mkr
Summa	55 Mkr

Bedömningsmatris lokalisering av Vårdcentrum, 3 respektive 4 alternativ

Att bedöma förutsättningar på förhand är svårt. Men här har ett försök gjorts i ett tidigt skede för att bedöma alternativen ur ett antal aspekter. Ju högre poäng desto bättre möjlighet för ett passande läge och enklare genomförande av planering och utveckling.

Sektor samhällsbyggnad & kulturs bedömning, Valdemarsviks kommun

Område	Yta	Samman koppling med orten	Tillgänglighet (kupering mm.)	Omgivning (störningar)	Markförhållande	Hänsyn till olika intressen/mål
Sörby						
Poäng 18	5	3	3	3	2	2
kommentar	Mycket stor	Förhållandevis bra utifrån närhet men kräver utbyggnad av infrastruktur	Tillgängligt eftersom det är platt men kräver investeringar i infrastruktur.	Lugn och fina vyer. Risk för störningar från utryckningsfordon vid räddningstjänsten.	Antagligen mjuka, låg punkter finns i området, har haft problem med översvämning. Kräver dagvattenåtgärder och pålning	Tar jordbruksmark i anspråk, kulturmiljö i närheten. Fint område exploateras.
Vammar						
Poäng 14	3	3	3	1	2	2
kommentar	Tillräcklig med marginal	Godtagbar, sammankoppling finns redan med befintlig infrastruktur.	Tillgängligt eftersom det är platt. Men ligger en bit utanför.	Handelscentrum/Verksamhetsområde	Antagligen mjuka, låg punkter finns i området, har haft problem med översvämning. Kräver dagvattenåtgärder och pålning	Tar jordbruksmark i anspråk, kulturmiljö i närheten. Kan skapa restriktioner för befintlig verksamhet.
Befintligt läge VC						
Poäng 21	2	5	2	4	3	5
kommentar	Begränsad, men bör kunna vara tillräcklig	Mycket god, Bra läge geografiskt befintliga sammankopplingar kan användas	Viss backe upp. Men tillgängligt utifrån god sammankoppling	Tar vara på befintliga goda lugna omgivningar	Ligger i en svag backe, men förhållandevis goda förhållanden. Ska finnas någon form av skredrisk att ta hänsyn till.	Tar vara på befintlig yta.

Regionfastigheter och Byggprojekts bedömning

Område	Yta	Samman koppling med orten	Tillgänglighet (kupering mm.)	Omgivning (störningar)	Markförhållande	Hänsyn till olika intressen/mål	Ägandeförhållan de
Sörby							
Poäng 19	5	3	3	3	2	2	1
kommentar	Mycket stor	Förhållandevis bra utifrån närhet men kräver utbyggnad av infrastruktur	Tillgängligt eftersom det är platt men kräver investeringar i infrastruktur.	Lugn och fina vyer. Risk för störningar från uttryckningsfordon vid räddningstjänsten.	Antagligen mjuka, låg punkter finns i området, har haft problem med översvämning. Kräver dagvattenåtgärder och pålning	Tar jordbruksmark i anspråk, kulturmiljö i närheten. Fint område exploateras.	Inte aktuellt för RÖ att äga
Vammar							
Poäng 15	3	3	3	1	2	2	1
kommentar	Tillräcklig med marginal	Godtagbar, sammankoppling finns redan med befintlig infrastruktur.	Tillgängligt eftersom det är platt. Men ligger en bit utanför.	Handelscentrum/Verksamhetsområde	Antagligen mjuka, låg punkter finns i området, har haft problem med översvämning. Kräver dagvattenåtgärder och pålning	Tar jordbruksmark i anspråk, kulturmiljö i närheten. Kan skapa restriktioner för befintlig verksamhet.	Inte aktuellt för RÖ att äga
Befintligt läge VC							
Poäng 26	2	5	2	4	3	5	5
kommentar	Begränsad, men bör kunna vara tillräcklig	Mycket god, Bra läge geografiskt befintliga sammankopplingar kan användas	Viss backe upp. Men tillgängligt utifrån god sammankoppling	Tar vara på befintliga goda lugna omgivningar	Ligger i en svag backe, men förhållandevis goda förhållanden. Ska finnas någon form av skredrisk att ta hänsyn till.	Tar vara på befintlig yta.	Goda möjligheter att utveckla fastigheten för aktuellt ändamål. Lågt värderad vid försäljning för aktuellt material

Regionfastigheter och Byggprojekts bedömning

Område	Yta	Samman koppling med orten	Tillgänglighet (kupering mm.)	Omgivning (störningar)	Markförhållande	Hänsyn till olika intressen/mål	Ägandeförhållan de
"Hamn läge" 5:24,5:2, 5:3, 5:4							
Poäng 17	1	5	4	2	1	3	1
kommentar	Osäkert vilka ytor som är byggbara och vilka fastigheter som ingår. Uppmätt yta 19500 m2 Begränsad yta, troligen inte tillräcklig. Innehåller sannolikt vägservitut	Mycket god. Centralt läge	Tillgängligt, men begränsad yta för parkering inom fastigheten Kräver skydd vid kaj	Gång- cykelväg genom fastigheten Mycket båttrafik sommartid Sjöläge	Troligen delvis berg och delvis behov av pålning. Kajförstärkningar indikerar att risk för sättningar. Gammal hamn och industriområde. Risk för föroreningar i mark	Utveckling av centrumnära läge, Skuggigt läge ger dåliga dagsljusförutsättn ingar	Inte aktuellt för RÖ att äga

Folktandvården
Valdemarsvik

Vårdcentralen
Valdemarsvik

Geriacare AB
Vammarhöjden

(15)

KLK.2025.82

Avtalssamverkan avseende gemensam juristresurs

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Avtalssamverkan avseende gemensam juristresurs

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att ingå avtalssamverkan med Finspångs kommun, Söderköpings kommun samt Norrköpings kommun avseende gemensam juristresurs.
2. Kommunfullmäktige uppdrar till kommundirektören att närmare besluta kring förutsättningarna för samverkan samt underteckna erforderliga avtal.
3. Ovan beslut gäller under förutsättning att samtliga samverkanskommuner fattar motsvarande beslut.

Sammanfattning

Förslaget innebär att Valdemarsviks kommun ska ingå avtalssamverkan med Finspång, Söderköping och Norrköpings kommuner avseende inrättande och finansiering av en gemensam juristresurs. Resursen ska anställas och administreras av Norrköpings kommun och finansieras av övriga samverkanskommuner. Genom samverkan får deltagande kommuner på ett kostnadseffektivt sätt tillgång till en samlad juristkompetens med den bredd och erfarenhet som är nödvändig i kommunal verksamhet.

Ärendebeskrivning

Kommunal verksamhet präglas i allt större utsträckning av juridisk komplexitet till följd av såväl nationell rätt som EU-lagstiftning. Genom att samordna juridisk rådgivning mellan flera kommuner uppnås större möjligheter att upprätthålla kompetens, kontinuitet och redundans, vilket gynnar samtliga deltagande kommuner i en sådan samverkan.

Samverkanskommunerna har ett behov av att få tillgång till juridiskt sakkunniga för rådgivning och stöd vid hantering av juridiska frågor i sina verksamheter. Stödet behöver vara lättillgängligt och särskilt avse behoven i offentlig verksamhet. Kommunal förvaltning är speciell på så sätt att många olika rättsområden möts i samma organisation. Det kan avse allt ifrån bestämmelser rörande

myndighetsutövning, civilrättsliga frågor till de regelverk som styr mötet med den enskilda medborgaren. Vidare tillkommer alltid den särprägel som avser en politiskt styrd organisation och de bestämmelser som omgärdar detta. Att kunna överblicka och förstå sambanden mellan alla dessa delar ställer särskilt högra krav på juridisk kompetens. Eftersom regelverk och förutsättningar inom kommunala verksamhetsområden ständigt förändras så omfattar det juridiska arbetet också att bevaka rättsutvecklingen och vidta nödvändiga initiativ och åtgärder för att upprätthålla den juridiska kvaliteten över tid. De innebär till exempel att regelbundet utbilda tjänstepersoner och förtroendevalda samt utgöra stöd vid framtagande av styrande dokument.

Det är svårt för kommuner att på egen hand upprätthålla nödvändig juridisk kompetens enligt ovan, särskilt för mindre kommuner. Det är därför fördelaktigt att flera kommuner går samman genom avtalssamverkan för att tillsammans kunna skapa bredd, erfarenhet och kompetens. Den föreslagna samverkan innebär att Norrköpings kommun anställer ytterligare en resurs till juridik- och utredningsenheten vid kommundirektörens kontor. Resursen ska komplettera enhetens befintliga kompetenser för att i största möjliga utsträckning kunna möta det kommunala behovet. Som jurist i en kommunal organisation finns behov av nätverk samt erfarenhets- och kompetensutbyte med andra jurister. Det medför en stimulerande och attraktiv arbetsmiljö och det uppnås genom att resursen placeras inom den befintliga centrala juristfunktionen i Norrköpings kommun. Resursen finansieras av övriga samverkanskommuner som därigenom får tillgång till enhetens samlade kompetens, motsvarande en heltidstjänst.

Samverkan innebär fördelar för samtliga samverkanskommuner, både praktiskt och ekonomiskt. Norrköpings kommun får en bredare kompetens och fler resurser att tillgå vid ledning och fördelning av arbetet. Finspång, Söderköping och Valdemarsviks kommuner får tillgång till en juridisk bredd och erfarenhet som inte varit möjlig genom egen rekrytering. Avtalssamverkan är också ekonomiskt mer fördelaktigt än att köpa motsvarande tjänster externt.

Närmare omfattning och förutsättningar kring samverkan kommer att regleras i särskilt avtal. Det ankommer på kommundirektören att i samförstånd med övriga samverkanskommuners kommundirektörer reglera, samt underteckna, detta.

Juridiska förutsättningar för kommunal avtalssamverkan

Kommunal avtalssamverkan möjliggörs genom regler i kommunallagen. Det innebär att samverkande kommuner kan avtala om utförande av sådana uppdrag som är gemensamma för de samverkande kommunerna. Vid avtalssamverkan behöver även upphandlingsregelverket beaktas. När det gäller vissa juridiska

tjänster så undantas dessa dock helt ifrån upphandlingskraven, exempelvis avseende juridiska tjänster som är förenade med offentlig maktutövning. I övrigt omfattas juridiska tjänster av en förhöjd direktupphandlingsgräns som för närvarande uppgår till 8.1 miljoner kronor.

Samråd

Underlaget har tagits fram i samråd mellan samverkanskommunerna. Samråd har även skett från Norrköpings kommun med Jönköpings kommun som ingått en motsvarande avtalssamverkan med närliggande kommuner.

Uppföljning

Avtalssamverkan kommer att följas upp årligen utifrån förutsättningar som anges i särskilt avtal.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för detta kommer att fördelas i enlighet med reglering i särskilt avtal. Kostnaden ryms inom ram för kommunstyrelsens budget.

Beslutet skickas till

Kommundirektören
Samverkanskommunerna
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

2025-08-01

U

Samverkansavtal – juridiska tjänster

Mellan Norrköpings kommun (org.nr 212000 – 0456), Finspångs kommun (org.nr 212000 – 0423), Söderköpings kommun (org.nr 212000 – 0464) och Valdemarsviks kommun (org.nr. 212000 – 0431) träffas följande överenskommelse om samverkan avseende juridisk rådgivning.

BAKGRUND

Kommunal verksamhet präglas i allt större utsträckning av juridisk komplexitet till följd av såväl nationell rätt som EU-lagstiftning. Genom att samordna juridisk rådgivning mellan flera kommuner uppnås större möjligheter att upprätthålla kompetens, kontinuitet och redundans, vilket gynnar samtliga kommuner i en samverkan.

Samverkanskommunerna har ett behov av att få tillgång till juridiskt sakkunniga för stöd och rådgivning i sina verksamheter. Stödet behöver vara lättillgängligt och särskilt avse behoven i offentlig verksamhet. Detta inkluderar även att i vissa fall bistå kommunerna som ombud vid rättsliga tvister eller bistå vid anlitande av extern kompetens när samverkanskommunernas resurser inte täcker behoven. Samverkan utesluter således inte att extern juridisk rådgivning från t.ex. advokat eller SKR kan behöva anlitas av respektive kommun i enskilda ärenden.

En viktig del i samverkan är att bevaka rättsutvecklingen och ta de initiativ som behövs för att samverkanskommunerna ska vara uppdaterade kring gällande relevant lagstiftning. Även utbildning av anställda och förtroendevalda kan därför ingå inom ramen för den juridiska samverkan. Närmare omfattning och utformning hanteras i samråd mellan kommunerna.

Kommunal avtalssamverkan möjliggörs genom regler i kommunallagen. Det innebär att samverkande kommuner kan avtala om utförande av sådana uppdrag som är gemensamma för de samverkande kommunerna. Vid avtalssamverkan behöver även upphandlingsregelverket beaktas. När det

gäller vissa juridiska tjänster så undantas dessa dock helt ifrån upphandlingskraven, exempelvis avseende juridiska tjänster som är förenade med offentlig maktutövning. I övrigt omfattas juridiska tjänster av en förhöjd direktupphandlingsgräns som för närvarande uppgår till 8.1 miljoner kronor.

AVTALETS OMFATTNING

1. Allmänt

Norrköpings kommun (värdkommunen) åtar sig att erbjuda juridiska tjänster såsom juridisk rådgivning, juridiska utbildningar, stöd i juridiska ärenden m.m., i samverkan med Finspångs kommun, Söderköpings kommun och Valdemarsviks kommun.

De juridiska tjänsterna utförs av de jurister som är knutna till juridik- och utredningsenheten, vilken organisatoriskt tillhör kommundirektörens kontor under kommunstyrelsen i värdkommunen. De juridiska tjänsterna utförs av jurister med ett konsultativt förhållningssätt och omfattar en bred kompetens inom kommunala rättsområden med tonvikt på offentlig rätt, såsom kommunalrätt, förvaltningsrätt och offentlighet och sekretess.

2. Organisation

När behov av juridisk rådgivning föreligger kontaktas juridik- och utredningsenheten via de kontaktpersoner som samverkanskommunerna själva bestämmer, t.ex. enhets- och avdelningschef. I första hand sker kontakten genom e-post (kommunjuridik@norrkoping.se) för direkt rådgivning eller vidare fördelning av ärendet till jurist inom juridik- och utredningsenheten.

Juridik- och utredningsenheten har inte rätt att företräda samverkanskommunerna i domstol med stöd av förevarande avtal. Erforderlig fullmakt inhämtas således i varje enskilt ärende när så krävs.

3. Avgränsning och reservation

Värdkommunen förbehåller sig rätten att avböja en förfrågan för det fall frågeställningen faller utanför den samlade kompetens som juridik- och utredningsenheten förfogar över. I förekommande fall kan värdkommunen bistå vid respektive kommuns anlitande av extern kompetens.

Om den totala resurs som samverkanskommunerna enligt avtalet har tillgång till (motsvarande en heltidstjänst) är fullt utnyttjad så ankommer det på juridik- och utredningsenheten att prioritera frågeställningarna i relevant ordning och att meddela frågeställaren om att ärendet riskerar att inte kunna hanteras inom ordinarie/normal handläggningstid.

Om vakans uppstår avseende en eller flera av de juristtjänster som har betydelse för samverkan ska värdkommunen under den tidsperioden endast fullgöra samverkan i den utsträckning som värdkommunens verksamhet medger. Samverkanskommunerna ska i händelse av en sådan situation inte erlagga någon ersättning.

EKONOMI

4. Budget och kostnadsfördelning

Samverkan bedöms motsvara en total resurs om en (1) heltidstjänst.

Värdkommunen upprättar en budget där de totala kostnaderna fördelas mellan samverkanskommunerna enligt följande fördelningsnyckel:

- Finspångs kommun ansvarar för tre sjättedelar,
- Söderköpings kommun ansvarar för två sjättedelar och
- Valdemarsviks kommun ansvarar för en sjättedel.

Efter första året sker en sammanställning och utvärdering av faktiskt utnyttjad tid. Resultatet ska ligga till grund för en ny fördelning av kostnaden mellan samverkanskommunerna som träder i kraft år tre. Fördelningen innebär att 50 % av kostnaden fortsätter att fördelas enligt ovan angivna fördelningsnyckel och att 50 % fördelas utifrån faktiskt nyttjande av tjänsten. Fördelningen enligt faktiskt nyttjande kommer därefter årligen att följas upp och korrigeras.

Träffas överenskommelse om annan fördelning av kostnaderna ska denna gälla ifrån den tidpunkt som parterna bestämmer.

5. Underlag för budget och kostnadsfördelning

Värdkommunen ansvarar för att tillhandahålla lokaler och all nödvändig utrustning. I underlaget för budget ingår samtliga kostnader som hänförs till en anställning. Detta inkluderar således lön, administration, IT-utrustning, kompetensutveckling m.m. Den sammanlagda kostnaden redovisas årligen

för samverkanskommunerna och ligger till grund för fördelning i enlighet med p.4 i avtalet.

Vid en uppskattad beräkning bedöms den totala kostnaden motsvarande en (1) tjänst för år 2025 uppgå till cirka 1 200 000 kr per år.

6. Betalning

Värdkommunen fakturerar samverkanskommunerna kvartalsvis mot faktura.

7. Verksamhetsberättelse

Värdkommunen ska årligen sammanställa och lämna underlag utvisande i vilken omfattning de juridiska tjänsterna utnyttjats av samverkanskommunerna.

Underlaget ska innehålla en kortfattad redovisning av antal ärenden och ärendetyper, totalt samt fördelat på samverkanskommunerna, och en uppskattning av totalt antal nedlagda timmar.

Underlaget ska årligen redovisas för respektive kommundirektör och ligga till grund för utvärdering av samverkan samt eventuella förändringar av densamma.

ÖVRIGT

8. Tillägg/ändringar

Tillägg och ändringar av detta avtal skall ske skriftligen för att vara gällande.

9. Överlåtelse av avtal

Detta avtal får inte överlåtas till annan part.

10. Avtalstid och uppsägning

Avtalet gäller från den xxx xxxx tills vidare med tolv (12) månaders uppsägningstid. Avtalets ikraftträdande i sin helhet förutsätter att det vid tidpunkten har genomförts erforderlig rekrytering av personal. I annat fall gäller avsnitt 3 i avtalet till dess att rekrytering skett.

Om en samverkanskommun säger upp avtalet erfordras förhandlingar mellan övriga samverkanskommuner avseende ny fördelningsnyckel av kostnader.

Detta samverkansavtal har upprättats i fyra (4) likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Norrköpings kommun

Finspångs kommun

Söderköpings kommun

Valdemarsviks kommun

(16)

KS-SA.2024.65

**Slutrapport- Översyn av politisk organisation
mandatperioden 2027-2030 samt upphörande av
fullmäktigeberedningen**

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Justerare

.....

.....

(16)

KS-SA.2024.65

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Slutrapport- Översyn av politisk organisation mandatperioden 2027-2030 samt avveckling av fullmäktigeberedningen

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Kommundirektören får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsens presidium, kanslichef och ekonomichef samordna arbetet kring förslag om nytt arbetssätt för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott.
2. Kommundirektören får i uppdrag att ta fram beslutsunderlag gällande övriga uppdrag enligt förslagen i slutrapporten.

Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige godkänner slutrapporten och ger kommunstyrelsen uppdragen i beslutspunkt 2 gällande förslag till beslut i kommunfullmäktige.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Godkänna slutrapporten från fullmäktigeberedningen.
2. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att:
 - Ta fram beslutsunderlag till kommunfullmäktige om att minska antalet ledamöter till 31.
 - Revidera kommunfullmäktiges arbetsordning i enlighet med förslag i rapport.
 - Revidera kommunstyrelsens reglemente och presentera nytt arbetssätt för styrelsen och arbetsutskottet.
 - Revidera reglementet för kommunens revisorer i enlighet med förslag i rapport.
 - Revidera arbetsordningen för demokratiberedningen i enlighet med förslag i rapport.
 - Revidera reglementet för det kommunala tillgänglighetsrådet och presentera förslag till rådet före beslut i enlighet med förslag i rapport.
3. Samtliga beslut och revideringar av styrdokument enligt punkt 2 ska fastställas av kommunfullmäktige senast april 2026.

4. Fullmäktigeberedningen om översyn av den politiska organisationen avvecklas och uppdraget anses slutfört i och med slutrapportens överlämnande till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 18 november 2024 att tillsätta en fullmäktigeberedning med uppdrag att se över den politiska organisationen inför kommande mandatperiod. En parlamentarisk grupp med representanter från samtliga partier har genomfört översynen. Kanslichefen har varit sekreterare och sammanställt slutrapporten.

Syftet har varit att analysera organisationen utifrån effektivitet, tydlighet, demokratiskt inflytande och framtida krav. Jämförelser har gjorts med liknande kommuner.

Fullmäktigeberedningen föreslår följande förändringar:

- Kommunfullmäktige: Minskning från 35 till 31 ledamöter.
- Kommunstyrelsen: Minskning till 11 ledamöter och 11 ersättare. Barn- och utbildningsutskottet samt stöd- och omsorgsutskottet avvecklas. Arbetsutskottet kvarstår.
- Kommunrevisionen: Antalet revisorer fastställs till 5.
- Demokratiberedningen: Ska påbörja sitt arbete ett år innan allmänt val.
- Tillgänglighetsrådet: Reglementet ses över.
- Övriga nämnder, beredningar och bolag: Inga förändringar föreslås.

Förändringarna bedöms leda till en mer effektiv och tydlig organisation med begränsade ekonomiska konsekvenser.

Under återstoden av 2025 och under 2026 behöver ett gemensamt arbete ske mellan kommundirektörens ledningsgrupp, kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott. Syftet är att tydliggöra vilka ärenden och informationspunkter som ska hanteras politiskt och i vilken instans. Dialogen bör även omfatta när och hur kommunstyrelsen ska få verksamhetsinformation samt vilken roll arbetsutskottet ska ha från och med den 1 januari 2027. Detta arbete är avgörande för att säkerställa en effektiv och tydlig styrning i den nya organisationen.

Slutrapport och demokratiberedningens yttrande bifogas denna tjänsteskrivelse. Synpunkt som inkommit från PRO gällande det kommunala tillgänglighetsrådet har skickats vidare till fullmäktigeberedningens ledamöter. Synpunkten bifogas också till ärendet vid behandling i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna förändringarna bedöms sammantaget bidra till minskade kostnader för den politiska organisationen i Valdemarsviks kommun. Genom att minska antalet ledamöter i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt avveckla två utskott, förväntas kostnaderna för arvoden, ersättningar och förlorad arbetsförtjänst att minska.

Att begränsa demokratiberedningens verksamhet till att endast vara aktiv året före allmänt val innebär att kostnaderna för beredningens arbete reduceras under övriga år i mandatperioden. Även fastställandet av fem revisorer, i stället för nuvarande sex, medför en besparing.

Samtidigt finns en viss osäkerhet kring hur förändringarna påverkar arbetsbelastningen i kommunstyrelsen. När fler ärenden och informationspunkter hanteras direkt i kommunstyrelsen kan sammanträden bli längre, vilket kan påverka kostnadsbilden. Det är därför svårt att exakt beräkna de ekonomiska effekterna, men bedömningen är att förändringarna inte är kostnadsdrivande och snarare leder till en mer effektiv resursanvändning.

Beslutet skickas till

Kommundirektören
Kanslichefen
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Dennis Gidlund
Kanslichef

§ 17

Översyn av den politisk organisationen

Beslut

Synpunkter enligt nedan skickas med till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige vid ärendets behandling.

Ärendebeskrivning

Kanslichef Dennis Gidlund redogör för förslag till ny politisk organisation från 1 januari 2027.

Enligt arbetsordningen för kommunfullmäktige ska demokratiberedningen yttra sig i ärenden om förändring av den politiska organisationen.

Demokratiberedningen lämnar följande synpunkter;

- Risk för att småpartier i kommunfullmäktige drabbas när antalet ledamöter i kommunfullmäktige reduceras från 35 till 31.
- Enkäten som genomförs på Vammarskolan bör ske fortsättningsvis varje år. Om det inte genomförs av demokratiberedningen bör enkäten genomföras av förvaltningen genom uppdrag i verksamhetsplan eller liknande från kommunstyrelsen.

I övrigt inga synpunkter.

Beslutet skickas till

Akten

Slutrapport gällande översyn av den politiska organisationen och förslag till förändringar inför mandatperioden 2027-2030

Innehållsförteckning

Sammanfattning och förslag från beredningsgruppen	3
1. Uppdraget från kommunfullmäktige	4
2. Nuvarande politisk organisation	5
3. Jämförbara kommuner	6
3.1 Perstorps kommun	6
3.2 Lekebergs kommun	6
3.3 Lessebo kommun	7
3.4 Vadstena kommun	7
3.5 Kinda kommun	8
4. Förslag från beredningsgruppen	9
4.1 Kommunfullmäktige	9
4.2 Kommunstyrelsen samt utskott	9
4.3 Miljö- och byggnämnd	10
4.4 Överförmyndaren	10
4.5 Sociala myndighetsnämnden	10
4.6 Valnämnden	10
4.7 Kommunrevisionen	10
4.8 De kommunala bolagen	10
4.9 Kommunfullmäktiges demokratiberedning	10
4.10 Kommunfullmäktiges valberedning	10
4.11 Kommunala tillgänglighetsrådet	11
5. Analys och effekter av beredningens förslag	12

Sammanfattning och förslag från beredningsgruppen

Fullmäktigeberedningen har på uppdrag av kommunfullmäktige genomfört en översyn av Valdemarsviks kommuns politiska organisation inför mandatperioden 2027–2030. Arbetet har utgått från jämförelser med liknande kommuner samt en analys av dagens organisation, med fokus på effektivitet, tydlighet och demokratiskt inflytande.

Huvudförslagen är:

- *Kommunfullmäktige:* Antalet ledamöter minskas från 35 till 31.
- *Kommunstyrelsen:* Antalet ledamöter och ersättare minskas till 11+11. Barn- och utbildningsutskottet samt stöd- och omsorgsutskottet avvecklas, medan arbetsutskottet består. Ett nytt arbetssätt för styrelsen och arbetsutskottet ska utvecklas under 2025–2026.
- *Kommunrevisionen:* Antalet revisorer fastställs till 5 vilket skapar tydlighet och innebär en mindre besparing.
- *Demokratiberedningen:* Begränsas till att vara aktiv endast året före ett allmänt val. Detta klargör uppdraget och medför lägre kostnader.
- *Kommunala tillgänglighetsrådet:* Reglementet ses över vad gäller uppdrag, arbetssätt, sammanträdesfrekvens och politisk representation.
- *Övriga nämnder och bolag:* Miljö- och byggnämnden, överförmyndaren, sociala myndighetsnämnden, valnämnden, valberedningen samt de kommunala bolagen föreslås i nuläget vara oförändrade.

Förändringarna bedöms leda till en mer effektiv och tydlig politisk organisation utan att medföra några större negativa effekter ur ett demokratiskt eller ekonomiskt perspektiv. De ekonomiska konsekvenserna är begränsade, men vissa besparingar förväntas genom minskade arvoden och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Det råder samsyn kring förslagen och inga reservationer har framförts i slutförslaget från översynsgruppen.

En separat fullmäktigeberedning för översyn av arvoden har inrättats. Denna inväntar slutrapporten innan ett förslag till reviderade arvodesbestämmelser läggs fram för nästa mandatperiod.

Enligt § 34 i kommunfullmäktiges arbetsordning ska demokratiberedningen ges möjlighet att yttra sig över förändringar i den politiska organisationen. Kanslichefen deltog därför vid demokratiberedningens sammanträde den 25 september 2025. Deras yttrande bifogas slutrapporten när den behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

1. Uppdraget från kommunfullmäktige

Sammansättning

Kommunfullmäktige beslutade den 2024-11-18 att tillsätta en fullmäktigeberedning med uppdrag att se över den politiska organisationen till kommande mandatperiod. Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2025-02-17 valdes en parlamentarisk grupp för översynen av den nuvarande politiska organisationen. Den parlamentariska gruppen består av representanter från samtliga partier som är representerade i kommunfullmäktige. Enligt beslut i kommunfullmäktige § 12/25 utgörs gruppen av följande personer:

Göran Tinglöf (S), Per Hollertz (M), Stefan Kemle (LPo), Per Hanö (SD) Göran Karlsson (C), Jonas Andersson (V) och Elisabeth Evertsson (KD). Per Hollertz (M) är fullmäktigeberedningens ordförande och Göran Karlsson (C) är vice ordförande.

Kanslichef Dennis Gidlund har varit sekreterare i fullmäktigeberedningen och försett fullmäktigeberedningen med underlag inför sammanträde, skrivit protokoll samt tagit fram denna slutrapport.

Uppdrag och syfte

Översynen syftar till att utvärdera den nuvarande organisationen utifrån dagens och framtida förväntningar och krav, både utifrån lagstiftarens intentioner men också utifrån de förtroendevaldas och allmänhetens förväntningar. Inom ramen för översynerna sker omvärldsspaning med kommuner i samma storlek som Valdemarsviks kommun.

Arbetet i beredningarna startade under våren 2025. Ambitionen är att förändringar som föreslås ska införas från och med kommande mandatperiod, 2027.

Inriktning gällande översyn

En central del av översynen är politikeruppdraget. Här behöver det analyseras hur attraktiviteten kan stärkas så att nyrekrytering underlättas och avhopp minimeras. Samtidigt behöver förhållandet mellan politikeruppdraget och tjänstemannauppdraget tydliggöras för att skapa en klarare rollfördelning.

Ur ett demokratiperspektiv ska översynen pröva hur medborgarinflytandet kan ökas och hur tilltro och förtroende för det politiska systemet kan stärkas.

Slutligen ska översynen omfatta frågor om effektivitet, styrning och måluppfyllelse. Det innebär att klargöra vilken roll kommunstyrelsen ska ha, hur styrning och ledning kan utvecklas i relation till professionen samt hur ansvarsfördelningen kan utformas på ett ändamålsenligt sätt.

2. Nuvarande politisk organisation

Kommunfullmäktige består av 35 ordinarie ledamöter och vid valet 2022 fördelades mandaten enligt följande:

- Socialdemokraterna 10 mandat
- Moderaterna 7 mandat
- Sverigedemokraterna 5 mandat
- Landsbygdspartiet oberoende 5 mandat
- Centerpartiet 4 mandat
- Vänsterpartiet 2 mandat
- Kristdemokraterna 2 mandat

Kommunens styre består av: Moderaterna, Sverigedemokraterna, Landsbygdspartiet oberoende och Kristdemokraterna.

Kommunstyrelsen, utskott samt övriga nämnder

Kommunstyrelsen har 13 ledamöter och 13 ersättare.

Kommunstyrelsen har 3 utskott med 5 ledamöter och 5 ersättare enligt nedan;

- Kommunstyrelsens arbetsutskott
- Kommunstyrelsens barn- och utbildningsutskott
- Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskott

Utöver kommunstyrelsen finns övriga nämnder, beredningar, mm i den politiska organisationen:

- Miljö- och byggnämnden (7 ledamöter och 7 ersättare)
- Valnämnd (5 ledamöter och 5 ersättare)
- Social myndighetsnämnd (5 ledamöter)
- Demokratiberedning (7 ledamöter)
- Överförmyndare
- Revisionen (6 revisorer)
- Kommunfullmäktiges valberedning (7 ledamöter och 7 ersättare)

Kommunala bolag

De kommunala bolag som finns i Valdemarsviks kommun är;

- Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB)
- Valdemarsviks Etableringsaktiebolag (VETAB)

3. Jämförbara kommuner

För att hitta jämförbara kommuner har fullmäktigeberedningen tittat i Sveriges Kommuner och Regioners gruppindelning av kommuner. I gruppindelningen från 2023 placeras Valdemarsviks kommun i gruppen B4 Pendlingskommun nära större stad och därmed har förvaltningen jämfört Valdemarsviks kommun med tre kommuner från den gruppen (Perstorps kommun 7235 invånare, Lekebergs kommun 8606 invånare samt Lessebo kommun 8289 invånare) men även med två kommuner i Östergötland (Vadstena kommun 7490 invånare samt Kinda kommun 9957 invånare) för att beakta kommuner i vår närhet i liknande storlek.

Befolkningsstatistik enligt ovan är från SCB och är folkbokförda invånare i kommunerna 31 december 2024. Valdemarsviks kommun hade vid årsskiftet 7525 invånare.

Se politiska organisation för jämförbara kommuner enligt nedan.

3.1 Perstorps kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	27	19
Kommunstyrelsen	9	9
Arbetsutskott	3	3
Personalutskott	3	3
Tekniskt utskott	3	3
Barn- och utbildningsnämnd	9	9
Arbetsutskott	3	3
Socialnämnd	9	9
Arbetsutskott	3	3
Byggnadsnämnd	5	5
Kultur- och fritidsnämnd	5	5
Räddningsnämnd	9	9
Valnämnd	7	7
Revision	4	

3.2 Lekebergs kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	35	22
Kommunstyrelsen	13	6
Socialnämnden	9	5

Barn- och utbildningsnämnd	9	5
Valnämnden	5	5
Taxe- och avgiftsnämnd	2	
Krisledningsnämnd	5	5

3.3 Lessebo kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	35	19
Kommunstyrelsen	11	11
- Personalutskott	5	0
- Ägarutskott	5	5
- Kultur- och fritidsutskott	5	5
Barn- och utbildningsnämnden	11	11
Samhällsbyggnadsnämnden	9	9
Socialnämnden	11	11
Myndighetsnämnden	5	5
Valnämnden	7	7
Revisorer	6	0

3.4 Vadstena kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	35	23
Kommunstyrelsen	11	11
Socialnämnden	7	7
Kultur- och utbildningsnämnden	7	7
Samhällsbyggnadsnämnden	7	7
Vatten- och avfallsnämnden (tillsammans med Motala)	5	
Valnämnden	5	5
Revision	5	-

3.5 Kinda kommun

Instans	Ledamöter	Ersättare
Kommunfullmäktige	35	24
Kommunstyrelsen	9	9
Bildningsnämnden	9	9
Vård- och omsorgsnämnden	9	9
Myndighetsnämnd bygg och miljö	5	5
Samhällsbyggnadsnämnden	9	9
Valnämnden	5	5
Revisorer	5	-

4. Förslag från beredningsgruppen

Nedan finns förslag per instans samt styrdokument som behöver revideras i samband med förändringen. I vissa delar finns också förslag till beslut som även kommer finnas med i tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Samtliga styrdokument ska beslutas i april att gälla från 2027-01-01.

4.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige bör bestå av 31 ledamöter i stället för dagens 35 ledamöter.

Beslut om att ändra antalet ledamöter i kommunfullmäktige ska fattas före utgången av februari månad valåret. Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet. (KL 5:7).

Styrdokument som berörs:

- Kommunfullmäktiges arbetsordning.

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att återkomma med beslutsunderlag till kommunfullmäktige om att kommunfullmäktige från kommande mandatperiod ska bestå av 31 ledamöter.
- Kommundirektören får i uppdrag att revidera kommunfullmäktiges arbetsordning i linje med förslagen ovan.

4.2 Kommunstyrelsen samt utskott

Kommunstyrelsen bör bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare-

Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskott samt barn- och utbildningsutskott tas bort. Arbetssätt och ansvarsområde mellan kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott behöver ses över. Det ska fortsatt vara 5 ledamöter och 5 ersättare i kommunstyrelsens arbetsutskott. Ersättare ska alltid ha rätt att närvara vid kommunstyrelsens och arbetsutskottets sammanträden.

Styrdokument som berörs:

- Kommunstyrelsens reglemente.

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att revidera kommunstyrelsens reglemente i linje med förslagen ovan.
- Kommundirektören får i uppdrag att presentera förslag på nytt arbetssätt för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott från 1 januari 2027.

4.3 Miljö- och byggnämnd

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen. Det pågår en diskussion med Söderköpings kommun om en gemensam nämnd inom området. Beslut inom ramen för en sådan organisering sker separat.

4.4 Överförmyndaren

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen. Det pågår en diskussion med Söderköpings kommun och Finspångs kommun om en gemensam nämnd inom området. Beslut inom ramen för en sådan organisering sker separat.

4.5 Sociala myndighetsnämnden

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen

4.6 Valnämnden

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen

4.7 Kommunrevisionen

Antalet revisorer bör vara ändras till att avse 5 revisorer. I dag anges i reglementet att minst 5 ska utses vilket medför en otydlighet om hur många revisorer som ska utses. 5 är också minsta antalet enligt kommunallagen 12 kap. 5 §.

Styrdokument som berörs:

- Reglementet för kommunens revisorer.

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att revidera revisorernas reglemente i linje med förslagen ovan.

4.8 De kommunala bolagen

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen

4.9 Kommunfullmäktiges demokratiberedning

Beredningen ska endast vara aktiv ett år före allmänna val. Val ska ske med representanter från valda partier i kommunfullmäktige. Uppdraget ska tydliggöras i kommunfullmäktiges arbetsordning.

Styrdokument som berörs:

- Kommunfullmäktiges arbetsordning

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att revidera kommunfullmäktiges arbetsordning i linje med förslagen ovan.

4.10 Kommunfullmäktiges valberedning

Inga förändringar föreslås från fullmäktigeberedningen

4.11 Kommunala tillgänglighetsrådet

Reglementet för det kommunala tillgänglighetsrådet ska ses över med fokus på rådets uppdrag, arbetssätt sammanträdesfrekvens samt vilka politiska representanter som ska ingå i rådet

Styrdokument som berörs:

- Reglementet för det kommunala tillgänglighetsrådet

Besluts punkt till tjänsteskrivelse med anledning av förslaget

- Kommundirektören får i uppdrag att revidera det kommunala tillgänglighetsrådet enligt ovan. Förslag till nytt reglemente ska presenteras för det kommunala tillgänglighetsrådet före beslut.

5. Analys och effekter av beredningens förslag

Sammanfattning

Översynen av den politiska organisationen i Valdemarsviks kommun omfattar främst kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott, kommunrevisionen, fullmäktiges demokratiberedning samt det kommunala tillgänglighetsrådet.

Kommunfullmäktige

Senast Valdemarsviks kommun beslutade om antalet ledamöter i kommunfullmäktige var 2005, då antalet minskade från 41 till 35. En minskning bedöms inte få någon betydande demokratisk effekt. Eftersom arvudet för fullmäktigesammanträden är fast per möte (300 kr per sammanträde) väntas förslaget inte heller medföra någon större ekonomisk påverkan.

Kommunstyrelsen med utskott

Den största förändringen i förslaget är avvecklingen av två utskott inom kommunstyrelsen. Att minska antalet ledamöter och ersättare samt ta bort utskotten bedöms inte få någon större demokratisk påverkan. Utskottens roll har under en tid ifrågasatts och upplevs idag som administrativt betungande. Den föreslagna organisationen bedöms därför bli mer effektiv jämfört med dagens arbetssätt.

Ekonomiskt kan en avveckling av två utskott leda till lägre kostnader genom minskade arvoden och en mer effektiv användning av tjänstepersoners arbetstid. Samtidigt finns en ekonomisk risk om fler ärenden och informationspunkter behöver hanteras direkt i kommunstyrelsen när utskotten försvinner. Det kan innebära att vissa sammanträden blir längre än dagens norm, som ofta är en förmiddag. Sammantaget bedöms dock förändringen inte vara kostnadsdrivande på årsbasis utan bör snarare leda till mindre kostnader för arvoden och övriga kostnader kopplade till sammanträden.

Under återstoden av 2025 och under 2026 behöver kommundirektörens ledningsgrupp, tillsammans med arbetsutskottet och kommunstyrelsen, tydliggöra vilka ärenden och informationspunkter som ska hanteras politiskt och i vilken instans. Dialogen bör också omfatta när och hur kommunstyrelsen ska få verksamhetsinformation samt vilken roll arbetsutskottet ska ha från den 1 januari 2027.

Förändringen innebär ett nytt arbetssätt jämfört med idag, men förväntas bidra till en mer effektiv och tydlig politisk styrning när organisationen enbart består av en nämnd och ett utskott.

Kommunrevisionen

Förslaget innebär att antalet revisorer fastställs till fem, i enlighet med kommunallagen. Det skapar tydlighet kring hur många revisorer som ska utses per mandatperiod. Idag finns sex förtroendevalda revisorer i kommunen. Förändringen medför en mindre besparing eftersom revisorerna erhåller ett fast arvode.

Kommunfullmäktiges demokratiberedning

Demokratiberedningen föreslås endast vara aktiv året före ett allmänt val. Idag råder otydlighet kring beredningens uppdrag när arbetet löper över hela mandatperioden. Förslaget tydliggör uppdraget och avgränsar arbetet till en valförberedande period. I samband med detta ska fullmäktiges arbetsordning ses över. Förändringen innebär en mindre besparing, då beredningen endast kommer vara aktiv ett av mandatperiodens fyra år. Därmed minskar kostnaderna för arvoden, ersättningar och förlorad arbetsförtjänst.

Kommunala tillgänglighetsrådet

Förslaget gällande tillgänglighetsrådet innebär inga direkta konsekvenser i nuläget, eftersom frågor om uppdrag, arbetssätt, sammanträdesfrekvens och representation ska hanteras i särskild ordning.

KTR – Viktigt för PRO

Med anledning av att det förekommit förslag på nedläggning av KTR vill PRO framhålla nödvändigheten av att behålla den här möjligheten för oss att få viktig information och svar på de frågor som uppstår gällande äldreården och andra kommunala serviceverksamheter.

Dessutom är det ovärderligt för oss att kunna framföra önskemål och idéer som våra medlemmar anser viktiga. Den respons och information vi har fått under åren med alla frågor mm hade knappast varit möjlig utan de möten i KTR, och tidigare KPR, som varit fyra gånger per år.

Att det är ett effektivt och kostnadsbesparande forum för kommunen råder inte något tvivel om. Det faktum att det finns möjlighet att samla och hantera olika frågor och synpunkter i den här formen gör det möjligt för deltagande föreningars representanter att föra en dialog med både tjänstemän och politiker på ett ordnat sätt. Alternativet om rådet skulle försvinna är att enskilda invånare kontakter kommunen med sina frågor och önskemål vilket vore betydligt mer belastande för alla.

Flera av rådets deltagande föreningar, som t ex reumatikerförbundet, har många gemensamma frågor som belyser viktigheten av att KTR finns kvar. Vi hoppas att det sker någon lagstiftning om KPR/KTR nationellt men framförallt att kommunen inser vilken hjälp det är för oss med det här forumet.

Valdemarsvik 2025-09-01

Vänligen

Jan Wendin / Ordförande PRO Gryt-Valdemarsvik

janwendin@gmail.com

Från: [Callejas Gidlund, Dennis](#) för [Kansli](#)
Till: ["janwendin@gmail.com"](mailto:janwendin@gmail.com)
Ärende: Sv: KTR
Datum: den 4 september 2025 10:21:00
Bilagor: [2025-08-26.pdf](#)

Hej,

Tack för ditt mail.

Vi har inför kommande mandatperiod sett över den politiska organisationen i kommunen. Detta är en fullmäktigeberedning med en representant från varje parti i kommunfullmäktige som har plats i fullmäktigeberedningen. Det har funnits preliminära inriktningar som diskuterats i partierna. Efter det senaste sammanträdet har översynsgruppen landat i ett råd ska finnas kvar men det ska ske en översyn gällande reglementet, hur ofta sammanträden ska ske samt om vilka politiska representanter som ska ingå, se sidan 3 i bifogat protokoll.

Jag skickar vidare din synpunkt till berörda förtroendevalda i fullmäktigeberedningen som registrerar det hos oss.

Med vänlig hälsning,

Dennis Gidlund
Kanslichef/ avdelningschef kansliet

Kommunledningskontoret
Valdemarsviks kommun
0123- 194 29

Från: Amundsson Kwick, Olivia <olivia.amundsson.kwick@valdemarsvik.se>
Skickat: den 4 september 2025 07:50
Till: Kansli <reg@valdemarsvik.se>
Ämne: VB: KTR

Från: jan wendin <janwendin@gmail.com>
Skickat: den 3 september 2025 13:46
Till: Amundsson Kwick, Olivia <olivia.amundsson.kwick@valdemarsvik.se>
Ämne: Fwd: KTR

Varning: Det här e-postmeddelandet har sitt ursprung utanför organisationen. Klicka inte på länkar eller öppna bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Jan Wendin
Idrottsvägen 1B, lgh 1302
615 33 Valdemarsvik
0768-127758
janwendin@gmail.com

----- Forwarded message -----

Från: nybergstina@telia.com <nybergstina@telia.com>

Date: ons 3 sep. 2025 kl 12:45

Subject: KTR

To: <janwendin@gmail.com>

Valdemarsvik 2025-09-03.

KTR-gruppen PRO Valdemarsvik-Gryt samt PRO Gusum-Ringarum har träffats inför KTR-mötet 17:e september.

1. Jan Wendin har gjort en skrivelse gällande vikten av att KTR får finnas kvar. Den bifogas detta mail.

2. En påminnelse: Vid förra mötet hade vi ställt en fråga angående bäcken som rinner genom Ringarum. Vems är marken, och vem har ansvar för att den rensas för att förhindra översvämningar? Svar skulle vi få vid nästkommande möte!

3. Önskemål från Ringarum; Enkelrikta gatan som går till återvinningsstationen! Samt att tunnor till klädåtervinningen placeras där.

4. Finns det några konkreta planer gällande SÄBO i Gusum?

5: Är det någon kö till platser inom SÄBO? Hur ser bemanningen ut gällande sjuksköterskorna och undersköterskorna, vad gäller fasta tjänster?

Stina Nyberg, för KTR-gruppen i PRO Gryt-Valdemarsvik och PRO Gusum-Ringarum

All e-post som skickas till Valdemarsviks kommun är allmän handling. Valdemarsviks kommun hanterar dina personuppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). För mer information se <https://www.valdemarsvik.se/kommun/kommun-politik/personuppgiftshantering/>

(17)

KLK.2025.88

**Antagande av reglemente och godkännande av
samverkansavtal gällande inrättande av gemensam
överförmyndarnämnd samt upphävande av tidigare
reglemente för överförmyndaren från 2027-01-01**

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Justerare

.....

.....

(17)

KLK.2025.88

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Antagande av reglemente och godkännande av samverkansavtal gällande inrättande av gemensam överförmyndarnämnd samt upphävande av tidigare reglemente för överförmyndaren från 2027-01-01

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Att under förutsättning, motsvarade beslut fattas i berörda kommuner, bilda gemensam överförmyndarnämnd för Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner.
2. Finspångs kommun blir värdkommun och den gemensamma nämnden träder i kraft den 1 januari 2027.
3. Anta reglemente för den gemensamma överförmyndarnämnden.
4. Anta förslag till avtal om samverkan.
5. Upphäva gällande reglemente för överförmyndaren från och med 1 januari 2027.

Sammanfattning

Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner planerar att bilda en gemensam överförmyndarnämnd med Finspång som värdkommun från och med den 1 januari 2027. För att detta ska bli verklighet krävs att respektive kommun fattar beslut om samverkan, antar ett gemensamt reglemente och ingår ett samverkansavtal. Den nya nämnden kommer att bestå av fyra ledamöter, där Finspång utser två och de andra kommunerna en vice ordförande var. Ordförandeposten tillfaller Finspång, medan vice ordförande roterar mellan Söderköping och Valdemarsvik.

Organisationen innebär att Finspång ansvarar för administration, arkiv och försäkringar, medan kostnaderna fördelas mellan kommunerna. För Valdemarsvik beräknas kostnaden till 465 tkr år 2027, vilket är lägre än dagens nivå. Kommunen behåller ansvar för arvoden till gode män och politiska representanter men det fasta årsarvodet till överförmyndaren faller bort.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har att ta ställning till inrättandet av en gemensam överförmyndarnämnd mellan Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner. För att nämnden ska bildas krävs även att ett reglemente antas och att ett avtal om samverkan sluts mellan kommunerna.

Diskussioner har förts under 2024 och 2025 om ett bildande av ett gemensamt kansli och gemensam nämnd. Finspångs kommun har genomfört en utredning i frågan som har presenteras för respektive kommuners politiska ledningar. Förvaltningen i Finspångs kommun föreslår att en gemensam överförmyndarnämnd bildas och att Finspångs blir värdkommun. I förvaltningens utredning presenteras förslag på bland annat nämndens struktur, arbetsformer och hur dess kostnader ska fördelas.

I ärendet har dialog förts med berörda medarbetare, med de valda företrädarna för överförmyndarverksamheten i respektive kommun, med kommundirektörerna samt med de politiska ledningarna i respektive kommun.

Överförmyndare och ersättande överförmyndaren har yttrat sig kring organisationsförändringen i enlighet med 5 kap 16 § kommunallagen om att nämnden vars område berörs ska yttra sig före ärendets behandling i kommunfullmäktige.

Politisk representation och mandat

Den gemensamma nämnden kommer att bestå av fyra ledamöter och lika många ersättare. Finspångs kommun utser två ledamöter medan Söderköping och Valdemarsvik utser en ledamot vardera. Ordförandeposten tillfaller Finspångs kommun och vice ordförande utses växelvis från de övriga två kommunerna för att säkerställa ett roterande inflytande. Mandatperioden är fyra år och följer den kommunala mandatperioden. Den första mandatperioden inleds den 1 januari 2027.

Juridiska och praktiska frågor

Ansvar för arkivhantering, dokumentation och administration åligger värdkommunen Finspång. Detta omfattar bland annat att förvara ärenden och akter, tillhandahålla datasystem samt säkerställa att arkivlagstiftningen följs. Finspång tecknar också de försäkringar som krävs för verksamheten och kostnaden fördelas mellan samtliga kommuner enligt gällande fördelningsprincip i samverkansavtalet.

Ägardialog och uppföljning

För att säkerställa insyn, styrning och uppföljning av verksamheten ska regelbundna ägardialoger hållas mellan kommunerna. Minst två gånger per år ska representanter från kommunstyrelsernas presidier och kommundirektörer mötas för att behandla frågor om verksamhet, måluppfyllelse, budget och ekonomi. Utöver detta ska en årlig ägardialog genomföras i mars/april där bokslut och årsbudget redovisas.

Ekonomiska konsekvenser

För Valdemarsviks kommun innebär samverkan en beräknad kostnad på cirka 465 tkr år 2027 för drift av den gemensamma överförmyndarnämnden och dess kansli. Kostnaden motsvarar 15 procent av den totala budgeten och kommer årligen att justeras utifrån antalet ärenden.

Utöver kanslikostnaden kvarstår kommunens ansvar för arvoden och sociala avgifter till gode män, förvaltare och förmyndare. Dessa kostnader ligger utanför kansliets budget men fortsätter att belasta Valdemarsviks kommun på samma sätt som idag. Även arvoden till kommunens politiska representanter i den gemensamma nämnden tillkommer och dessa regleras enligt Valdemarsviks egna arvodesbestämmelser.

Idag erhåller överförmyndaren och vice överförmyndaren i Valdemarsviks kommun tillsammans 18 procent i årsarvode, vilket motsvarar cirka 120 tkr på årsbasis exklusive sociala avgifter (2025 års nivå). När uppdraget i stället hanteras i den gemensamma nämnden faller det fasta årsarvodet bort och ersätts eventuellt av ett årsarvode de två år Valdemarsviks kommun har uppdraget som vice ordförande. Om årsarvode ska utgå för uppdraget som vice ordförande i den gemensamma nämnden regleras detta i kommunens arvodesbestämmelser.

Söderköpings kommun debiterade 550 tkr år 2024 för det nuvarande gemensamma överförmyndarkontoret. Inom den föreslagna samverkan blir Valdemarsviks andel 465 tkr år 2027.

Initialt i samverkan behöver Valdemarsviks kommun bekosta uppgradering av sin del i verksamhetssystemet vilket innebär en kostnad från 2027. Sammantaget innebär detta att Valdemarsviks kommun får en lägre kostnad för verksamheten, både politiskt och administrativt, från och med 2027, samtidigt som organisationen får stärkt kompetens och långsiktig stabilitet.

Beslutet skickas till

Finspångs kommun

Söderköpings kommun

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Dennis Gidlund
Kanslichef

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

**Yttrande gällande inrättande av gemensam
överförmyndarnämnd samt upphävande av tidigare
reglemente för överförmyndaren från 2027-01-01**

Enligt 5 kap 26 § kommunallagen ska ett ärende som avgörs av kommunfullmäktige beredas av en nämnd vars verksamhetsområde berörs av ärendet. Överförmyndaren Hans Andersson (-) och ersättande överförmyndaren Ingela Jansson (C) utgör överförmyndaren i Valdemarsviks kommun.

Överförmyndaren har tagit del av ärendet om inrättandet av en gemensam överförmyndarnämnd mellan Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner, inklusive det föreslagna reglementet och samverkansavtalet. Överförmyndaren är positiv till förändringen och bedömer att den gemensamma nämnden kommer att bidra till en mer robust och kompetent organisation.

Överförmyndaren ser inga juridiska hinder för bildandet av den gemensamma nämnden och anser att ansvaret för arkiv, dokumentation och administration samt de föreslagna styr- och uppföljningsrutinerna är tillfredsställande. Därmed har överförmyndaren inga invändningar mot att kommunfullmäktige fattar beslut om att inrätta den gemensamma överförmyndarnämnden och anta föreslaget reglemente och samverkansavtal från 1 januari 2027.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Hans Andersson
ÖverförmyndareIngela Jansson
ersättande överförmyndare

Reglemente för gemensam överförmyndarnämnd

För Finspångs, Söderköping och Valdemarsviks kommuner

FÖRSLAG, SEPTEMBER 2025

Innehåll

§ 1 Allmänt	3
§ 2 Uppgifter med mera	3
§ 3 Delegering från kommunfullmäktige	4 5
§ 4 Personalansvar	5
§ 5 Krisledning och höjd beredskap	5
§ 6 Personuppgiftsansvar	5
§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	6
§ 8 Information och samråd	6
Arbetsformer	7
§ 9 Sammansättning och val	7
§ 10 Tidpunkt för sammanträden	7
§ 11 Kallelse	8
§ 12 Offentliga sammanträden	8
§ 13 Sammanträde på distans	8
§ 14 Närvarorätt	9
§ 15 Presidium	9
§ 16 Ordföranden	9
§ 17 Ersättare för ordföranden och vice ordförandena	10
§ 18 Förhinder	10
§ 19 Ersättares tjänstgöring	10
§ 20 Jäv, avbruten tjänstgöring	10
§ 21 Reservation	11
§ 22 Justering av protokoll	11
§ 23 Delgivning	11
§ 24 Undertecknande av handlingar	11
§ 25 Arkiv	11
§ 26 Expedition	11

§ 1 Allmänt

Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner har i avtal kommit överens om att från och med 1 januari 2027 inrätta en gemensam nämnd, kallad Överförmyndarnämnden östra Östergötland, för samverkan inom överförmyndarområdet.

Detta reglemente är antaget av kommunfullmäktige i Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner och gäller från och med 1 januari 2027 och tills vidare.

Antaget av

kommunfullmäktige i Finspångs kommun (KF 2025-xx9-xx, § xxx).

kommunfullmäktige i Söderköping kommun (KF 2025-xx9-xx, § xxx).

kommunfullmäktige i Valdemarsviks kommun (KF 2025-xx9-xx, § xxx).

Finspångs kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation. Nämndens verksamhet bedrivs genom överförmyndarkansliet i Finspångs kommun.

Utöver vad som gäller om nämnder och gemensamma nämnder enligt 6 kap. och 9 kap. 19–36 § kommunallagen (2017:725), KL, samt om överförmyndarnämnd enligt 19 kap. föräldrabalken (1949:381), FB, ska mellan kommunerna tecknad avtal och detta reglemente gälla för den gemensamma nämnden.

§ 2 Uppgifter med mera

Överförmyndarnämnden fullgör de samverkande kommunernas uppgifter enligt nedan angivna lagar jämte föreskrifter rörande verksamhetsområdet i andra författningar.

1. Föräldrabalken (1949:381), i de delar som avser överförmyndarverksamheten.
2. Förmynderskapsförordningen (1995:379).
3. Lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med de mål och riktlinjer som de ingående kommunernas fullmäktige bestämt.

Nämnden ska vid behov samråda med kommunerna samt med andra myndigheter.

Nämnden får väcka ärende hos fullmäktige i respektive kommun.

Nämnden ska inom sitt förvaltningsområde avge de yttranden och lämna de upplysningar som kan begäras av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och de samverkande kommunernas övriga nämnder.

Nämnden får begära yttranden och upplysningar från övriga nämnder om det behövs för att nämnden ska kunna utföra sina uppgifter.

Nämnden har det övergripande ansvaret för strategiska, operativa och verkställande frågor inom sitt uppdragsområde.

Nämnden ansvarar även för att

1. rekrytera ställföreträdare
2. verka för en rättssäker hantering och handläggning inom verksamheten
3. fastställa och följa upp framtagna internkontrollplan,
4. informera allmänheten om den egna verksamheten
5. verka för förenkling av regler inom nämndens ansvarsområde
6. verka för att samråd sker med de som nyttjar nämndens tjänster
7. inom sitt verksamhetsområde eftersträva samverkan med andra kommuner, regionen, andra offentliga organ samt föreningar och organisationer
8. vid fullgörandet av sina uppgifter samverka med kommunstyrelsen och övriga nämnder genom att exempelvis ställa personal till förfogande för deltagande i projektgrupper och utredningar
9. delta i arbetet med frågor om tillgänglighet
10. bevaka och ansöka om statsbidrag inom nämndens ansvarsområde,
11. äga och utveckla nämndens it-system
12. för kommunens räkning sluta upphandlingsavtal inom nämndens ansvarsområde
13. följa samhällsutvecklingen och ta de initiativ och vidta de åtgärder som krävs inom sitt uppdragsområde.

§ 3 Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden får inom sitt verksamhetsområde och utan kommunfullmäktige i de samverkande kommunernas särskilda godkännande, under förutsättning att ärendet inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt

1. själv eller genom ombud föra nämndens talan i alla mål och ärenden som faller inom nämndens verksamhetsområde, med rätt att å samverkanskommunernas vägnar träffa avtal om betalning, ingå förlikning, och sluta annat ekonomiskt avtal.
2. lämna yttranden i offentliga utredningar, promemorior, lagförslag och motsvarande i de fall frågan endast berör nämndens verksamhetsområde och inte bedöms vara av strategisk betydelse för samverkanskommun av dess kommunstyrelse.

§ 4 Personalansvar

Kommunstyrelsen i värdkommunen är anställningsmyndighet för överförmyndarkansliets personal.

§ 5 Krisledning och höjd beredskap

Nämnden ska ingå i respektive kommuns krisorganisation utifrån respektive kommuns behov.

§ 6 Personuppgiftsansvar

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de behandlingar av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen i Finspångs kommun är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter inom personaladministrativ verksamhet, it-stöd och nämndhantering, även för behandling som sker inom överförmyndarnämnden.

Kommunstyrelsen är också personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter för behandling som avser användarregister, information om löner, leverantörsbetalningar,

autogirohantering, avbetalningsplaner, anmälan e-faktura samt kravhantering och avskrivningar.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsbiträde för behandlingar av personuppgifter inom ekonomiavdelningen för vissa i bilaga till detta reglemente angivna behandlingar.

§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Nämnden ska två gånger per år redovisa till kommunfullmäktige i samverkanskommunerna hur den fullgjort de uppdrag som fullmäktige lämnat till dem. Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem fullgjorts.

Rapporteringen ska även omfatta hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är.

Redovisning enligt första stycket ska ske enligt riktlinjer som fastställts av fullmäktige i värdkommunen. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen i de samverkande kommunerna som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnden ska också fullgöra den rapporteringsskyldighet som ålagts den enligt speciallag.

Fullmäktige i respektive samverkanskommun har rätt att få upplysningar från nämnden. Ordföranden och vice ordföranden i nämnden samt de anställda i överförmyndarkansliet är skyldiga att lämna upplysningar vid fullmäktiges sammanträden, om det inte finns något hinder mot det på grund av sekretess.

Den gemensamma nämnden svarar också för att, på eget initiativ, informera kommunstyrelsen i respektive kommun om principiella händelser eller andra händelser av större vikt för nämnden eller någon av dess medlemmar.

§ 8 Information och samråd

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samråd.

Arbetsformer

§ 9 Sammansättning och val

Nämnden ska ha fyra (4) ledamöter och fyra (4) ersättare som utses av respektive kommunfullmäktige enligt följande:

Kommun	Ledamöter	Ersättare
Finspång	2	2
Söderköping	1	1
Valdemarsvik	1	1

Nämnden ska ha en ordförande och en vice ordförande. Dessa väljs av fullmäktige i Finspångs kommun för hela mandatperioden.

Posten som ordförande ska vara fast och tillfalla värdkommunen, om inte kommunerna är överens om annat.

Posten som vice ordförande väljs för en period om två år och ska rotera i ordningen: Söderköping och Valdemarsvik.

Mandatperioden för ledamöterna ska vara fyra (4) år räknat från den 1 januari året efter det år allmänna val till kommunfullmäktige hållits i hela landet.

§ 10 Tidpunkt för sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Nämnden sammanträder i Finspångs kommun om inte nämnden själv bestämmer annat.

Sammanträde ska också hållas om minst hälften av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om det inte finns hinder, samråda med vice ordföranden om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträde. Om det inte finns hinder ska samråd ske med vice ordförande.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dag eller tid ändras, ska ordföranden se till att ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 11 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten göra detta.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas ledamöter och ersättare senast sju dagar före sammanträdesdagen. I det fall ordföranden beslutar att ytterligare ärenden ska behandlas efter att kallelsen fastställts ska ledamöter och ersättare meddelas detta snarast.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

§ 12 Offentliga sammanträden

Nämnden får besluta att nämndens sammanträde ska vara offentligt med de undantag som anges i kommunallagen.

§ 13 Sammanträde på distans

Nämnden får om särskilda skäl föreligger sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till överförmyndarkansliet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans.

§ 14 Närvarorätt

Nämnden får medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde för att lämna upplysningar.

Närvarorätten enligt första stycket gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Nämnden får utöver detta bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

När nämnden har fått i uppdrag att besvara ett medborgarinitiativ eller medborgarförslag har förslagsställaren/förslagsställarna rätt att närvara när nämnden behandlar förslaget.

§ 15 Presidium

Nämndens presidium ska bestå av ordföranden och vice ordföranden. Vice ordföranden ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 16 Ordföranden

Det åligger ordföranden att

- leda nämndens arbete och sammanträden
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente
- kalla ersättare
- att inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov är utredda
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden.

§ 17 Ersättare för ordföranden och vice ordförandena

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller del av sammanträde får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet på grund av sjukdom eller annan anledning inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren fullgör samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

§ 18 Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare eller någon annan anställd vid överförmyndarkansliet. Kansliet ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

§ 19 Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. I första hand ska ersättare kallas in från den kommun vars ledamot är förhindrad att delta. I övrigt gäller den inträdande ordning som anges i avtalet.

En ledamot som kommer under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Ersättare har rätt att närvara och yttra sig på sammanträde även när de inte tjänstgör.

§ 20 Jäv, avbruten tjänstgöring

En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§ 21 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

§ 22 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Nämndens protokoll ska anslås på var och en av de samverkande kommunernas anslagstavlor.

§ 23 Delgivning

Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen, eller annan anställd som nämnden beslutar.

§ 24 Undertecknande av handlingar

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av vice ordföranden och kontrasigneras av anställd som nämnden bestämmer. I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

§ 25 Arkiv

Överförmyndarnämnden är arkivansvarig inom sitt verksamhetsområde.

§ 26 Expedition

Nämnden ska vid fastställande av expeditionstider för telefonsamtal respektive besök inhämta synpunkter från respektive kommun.

Avtal om samverkan i gemensam överförmyndarnämnd

Parter/samverkande kommuner:

- Finspångs kommun (212000-0423), Bergslagsvägen 13, 612 80 Finspång
- Söderköpings kommun (212000-0464), 614 80 Söderköping
- Valdemarsviks kommun (212000-0431), 615 80 Valdemarsvik

1. Överenskommelse

Parterna är genom detta avtal överens om att inrätta en gemensam överförmyndarnämnd från och med den 1 januari 2027.

Nämndens namn är ” Överförmyndarnämnden Östra Östergötland” (ÖÖG) *Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuners gemensamma överförmyndarnämnd.*

2. Syfte

Syftet med samverkan är att gemensamt nyttja resurser för att klara av såväl ökad ärendetillströmning som lagkrav på överförmyndarens verksamhet och att långsiktigt kunna upprätthålla nödvändig kontinuitet, kompetens, kvalitet, rättssäkerhet och kostnadseffektivitet.

3. Administration

Överförmyndarverksamheten i Finspångs kommun är värdkommun och ska ha ansvaret för beredning av ärenden och verkställighet av nämndens beslut samt planera och administrera den verksamhet nämnden ansvarar för enligt gällande lagstiftning.

Den gemensamma nämnden ska ingå i Finspångs kommuns nämndorganisation.

För den gemensamma nämndens räkning ska det finnas en tjänstepersonorganisation, ett överförmyndarkansli, inom kommunstyrelsens förvaltning i Finspångs kommun.

Överförmyndarkansliet ska ha ansvaret för beredning och verkställighet av nämndens beslut samt planera och i övrigt administrera den verksamhet nämnden ansvarar för.

Kansliet ska upprätthålla register och personakter och svara för erforderlig dokumentation, rekrytera och utbilda förvaltare, förmyndare och gode män samt utföra de övriga uppgifter som åläggs av den gemensamma nämnden.

Nämnden ska anta en informationshanteringsplan och en internkontrollplan. Förvaltningen ska tillhandahålla sekreterare för

nämndens sammanträden. Nämnden kan delegera beslutanderätt till anställda i nämndens kansli. Vårdkommunen är anställningsmyndighet för kansliets personal. Kansliet har sitt arbetsställe och säte i vårdkommunen. Sekreterarskapet hanteras som en arbetsuppgift för en av medarbetarna inom kansliet och därmed fördelas kostnaden enligt samma princip som övriga delar.

De samverkande kommunerna upplåter lokaler till vårdkommunen utan ersättning för vårdkommunens möten, besök och utbildningar och likande verksamhet för ställföreträdare och huvudmän.

Kansliets personal kommer genomföra inbokade möten med huvudmän eller ställföreträdare i Valdemarsvik (kommunhuset) och Söderköping (kommunhuset) i den utsträckning som det sådana möte efterfrågas.

Om Söderköping eller Valdemarsviks kommuner vill tillhandahålla kontorsplats för medarbetare som önskar att arbeta från Söderköping eller Valdemarsvik sker det utan ersättning från den gemensamma nämnden.

4. Uppgifter

Den gemensamma nämnden ansvarar för de samverkande kommunernas överförmyndarverksamhet i enlighet med vad som åvilar var och en av kommunerna enligt gällande lagstiftning.

Utöver vad som följer av gällande lagstiftning, ansvarar den gemensamma nämnden för att verksamheten bedrivs i enlighet med nämndens reglemente, (antagen av samtliga samverkande kommuners kommunfullmäktige) detta avtal och de mål och riktlinjer för verksamheten som kommunfullmäktige för vårdkommunen antagit.

5. Förvaltarenhet

För att hitta ställföreträdare till särskilt krävande uppdrag kan den gemensamma nämnden föreslå vårdkommunen att inrätta en kommunal förvaltarenhet. Innan inrättande av sådan förvaltarenhet ska yttrande från Söderköpings kommunstyrelse och Valdemarsviks kommunstyrelse inhämtas. Kostnadsfördelningen vid en sådan förvaltarenhet följer övrig kostnadsfördelning för överförmyndarverksamhet.

6. Kostnadsfördelning

Budgeterade kostnader för den gemensamma organisationen ska preliminärt fördelas mellan samverkanskommunerna motsvarande respektive kommuns andel av antalet aktiva ärenden per år, året före budgetens fastställande se nedan. Varje ärende som rör ensamkommande barn räknas därvid dubbelt p.g.a. den normalt mer omfattande handläggningen av sådana ärenden.

Utöver kostnaderna enligt ovan, finns även OH-kostnader. Sådana övergripande kostnader är till exempel: HR, ekonomi, kommunikation, centralarkivadministrationen. Även dessa fördelas enligt samma princip.

Anser någon av kommunerna att fördelningsprincipen enligt stycket ovan är oskälig, äger vederbörande kommun rätt att påkalla förhandling med övriga samverkanskommuner i denna fråga (se p. 19). Träffas överenskommelse om annan fördelning av organisationens kostnader efter det att part begärt förhandling i frågan, anses detta avtal inte uppsagt utan löper vidare med överenskommen ny fördelning. Kan överenskommelse inte träffas, gäller vad som stadgas i p. 19.

För budgetåret 2027 och därefter följande år godkänner de samverkande kommunerna en preliminär kostnadsfördelning enligt följande: Finspång 55 % (1 700 tkr), Söderköping 30 % (930 tkr) och Valdemarsvik 15 % (465 tkr)¹.

Förslaget till budget och därmed kostnaden för respektive samverkande kommun ska lämnas till de samverkande kommunerna senast den 1 oktober för att nämndens behov ska kunna integreras i respektive övergripande kommunbudget.

Den kostnad som budgeteras för period ska fördelas mellan de samverkande kommunerna enligt andelstal. Andelstalet bestäms som respektive kommuns antal ärenden per den 31 oktober före verksamhetsåret.

7. Preliminär ersättning

Ersättning enligt kostnadsfördelningen ska av övriga samverkanskommuner betalas till värdkommunen månadsvis i förskott samma år. ett alternativ är tertial.

8. Slutreglering

Värdkommunen ska årligen senast den 20 januari till övriga samverkanskommuner redovisa föregående års räkenskaper.

I samband med redovisningen ska verksamhetens kostnader slutregleras utifrån bokningarna den 20 januari. Slutregleringen ska baseras på kostnaden i bokslutet för verksamhetsåret och efter antal aktiva ärenden under verksamhetsåret. Detta innebär att såväl belopp som angivna preliminära procentsatser under punkten 6 kan revideras.

¹ Enligt utredningen, siffrorna bygger på 2024 års siffror

Underskott och överskott regleras på fakturan som skickas i januari (fakturadatum februari).

Finspångs kommun ska fastställa budgeten för nämnden efter samråd med övriga samverkande kommuner (KSO).

Fakturor skickas månatligen. Till årsbokslutet sker en slutreglering och till den 31/8 informeras respektive kommun om prognosen om eventuellt överskott respektive underskott. Information om prognosen skickas senast den 15 september.

Övriga kostnader, såsom skadestånd, som härrör från tiden efter den 1 januari 2027, ska fördelas mellan de samverkande kommunerna i förhållande till senaste andelstalet. Kostnader, skadestånd och dylikt som är hänförliga till tiden före den 1 januari 2027 återkrävs från den samverkande kommun som förorsakat kostnaden.

9. Verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelse överlämnas årligen till samverkanskommunerna tillsammans med överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse i enlighet med slutregleringen per den 20 januari.

10. Mandatperiod

Mandatperioden ska vara fyra år räknat från den 1 januari året efter det allmänna valet till kommunfullmäktige hållits i hela landet. Den gemensamma nämndens första mandatperiod börjar den 1 januari 2027. Nämndens verksamhet ska dock upphöra om uppsägning av detta avtal sker före mandatperiodens utgång.

11. Nämndens sammansättning

Den gemensamma nämnden ska bestå av 4 ledamöter och 4 ersättare: 2 ledamöter och 2 ersättare från Finspångs kommun och 1 ledamot och 1 ersättare vardera för Söderköpings- och Valdemarsviks kommuner. Närmare bestämmelser framgår av det allmänna nämndreglementet.

Av nämndens ledamöter ska Finspångs kommun utse ordförande folkbokförd i Finspångs kommun och en vice ordförande från någon av de övriga två kommunerna. Vid val av vice ordförande ska eftersträvas ett roterande uppdrag mellan ledamöter utsedda av Söderköpings och Valdemarsviks kommuner

12. Arvode och ersättningar

Nämndens ledamöter och ersättare har rätt till ekonomiska förmåner för sina uppdrag från den kommun som valt dem enligt respektive kommuns ersättningsbestämmelser och utbetalas och hanteras av respektive kommun ledamoten eller ersättaren företräder.

Överförmyndarenheten ska löpande rapportera de förtroendevaldas deltagande i nämndens sammanträden samt nämndens beslut om deltagande i utbildningar, konferenser etc. till respektive kommun, som ansvarar för utbetalning av ersättningen.

Det åligger den förtroendevalde att själv begära arvode och ersättning från sin kommun.

13. Arkivhantering

Finspång kommun ansvarar för att nämndens hantering av nämndens och kansliets allmänna handlingar sker i enlighet med bestämmelser i de regelverk och föreskrifter som gäller för nämndens verksamhet.

Pågående ärenden i de samverkande kommunerna ska flyttas till den gemensamma samverkansnämnden. Akter ska förvaras hos värdkommunen.

För tillsyn över nämndens arkiv svarar arkivmyndigheten i Finspångs kommun.

Nämnden ska upprätta beskrivning av nämndens allmänna handlingar i enlighet med 4 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Slutarkivering av nämndens allmänna handlingar ska Finspångs kommun ansvara för.

Datasystem och register som förs av överförmyndarkansliet ska ständigt ajourhållas. Ärendehanteringssystem för individärenden ska av värdkommunen hållas separat för varje samverkande kommun.

Administrativa ärenden registreras i värdkommunens ärendehanteringssystem.

14. Äganderätt till egendom

Finspångs kommun ska äga den fasta och lösa egendom, som behövs för nämndens verksamhet.

15. Försäkring

Finspångs kommun tecknar och vidmakthåller erforderliga försäkringar för nämndens verksamhet och kostnaden fördelas enligt punkt 6,7 och 8.

Respektive samverkanskommun tecknar för sin del erforderliga försäkringar för händelser som avser perioden innan den gemensamma nämndens bildande.

16. Ersättningsanspråk

För eventuella krav på ersättning för fel eller försummelse i verksamheten, som kan komma att riktas mot den gemensamma

nämnden svarar de samverkande kommunerna solidariskt avseende skador som har sin upprinnelse efter den 1 januari 2027.

Kostnadsansvaret fördelas mellan samverkanskommunerna på samma sätt som kostnaderna för organisationens verksamhet enligt punkt 6 ovan.

För skador som är hänförliga till perioden före den 1 januari 2027, svarar den kommun till vilken det aktuella ärendet hör enligt lag. Övriga samverkande kommuner äger inte rätt att föra regresstalan mot värdkommunen med anledning av sådana ärenden.

17. Insyn i förvaltningen

Parterna har rätt till insyn i den löpande förvaltningen och redovisningen som gäller nämndens verksamhet.

Den gemensamma nämnden ska lämna den information och de upplysningar som begärs av Finspångs kommun, Söderköpings kommun eller Valdemarsviks kommuner för att de ska kunna uppfylla sin uppsiktsplikt.

Ovanstående gäller med de undantag för de begränsningar som följer av sekretess enligt lag.

18. Extra ordinär händelse och höjd beredskap

Värdkommunen ska ha en planering för att samhällsviktig verksamhet som ingår i den gemensamma organisationen kan fortsätta bedrivas vid en extra ordinärhändelse i fredstid och vid höjd beredskap.

Parterna är införstådda med att en extra ordinärhändelse i fredstid och höjd beredskap (krig) kan innebära omfattande och långvariga störningar gällande verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Den gemensamma organisationen ska vid behov medverka i de samverkande kommunernas krisorganisationer.

19. Omförhandling

Omförhandling av avtalet kan begäras av samverkanskommun genom skriftlig underrättelse till värdkommunen. Beslut om omförhandling eller andra ändringar i fråga som rör avtalet kan endast tas av samtliga samverkanskommuner gemensamt och efter samråd dem emellan.

Om samverkanskommunerna efter omförhandling inte kan enas om ändringar/tillägg gäller avtalet på oförändrade villkor intill dess att avtalet upphör för samverkanskommun enligt vad som stadgas i bestämmelsen om upphörande av samverkan, punkt 24.

Principiella ändringar av detta avtal förutsätter godkännande av kommunfullmäktige i samtliga samverkande kommuner.

20. Utökning av antalet samverkanskommuner

Om utökning med ytterligare samverkanskommuner aktualiseras, ska samtliga samverkanskommuner sammankallas. Det är samverkanskommunerna, efter samråd och i samförstånd, som har att besluta om utökning av antalet samverkanskommuner ska ske samt villkor för en utökning. Utökning av antalet samverkanskommuner kan endast ske i samband med inträdet av ny mandatperiod.

21. Tvist

Tvist om tillämpning och tolkning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandlingar mellan kommunstyrelserna i samverkanskommunerna. Kan parterna inte enas ska tvisten avgöras av allmän domstol.

Befrielsegrunde får inte åberopas utan parten kan visa att alla skäligen åtgärder för att undanröja eller begränsa hindrets verkan vidtagits och att part efter att hindrets undanröjts för sökt fullgöra sitt åtagande

22. Avtalstid och uppsägning

Detta avtal gäller fr.o.m. den 1 januari 2027 under förutsättning att kommunfullmäktige i Finspångs, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner har godkänt avtalet och reglementet.

Avtalet gäller tills vidare och ska för att upphöra skriftligen sägas upp senast 24 månader före varje mandatperiods utgång. Uppsägning av avtalet gäller endast för den samverkanskommun som säger upp avtalet. För övriga fortsätter samverkansavtalet att gälla såvida omständigheterna inte är sådana att samarbetet uppenbarligen inte kan fortsätta.

23. Upphörande av samverkan

I det fall samverkan enligt detta avtal upphör helt, fördelas tillgångar och avvecklingskostnader på samma sätt som kostnaderna för organisationens verksamhet enligt punkt 6 ovan.

Uppsägningstiden vid upphörande av samverkan är 24 månader.

Uppsägningstiden om 24 månader ska ses mot bakgrund av att värdkommunen ska få rimlig tid för överlämning och anpassning av sina lokaler och personalresurser.

24. avtalsuppföljning

Minst två gånger per år ska en kommungemensam grupp sammanträda för ägardialog där verksamhet, måluppfyllelse, budget och organisationens ekonomi ska behandlas. En ägardialog ska ske årligen i mars/april där bokslut för föregående år samt årsbudget redovisas.

Ägardialogen ska bestå av representanter från respektive kommunstyrelses presidium samt kommunchefer. Till ägardialogen ska också presidiet i ansvarig nämnd/ansvarigt utskott eller motsvarande kallas, liksom för området ansvariga tjänstepersoner.

Gruppen sammankallas gemensamt av kommunstyrelseordförande i respektive kommun. Kommuncheferna ansvarar för dagordning, beredning av ärenden och upprättande av minnesanteckningar.

Detta avtal har upprättats i tre exemplar varav parterna tagit var sitt.

Söderköping 2025-____-____

Valdemarsvik 2025-____-____

Martin Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Per Hollertz
Kommunstyrelsens ordförande

Maria Fredriksson
Kommundirektör

Kristina Lohman

Finspång 2025-____-____

Mats Annerfeldt
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Persson
Kommundirektör

Reglemente för överför- myndaren i Valdemarsviks kommun

Antagen av kommunfullmäktige: 2021-04-08 § 24
Senast reviderad: 2021-04-08
Giltig från och med: 2021-04-15
Dokumentansvarig: Kommundirektör

1 §

Utöver vad som stadgas i kommunallagen, föräldrabalken, förmynderskapsförordningen (1995:379) samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarens tillsynsverksamhet gäller bestämmelserna i detta reglemente för överförmyndaren.

Överförmyndaren är också ansvarig för att:

- underlag för kommande budget lämnas till kommunfullmäktige.
- information om och kontakt till överförmyndarens verksamhet sprids till allmänheten.

2 §

Överförmyndaren ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har överförmyndaren ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

3 §

Överförmyndaren ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

4 §

Överförmyndaren ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Överförmyndaren ska till kommunfullmäktige två gånger per år rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

5 §

Överförmyndaren är personuppgiftsansvarig enligt dataskyddsförordningen (2016/679) för de personuppgifter som behandlas i överförmyndarens verksamhet.

6 §

Myndighetens organisation består av en överförmyndare och ersättare.

Överförmyndaren ska väljas av kommunfullmäktige. Då valet av överförmyndare och ersättare förrättats ska det genast anmälas till länsstyrelsen.

7 §

För överförmyndarens arkiv gäller av kommunfullmäktige fastställt arkivreglemente.

8 §

Överförmyndaren, eller den överförmyndaren beslutar, är behörig att för överförmyndarens räkning ta emot delgivningar.

Gemensam överförmyndarverksamhet

Utredning kring förutsättningarna för gemensam nämnd och gemensamt kontor inom
överförmyndarverksamheten mellan Finspång, Söderköping och Valdemarsviks kommuner

JANUARI 2025

Innehåll

Bakgrund.....	4
Målet med utredningen	4
Nuvarande organisation.....	5
Nuvarande samverkan	5
Problembild	5
Lösningar i "omvärlden".....	6
Motala, Mjölby, Vadstena, Boxholm och Ödeshögs kommuner	6
Vingåker, Gnesta och Flens kommuner	6
Kinda, Vimmerby, Åtvidaberg och Ydre kommuner	6
Sydnärkekommunerna (Kumla, Hallsberg, Askersund, Laxå och Lekeberg)	7
Lindesberg, Nora, Hällefors och Ljusnarsbergs kommuner	7
Norrköping	7
Linköping.....	7
Redovisade uppfattningar från överförmyndare och representant för sin kommun, inom de tre kommunerna	8
Ekonomi, personalfrågor m m	8
Lite siffror	8
Bemanning.....	9
Digitala årsredovisning – effektivare granskning	9
Övergripande administrationskostnader	10
Ekonomi - kansli	10
Kostnad att fördela mellan samverkande kommuner	10
Gemensam nämnd	10
Nämndkostnader	11
Kommunens kostnader för ställföreträdare.....	11
Övergångsprocess – införandeprojekt	11
Avtal om samverkan i gemensam överförmyndarnämnd	12
1. Överenskommelse.....	12
2. Syfte.....	12
3. Administration	12
4. Uppgifter	13
5. Förvaltarenhet	13
6. Kostnadsfördelning	13
7. Preliminär ersättning	14
8. Slutreglering	14
9. Verksamhetsberättelse.....	15
Verksamhetsberättelse överlämnas årligen till samverkanskommunerna tillsammans med årsredovisningen.	15
10. Mandatperiod	15

FINSPÅNG

11.	Nämndens sammansättning	15
12.	Ersättares tjänstgöring	15
13.	Arvode och ersättningar	15
14.	Arkivhantering	16
15.	Äganderätt till egendom	16
16.	Försäkring	16
17.	Ersättningsanspråk	16
18.	Insyn i förvaltningen	17
19.	Omförhandling	17
20.	Utökning av antalet samverkanskommuner	17
21.	Tvist	18
22.	Force majeure	18
23.	Avtalstid och uppsägning	18
24.	Upphörande av samverkan	18

ÖVERFÖRMYNDARVERKSAMHETEN I VALDEMARSVIK, SÖDERKÖPING OCH FINSPÅNG

Överförmyndarverksamheten i Sverige omfattar omkring 127 000 huvudmän med en samlad förmögenhet på ungefär 79 miljarder kronor.

I våra tre kommuner, med totalt ca 44 000 invånare, omfattar verksamheten drygt 800 huvudmän med en förmögenhet på uppskattningsvis 342 miljoner kronor.

Överförmyndarnas uppgift har med åren blivit allt tyngre och ansvarsfullare.

Frågan om en eventuell samverkansorganisation för överförmyndarverksamheterna för våra tre kommuner har tidigare utretts, då i eventuell samverkan med Norrköping.

Bakgrund

Förutsättningarna för en samverkan kring överförmyndarverksamheterna mellan våra tre kommuner har diskuterats, då i eventuell samverkan med Norrköpings kommun. Det tidigare förslaget förkastades då detta skulle innebära en fördyring för våra tre kommuner.

Undertecknad har fått i uppdrag av kommundirektören för Finspångs kommun att återkomma med en utredning kring möjlig samverkan mellan våra tre kommuner.

Målet med utredningen

Utredningen ska påvisa vilka förutsättningar som finns att samverkan kring överförmyndarverksamheten. Med detta avses såväl den politiska/förtroendemannamässiga delen som den yrkesmässiga delen.

En primär grundförutsättning är att det finns en vilja till samverkan.

Målet med denna utredning är alltså att den ska utmyнна i ett klarläggande om det finns förutsättningar för ett långsiktigt samarbete inom överförmyndarverksamheten och hur samverkan i så fall bör se ut.

Lagregleringar – Befintliga och kommande

Överförmyndarens uppdrag regleras av föräldrabalken.

Nuvarande organisation

I våra tre kommuner finns en överförmyndarnämnd (Söderköping) samt varsin överförmyndare för Finspång respektive Valdemarsviks kommuner.

Den yrkesmässiga hanteringen av överförmyndarfrågorna hanteras på två olika kontor: ett kontor för Finspångs kommun samt ett kontor i Söderköping som hanterar Söderköpings- och Valdemarsviks kommuners respektive överförmyndarfrågor.

Den sista december 2024 hade Finspång ca 485 aktiva huvudmän, Söderköping har ca 232 aktiva huvudmän och Valdemarsvik drygt 122 aktiva huvudmän.

Totalt finns, från april 2025, 4,5 tjänster fördelat på 2,5 st i Finspång och 2 st i Söderköping, det gör ett snitt på ca 195 huvudmän/tjänst i Finspång och drygt 180 huvudmän/tjänst för ÖF-kansliet i Söderköping.

Nuvarande samverkan

Idag förekommer viss informell samverkan och kunskaps-/informationsutbyte mellan olika tjänstepersoner, förutom de olika nämnder som skapats mellan olika kommuner.

Finspångs kommun har idag ett avtal med Linköpings kommun där möjlighet till formellt stöd och hantering av vissa ärendet kan ges från Linköping till Finspång, en lösning som även vid en samverkan mellan de tre kommunerna kan komma behövas.

En mer formaliserat nätverk för alla kommuner i Östergötland skulle öka förutsättningarna för mer rättssäker handläggning av ärenden inom respektive kommun.

Problembild

Problembilden gällande överförmyndarverksamheten i våra tre kommuner kan sammanfattas på följande sätt:

- Antalet huvudmän har ökat under åren och ser ut att fortsätta att öka, det medför dels en ökad arbetsbelastning, dels är det redan idag en svårighet att rekrytera gode män och förvaltare.
- Svårighetsgraden i ärendena ökar och därmed ökar kravet på kompetens för att svara upp mot den ökade komplexiteten.

- Lagstiftningen har gjort att överförmyndarna belastas med nya komplicerade ärenden.
- Överförmyndarverksamheten ökar sårbarhet för oplanerade vakanser och korttidsfrånvaro.

Det ska betonas att en formell samverkansorganisation, med ett gemensamt kansli, inte genomföres i syfte att reducera kostnader hos de samverkande kommunerna utan för att säkerställa att kompetensen och kontinuiteten kan upprätthållas inom överförmyndarverksamheten.

Lösningar i "omvärlden"

Motala, Mjölby, Vadstena, Boxholm och Ödeshögs kommuner

Sedan 2015 har ovanstående kommuner en gemensam överförmyndarnämnd med gemensamt överförmyndarkansli.

De fem kommunerna har tillsammans drygt 90 000 invånare med ca 1400 huvudmän med en förmögenhet om ca 460 mnkr.

Den gemensamma överförmyndarnämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare.

Överförmyndarkansliet består av: enhetschef, handläggare, administratör och nämndsekreterare, totalt 8,85 tjänster inkl två granskare som var timanställda under jan-aug 2023. Detta gör ett snitt på 158 huvudmän/tjänst.

Vingåker, Gnesta och Flens kommuner

De tre kommunerna har tillsammans cirka 36 000 invånare med ca 660 huvudmän med en förmögenhet om ca 277 mnkr.

Överförmyndarkansliet består av totalt 4,5 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på 150 huvudmän/tjänst.

Kinda, Vimmerby, Åtvidaberg och Ydre kommuner

De fyra kommunerna har tillsammans cirka 40 000 invånare med ca 500 huvudmän med en förmögenhet om ca 370 mnkr.

Överförmyndarkansliet består av totalt 4,1 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på 120 huvudmän/tjänst.

Sydnärkekommunerna (Kumla, Hallsberg, Askersund, Laxå och Lekeberg)

De har sedan samverkat sedan 2011. De fem kommunerna har tillsammans cirka 65 000 invånare med ca 900 huvudmän med en förmögenhet om ca 366 mnkr.

Överförmyndarkansliet består av: enhetschef, handläggare, administratör och nämndsekreterare, totalt 6,35 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på 140 huvudmän/tjänst.

Lindesberg, Nora, Hällefors och Ljusnarsbergs kommuner

De fyra kommunerna i norra Örebro län - Lindesberg, Nora, Hällefors och Ljusnarsberg – med totalt sett omkring 45 000 invånare - har sedan en tid en gemensam nämnd (Bergslagens överförmyndarnämnd) och gemensamt kansli.

Antalet huvudmän i de fyra kommunerna är drygt 800 med en förmögenhet om ca 350 mnkr.

Överförmyndarkansliet består av totalt 3,35 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på 240 huvudmän/tjänst.

Norrköping

Kommunen har cirka 145 000 invånare med ca 2 045 huvudmän med en förmögenhet om ca 870 mnkr.

Överförmyndarförvaltningen består av totalt 21 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på knappt 100 huvudmän/tjänst.

Linköping

Kommunen har cirka 167 000 invånare med ca 1600 huvudmän med en förmögenhet om ca 885 mnkr.

Överförmyndarförvaltningen består av totalt 12,25 tjänster inkl granskare. Detta gör ett snitt på knappt 130 huvudmän/tjänst.

Bärande skäl för samverkan – hos de som har det!

De bärande skälen, för ovannämnda samverkanregioner, att formalisera samverkan inom överförmyndarverksamheten har, oavsett om man valt gemensam nämnd eller avtalssamverkan, varit:

- Allt större krav ställs på kommunernas överförmyndarverksamhet, såväl vad gäller arbetets omfattning som svårighetsgrad.
- Fördelen med en formaliserad samverkan, med ett gemensamt kansli och med anställda handläggare, är att kvalitets- och kompetensfrågorna är lättare att upprätthålla och att sårbarheten minskar, till gagn för alla berörda kommuner.
- Däremot framhålles att man inte ska räkna med ekonomiska besparingsmöjligheter eller ha detta som ett bärande skäl för en formaliserad samverkan.

Redovisade uppfattningar från överförmyndare och representant för sin kommun, inom de tre kommunerna

Efter hörande med de tre kommunernas representanter för ÖF-verksamheten, framkommer en önskan om att införa en gemensam överförmyndarnämnd med gemensamt överförmyndarkontor med start per den 1/1 2027 dvs från ny mandatperiod.

Motivet är att en sådan organisation kommer leda till minskad byråkrati och ökad effektivitet samt säkerställande av kompetensförsörjningen.

Ekonomi, personalfrågor m m

Lite siffror

Kommun	Antal huvudmän per 31/12 2024	Budgeterade kostnader exkl arvoden ställföreträdare 2024	Därav personella kostnader för ÖF-handläggare 2024
Finspång	485 (451)	1,7 mnkr	1,4 mnkr
Söderköping	232 (243)	1,8 mnkr	1,5 mnkr
Valdemarsvik	122 (103)		
Totalt	839 (797)	3,5 mnkr	2,9 mnkr

Bemanning

Med utgångspunkt från ovan redovisade erfarenheter från genomförd samverkan inom överförmyndarverksamheten samt från redovisade uppgifter i gjorda utredningar kan man dra slutsatsen att en samverkan med ett gemensamt kansli för överförmyndarverksamheten i våra tre kommuner behöver oförändrad bemanning samt resurs för granskning. Från april 2025 kommer det då finnas 4,5 tjänster för att hantera verksamheten. Vid en sammanslagning borde det dock innebära att ett visst frigörande av arbetstid, som idag utförs dubbelt och som därmed kan omlokaliseras till andra arbetsuppgifter.

Några exempel på vad som avses är:

- framtagande/förändring av blanketter,
- framtagande av utbildningsmaterial,
- genomförande av i huvudsak digitala utbildningar,
- enhetlig administrering av, systemförvaltning mm.

Tid som frigörs borde därmed kunna omlokaliseras till exempelvis granskning.

Det ska nämnas att fysiska utbildningar kan komma att behövas även i fortsättningen och dessa innebär inget frigörande av tid, utan kan tvärtom i stället medföra viss ökad arbetsinsats.

Idag finns tillkommande kostnader för granskning, som ofta är ej budgeterade, så var fallet exempelvis i Finspång år 2023, samt i år (2024) för Söderköping som beräknar den tillkommande kostnaden till i närheten av 0,25 tjänst. Då Finspångs kommun från april 2025 har utökat antalet tjänster med 0,5 tjänst, är den nya bedömningen att det borde gå att hantera granskningar inom den nya ramen om 4,5 tjänster.

Digitala årsredovisning – effektivare granskning

Nuvarande granskning sker analogt dvs på papper, men det finns idag möjlighet att köpa till en tilläggsmodul till verksamhetssystemet WärnaGo, som heter e-WärnaGo och som innebär att ställföreträdaren bokför och sedan lämnar in sin årsredovisning digitalt tillsammans med digitala underlag. E-WärnaGo har alltså en koppling mot våra befintliga verksamhetssystem hos de tre kommunerna.

Den digitalt inlämnade årsredovisningen kommer påtagligt öka effektiviteten i granskningen, genom att redovisningen är komplett och inte innehåller bokföringsmässiga sifferfel (då diff-kontrollfunktion finns). Detta kräver emellertid att alla tre kommuner väljer att införskaffa denna digitala tilläggstjänst. Ett införskaffande av denna tilläggstjänst innebär en viss investeringskostnad, dock är

undertecknads bedömning att det kommer leda till lägre granskningskostnader och sammantaget en lägre kostnad på sikt.

Övergripande administrationskostnader

Utöver de kostnader som finns för verksamheten tillkommer de så kallade övergripande kostnaderna: externt nämndadministrations-system, ekonomiadministration, arvodesadministration och centralarkiv fördelas enligt samma princip. Dessa kostnader är svårbedömda, men vid ett överslag bedöms dessa kostnader vara cirka 300 tkr/år. Förslaget är att denna summa används för år 2027 och att vi därefter utfall gör en korrigering för de kommande åren utifrån verkligt utfall. Dessa kostnader fördelas mellan kommunerna enligt samma princip som redogörs för i denna utredning.

Ekonomi - kansli

Kansliets huvudsakliga kostnader består av personalkostnader (ca 3.100 tkr), lokalkostnader (4,5 arbetsplatser inkl kontor, dator mm motsvarar ca 260 tkr) och verksamhetssystemkostnader (e-Wärna ca 125 tkr och e-Wärna Go ca 40 tkr) samt övriga kringkostnader (ca 250 tkr).

Kostnad att fördela mellan samverkande kommuner

Den totala bruttokostnaden för kommande ÖF-kansliet uppskattas idag till ca 4,1 mnkr/år i innevarande års pris, vilket i stort motsvarar dagens gemensamma kostnader som finns hos de tre kommunerna och som föreslås placeras hos Finspångs kommun. Det innebär alltså att ÖF-kansliet kommer tillhöra Finspångs kommun och hanteras då inom Finspångs budgetmässiga och administrativa processer.

Gemensam nämnd

En gemensam nämnd föreslås utses som består av 4 ledamöter och 4 ersättare: 2 ledamöter och 2 ersättare från Finspångs kommun och 1 ledamot och 1 ersättare vardera för Söderköpings- och Valdemarsviks kommuner. Av nämndens ledamöter utser Finspångs kommun ordförande och vice ordförande roteras mellan Söderköpings och Valdemarsviks kommuner. Vice ordförande utses antingen mandatperiodvis eller för 2 år i taget. Nämnden behöver sammanträda ca 1 ggr/månad förutom under sommarmånaderna, dvs ca 10 ggr/år.

Nämndkostnader

De kostnader som uppstår för de som är medlemmar i nämnd dvs ordförande, vice ordförande och ledamöter och ersättare. Förslaget är att, hanterar det på samma sätt som i samverkan med värdkommunen Motala. Det innebär att varje kommun själv står för sina arvoden, ersättning o0063h förlorad arbetsförtjänst för sina valda personer i ÖF-nämnden. Kostnaden totalt för alla tre kommuner borde sammantaget innebära lägre kostnader för de förtroendevalda i Söderköping och Valdemarsvik.

Kommunens kostnader för ställföreträdare

En stor kostnadspost i ekonomin är arvode med sociala avgifter för ställföreträdare. Vi föreslår att den belastas respektive kommun och ingår alltså inte budgeten för ÖF-kansliet, så hanteras det inom ÖF-nämnden med värdskap i Motala. Här ska nämnas att det är viktigt att alla tre kommuner har/inför lönekoppling till WärnaGo. Då administrationen av arvodesutbetalningen kommer hanteras av Finspångs kommun.

Övergångsprocess – införandeprojekt

Vid ett sammangående uppstår en övergångsprocess där kommunerna överens om att tillgänglighet och lokal anknytning är några av de viktigaste utgångspunkterna för planeringen av den nya verksamheten. För att säkerställa att samtliga kommuninvånare har tillgång till överförmyndarverksamheten ska verksamhetens tillgänglighet, kommunikationsinsatser och information i övrigt planeras med beaktande av hela det geografiska områdets förutsättningar. De tre kommunerna ska verka för ett gemensamt system och gemensamma rutiner tillskapas för att verksamheten det innebär att alla tre kommuner bistår med att ge tillgång till mötesrum där ÖF-kansliets personal kan möta huvudmän eller ställföreträdare efter inbokat möte. Här är förslaget att detta inte debiteras, utan att ÖF-verksamheten behandlas på samma sätt som övriga verksamhet inom respektive kommunhus.

Införande av gemensamt kansli föreslås ske under perioden 2026-06—2026-12 och föreslås att det hanteras utan specifikt tillkommande kostnader för införandeprojekt utan primärt belastar befintliga chefer och befintlig personals arbete genom att prioritering och omfördelning av dess arbetsuppgifter sker för att frigöra den tid som krävs för att införande ska bli lyckosamt.

(18)

KLK.2025.69

Riktlinjer- Ärendehandbok samt dokumenthantering

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Dennis Gidlund

Kanslichef

Tel: 0123-194 29

E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Antagande av riktlinjer för ärendehandbok och dokumenthantering i Valdemarsviks kommun

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen upphäver riktlinjer för dokument- och ärendehantering § KS 140/2011.
2. Kommunstyrelsen antar riktlinje ärendehandbok.
3. Kommunstyrelsen antar riktlinje för dokumenthantering.
4. Kommunstyrelsen delegerar till kanslichefen att besluta om mindre revideringar av riktlinjerna. Principiella förändringar ska beslutas av kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Den tidigare riktlinjen för dokument- och ärendehantering, som antogs 2011, är till stora delar inaktuell. Som en del av kommunstyrelsens arbetsplan för 2025 har ett arbete initierats för att skapa en mer stringent ärendehantering. Under året har kansliet därför tagit fram två nya riktlinjer som bedöms bidra till detta. I samband med detta föreslås att den tidigare riktlinjen för dokument- och ärendehantering upphävs. Utöver detta har förvaltningen utarbetat en ny beredningsprocess, vilken har fastställts av kommundirektören.

Den ena riktlinjen är kommunens nya ärendehandbok. Den beskriver hur ärenden som ska beslutas politiskt ska handläggas och dokumenteras. Riktlinjen riktar sig främst till tjänstepersoner som skriver beslutsunderlag, men är även användbar för andra som vill förstå kommunens regler och rutiner. Målet är att kommunens dokument ska vara tydliga, enhetliga och lätta att förstå – både för politiker, medborgare och andra intressenter – så att det framgår vad som föreslås eller beslutas.

Den andra är kommunens nya riktlinje för dokumenthantering. Den beskriver hur dokument och handlingar ska hanteras inom Valdemarsviks kommun, med utgångspunkt i offentlighetsprincipen. Syftet är att säkerställa att allmänheten har rätt att ta del av allmänna handlingar och att kommunens dokumenthantering håller hög

kvalitet. Riktlinjen gäller för samtliga nämnder och bolag i kommunen och ska vara ett stöd för anställda i det dagliga arbetet. Den omfattar rutiner för hur handlingar tas emot, registreras, förvaras, lämnas ut och arkiveras. Det betonas att allmänna handlingar ska vara ordnade och lättillgängliga, att sekretessprövning alltid ska göras vid utlämnande och att styrdokument publiceras på rätt plats beroende på om de riktar sig externt eller internt.

Kanslichefen föreslås även få delegation gällande beslut om mindre förändringar i respektive riktlinje. Principiella förändringar ska dock fortsatt beslutas av kommunstyrelsen. Mindre förändringar kan vara att uppdatera befintliga delar med lagrum samt skriva om beslutade delar för förtydliganden.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Beslutet skickas till

Kansliet
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Dennis Gidlund
kanslichef

Riktlinje- Dokumenthantering i Valdemarsviks kommun

Dokumentnamn Riktlinje – Dokumenthantering i Valdemarsviks kommun		Diarienummer KLK.2025.69
Dokumentansvarig Kanslichef	Fastställt av Kommunstyrelsen 2025-xx-xx § XX	Giltig till och med Tills vidare

Innehållsförteckning

1.	Inledning, syfte och omfattning.....	3
2.	Ansvar för uppdatering av riktlinjen	4
3.	Allmän handling.....	5
3.1	Inkommen handling	5
3.2	Upprättad/expedierad handling.....	6
3.3	Vad är inte allmän handling?	6
3.4	Förvaring	6
4.	Utlämnande av handling.....	8
4.1	Offentlighet och sekretess	8
4.2	Sekretessbeslut och överklagan.....	8
4.3	Utlämning av handling- process	9
4.4	Meddelarfrihet.....	9
5.	Registrering samt ordnande av handlingar.....	11
5.1	Registrering och systematisk förvaring	11
5.2	Ärendemening	11
5.3	Avtal	11
5.4	Sekretessmarkerade handlingar	11
6.	Avslut av ärenden.....	12
6.1	Rensning och gallring	12
6.2	Arkivering	12
7.	Publicering av styrdokument	13

1. Inledning, syfte och omfattning

Offentlighetsprincipen utgör en viktig grund för offentlig verksamhet och kommunens dokumenthantering. Med stöd av offentlighetsprincipen har allmänheten rätt att ta del av allmänna offentliga handlingar. För att kunna tillmötesgå begäran om utlämnande av allmänna handlingar krävs väl fungerande rutiner för kommunens dokumenthantering. Det är också viktigt utifrån myndighetens egen verksamhet samt för framtida behov.

Detta dokument beskriver de riktlinjer som fastställts för dokumenthantering i Valdemarsviks kommun.

Syfte

Riktlinjerna ska vara till hjälp för anställda i Valdemarsviks kommun i det dagliga arbetet med hantering av handlingar. Genom att följa riktlinjerna säkerställs en god och kvalitativ dokumenthantering.

Omfattning

Riktlinjerna omfattar kommunens samtliga nämnder och bolag.

2. Ansvar för uppdatering av riktlinjen

Kanslichefen ansvarar för att riktlinjen hålls uppdaterad.

Beslut om revideringar fattas av kanslichefen efter samråd med kommundirektören.

Principiella förändringar i riktlinjen ska beslutas av kommunstyrelsen. Mindre ändringar, exempelvis justeringar av formalia eller layout, kan genomföras löpande.

Förändringar i arbetssätt eller rutiner kommuniceras till kommundirektörens ledningsgrupp. Avdelningschefer och verksamhetschefer ansvarar för att kommunicera ut förändringarna vidare.

Minst en gång per år går medarbetare på kansliavdelningen igenom riktlinjen för att säkerställa att informationen är aktuell.

3. Allmän handling

Med handling menas information som är lagrad på något sätt, till exempel på papper eller elektroniskt. Handlingen kan således vara i form av text på ett papper, e-post, fotografi eller en ljudupptagning. För att handlingen ska vara en allmän handling krävs två kriterier. Handlingen ska

- vara inkommen till eller upprättad hos myndigheten
- förvaras hos myndigheten.

En allmän handling kan beläggas med sekretess. Se mer under avsnitt 4.

3.1 Inkommen handling

Huvudregeln är att handlingar som kommer in till myndigheten är allmänna och ska därför hanteras så att allmänheten snarast kan ta del av dem. Handlingarna ska struktureras/ordnas i fysisk/digital form eller registreras enligt dokumenthanteringsplan.

Postöppning och registrering

Kansliet ansvarar för postutdelning till medarbetare i kommunen. Medarbetare på kansliet, eller medarbetare liknande kompetens, öppnar posten centralt. Medarbetare behöver meddela om kansliet om post inte skall öppnas centralt.

Post till verksamheter med ärenden kopplat till myndighetsutövning mot enskild öppnas inte centralt utan hanteras av sakkunnig.

Respektive mottagare av post ansvarar för att den hålls ordnad eller registreras i enlighet med aktuell dokumenthanteringsplan.

Post som sänds hem eller tas emot på annat sätt ses som inkommen om innehållet rör verksamheten. Mottagaren av sådan post ansvarar för att den hålls ordnad eller registreras i enlighet med aktuell dokumenthanteringsplan.

Egen e-postbrevlåda och hantering vid frånvaro

Den egna e-postbrevlådan ska kontrolleras varje dag av användare för att avgöra om det finns allmänna handlingar som ska hanteras och eventuellt registreras enligt dokumenthanteringsplan. Vid frånvaro ska e-posten läsas av någon annan eller vidarebefordras till funktionsbrevlåda för verksamheten.

Kommunmail

E-post som inkommer till kommunens officiella brevlåda (kommun@valdemarsvik.se) skickas vidare till lämplig mottagare. Medarbetare på kansliet hanterar den officiella brevlådan. Mottagaren ansvarar för att handlingen hanteras på föreskrivet sätt

om det är en allmän handling i enlighet med dokumenthanteringsplaner. Om mottagaren bedömer att handlingen skickats till fel person ansvarar denna för att skicka tillbaka handlingen till funktionsbrevlådan.

Handling som inkommer via den officiella faxen töms på morgonen.

3.2 Upprättad/expedierad handling

Handlingar som produceras inom verksamheten, till exempel tjänsteskrivelse, rapporter, protokoll anses normalt upprättade när de justerats eller expedierats. De blir då allmän handling och ska hanteras och registreras enligt riktlinjer fastställda i dokumenthanteringsplanen.

Handlingar som inte expedierats anses upprättade när det ärende de tillhör har slutbehandlats.

Handlingar som inte expedierats eller tillhör ett ärende anses upprättade när de justerats eller på annat sätt färdigställts.

Handlingar som expedieras via fax och e-post ska hanteras på samma sätt som ovan.

3.3 Vad är inte allmän handling?

- *Arbetsmaterial, utkast och minnesanteckningar* som är av tillfällig karaktär och saknar betydelse för ärendets handläggning. Dessa ska rensas bort innan ärendet avslutas.
- *Fackliga handlingar* som rör facklig verksamhet och inte myndighetens ärendehantering.
- *Partipolitiska handlingar* som inte har anknytning till myndighetens verksamhet.
- *Tryckta skrifter i myndighetens bibliotek*, till exempel författningssamlingar, propositioner, tidskrifter eller andra publikationer som myndigheten har för referensbruk.
- *Privat post* som inte rör tjänsteutövning eller kommunens verksamhet, även om den skickats till en kommunal e-postadress.

3.4 Förvaring

Allmänna handlingar ska förvaras på ett ordnat och säkert sätt så att de är skyddade mot skador, förlust och obehörig åtkomst.

Bevarandehandlingar ska förvaras i godkänd arkivlokal eller i brandsäkra dokumentskåp i enlighet med kommunens arkivregler.

Allmänna handlingar som innehåller sekretessbelagda uppgifter ska alltid förvaras så att obehöriga inte kan ta del av dem, till exempel i låsbara skåp eller utrymmen med begränsad åtkomst.

Digitala handlingar ska sparas i kommunens godkända IT-system med säkerhetsklassad åtkomsthantering.

Det är varje verksamhets ansvar att säkerställa att handlingar hanteras och förvaras enligt dokumenthanteringsplaner samt bestämmelser i kommunens arkivreglemente.

4. Utlämnande av handling

Vem som helst har rätt att begära ut en allmän handling.

Ska begäran diarieföras?

Den som begär ut handlingen har rätt att vara anonym och har ingen skyldighet att uppge varför handlingen begärs ut. En begäran om allmän handling ska inte diarieföras om ingen sekretess föreligger i det begärda materialet. Beslut om att inte lämna ut handling ska diarieföras tillsammans med delegationsbeslut.

Begäran om handling som inte finns eller är arkiverad

Om handlingen inte går att hitta meddelas den sökande detta skriftligt och hänvisas till eventuellt arkiv eller annan myndighet om relevant.

Begäran om stora mängder handlingar eller omfattande kopiering

Om en begäran gäller ett mycket stort antal handlingar kan kommunen behöva ta mer tid för att hantera begäran. Den sökande informeras om att handläggningen kan ta längre tid och om eventuella kostnader för kopiering. Kommunen kan också diskutera med den sökande om möjligheten att begränsa eller specificera begäran för att underlätta hanteringen.

Taxa

Kommunfullmäktige har fastställt taxa för kopiering av allmänna handlingar.

4.1 Offentlighet och sekretess

I de flesta fall är allmänna handlingar offentliga. En handling med känsligt innehåll kan beläggas med sekretess. Sekretess kan dock enbart läggas med stöd av bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen eller i en annan lag som offentlighets- och sekretesslagen hänvisar till. Sekretessbelagda handlingar kan försees med särskild stämpel/markering som visar att handlingen är hemlig. Stämpeln är endast en varningssignal om att handlingen kan innehålla sekretessbelagd information. Vid begäran om utlämning av en handling ska alltid en prövning göras trots att handlingen försetts med sekretess.

En sekretessprövning ska alltid göras innan en allmän handling lämnas ut. Bedömning sker från ansvarig handläggare.

4.2 Sekretessbeslut och överklagan

I Valdemarsviks kommun finns delegation om beslut att avslå begäran om allmän handling eller del av handling i kommunens delegationsordning. Om myndighetens beslut blir att inte lämna ut handlingen ska beslutet vara skriftligt och skickas över tillsammans med besvärshänvisning. Beslutet kan överklagas. Överklagan ska

vara skriftlig och ha kommit in till myndigheten inom tre veckor från att den klagande fått beslutet. Myndigheten prövar om överklagan inkommit i tid och skickar den sedan vidare till kammarrätten eller den överinstans som ska besluta i ärendet.

4.3 Utlämning av handling- process

Se process enligt nedan där en allmän handling begärs ut;

1. Begäran om handling

En begäran om handling kan inlämnas skriftligt eller muntligt, exempelvis via e-post eller skriftlig ansökan.

2. Begäran till handläggare

Begäran vidarebefordras till ansvarig handläggare.

3. Sekretessprövning

Innan handlingen lämnas ut görs alltid en sekretessprövning för att säkerställa att inga uppgifter omfattas av sekretess enligt sekretesslagen. Handläggaren ansvarar för att diarieföra ärendet och upprätta ett delegationsbeslut när handlingen maskas eller inte lämnas ut alls. Om endast delar av handlingen är sekretessbelagda maskas dessa innan utlämnandet.

4. Utlämnande eller beslut om avslag

- Om inga sekretesshinder finns lämnas handlingen ut skyndsamt, som kopia, utskrift eller elektroniskt.
- Om hela handlingen är sekretessbelagd lämnas inget ut och den sökande får ett skriftligt beslut med information om hur man överklagar beslutet (besvärshänvisning).
- Om delar av handlingen är sekretessbelagda maskas dessa innan utlämnande. Besvärshänvisning ska då följa med eftersom den sökande har rätt att överklaga beslutet om sekretess även när handlingen lämnas ut delvis maskad.

5. Eventuell avgift

Om begäran innebär kopiering eller annan hantering kan en avgift tas ut enligt kommunens taxa. Den sökande informeras om eventuell kostnad i förväg.

4.4 Meddelarfrihet

Meddelarfrihet innebär att en enskild person har rätt att lämna uppgifter – även sådana som normalt omfattas av sekretess – till massmedier för publicering i exempelvis tidningar, radio eller TV. Den som lämnar uppgiften kan då inte straffas för brott mot tystnadsplikt.

Syftet med meddelarfriheten är att underlätta granskning av myndigheter och synliggöra eventuella missförhållanden.

Meddelarfriheten gäller endast utlämnande av uppgifter – inte av hela handlingar. Det finns också vissa undantag, till exempel för uppgifter som rör rikets säkerhet eller vissa särskilt känsliga personuppgifter.

5. Registrering samt ordnande av handlingar

5.1 Registrering och systematisk förvaring

Allmänna handlingar ska som huvudregel registreras (diarieföras) i kommunens ärendehanteringssystem. Syftet är att säkerställa insyn, spårbarhet och en rättssäker hantering.

Undantag från registrering gäller endast:

- Systematisk förvaring – när handlingar förvaras på ett sådant sätt att det utan svårighet går att fastställa om de har inkommit eller upprättats. Exempel är akter, pärmar, register eller databaser där handlingar hålls ordnade och kan sökas fram.
- Handlingar av ringa betydelse – t.ex. reklam, kursinbjudningar och cirkulär.

Ärenden som ska behandlas i politiska instanser ska alltid registreras i kommunens ärendehanteringssystem av ansvarig handläggare.

Om osäkerhet råder om en handling ska registreras eller inte, ska den registreras.

5.2 Ärendemening

Ärendets innehåll ska redovisas i en kort sammanfattande rubrik. Den ska vara tydligt utformad så att det framgår vad ärendet handlar om. Lämpliga sökord ska finnas med. Förkortningar, fackspråk och interna uttryck ska undvikas.

5.3 Avtal

Avtal av vikt ska skannas in och registreras i ärendehanteringssystemet.

Kansliet fastställer rutiner kring hur avtal ska registreras och följas upp.

5.4 Sekretessmarkerade handlingar

Allmänna handlingar som innehåller uppgifter som omfattas av sekretess ska som huvudregel registreras. Undantag får endast göras om handlingarna förvaras på ett sådant sätt att det utan svårighet går att fastställa om de har inkommit eller upprättats, så kallad systematisk förvaring.

Av rättssäkerhetsskäl och för att säkerställa spårbarhet bör sekretessbelagda handlingar i normalfallet registreras i kommunens ärendehanteringssystem eller annat verksamhetssystem.

6. Avslut av ärenden

Så snart ärendet är färdigbehandlat ska det avslutas. Arkivering sker i enlighet med gällande informationshanteringsplan.

6.1 Rensning och gallring

Icke allmänna handlingar såsom arbetsmaterial, minnesanteckningar och andra handlingar av obetydlig karaktär för ärendet ska rensas bort när ärendet avslutas. Allmänna handlingar ska gallras enligt antagna gallringsrutiner, fastställda i dokumenthanteringsplanen.

För rensning och gallring ansvarar ärendets handläggare.

6.2 Arkivering

Varje nämnd i kommunen är arkivbildare och ansvarar för arkivvården inom sitt verksamhetsområde. Det innebär att varje myndighet ansvarar för hela dokumenthanterings- och arkiveringsprocessen – från att skapa och hantera handlingar till att besluta om gallring och bevarande i enlighet med gällande dokumenthanteringsplan.

Handlingar som ska bevaras ska arkiveras i särskilda utrymmen som uppfyller krav på säker och långsiktig förvaring.

När arkivhandlingar inte längre behövs i den löpande verksamheten ska de, enligt överenskommelse, överlämnas till kommunarkivet. I samband med detta övergår ansvaret för handlingarna till den lokala arkivmyndigheten.

Övriga bestämmelser kring arkivering finns i kommunens arkivreglemente.

7. Publicering av styrdokument

Styrdokument som riktar sig till allmänheten ska endast publiceras i kommunens författningssamling på den externa webbplatsen. Det gäller till exempel antagna styrdokument som rör medborgare, företag eller andra externa aktörer, såsom policys, riktlinjer och program.

Styrdokument av intern karaktär, exempelvis interna rutiner, handläggarstöd och instruktioner som riktar sig till anställda, ska endast publiceras på kommunens intranät. På intranätet finns även en länk till kommunens författningssamling för att underlätta åtkomst till externa dokument.

Ärendets handläggare ansvarar för att lägga upp beslutade styrdokument, både externa och interna, i kommunens författningssamling eller intranätet.

Alla styrdokument, oavsett mottagare, ska registreras i kommunens ärendehanteringssystem av handläggare.

Beskrivning av de olika typerna av styrdokument, samt vem som beslutar om respektive dokument, framgår av kommunens styrmodell.

Riktlinje- Valdemarsviks kommuns ärendehandbok

Dokumentnamn Riktlinje - Valdemarsviks kommuns ärendehandbok		Diarienummer KLK.2025.69
Dokumentansvarig Kanslichef	Fastställt av Kommunstyrelsen 2025-xx-xx § XX	Giltig till och med Tills vidare

Innehållsförteckning

1.	Inledning och syfte	3
2.	Ansvar för uppdatering av riktlinjen.....	4
3.	Handläggarens ansvar	5
4.	Tjänsteskrivelse, ändringar i underlag samt beredningsprocessen	6
4.1	Mall för tjänsteskrivelse	6
4.1.1	Datum	6
4.1.2	Handläggare	7
4.1.3	Mottagare	7
4.1.4	Förslag till beslut.....	7
4.1.5	Sammanfattning	7
4.1.6	Ärendebeskrivning	7
4.1.7	Ekonomiska konsekvenser	7
4.1.8	Beslutet skickas till.....	7
4.2	Vilka undertecknar tjänsteskrivelsen?	8
4.3	Beredningsprocessen	8
4.4	Ändringar i underlag	8
4.5	Barnets bästa	8
5.	Motion	9
6.	Remiss	10
6.1	Mall och ansvar	10
7.	Nämndinitiativ.....	12
8.	Övriga beslut	13
8.1	Delegationsbeslut.....	13
8.1.1	Ansvar	14
8.1.2	Mall	14
8.2	Verkställighetsbeslut.....	14
8.2.1	Mall	14
9.	Styrdokument och kommunens författningssamling.....	15
9.1	Ansvar publicering på författningssamlingen.....	15
9.2	Mall	15
10.	Överklaga ett kommunalt beslut	16
10.1	Laglighetsprövning	16
10.2	Förvaltningsbesvär	17
	Bilagor.....	19

1. Inledning och syfte

Riktlinjen för Valdemarsviks kommuns ärendeberedning beskriver hur ärenden som ska beslutas i Valdemarsviks kommun handläggs och hur dokument utformas. Riktlinjen vänder sig i första hand till tjänstepersoner som skriver beslutsunderlag, men även till andra som behöver eller vill veta vilka regler och rutiner som gäller.

Den som läser handlingar från vår kommun ska lätt känna igen olika typer av dokument och hitta den information de söker. Det ska vara enkelt att förstå vad som beslutas eller föreslås i kommunen.

Syftet med riktlinjen är att alla medarbetare i Valdemarsviks kommun ska handlägga och dokumentera ärenden på ett enhetligt, effektivt och professionellt sätt.

2. Ansvar för uppdatering av riktlinjen

Kanslichefen ansvarar för att riktlinjen hålls uppdaterad.

Beslut om revideringar fattas av kanslichefen efter samråd med kommundirektören.

Principiella förändringar i riktlinjen ska beslutas av kommunstyrelsen. Mindre ändringar, exempelvis justeringar av formalia eller layout, kan genomföras löpande.

Förändringar i arbetssätt eller rutiner kommuniceras till kommundirektörens ledningsgrupp. Avdelningschefer och verksamhetschefer ansvarar för att kommunicera ut förändringarna vidare.

Minst en gång per år går medarbetare på kansliavdelningen igenom riktlinjen för att säkerställa att informationen är aktuell.

3. Handläggarens ansvar

I denna riktlinje benämns den tjänsteperson som ansvarar för att ta fram beslutsunderlag som handläggare. Handläggaren ansvarar för att driva ärendet framåt samt för att ta fram en tjänsteskrivelse samt övrigt beslutsunderlag inför ett politiskt beslut. Det är handläggaren som inhämtar information och sammanställer underlaget i enlighet med riktlinjens bestämmelser.

En handläggare ska planera, utreda och ta fram nödvändigt underlag till ett ärende. Handläggaren identifierar vilket politiskt sammanträde ärendet bör behandlas på och upprättar en tidplan. Det är fördelaktigt att i detta skede samarbeta med nämndsekreteraren i god tid.

Handläggaren ansvarar för att skriva tjänsteskrivelsen samt att ta fram eventuellt ytterligare underlag som politikerna behöver för att kunna fatta beslut. Vid handläggning av ärenden som ska beslutas politiskt ska kommunens gemensamma ärendehanteringssystem Castor användas.

4. Tjänsteskrivelse, ändringar i underlag samt beredningsprocessen

Handläggaren ansvarar för att en tjänsteskrivelse och eventuellt övrigt beslutsunderlag tas fram inför ett politiskt beslut.

Bilagor till del 4;

- A) Tjänsteskrivelse
- B) Beredningsprocessen

En tjänsteskrivelse är ett sakkunnigt utlåtande från förvaltningen till den politiska nämnden. Den ska innehålla relevanta fakta och belysa konsekvenserna i ärendet, och utgör därmed en central del av beslutsunderlaget i kommunens politiska instanser. I alla beslutsärenden ska en tjänsteskrivelse tas fram, ibland är tjänsteskrivelsen enda underlaget i ärendet.

Tjänsteskrivelsens primära målgrupp är de politiker som ska fatta beslut i ärendet. Den ska ge goda förutsättningar för att förstå ärendets bakgrund och fatta välgrundade beslut. Samtidigt ska tjänsteskrivelsen kunna läsas och förstås även av andra, såsom kommuninvånare och media.

4.1 Mall för tjänsteskrivelse

Handläggaren ska alltid skapa tjänsteskrivelsen i kommunens ärendehanteringssystem Castor.

Mallen *Tjänsteskrivelse* ska användas när ärendet ska behandlas i utskott, kommunstyrelse eller kommunfullmäktige.

Mallen har följande delar;

- Datum
- Handläggare
- Mottagare
- Förslag till beslut
- Sammanfattning
- Ärendebeskrivning
- Ekonomiska konsekvenser
- Beslutet skickas till

Dessa delar är markerade med gul överstrykningsfärg i mallen för att göra det lättare att identifiera vad som ska fyllas i.

4.1.1 Datum

Datum sätts automatiskt när dokumentet skapas. Det behöver inte ändras.

4.1.2 Handläggare

Information om handläggare hämtas automatiskt från systemet. Du får då in namn, titel, mailadress samt telefonnummer. Om flera handläggare är involverade, lägg till deras namn. Ändra handläggare om du skriver tjänsteskrivelsen åt annan handläggare så sakkunnig i ärendet framgår av tjänsteskrivelsen.

4.1.3 Mottagare

Här anges den instans som först ska behandla ärendet: utskott, kommunstyrelse eller kommunfullmäktige.

Under kommunstyrelsen finns följande utskott; barn-och utbildningsutskottet, stöd- och omsorgsutskottet samt arbetsutskottet.

4.1.4 Förslag till beslut

Här formuleras det konkreta förslaget till beslut. Även om ärendet först behandlas i ett utskott men ska avgöras i kommunfullmäktige, ska beslutet formuleras som att det fattas i kommunfullmäktige.

Numrera beslutspunkterna för tydlighet. Beslutsmeningarna ska vara klara, begripliga och kunna förstås även ur sitt sammanhang. Hänvisningar till bilagor ska undvikas, eftersom bilagor inte ingår i protokollet.

Exempel;

1. *Kommunfullmäktige reviderar reglementet för kommunstyrelsen.*
2. *Kommunfullmäktige upphäver beslut KF § 114/24.*

4.1.5 Sammanfattning

En sammanfattning bör skrivas om tjänsteskrivelsen överstiger en sida. Sammanfattningen ska ge en överblick över ärendet och förslaget till beslut. Den ska kunna läsas fristående och får inte innehålla nya uppgifter som inte återfinns i övriga dokumentet.

4.1.6 Ärendebeskrivning

Här redovisas ärendets bakgrund, relevanta fakta samt resonemang som ligger till grund för förslaget till beslut.

4.1.7 Ekonomiska konsekvenser

Beskriv vilka ekonomiska effekter förslaget medför, både positiva och negativa. Redogör också för hur förslaget är tänkt att finansieras, samt om det ryms inom befintlig budget.

4.1.8 Beslutet skickas till

Ange vilka som ska ta del av beslutet när det är fattat.

4.2 Vilka undertecknar tjänsteskrivelsen?

Alla tjänsteskrivelser som ska behandlas av en politisk instans ska undertecknas av kommundirektören samt berörd chef. En fysisk signatur krävs inte för att ärendet ska kunna behandlas politiskt.

4.3 Beredningsprocessen

Kommundirektören fastställer beredningsprocessen. Som kommunens högsta tjänsteperson ansvarar kommundirektören inför kommunstyrelsen för att lägga fram förslag samt för att verkställa kommunstyrelsens beslut.

Se bilaga B för en översikt av beredningsprocessen.

4.4 Ändringar i underlag

Underlaget förändras inte mellan politiska instanser. Förvaltningens förslag ligger fast till dess att beslut har fattats. Om ett ändringsyrkande läggs i till exempel utskottet, framgår detta av protokollet. Först efter att beslut har fattats görs eventuell ändring i det underlag som expedieras.

4.5 Barnets bästa

För ärenden som berör barn ska alltid en bedömning göras utifrån barnets bästa, i enlighet med barnkonventionen. Handläggaren lägger då till rubriken *Barnets bästa* i tjänsteskrivelsen. Texten bör kort redovisa:

- Om och på vilket sätt ärendet påverkar barn direkt eller indirekt.
- Hur barnets bästa har beaktats i handläggningen.
- Om barn eller unga har fått möjlighet att framföra sina synpunkter, och hur dessa har beaktats.
- Eventuella konsekvenser för barnets rättigheter enligt barnkonventionen.

5. Motion

Handläggaren ansvarar för att ta fram en tjänsteskrivelse utan förslag till beslut i de ärenden som gäller motioner.

Bilagor till del 5;

- C) Motion- Tjänsteskrivelse utan förslag till beslut

Vad är en motion?

En motion är ett formellt förslag från en eller flera ledamöter i kommunfullmäktige. Syftet är att lyfta en fråga eller ett problem och föreslå att kommunen vidtar en viss åtgärd eller fattar beslut i en specifik fråga. När motionen tas emot av kommunfullmäktige skickas den vidare till kommunstyrelsen för beredning.

Kommundirektören meddelar kansliet vilken handläggare som ska ansvara för ärendet.

Handläggarens uppgifter

Handläggaren tar fram en tjänsteskrivelse som beskriver fakta och konsekvenser i ärendet, men utan att lämna något förslag till beslut. Om motionären föreslår att en utredning ska genomföras, ska denna inte påbörjas förrän kommunfullmäktige har bifallit motionen. Tjänsteskrivelsen kan dock innehålla information om förutsättningar för en utredning eller en uppskattning av kostnaderna för en sådan.

Beslutsfattandet

Det är viktigt att komma ihåg att endast kommunfullmäktige kan fatta beslut om att bifalla, avslå eller besvara en motion. En nämnd eller ett utskott kan alltså inte själv fatta beslut i motionen, utan endast föreslå hur kommunfullmäktige bör besluta.

En motion kan leda till något av följande beslut:

- Motionen bifalls
- Motionen avslås
- Motionen besvaras

6. Remiss

Handläggare ansvarar för att tjänsteskrivelse samt yttrande tas fram.

Bilagor till del 6;

- D) Tjänsteskrivelse remiss
- E) Yttrande

Vad är en remiss och ett yttrande?

En remiss innebär att en myndighet ber andra berörda parter – till exempel kommuner, regioner, organisationer – att lämna synpunkter på ett förslag innan beslut fattas.

Ett yttrande är kommunens skriftliga svar på remissen, där kommunen redovisar sin bedömning eller ståndpunkt i frågan.

Vem beslutar om yttrandet?

Det är som regel kommunstyrelsen som beslutar om yttranden i kommunens namn. I vissa fall, till exempel om ärendet är av särskild vikt, kan det vara kommunfullmäktige som fastställer yttrandet.

Vad ingår i underlaget?

Inför beslutet ska handläggaren ta fram:

- En tjänsteskrivelse, riktad till nämnden, som beskriver remissen och ger bakgrund till ärendet.
- Ett förslag till yttrande, riktat till den myndighet som har skickat remissen.

Dessa dokument utgör beslutsunderlaget i ärendet.

Syftet med tjänsteskrivelsen och förslag till yttrandet

Tjänsteskrivelsen ska ge de förtroendevalda tillräcklig information för att förstå remissen och varför kommunen bör svara på ett visst sätt.

Yttrandet riktar sig till remissutfärdaren. Det ska vara kortfattat och tydligt uttrycka kommunens ställningstagande. Yttrandet är kommunstyrelsens dokument och kan justeras under sammanträdet innan det fastställs. Efter beslut skrivs det under av kommunstyrelsens ordförande.

6.1 Mall och ansvar

Handläggaren skriver yttrandet i Castor och använder sig av mallen Yttrande i Castor.

Tänk på följande delar i dokumentet;

- Ändra datum så att det alltid är det datum när yttrandet fastställs.
- Ändra så att mottagaren framgår under rubriken mottagare.

- Skriv gärna till mottagare diarienummer under rubriken kommentarer.

Handläggaren ansvarar för att stämma av med kansliet om när ärendet behöver beredas i utskott och beslutas av kommunstyrelsen.

Kansliet expedierar remisser efter beslut i kommunstyrelsen och lägger med handläggare som kopia vid expediering.

7. Nämndinitiativ

Handläggaren ansvarar för att en tjänsteskrivelse utan förslag till beslut tas fram.

Bilagor till del 7;

- *F) Tjänsteskrivelse utan förslag till beslut- nämndinitiativ*

Nämndinitiativ är ärenden som väckts av en ledamot eller flera ledamöter tillsammans, i en nämnd. Enligt kommunallagen har den som är ledamot i nämnd möjlighet att ta initiativ till ett nytt nämndärende. Ärendet ska gälla frågor som den egna nämnden råder över.

Nämndinitiativ ska lämnas in skriftligt i samband med nämndens sammanträde. Nämndinitiativet kan bifallas, avslås eller skickas till förvaltningen för ytterligare utredning.

Om ärendet ska utredas vidare utser kommundirektör handläggaren som tar fram en tjänsteskrivelse utan förslag till beslut.

8. Övriga beslut

Bilagor till del 8;

- G) Instruktion anmälan delegationsbeslut
- H) Delegationsbeslut
- I) Verkställighetsbeslut

8.1 Delegationsbeslut

För att avlasta de förtroendevalda från att hantera rutinärenden, och därmed frigöra tid för mer strategiska och övergripande frågor, kan nämnden överlåta beslutanderätten i vissa ärendetyper. Denna beslutanderätt kan delegeras till en annan förtroendevald eller till en tjänsteperson – den som får beslutanderätten kallas då delegat.

Vad är ett delegationsbeslut?

Ett delegationsbeslut är ett beslut som fattas av en delegat på nämndens vägnar. Det har samma juridiska status som ett beslut fattat direkt av nämnden. Beslutet ska därför uppfylla samma krav på laglighet, finansiering och politisk förankring som övriga nämndbeslut.

Ett delegationsbeslut kan inte återkallas eller ändras i efterhand. Däremot kan nämnden fatta ett nytt beslut i samma ärende och på så sätt ersätta det tidigare beslutet. Nämnden behåller alltid rätten att själv fatta beslut inom ett område, även om delegation föreligger.

Delegationsordningen

De vanligaste delegationsbesluten samlas i nämndens beslutade delegationsordning. Det är ett dokument som visar vilka typer av ärenden som kan delegeras och till vem beslutanderätten i så fall har överlåtit.

Om ett ärende inte omfattas av delegationsordningen, ligger beslutanderätten kvar hos nämnden. Nämnden har även möjlighet att delegera beslut vid enstaka tillfällen, om det bedöms lämpligt i det enskilda fallet.

Anmälan av delegationsbeslut

Det är nämnden som bestämmer i vilken omfattning delegationsbeslut ska anmälas. Vad som gäller framgår av delegationsordningen. Om anmälan krävs ska det ske vid det första nämndsammanträdet efter att beslutet har fattats.

När beslutet har anmälts till nämnden och offentliggjorts (anslagits), börjar tiden för att överklaga beslutet att löpa. Om beslutet inte anmäls kan det i vissa fall innebära att det kan överklagas när som helst i framtiden.

8.1.1 Ansvar

Handläggaren ansvarar för att delegationsbeslut rapporteras till nämndsekreteraren. Det gäller oavsett om beslutet är taget i ett ärende som hanteras i Castor eller inte.

Nämndsekreteraren har i sin tur ansvar för att informera nämnden om vilka delegationsbeslut som har fattats.

Om ett delegationsbeslut gäller ett ärende utanför Castor är det särskilt viktigt att handläggaren ser till att beslutet skickas till nämndsekreteraren, så att det kan hanteras korrekt och anmälas till nämnden.

För praktisk vägledning i hur anmälan görs i Castor, se bilaga G) *Instruktion anmälan delegationsbeslut* samt bilaga H) för hur ett delegationsbeslut kan se ut.

8.1.2 Mall

Handläggaren ska alltid skapa delegationsbeslut i ärendet i kommunens ärendehanteringssystem Castor.

Mallen har liknande rubriker som tjänsteskrivelse, se del 4. I beslutet ska det även framgå vilken punkt i delegationsordningen som beslutet fattas i enlighet med.

8.2 Verkställighetsbeslut

Ett verkställighetsbeslut innebär att en åtgärd genomförs med stöd av ett redan fattat politiskt eller administrativt beslut. Det handlar alltså inte om att fatta ett nytt beslut, utan om att verkställa ett befintligt. Handläggarens roll är här att omsätta beslutet i praktiken som en del av den löpande förvaltningsverksamheten.

Eftersom det inte rör sig om ett nytt självständigt beslut, utan om en praktisk eller administrativ åtgärd, är verkställighetsbeslut inte överklagbara enligt kommunallagen. De utgör inte myndighetsutövning i sig, utan är en direkt följd av tidigare fattade beslut.

8.2.1 Mall

Handläggaren ska alltid dokumentera verkställighetsbeslut i kommunens ärendehanteringssystem Castor.

I Castor används mallen *Beslut*, som har en struktur liknande den som används för tjänsteskrivelser (se del 4). Det är viktigt att mallen används korrekt för att säkerställa att dokumentationen håller en enhetlig och rättssäker standard.

Se bilaga I) för exempel om hur ett verkställighetsbeslut kan se ut.

9. Styrdokument och kommunens författningssamling

En kommunal författningssamling är en samlad publikation över de lokala föreskrifter och andra bindande regler som gäller inom kommunen. Det kan beskrivas som kommunens egen "lagbok", där de viktigaste styrdokumenterna som har karaktär av normer finns samlade. Syftet är att säkerställa rättssäkerhet, öppenhet och tillgänglighet, både för allmänheten och för dem som arbetar inom kommunen.

I en kommunal författningssamling återfinns bland annat lokala ordningsföreskrifter, taxor och avgifter, reglementen, delegationsordningar. Det handlar med andra ord om regler som kommunen har rätt att besluta om och som gäller inom det egna geografiska området.

Den kommunala författningssamlingen finns på kommunens hemsida;

[Författningssamling - Valdemarsviks kommun](#)

9.1 Ansvar publicering på författningssamlingen

Nämndsekreteraren fyller i beslutsdatum samt paragraf för styrdokumentet.

När ett styrdokument har fastställts, skickas beslutet till handläggaren. Det är handläggarens ansvar att se till att det aktuella dokumentet publiceras på kommunens webbplats, som en del av Valdemarsviks kommuns författningssamling.

9.2 Mall

I Valdemarsviks kommun används en gemensam mall för styrdokument. Syftet är att skapa enhetliga, tydliga och lättillgängliga dokument.

Mallen finns i ärendehanteringssystemet Castor och heter *Mall styrdokument*. Den ska alltid användas vid framtagande eller revidering av styrande dokument som ska publiceras i författningssamlingen. I mallen finns information om styrdokumentets namn, diarienummer, beslutsdatum osv som handläggaren behöver fylla i.

10. Överklaga ett kommunalt beslut

Det finns två olika sätt att överklaga ett kommunalt beslut, beroende på vilken typ av beslut det rör sig om. Beslut som gäller kommunen som helhet – exempelvis taxor, budget eller policyer – kan överklagas genom laglighetsprövning enligt kommunallagen. Då prövas om beslutet har fattats på ett lagligt sätt, men inte om det är lämpligt. För beslut som riktar sig till enskilda personer – såsom bygglov eller socialt bistånd – används istället förvaltningsbesvär. I sådana fall kan domstolen pröva både om beslutet är lagligt och om det är skäligt. Skillnaden mellan dessa överklagandeformer ligger alltså i vem som får överklaga, vad som prövas, och hur processen går till.

Kommunikation och diarieföring

Handläggaren ansvarar för att skicka in efterfrågat underlag till instans för prövning.

Handläggaren ansvarar för att överklagandet samt kommunikation diarieförs i aktuellt ärende.

Nedan finns förklaring för vad som gäller för laglighetsprövning och förvaltningsbesvär.

10.1 Laglighetsprövning

Enligt 13 kap. kommunallagen (2017:725) har medlemmar i en kommun eller region rätt att överklaga ett beslut genom laglighetsprövning. Det innebär att förvaltningsrätten prövar om beslutet tillkommit på ett lagligt sätt – inte om det är lämpligt, rimligt eller klokt. Domstolen kan enbart upphäva beslutet, men inte ersätta det med ett nytt.

Vem får överklaga?

Rätten att överklaga har den som är medlem i kommunen eller regionen. Det omfattar personer som är folkbokförda där, äger fast egendom eller betalar kommunalskatt i kommunen eller regionen.

Vilka beslut kan överklagas?

Laglighetsprövning kan riktas mot beslut som fattats av:

- Kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen
- En nämnd
- En beslutsförsamling inom ett kommunalförbund
- Någon som fått beslutanderätt genom delegation från en nämnd
- Även vissa beslut av revisorer kan omfattas.

Hur överklagar man?

Överklagandet ska vara skriftligt och lämnas direkt till förvaltningsrätten. Det ska tydligt framgå:

- vilket beslut som överklagas
- vilka grunder som åberopas
- samtliga relevanta omständigheter

Alla grunder måste anges inom klagotiden – det går inte att lägga till nya skäl senare i processen.

Tidsfrist

Överklagandet ska ha inkommit till förvaltningsrätten senast tre veckor från den dag beslutet tillkännagavs på kommunens (eller regionens/kommunalförbundets) anslagstavla genom justering av protokollet.

Rättstidsprövning

När förvaltningsrätten får in ett överklagande gör domstolen först en rättstidsprövning. Det innebär att man kontrollerar om överklagandet har inkommit i rätt tid. Har det kommit in för sent, avvisas det direkt, utan att domstolen prövar innehållet.

Kommer det in i rätt tid, går domstolen vidare med en sakprövning.

Kommunen är part i målet, inte mottagare av överklagandet. När domstolen påbörjar handläggningen ges kommunen möjlighet att yttra sig.

10.2 Förvaltningsbesvär

För beslut som rör enskilda personer och deras rättigheter eller skyldigheter, till exempel bygglov, socialbidrag eller plats i förskola, sker överklagandet genom förvaltningsbesvär. Det innebär att domstolen prövar både om beslutet är lagligt och om det är skäligt eller lämpligt.

Vem får överklaga?

Endast den person som beslutet direkt berör, alltså den som är "part i målet" eller på annat sätt kan anses ha ett intresse i beslutet, kan överklaga.

Vilka beslut kan överklagas?

Beslut som fattas av nämnder eller deras delegater inom områden som exempelvis:

- bygglov och miljötillstånd
- socialtjänst och försörjningsstöd

- skolplacering och barnomsorg
- andra individuellt riktade beslut

Hur överklagar man?

Överklagandet ska lämnas skriftligen och skickas till den nämnd som fattat beslutet. Nämnden prövar då om de ska ändra sitt beslut. Om nämnden väljer att stå fast vid sitt beslut skickas ärendet vidare till förvaltningsrätten för slutgiltig prövning.

Tidsfrist

Överklagandet ska komma in inom tre veckor från den dag personen tagit del av beslutet, ofta när beslutet delgivits skriftligen.

Rättstidsprövning

När förvaltningsrätten tar emot ett överklagande gör domstolen först en rättstidsprövning för att kontrollera att överklagandet har kommit in i rätt tid.

Om överklagandet är för sent inkommet, avvisas det utan sakprövning.

Om det är rättidigt går förvaltningsrätten vidare med en sakprövning, där både laglighet och lämplighet i beslutet prövas.

Kommunen eller nämnden är part i målet och får möjlighet att yttra sig under handläggningen.

Bilagor

Dokument enligt nedan finns som bilagor till riktlinjen.

- A. Tjänsteskrivelse
- B. Beredningsprocessen
- C. Motion- tjänsteskrivelse utan förslag till beslut
- D. Remiss- tjänsteskrivelse
- E. Yttrande
- F. Nämndinitiativ- tjänsteskrivelse utan förslag till beslut
- G. Instruktion anmälan delegationsbeslut
- H. Delegationsbeslut
- I. Verkställighetsbeslut

Riktlinjer för dokument- och ärendehantering i Valdemarsviks kommun

INNEHÅLLFÖRTECKNING

1.1 INLEDNING.....	3
1.2 SYFTE	3
1.3 OMFATTNING.....	3
2. ALLMÄN HANDLING	3
2.1 INKOMMEN HANDLING.....	3
2.2 UPPRÄTTAD/EXPEDIERAD HANDLING	4
2.3 ANBUD	4
2.4 VAD ÄR INTE ALLMÄN HANDLING?	4
2.5 FÖRVARING	4
3. UTLÄMNANDE AV HANDLING.....	5
3.1 OFFENTLIGHET OCH SEKRETESS	5
3.2 UTLÄMNING AV HANDLING	5
3.3 SEKRETESSBESLUT OCH ÖVERKLAGAN	5
3.4 MEDDELARFRIHET	5
4. POSTHANTERING	5
5. METODER FÖR REGISTRERING OCH ORDNANDE AV HANDLINGAR	6
5.1 REGISTRERING/SYSTEMATISK FÖRVARING.....	6
5.2 DIARIEPLAN/OBJEKTSTREGISTRERING.....	6
5.3 ÄRENDEMENING	6
5.4 AVTAL	6
5.5 SEKRETESSBELAGDA HANDLINGAR	6
5.6 SCANNING/ELEKTRONISKA HANDLINGAR	6
6. AVSLUT AV ÄRENDET.....	7
6.1 Rensning och gallring.....	7
6.2 Arkivering.....	7

1.1 Inledning

Offentlighetsprincipen utgör en viktig grund för offentlig verksamhet och kommunens dokumenthantering. Med stöd av offentlighetsprincipen har allmänheten rätt att ta del av allmänna offentliga handlingar. För att kunna tillmötesgå begäran om utlämnande av allmänna handlingar krävs väl fungerande rutiner för kommunens dokument- och ärendehantering. Det är också viktigt utifrån myndighetens egen verksamhet samt för framtida behov. Detta dokument beskriver de riktlinjer som fastställts för dokument- och ärendehantering i Valdemarsviks kommun.

1.2 Syfte

Riktlinjerna ska vara till hjälp för anställda i Valdemarsviks kommun i det dagliga arbetet med hantering av handlingar. Genom att följa riktlinjerna säkerställs en god och kvalitativ dokumenthantering.

1.3 Omfattning

Riktlinjerna omfattar kommunens samtliga nämnder och bolag.

2. Allmän handling

Med *handling* menas information som är lagrad på något sätt, till exempel på papper eller elektroniskt. Handlingen kan således vara i form av text på ett papper, e-post, fotografi eller en ljudupptagning. För att handlingen ska vara en *allmän handling* krävs två kriterier. Handlingen ska

- vara inkommen till eller upprättad hos myndigheten
- förvaras hos myndigheten.

En allmän handling kan beläggas med sekretess. Se mer under avsnitt 3.3

2.1 Inkommen handling

Huvudregeln är att handlingar som kommer in via till exempel posten, e-post eller fax är allmänna och ska därför hanteras så att allmänheten snarast kan ta del av dem, förutsatt att de inte belagts med sekretess. Handlingarna ska ordnas och/eller registreras enligt dokumenthanteringsplan utan dröjsmål.

De som erhåller personligt adresserad post ska fylla i en medgivandebblankett. Om medgivande ges öppnas posten av registrator. Om medgivande inte ges ansvarar respektive mottagare för att handlingen hanteras och registrerad snarast enligt gällande riktlinjer. Post får inte bli liggande oöppnad. Om post hamnar fel ska handlingen snarast lämnas till rätt sektor.

Post som sänds hem eller tas emot på annat sätt ses som inkommen om innehållet rör verksamheten. Mottagaren av sådan post ansvarar för öppnande och ska, om det är aktuellt, överlämna handlingen för registrering.

Den personliga e-postbrevlådan ska av användare kontrolleras varje dag för att avgöra om det finns allmänna handlingar som ska hanteras och eventuellt registreras enligt riktlinjer och dokumenthanteringsplan. Vid frånvaro ska e-posten läsas av någon annan.

E-post som inkommer till kommunens officiella brevlåda (kommun@valdemarsvik.se) öppnas av registrator på sektor Service och Administration, eller av ersättare, och skickas vidare till lämplig mottagare. Mottagaren ansvarar för att handlingen registreras/ hanteras på föreskrivet sätt om det är en allmän handling. Om mottagaren bedömer att handlingen skickats till fel person ansvarar denna för att skicka tillbaka handlingen till registrator alternativt skicka den vidare till rätt mottagare.

Handling som inkommer via den officiella faxen töms på morgonen av registrator på Service och Administration, eller dess ersättare.

2.2 Upprättad/expedierad handling

Handlingar som produceras inom verksamheten, till exempel tjänsteskrivelse, rapporter, protokoll etc anses normalt upprättade när de justerats eller expedierats (skickats till enskild eller till annan myndighet) . De blir då allmän handling och ska hanteras och registreras enligt riktlinjer fastställda i dokumenthanteringsplanen.

Handlingar som inte expedierats anses upprättade när det ärende de tillhör har slutbehandlats.

Handlingar som inte expedierats eller tillhör ett ärende anses upprättade när de justerats eller på annat sätt färdigställts.

Handlingar som expedieras via fax och e-post ska hanteras på samma sätt som ovan.

2.3 Anbud

Ett anbud ***öppnas inte***. Ankomststämpel och sekretess-stämpel sätts på kuvertet. Anbudet anses inte inkommet och därmed inte som allmän handling före den tidpunkt som bestämts för öppnandet. De inkomna anbuden ska förvaras på ett betryggande sätt, så att ingen annan än de som berörs av ärendet har tillgång till handlingarna.

2.4 Vad är inte allmän handling?

- Arbetsmaterial, utkast och minnesanteckningar som inte har någon betydelse för ärendet är inte allmänna handlingar och ska rensas från akten innan ärendet avslutas. Handlingar av sådana slag som anses ha betydelse för ärendet blir allmänna i samband med arkivering.
- Fackliga handlingar
- Partipolitiska handlingar
- Tryckta skrifter i myndighetens bibliotek, t ex författningssamlingar, propositioner etc
- Privat post som inte rör myndigheten

2.5 Förvaring

Allmänna handlingar som ska bevaras förvaras i godkänd arkivlokal eller i brandsäkra skåp. Allmänna handlingar som är hemliga ska förvaras så att inte obehöriga kan ta del av dem.

3. Utlämnande av handling

3.1 Offentlighet och sekretess

I de flesta fall är allmänna handlingar offentliga. En handling med känsligt innehåll kan beläggas med sekretess. Sekretess kan dock enbart läggas med stöd av bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen eller i en annan lag som offentlighets- och sekretesslagen hänvisar till.

3.2 Utlämning av handling

Vem som helst har rätt att begära ut en allmän handling. Den som begär ut handlingen har rätt att vara anonym och har ingen skyldighet att uppge varför handlingen begärs ut. Utlämnandet ska ske skyndsamt.

En sekretessprövning ska alltid göras innan en allmän handling lämnas ut. I första hand är det registrator eller ansvarig handläggare som gör bedömningen.

Kommunfullmäktige har fastställt taxa för kopiering av allmänna handlingar.

3.3 Sekretessbeslut och överklagan

Om bedömningen görs att hela eller delar av handlingen inte kan lämnas ut på grund av sekretess, ska den sökande upplysas om att han/hon kan få frågan prövad av myndigheten. I Valdemarsvik har kommunchefen och sektorscheferna delegation på att pröva utlämnande av handlingar. Om myndighetens beslut blir att inte lämna ut handlingen ska beslutet vara skriftligt. Beslutet kan överklagas. Överklagan ska vara skriftlig och ha kommit in till myndigheten inom tre veckor från att den klagande fått beslutet. Myndigheten prövar om överklagan inkommit i tid och skickar den sedan vidare till kammarrätten eller den överinstans som ska besluta i ärendet.

Sekretessbelagda handlingar kan förses med särskild stämpel som visar att handlingen är hemlig. Stämpeln är endast en varningssignal om att handlingen kan innehålla sekretessbelagd information. Vid begäran om utlämning av en handling ska alltid en prövning göras trots att handlingen försetts med hemligstämpel.

3.4 Meddelarfrihet

För vissa hemliga uppgifter råder så kallad meddelarfrihet. Det innebär att normalt sekretessbelagda uppgifter får lämnas ut för publicering i tryckt skrift respektive i radio, TV etc. Den som med stöd av meddelarfriheten lämnar ut sekretessbelagda uppgifter kan inte fällas för brott mot tystnadsplikten. Syftet med meddelarfriheten är att kunna synliggöra missförhållanden och oegentligheter inom en myndighet. Meddelarfriheten gäller för utlämnande av *uppgift*, inte för utlämnande av *handling*.

4. Posthantering

Varje myndighet ska ha tillgång till en registrator som ansvarar för hanteringen av posten som inkommer på morgonen. Vid frånvaro av ordinarie registrator ska ersättare finnas.

Handlingar som inkommer dagligen med posten öppnas och ankomstregistreras samt fördelas av registrator.

Kommunens postlåda töms varje morgon av registrator på sektor Service och Administration, eller dess ersättare. Även faxen i växeln töms på eventuella inkomna handlingar. Handlingarna fördelas i postfack och hanteras av respektive registrator.

5. Metoder för registrering och ordnande av handlingar

5.1 Registrering/systematisk förvaring

Allmänna handlingar behöver inte registreras om de hålls ordnade så att det utan svårighet kan fastställas om handling inkommit eller upprättats - så kallad systematisk förvaring. Registrering är heller inte nödvändig för handlingar som är av ringa betydelse för myndighetens verksamhet som till exempel reklam, kursinbjudningar och cirkulär.

Ärenden som ska behandlas i nämnd/utskott och/eller där det kan antas finnas behov av att de i framtiden lätt ska kunna återsökas ska diarieföras i det elektroniska ärendehanteringssystemet och bevaras. Tjänsteskrivelser diarieförs innan överlämning till nämnds/utskotts sekreterare.

5.2 Diarieplan/Objektstregistrering

Ärenden som registreras i diariet ska förses med diarieplansbeteckning eller en objektskod, vanligen fastighetsbeteckning. En objektsregistrering innebär att ärendet knyts till vissa objekt. Tillhör ärendet ett objekt är utgångspunkten att det i första hand ska objektregistreras. Övriga förses med diarieplansbeteckning för att klassificera ärenden. När ärenden avslutas och arkiveras, ordnas akterna efter diarieplan respektive efter objekts- /fastighetsbeteckning i arkivet.

5.3 Ärendemening

Ärendets innehåll ska redovisas i en kort sammanfattande rubrik. Den ska vara tydligt utformad så att det framgår vad ärendet handlar om. Lämpliga sökord ska finnas med. Förkortningar, fackspråk och interna uttryck ska undvikas.

5.4 Avtal

Avtal av vikt ska skannas in och registreras i ärendehanteringssystemet med diarieplan 901. Bevakning ska läggas i de fall det är aktuellt.

5.5 Sekretessbelagda handlingar

Handlingar som är sekretessbelagda ska alltid registreras.

Undantag: färdtjänsthandlingar, handlingar som hör till enskildas personakter inom socialtjänsten och LSS

5.6 Skanning/elektroniska handlingar

Inkomna handlingar som registreras, ska även skannas in för att sedan sammankopplas med diariet. Eventuell gallring av elektroniska handlingar sker vid samma tidpunkt som för pappershandlingar, enligt fastställd dokumenthanteringsplan.

6. Avslut av ärenden

Så snart ärendet är färdigbehandlat ska det avslutas och lämnas till registrator för arkivering.

6.1 Rensning och gallring

Icke allmänna handlingar såsom arbetsmaterial, minnesanteckningar och andra handlingar av obetydlig karaktär för ärendet ska rensas bort när ärendet avslutas. Allmänna handlingar ska gallras enligt antagna gallringsrutiner, fastställda i dokumenthanteringsplanen. För rensning och gallring ansvarar ärendets handläggare.

6.2 Arkivering

- Arkivering ska ske i brandsäkra utrymmen.
- Allmänna handlingar förvaras i arkiv sorterade enligt diarieplan eller på objekt.
- Varje nämnd är arkivbildare och ansvarig för sin arkivvård. Inom varje myndighet ska det finnas arkivhandläggare som ska svara för vård och stöd inom arkivområdet.
- Varje myndighet har ansvar för dokumenthanterings- och arkiveringsprocessen inom sitt verksamhetsområde. Genom att fastställa dokumenthanteringsplaner beslutar myndigheten om hanteringen av sina handlingar, deras arkivering, om och när de ska gallras och när handlingar som ska bevaras ska levereras till kommunarkivet.
- När arkivmaterial överlämnas till kommunarkivet övergår ansvaret dit.

(19)

VAL.2025.8

**Avsägelse från Jonas Andersson (V) från uppdraget
som ledamot i barn- och utbildningsutskottet samt
fyllnadsval**

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Justerare

.....

.....

(19)

VAL.2025.8

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

Avsägelse

250617

Till

Valdemarsviks kommun

Härmed avsäger jag mig följande politiska uppdrag;

- Ledamot i Kommunfullmäktige
- Ersättare i Kommunstyrelsen tillika krisledningsnämnd samt ledamot i utskott KS-BUU
- Ledamot KF beredningen gällande politisk organisation.
- Ledamot KF beredningen gällande översiktlig planering.
- Ledamot KF valberedning
- Gruppledare för Vänsterpartiet Valdemarsvik

Gusum/Fänge

250617

Jonas Andersson

19690325-

(20)

Nämnd.2025.1

Information

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

(21)

Nämnd.2025.2

Anmälan till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

(22)

Nämnd.2025.3

Frågor

Kommunstyrelsens beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....